

STORTINGET

Dokument 15:12

(2022–2023)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 1651-1800
13.03-24.03.2023**

Innhold

1651. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. bompenger, besvart av samferdselsminister	11
1652. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. matjord i Norge, besvart av landbruks- og matminister	12
1653. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. lønninger i Nav, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	13
1654. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. at kvinner med lang reisevei får dekket opphold på sykehushotell el. i nærheten av sykehuset der de skal føde, besvart av helse- og omsorgsminister	14
1655. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Fosen-saken, besvart av olje- og energiminister	14
1656. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. faglig grunnlag for å redusere eller avvikle deler av de konkurransefremmende tiltakene (KFT) i PU, besvart av landbruks- og matminister	15
1657. Fra stortingsrepresentant Yngve Sætre, vedr. kollektivtilbudet i Elverum og Sør-Østerdal regionen, besvart av samferdselsminister	16
1658. Fra stortingsrepresentant Yngve Sætre, vedr. felles rekruttskole på Terningmoen i Elverum, besvart av forsvarsminister	17
1659. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. forsvarlige akutt- og fødefunksjoner for samtlige av Innlandets innbyggere, besvart av helse- og omsorgsminister	18
1660. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. barns beste i TFO 2023, besvart av olje- og energiminister	20
1661. Fra stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde, vedr. årsakene til bankkollapsene i USA, besvart av finansminister	21
1662. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. standarden for armeringsjern, besvart av samferdselsminister ..	22
1663. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. innleie i byggebransjen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	23
1664. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. om statsråden instruert Jernbanedirektoratet til å tildele Vy togkjøringen på hele Østlandet, besvart av samferdselsminister	24
1665. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. mandatet til Jernbanedirektoratet, besvart av samferdselsminister	24
1666. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. uavhengig granskning av Fosen-saken, besvart av olje- og energiminister	25
1667. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. bonusutbetalingene til krafttrudere, besvart av næringsminister	25
1668. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. flyktningleiren Moria 2 på Lesbos, besvart av justis- og beredskapsminister	26
1669. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. vasstilførsel til elva Gryta, besvart av klima- og miljøminister	27
1670. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. havvind, besvart av olje- og energiminister	28
1671. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. fiskerihavntiltak, besvart av fiskeri- og havminister	29
1672. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. kuttet i fødselsomsorgen i Oslo, besvart av helse- og omsorgsminister	31
1673. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. full norsk deltaking i EU sitt nye satellitt-kommunikasjonsprogram Iris2, besvart av næringsminister	32
1674. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. etablere relevante studieplasser for ansatte i barnevernsinstitusjoner, besvart av barne- og familieminister	33
1675. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. hvor mange personer som har blitt tvangsreturnert fra Norge til internflukt i Kabul i Afghanistan i perioden 1. januar 2015 til utgangen av 2022, besvart av justis- og beredskapsminister	34
1676. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. omtalen av bemanningsbyrå og bedrifter som benytter seg av innleie, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	34
1677. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. behandlingstilbudet for pasienter med slipping rib syndrom, besvart av helse- og omsorgsminister	35
1678. Fra stortingsrepresentant Charlotte Spurkeland, vedr. Politireformens satsing på sterkere fagmiljøer, besvart av justis- og beredskapsminister	36
1679. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes, vedr. utflytting av viktige arbeidsplassar frå Fiskeridirektoratet i Bergen, besvart av fiskeri- og havminister	37

1680. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes, vedr. bruk av aluminium som materiale ved brubygging i Norge, besvart av samferdselsminister	38
1681. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. norsk ahmadiyya-muslim, besvart av utenriksminister	39
1682. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. fremskrivningsmodell, besvart av helse- og omsorgsminister.....	40
1683. Fra stortingsrepresentant Lise-May Sæle, vedr. inntaksmodell for vidaregåande opplæring, besvart av kunnskapsminister.....	41
1684. Fra stortingsrepresentant Tore Vamraak, vedr. kompensasjon, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	42
1685. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. oversikt over antall personer som betaler formuesskatt fordelt på hhv. fylke og kommune, og også om en oversikt over andel personer som betaler formuesskatt i hhv. hvert fylke og hver kommune, besvart av finansminister.....	42
1686. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. pukkellaks, besvart av klima- og miljøminister.....	51
1687. Fra stortingsrepresentant Sofie Høgestøl, vedr. når et enkeltlands investeringer i Norge totalt sett har nådd et nivå som ikke er forenelig med nasjonale sikkerhetsinteresser, besvart av justis- og beredskapsminister.....	52
1688. Fra stortingsrepresentant Audun Hammer Hovda, vedr. barn og unges tilgang til nynorsk og samisk litteratur, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	53
1689. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. likebehandling av flyplassane i Sogn og Fjordane, besvart av samferdselsminister.....	54
1690. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. rehabiliteringsfeltet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	55
1691. Fra stortingsrepresentant Naomi Ichihara Røkkum, vedr. initiativ for at UDI tar hensyn til kjæledyr og eiere når de velger mottakssted for flyktninger, besvart av justis- og beredskapsminister	56
1692. Fra stortingsrepresentant Naomi Ichihara Røkkum, vedr. økt norsk handel med Ukraina, besvart av næringsminister.....	57
1693. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. godt utdanningstilbud innenfor sykepleie på samisk, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	58
1694. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. om statsråden følger opp stortingets vedtak når han ber NTNU bygge etter Norges minstekrav, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	59
1695. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. Kirkens Bymisjon, besvart av kunnskapsminister	59
1696. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. Kirkens Bymisjon, besvart av kunnskapsminister	60
1697. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. å sikre et bedre rettsvern for barn og unge som utsettes for mobbing, besvart av justis- og beredskapsminister	61
1698. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. korttarms-syndrom, besvart av helse- og omsorgsminister	62
1699. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. eksamensgjennomføring, besvart av kunnskapsminister	63
1700. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. saken mot Ramme Eiendom Petter Olsen, besvart av landbruks- og matminister	63
1701. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. VY, besvart av samferdselsminister.....	64
1702. Fra stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen, vedr. stiftelsesdrevne sykehjem, besvart av helse- og omsorgsminister.....	65
1703. Fra stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen, vedr. praksisplasser, besvart av helse- og omsorgsminister.....	66
1704. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. anskaffelsesbeløpet, besvart av forsvarsminister	67
1705. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. norsk film- og serieproduksjon, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	67
1706. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. beskatningsmyndigheten, besvart av finansminister	68
1707. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. forbudet mot innleie på byggeplasser i Osloregionen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	69
1708. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. miljøvennlig energi, besvart av olje- og energiminister	70
1709. Fra stortingsrepresentant Ane Breivik, vedr. strømleverandører, besvart av næringsminister.....	71
1710. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. personellforvaltningen, besvart av forsvarsminister	72
1711. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. TvBRA, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	72
1712. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. luftfartsmyndighet, besvart av forsvarsminister.....	73
1713. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. flyruta Stord–Oslo, besvart av samferdselsminister.....	74
1714. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. innspill til offentlig utvalgsarbeid om utvikling av lavlønn i Norge, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	75

1715. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Mattilsynet, besvart av landbruks- og matminister	75
1716. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. flyavganger, besvart av samferdselsminister.....	76
1717. Fra stortingsrepresentant Olve Grotle, vedr. årets fangstkvote på vågekval, besvart av fiskeri- og havminister	77
1718. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. Florø-Oslo som FOT-rute, besvart av samferdselsminister	78
1719. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. anskaffelse av seks MH-60R Seahawk maritime helikoptre til bruk for Kystvakten, besvart av forsvarsminister.....	78
1720. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. tilgang til informasjon, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	79
1721. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. de regionene i Norsk Landbruksrådgivning som ikke vil fusjoneres inn i en nasjonal juridisk enhet, besvart av landbruks- og matminister	80
1722. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. innskrenkingen av Lågendeltaet verneområde, besvart av klima- og miljøminister.....	80
1723. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. at kraft fra land ikke vil en være hensiktsmessig «løsning i alle tilfeller» når det er snakk å elektrifisere sokkelen, besvart av olje- og energiminister	81
1724. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. vår praksis med 35 dagers holdbarhet på egg, besvart av helse- og omsorgsminister.....	82
1725. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. akuttberedskap og fødetilbud ved sykehusene i Helse Nord, besvart av helse- og omsorgsminister	83
1726. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. cybersikkerhetstiltak, besvart av kommunal- og distriktsminister	84
1727. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. konsumprisindeksen, besvart av finansminister	85
1728. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. avgiftsøkninger, besvart av finansminister.....	86
1729. Fra stortingsrepresentant Ane Breivik, vedr. lærlinger og lære kandidater, besvart av samferdselsminister	86
1730. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. jernbanestasjon på Langset, besvart av samferdselsminister.....	87
1731. Fra stortingsrepresentant Olve Grotle, vedr. villgeiter i Høyanger kommune, besvart av landbruks- og matminister	88
1732. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik, vedr. tvangsmiddelbruk, besvart av justis- og beredskapsminister.....	89
1733. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. luftfartøyvernsenter på Kjeller flyplass, besvart av forsvarsminister	90
1734. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. massedøden blant lokalradioene, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	91
1735. Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. regjeringens varslede forebyggings- og behandlingsreform, besvart av justis- og beredskapsminister	92
1736. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. drivstoffavgiftene, besvart av kommunal- og distriktsminister ..	93
1737. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. bygningsenergidirektivet, besvart av olje- og energiminister	93
1738. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. ICCs tiltale og arrestordre mot Russlands president, besvart av statsminister	94
1739. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. tiltaksplanen for veteraner, besvart av forsvarsminister	95
1740. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. adgang til å rusteste og ransake uten konkret mistanke, besvart av justis- og beredskapsminister	96
1741. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. bruk av risikovurderingsverktøy for politiet, PST og kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister	96
1742. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. status for arbeidet med å prøve ut nye metoder for reintegrering etter endt straffegjennomføring, besvart av justis- og beredskapsminister.....	97
1743. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. etablere en nasjonal veiledningsfunksjon for arbeids- og velferdsforvaltningen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	97
1744. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme, besvart av justis- og beredskapsminister.....	98
1745. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. den kriminelle situasjonen i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	99
1746. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. strømstøtteordningen, besvart av olje- og energiminister.....	100

1747. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. programmet Varmesentraler hos Enova, besvart av klima- og miljøminister	101
1748. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. fylkeskommunenes merkostnader ved å velge lav- og nullutslippsteknologi for innkjøp av hurtigbåttjenester, besvart av klima- og miljøminister.....	101
1749. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. barnefamilienes frihet til å velge den barnehagen de selv ønsker for sine barn, besvart av kunnskapsminister.....	102
1750. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. kostnadane for investering i VA infrastruktur, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	103
1751. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. en ny avtale om bruk av jernbanene i Norge, besvart av samferdselsminister.....	104
1752. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. ukrainske flyktningar med helsefagleg bakgrunn, besvart av helse- og omsorgsminister	105
1753. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. regjeringas regelverksendringer for varebilsektoren, besvart av samferdselsminister	106
1754. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. å levere bedre fastprisavtaler til næringslivet, besvart av næringsminister.....	108
1755. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. EUs Green Deal Industrial Plan, besvart av næringsminister.....	109
1756. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. folk som belastes for mye gjennom autopass-systemet, besvart av samferdselsminister.....	114
1757. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. papirløses levekår i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	115
1758. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. uridisk begrunnelse for hvorfor vindkraftanleggene på Storheia og Roan kan drives videre, besvart av olje- og energiminister.....	115
1759. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. domstolstrukturen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	116
1760. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. mudring av Espenesgrunnen, besvart av samferdselsminister ...	117
1761. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. situasjonen til russisk opposisjonspolitikker, besvart av utenriksminister	118
1762. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Samfunnssikkerhet politi og vekterbransjen, besvart av justis- og beredskapsminister	119
1763. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. Akademiet, besvart av kunnskapsminister	120
1764. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. endringene i rederiskatteordningen, besvart av finansminister.....	121
1765. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. eksportkapasiteten på North Sea Link, besvart av olje- og energiminister	121
1766. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. CO2-kvotetildelingene, besvart av klima- og miljøminister	122
1767. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. Teknologisenter Mongstad (TCM), besvart av olje- og energiminister	124
1768. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. den økonomiske stillingen i jordbruket, besvart av landbruks- og matminister	124
1769. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. likestilling i hoppporten, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	125
1770. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. økonomisk hjelp til museer og antikvariske bygg som tar skade av høye strømpriser, besvart av kultur- og likestillingsminister	126
1771. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. det indre marked, besvart av utenriksminister.....	127
1772. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. varsling til de som står i fare for å miste sin plass i folketrygden, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	128
1773. Fra stortingsrepresentant Ane Breivik, vedr. "Students at risk"-studentene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	129
1774. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. SPs innstramming i ruspolitikken, besvart av statsminister	130

1775. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. mangel på institusjonsplasser ved barnevernet i Midt-Norge, besvart av barne- og familieminister	131
1776. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. krav om moderasjon i lønn, bonuser og andre honorarer ved statsstøtte eller risikoavlastning, besvart av næringsminister	132
1777. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. applikasjonen TikTok, besvart av justis- og beredskapsminister.....	133
1778. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. lovlighetsvurderinger, besvart av finansminister.....	133
1779. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. sosialhjelp, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	134
1780. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. viltressurser, besvart av landbruks- og matminister.....	135
1781. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. kostnadsnivået på Møreaksen, besvart av samferdselsminister.....	137
1782. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Statens vegvesen region midt, besvart av samferdselsminister.....	137
1783. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. NAMMOs, besvart av olje- og energiminister	138
1784. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. inntektsgrenser, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	139
1785. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. Arbeidstilsynets praksis med å hemmeligholde timelønnsseter i bedrifter de har ført tilsyn med, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	140
1786. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. økonomisk partnerskapsavtale (ØPA) med Japan, besvart av næringsminister	141
1787. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. kilenotfisket etter laks i Agder, besvart av klima- og miljøminister	142
1788. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. polititjenestested i Engerdal, besvart av justis- og beredskapsminister.....	144
1789. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. bensinpriser, besvart av samferdselsminister.....	145
1790. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. ansvarsområde, besvart av helse- og omsorgsminister.....	145
1791. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. at norsk politi hadde utplassert dronedeteksjonssystemer på flere olje- og gassinstallasjoner på norsk sokkel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	167
1792. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. at øverste sjef i politidirektoratet avslører hemmelige politioperasjoner, besvart av justis- og beredskapsminister	167
1793. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. formueskatt, besvart av finansminister.....	168
1794. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. oppslag i Dagbladet om at Samhallsbyggnadsbolagens (SBB) har arvet flere svært gunstige Husbanklån, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	169
1795. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. tabell over Folketrygdens utgifter til lange sykefravær for hvert regionale helseforetak i 2022, besvart av helse- og omsorgsminister.....	170
1796. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. spillavhengige, besvart av helse- og omsorgsminister.....	173
1797. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. Nammos planer, besvart av forsvarsminister.....	174
1798. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. arbeidet hos Politidirektoratet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	175
1799. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. tiltak for å utdanne flere trafikkklærere for tunge kjøretøy både i videregående skole og i de private kjøreskolene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	175
1800. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. offentlig eide selskaper, besvart av næringsminister	176

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1651 - 1800) for sesjonen 2022-2023**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Abrahamsen, Stig Atle (FrP)	1702, 1703
Almeland, Grunde (V)	1726
Amundsen, Per-Willy (FrP)	1759, 1777
Aydar, Seher (R)	1677
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	1666, 1774, 1798
Bergstø, Kirsti (SV)	1779
Bjørlo, Alfred Jens (V)	1673, 1689, 1752
Bjørnstad, Sivert (FrP)	1764, 1800
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	1654, 1721
Breivik, Ane (V)	1709, 1729, 1773
Brufnot, Sandra (H)	1735
Bøe, Erlend Svardal (H)	1796
Elvenes, Hårek (H)	1719, 1783, 1797
Elvestuen, Ola (V)	1760
Eskeland, Liv Kari (H)	1713, 1748, 1750
Fagerås, Mona (SV)	1725, 1734
Farahmand, Mahmoud (H)	1706
Fiskaa, Ingrid (SV)	1681
Foss, Ingunn (H)	1741, 1742
Framnes, Sigbjørn (FrP)	1679, 1680
Grotle, Olve (H)	1717, 1731
Gulati, Himanshu (FrP)	1784
Hagen, Carl I. (FrP)	1656
Halleland, Terje (FrP)	1765
Haltbrekken, Lars (SV)	1655, 1667, 1722, 1758
Hansson, Rasmus (MDG)	1652, 1724, 1768
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	1659, 1660
Hjemdal, Silje (FrP)	1705, 1711, 1769
Hoksrud, Bård (FrP)	1690, 1698
Hovda, Audun Hammer (SV)	1688
Høgestøl, Sofie (V)	1687
Johnsen, Tor André (FrP)	1788, 1792
Jønnes, Kari-Anne (H)	1695, 1696, 1799
Jørgensen, Geir (R)	1686, 1754, 1776
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1685
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	1669
Kristjánsson, Mímir (R)	1653, 1707, 1753, 1785
Larsen, Erlend (H)	1716, 1718
Lie, Kathy (SV)	1775
Limi, Hans Andreas (FrP)	1727, 1728
Listhaug, Sylvi (FrP)	1710
Lund, Tobias Drevland (R)	1757
Lunde, Heidi Nordby (H)	1661

Lønseth, Mari Holm (H)	1743, 1744, 1766
Marhaug, Sofie (R)	1723, 1746, 1747
Martinussen, Marie Sneve (R)	1730, 1733
Melby, Guri (V)	1672, 1712, 1755, 1771
Molberg, Anna (H)	1663, 1770
Moxnes, Bjørnar (R)	1738, 1739
Nilsen, Marius Arion (FrP)	1708, 1745, 1793
Njåstad, Helge André (FrP)	1714, 1715, 1762
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	1676, 1772
Pettersen, Tage (H)	1674, 1720
Raja, Abid (V)	1693, 1694
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1749, 1778
Røkkum, Naomi Ichihara (V)	1691, 1692
Sanner, Jan Tore (H)	1699, 1761
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	1787
Schou, Ingjerd (H)	1662
Skjelstad, André N. (V)	1664, 1665
Spurkeland, Charlotte (H)	1678
Stensland, Sveinung (H)	1697, 1740, 1791
Stokkebø, Aleksander (H)	1786
Stordalen, Morten (FrP)	1701, 1751, 1789
Sve, Frank Edvard (FrP)	1651, 1781, 1782
Sæle, Lise-May (H)	1683
Sætre, Yngve (H)	1657, 1658
Thorheim, Bård Ludvig (H)	1670, 1671
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	1732
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	1682, 1790, 1795
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1704
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	1780
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	1767
Vamraak, Tore (H)	1684
Westgaard-Halle, Lene (H)	1700
Wiborg, Erlend (FrP)	1736, 1737, 1756
Wold, Grete (SV)	1668, 1675
Øvstegård, Freddy André (SV)	1763, 1794

STORTINGET

Dokument 15:12

(2022–2023)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1651

Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 17. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren orientere om hvordan dagens selskap for innkreving av bompenger er organisert, hva lovverk og retningslinjer driver disse selskapene etter, hva kostnader påløper i driften av disse selskapene, og hvor store er driftskostnadene til de ulike selskapene fordelt pr selskap og pr kunde?

BEGRUNNELSE:

Det er i dag flere selskaper for innkreving av bompenger. Antall selskap er redusert, men fortsatt er det vanskelig å kunne forstå at dette trenger å være mer en 1 selskap.

Ved flere selskap vil driftskostnadene være større enn om dette var styrt av kun ett selskap.

Vi legger merke til at enkelt selskap som Flyt har forsøkt seg med kreative ekstragebyr for brikker, som Vegdirektoratet har slått fast er ulovlige.

Driften av disse selskapene for innkreving av bompenger, må reguleres strengt og en må forvente at kostnadene ved driften av slike selskap er på et absolutt minimum.

Svar:

Den forrige regjeringens bompengereform, jf. Meld. St. 25 (2014-2015) / Innst. 362 S (2014-2015) førte bl.a. til opprettelse av fem regionale bompengeselskap og til utskilling av utstedervirksomheten (dvs. fakturering av avtalekunder/de med brukeravtale) fra bompengeselskapene. Utskillelsen førte til etableringen av et privat

utstedermarked. Tidligere var det bompengeselskapene som foresto fakturering av avtalekundene, og tok dermed også risikoen for betaling fra trafikantene.

De fem bompengeselskapene er alle aksjeselskaper eid av fylkeskommunene. Stortingets samtykke til bompengeneinnkreving iht. veglova § 27, forskrift om betaling av bompenger (på offentlig veg) og de inngåtte bompengeaftalene mellom hvert av de fem bompengeselskapene og Samferdselsdepartementet, etablerer retten til å kreve inn bompenger.

Utstederforskriften regulerer i tillegg utstedervirksomheten. I forskriften er det bl.a. fastsatt administrative og tekniske krav til utstedervirksomheten. I dag finnes det syv selskaper som er godkjent som såkalte AutoPASS-utsteder iht. forskriften. Tre av disse er allerede godkjente tilbydere av europeiske elektroniske bompengtjenester (EETS) fra andre europeiske land. De fire andre selskapene får, med sin norske EETS-godkjenning, muligheten til å kunne tilby sine kunder bruk av samme brikke som betalingsinstrument i andre europeiske land.

AutoPASS-utsteder har rett til utstedergodtgjørelse fra operatøren (dvs. bompengeselskapene). Slik var det også før utskillelsen av utstedervirksomheten, da bompengeselskapene foresto fakturering av avtalekundene. Godtgjørelsen er fortsatt den samme, dvs. 1,75 prosent av netto akseptert transaksjonsbeløp mellom AutoPASS-utsteder og bompengeselskap (evt. ferjeselskap). Utover dette kan AutoPASS-utsteder på normal måte kreve gebyr, bl.a. etter inkasso- og forsinkelsesrenteloven. Gebyr for utstedelse av brikke må ellers stå i rimelig forhold til utsteders kostnader forbundet med slik utstedelse. Utstederselskap-

ene garanterer, på den annen side, for kundenes betaling overfor bompengeselskapene.

Bilister uten brukeravtale om brikke fra en AutoPASS-utsteder, blir fakturert direkte av bompengeselskapet. Her anvendes skiltgjenkjenning, og ikke brikke, for identifisering.

Under følger en tabell som viser bompengeselskapenes kostnader til utstedergodtgjørelse og bompengeselskapenes driftskostnader i 2021 (for bompengeprojektene som hadde innkreving). De totale driftskostnadene

inkluderer kostnader til lønn og administrasjon, innkreving (inkl. utstederkostnader), tap på krav og avskrivninger på varige driftsmidler. Det utarbeides ikke tall for driftskostnad pr. kunde. Som beskrevet over er kundefaktureringsfordelt mellom AutoPASS-utsteder og bompengeselskap – basert på henholdsvis om det eksisterer en brukeravtale om betalingsbrikke eller ikke. I 2021 skjedde hele 90,8 prosent av alle bompasseringer med kjøretøy med brukeravtale om brikke. Kundefakturerings ble dermed foretatt av en utsteder.

Bompengeselskap	Kostnader til utstedergodtgjørelse (mill. kr)	Totale driftskostnader (mill. kr)
Bompengeselskap Nord	5	62
Ferde	59	290
Fjellinjen	70	322
Vegamot	20	94
Vegfinans	47	271

SPØRSMÅL NR. 1652

Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 20. mars 2023 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Verden står i en global matkrise. Norge har lav og synkende selvforsyning, og dette er en trend som regjeringen må snu. Likevel bygges det fortsatt ned matjord i Norge. På Fremre Mo i Ørsta ønsker kommunen nå å bygge ned viktig matjord for å regulere eneboliger, selv etter innsigelser fra statsforvalteren.

Hva mener statsråden om denne saken og mer prinsipielt om å bygge ned matjord til fordel for eneboliger, og vil regjeringen i dagens alvorlige situasjon gjøre mer enn å sende brev til kommunene for å stanse tapet av matjord?

Svar:

Regjeringen har som mål å redusere nedbygging av dyrka mark. Når det gjelder den konkrete saken representanten viser til så har Statsforvalteren i Møre og Romsdal (Statsforvalteren) varslet innsigelse til områdereguleringen. Saken kan derfor bli oversendt Kommunal- og distriktsdepartementet til behandling, dersom ikke Statsforvalteren og kommunen blir enige. Statsforvalteren har innsigelse ut fra at arealutnyttelsen må bli høyere, med en langt større andel konsentrerte boliger og færre eneboliger. Statsforvalteren krever også at bestemmelsene må sikre

at matjorda får en etterbruk til matproduksjon. Jeg kan få saken til uttalelse i departementet og kan derfor ikke kommentere den nå.

Stortinget fattet i juni 2022 et anmodningsvedtak der regjeringen bes om å legge fram en ny jordvernstrategi, med et nytt og skjerpet mål for omdisponering av matjord, og nye, konkrete tiltak for å nå målet. Strategien skal legges fram før sommeren 2023, og Landbruks- og matdepartementet samarbeider med flere andre departement om å oppdatere den nasjonale jordvernstrategien. Jeg viser derfor til dette arbeidet for å avklare hva regjeringen vil gjøre for å redusere omdisponeringen av dyrka jord.

Gjennom de virkemidlene som ligger i plan- og bygningsloven vurderer statsforvalterne løpende alle arealplaner og nedbyggingsprosjekter som planlegges i kommunene. Ikke minst kan statsforvalterne fremme innsigelse til kommunale planer som de mener er i konflikt med det nasjonale jordvernmålet, noe som også gjelder reguleringsplaner, som i dette tilfellet.

Tilskudd til kommunale jordvernstrategier er ett av tiltakene i den gjeldende nasjonale jordvernstrategien. Tiltak med tilskudd ble etablert i fjor, og Ørsta kommune er 1 av 16 kommuner som fikk innvilget tilskudd. Statsforvalteren viser til dette, og anbefaler at kommunen stopper

arbeidet med områdereguleringen til den kommunale jordvernstrategien er vedtatt.

Det nasjonale jordvernmålet på maksimalt 3 000 dekar omdisponert dyrka jord per år, innebærer at kommunene må føre en strengere jordvernpolitikk. Det tilsier at kommunene bør vurdere å tilbakeføre områder med

dyrka jord til landbruks-, natur- og friluftsmål i kommuneplanen. Dette ble påpekt i brevet som daværende kommunal- og distriktsminister og jeg sendte til kommunene, fylkeskommunene og statsforvalterne i fjor. Jeg registrerer at Statsforvalteren i denne saken følger opp signalet som ble gitt i dette brevet.

SPØRSMÅL NR. 1653

Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson

Besvart 17. mars 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvor mange ansatte i Arbeids- og velferdsdirektoratet (Nav) tjener mer enn 1 million kroner, oppgitt i intervaller på 200 000?

BEGRUNNELSE:

11. mars skreiv avisa Klassekampen om to Nav-direktører som etter årets oppgjør mottar en årslønn på 1,75 millioner. Til sammenligning tjener ansvarlig statsråd for Nav 1 518 999 fra 1.5.2022.

Det er reist kritiske spørsmål rundt hvor mange ledere i Nav som har lønn som overstiger godtgjørelsene til stortingsrepresentanter og statsråder. Fagforeningen NTL Nav mener for eksempel at lønninger på dette nivået er "i strid med signalene fra regjeringen om lederlønn i staten". For

å kunne ha en faktabasert debatt om dette, ville det vært fint med en oppdatert oversikt over hvor mange i Nav som per nå har lønninger over 1 million kroner.

Svar:

I Arbeids- og velferdsdirektoratet er det 1 554 ansatte. 136 av disse har en årslønn på over én million kroner. I Arbeids- og velferdsetaten samlet er det 14 839 ansatte. 272 av disse har en årslønn på over én million kroner, inkludert ansatte i Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Nedenfor følger en oversikt over de etterspurte intervallerne for dem som mottar en årslønn på over én million kroner. Av oversikten omfatter både ledere og medarbeidere.

Årslønn (mill. kroner)	Stilling	Arbeids- og velferdsdirektoratet
1 - 1,2	Leder	62
1 - 1,2	Medarbeider	46
1,2 - 1,4	Leder	15
1,2 - 1,4	Medarbeider	1
1,4 - 1,6	Leder	5
1,4 - 1,6	Medarbeider	3
1,6 - 1,8	Leder	3
1,8 - 2	Arbeids- og velferdsdirektøren	1
Sum ansatte m/lønn over 1 mill. kr		136
Totalt antall ansatte		1 554

SPØRSMÅL NR. 1654**Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 16. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at kvinner med lang reisevei får dekket opphold på sykehus hotell el. i nærheten av sykehuset der de skal føde, for å sikre at færrest mulig risikerer lang reisevei i fødsel, og har muligheten til dette uavhengig av egen økonomisk situasjon?

BEGRUNNELSE:

For kvinner med lang reisevei til sykehuset blir det stadig mer aktuelt å tilbringe den siste tiden av et svangerskap i nærheten av sykehuset, slik at reiseveien når fødselen starter er kort. Det er variabelt i hvilken grad kvinner får dekt opphold på enten sykehuset eller hotell av staten, og satsene for støtte er for lave til å ikke føre til en større økonomisk belastning for kommende foreldre. Med den kraftige prisveksten i det siste blir denne belastningen enda større. Samtidig har de strukturelle endringene i fødselstilbudet ført til at flere opplever å ha lang reisevei til fødeavdelingen. Det har i flere tilfeller ikke vært tilstrekkelig at fastlegen mener fødekvinne må være i nærheten av sykehuset for å få dekket ekstrakostnadene, og en slik kostnad er heller ikke en del av egenandelstaket.

Svar:

Pasientreiseforskriften § 12 regulerer pasienters rett til dekning av kost- og overnattings-utgifter. En pasient som har rett til å få dekket reiseutgifter, har også rett til

dekning av utgifter til nødvendig overnatting under reisen. Utgiftene dekkes med inntil kr 655,- per døgn.

Fødende som må oppholde seg i nærheten av fødestedet i forkant av fødsel, vil kunne få dekket kost- og overnattingsutgifter etter dette regelverket. Ved avgjørelsen om det er nødvendig med overnatting i nærheten av sykehus/fødestue i forbindelse med fødsel, legges det blant annet vekt på avstanden til hjemstedet, kommunikasjonsforhold, værforhold og spesielle medisinske grunner som for eksempel fare for komplikasjoner ved fødsel.

En del kvinner må reise med fly i forbindelse med fødsel. Flyselskapene tar ikke imot gravide en viss tid før termin. Dersom fly er nødvendig framkomstmiddel, er jeg kjent med at pasientreisekontorene legger dette til grunn og gir dekning av utgifter til kost og overnatting i tillegg til reiseutgiftene.

Satsene for dekning av utgifter ved overnatting er like for alle pasienter. Det vil si at det ikke er gitt egne satser for fødende som må oppholde seg i nærheten av fødestedet i forkant av fødsel. Det er imidlertid ikke noe i veien for at utgifter kan dekkes utover satsene som følger av regelverket, slik som jeg har fått opplyst at Helse Nord RHF praktiserer for kvinner som av medisinske grunner må oppholde seg i nærheten av fødestedet i påvente av fødsel.

Jeg mener at dagens regelverk og praksis ivaretar fødende som må oppholde seg i nærheten av fødestedet i forkant av fødsel, og jeg har ikke planer om å endre regelverket. Når det gjelder satsene i pasientreiseforskriften, vurderes disse i de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 1655**Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 16. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Statsråden sa i sin redegjørelse til stortinget om Fosen-saken at Høyesterett har lagt til grunn at konsesjonsvedtakene for Storheia og Roan vindkraftverk på Fosen er ugyldige. Energiloven slår fast at anlegg for produksjon av energi ikke kan drives uten konsesjon.

Hvordan er det mulig å drive vindkraftverkene i over 500 dager etter dommen, uten gyldig konsesjon?

Svar:

Høyesterett har lagt til grunn at konsesjonsvedtakene fra 2013 er i strid med reieneiernes rett til kulturutøvelse på Fosen, fordi de ikke inneholdt tilstrekkelige avbøtende tiltak. Høyesterettsdommen betyr imidlertid ikke at konsesjonene til vindkraftverkene på Storheia og Roan har falt bort uten videre.

Regjeringen skal sammen med de berørte partene og Sametinget sørge for å finne en ny løsning som sikrer reieneiernes rettigheter på Fosen. Regjeringen jobber nå aktivt med å innhente det nødvendige faktiske grunnlaget for å fatte nye vedtak. Inntil de foreligger, drives vindkraftverkene i henhold til de opprinnelige konsesjonene.

SPØRSMÅL NR. 1656

Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 24. mars 2023 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre rede for hvor hun finner at det er et klart faglig grunnlag for å redusere eller avvikle deler av de konkurransefremmende tiltakene (KFT) i PU uten at dette vil bidra til å svekke konkurransen i meierisektoren, slik hun gjorde i spørretimen 22. februar og dermed avkreftede at hun aktivt gir feil informasjon til Stortinget om rapporten fra landbruksdirektoratet (Etter mitt skjønn har statsråden ikke grunnlag for å konkludere slik hun gjør i gjentatte innlegg, og jeg vil derfor gi statsråden anledning å rydde opp)?

BEGRUNNELSE:

I Stortinget 22. februar svarer statsråden følgende til representanten Gisle Saudland:

«Landbruksdirektoratet konkluderer i rapporten med at tiltakene har fungert, men konkluderer også innenfor de tre tiltakene inn under prisutjevningsordningen at det kanskje bør gjøres endringer, eller at enkelte ordninger bør avsluttes.»

Videre sier statsråden:

«For to av tiltakene konkluderer Landbruksdirektoratet med at det bør gjøres endringer eller en avvikling. Det bør også gjøres endringer når det gjelder måloppnåelse innenfor de ulike ordningene.»

I samme sak gir statsråden følgende svar til representanten Carl I Hagen:

«Ja, og jeg refererer jo til rapporten når jeg står her i dag. Ta f.eks. distribusjonstilskuddet: Der konkluderer man jo i rapporten at den ikke fungerer slik den skal i dag, og at det må gjøres endringer.»

Deretter uttaler statsråden følgende til representanten Bengt Rune Strifeldt:

«Landbruksdirektoratet konkluderer ikke med at konkurransen vil svekkes ved endring av de konkurransefremmende tiltakene. Det de har sagt, er at ved en avvikling av alle de tre tiltakene vil konkurransen kunne bli svekket.

Uttalelsene bidrar hver for seg og samlet til at statsråden gir et inntrykk at det ligger et klart faglig grunnlag for å redusere eller avvikle deler av KFT i PU, uten at dette vil bidra til å svekke konkurransen i meierisektoren. Dette står i sterk kontrast til de faktiske konklusjonene i landbruksdirektoratets rapport, der klart fremgår følgende konklusjon fra direktoratet, side 188:

«Avvikling av tiltakene vil svekke konkurransen. Landbruksdirektoratets vurdering er at avvikling av de tre konkurransefremmende tiltakene kan medføre at Tines konkurrenter kan få mindre evne til å satse og investere i meierimarkedet. Kostnadene ved å avvikle vil være så store at omstillinger synes mer sannsynlig. Uten andre tiltak er det sannsynlig at konkurransen i det norske markedet vil svekkes. Det er fare for mindre produktmangfold basert på norsk melk og mindre investeringer fra Tines konkurrenter. En eventuell avvikling må skje på en måte som sikrer tid til omstilling. Når det gjelder konkurransen på råvareleddet er det direktoratets vurdering at tiltaket er avgjørende for å opprettholde denne. Vi antar at avvikling av konkurransefremmende tiltak i PU vil kunne gi sterkere insentiver til å utvikle importen.»

Svar:

Representanten Hagens spørsmål har sitt utspring i mine svar om konkurransefremmende tiltak i meierisektoren i den muntlige spørretimen den 22. februar i år. Jeg fikk der fem spørsmål om emnet. Innledningsvis i mine svar på denne spørsmålsrekken sa jeg følgende:

«Jeg og regjeringen har ikke sagt, og kommer heller ikke i dag til å si, at viskal avvikle alle de konkurransefremmende tiltakene.»

Jeg sa videre at

«konkurranse er viktig, også i meierisektoren. Det fremmer innovasjon, effektiv drift og lavere priser.»

Jeg står fast ved disse utsagnene.

Senere i spørsmålsrunden den 22. februar, sa jeg følgende:

«Vi har ikke tenkt å gjøre endringer som har til hensikt å svekke konkurransen, men det er avgjørende viktig å sikre norsk melk sin konkurransekraft. Det handler både om å bidra til nasjonal konkurranse og å lette belastningen i prisutjevningssordningen.»

Jeg mener det er nettopp dette saken handler om. Slik det er i dag svekkes norsk melk sin konkurransekraft som følge av at det årlig trekkes 200 millioner kroner gjennom prisutjevningssordningen til konkurransefremmende tiltak. Konkurransekraft mot import er en av hovedgrunnene til at det er viktig å se på finansieringen av konkurransefremmende tiltak. Hensikten med eventuelle endringer i konkurransefremmende tilskudd er å dimensjonere tiltakene slik at hensyn til både innenlands konkurranse og konkurransekraften til norsk melk ivaretas best mulig.

Dagens konkurransefremmende tiltak i meierisektoren finansieres gjennom prisutjevningssordningen. Nettopp denne ordningen er et svært viktig redskap for å opprettholde norsk melkeproduksjon i hele landet gjennom å sikre at prisen melkebonden får er uavhengig av om melken brukes til ost eller drikkemelk, og uavhengig av hvor den produseres. Som jeg sa i Stortinget den 22. februar, er jeg usikker på om prisutjevningssordningen, slik

de er i dag, kan bære de konkurransefremmende tiltakene for framtida.

Spørsmålet fra Hagen har et premiss om at alle faglige råd i saken om konkurransefremmende tilskudd i meierisektoren er entydige. Jeg er ikke enig i dette premisset. I Landbruksdirektoratets rapport er en hovedkonklusjon at dagens konkurransesituasjon i meierisektoren i betydelig grad er et resultat av de konkurransefremmende tilskuddene og at konkurransen kan svekkes dersom alle tre tiltakene fjernes, uten at de erstattes av andre tiltak. Jeg mener derfor det ikke er aktuelt å fjerne alle de tre tilskuddene. Jeg mener likevel at det er behov for å gjøre endringer når det gjelder innretning, dimensjonering og finansiering. Jeg mener Landbruksdirektoratets rapport gir god faglig dekning for å vurdere endringer.

Jeg har i flere sammenhenger, også i Stortinget, lagt vekt på at jeg mener konkurranse i meierisektoren er viktig. Det er viktig at eventuelle endringer i de konkurransefremmende tiltakene ikke vil undergrave eksistensen eller utviklingsmulighetene for viktige norske meieriaktører som Q-Meieriene, Synnøve Finden og Rørosmeieriet. Etter mitt syn finnes det heller ikke belegg for en slik antakelse i rapporten fra Landbruksdirektoratet, eller i høringssinnspillene. Jeg mener det er legitimt å gjøre en politisk vurdering av om det, etter 15 år, fortsatt er riktig å bruke 200 millioner kroner i året på enkelte private selskaper. Dette må også vurderes opp mot konkurransekraften for norsk melk, muligheten for lavere pris på meierivarer i butikk og oppfyllelse av målet om landbruk i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 1657

Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Yngve Sætre

Besvart 20. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å styrke kollektivtilbudet i Elverum og Sør-Østerdal regionen, i tråd med de ambisiøse målene for kollektivtilbud som er nedfelt i Hurdalsplattformen?

BEGRUNNELSE:

Sør-Østerdal har flere institusjoner og aktører med behov for kollektivtilbud. I Elverum er det sykehus med flere hundre ansatte. I Elverum og på Rena har Høgskolen i

Innlandet studiesteder. Østerdal Garnison er lokalisert i Rena leir og på Terningmoen i Elverum. I Trysil ligger Norges største vinterdestinasjon i Trysilfjellet. Regionen har mange studenter, vernepliktige, forsvarsansatte, pendlere og besøkende med behov for et godt utbygd kollektivtilbud.

Realiteten er likevel at kollektivtilbudet i Elverum og Sør-Østerdal regionen har blitt dårligere de siste 10 - 20 år. Som eksempel hadde Trysilbussen alene hele 14 avganger daglig til Oslo i 2002. Nå har Vy og Trysilbussen totalt åtte avganger på hverdager og enda færre i helgene.

Når man sammenlikner dagens kollektivtilbud fra byer i Innlandet til Oslo, er det ganske store forskjeller. Fra Lillehammer/Hamar er det 24 togavganger daglig på hverdager. Fra Kongsvinger er det 21, og fra Gjøvik er det 12. Fra Elverum til Oslo er det totalt 14 avganger fordelt på direktebuss og tog. I statsbudsjettet for 2023 ble det bevilget midler til å opprette timesavganger på Gjøvikbanen, noe som vil styrke tilbudet fra Gjøvik.

I Hurdalsplattformen sier regjeringen at den vil ha et godt utbygd kollektivnett i hele landet. Videre at det skal være enkelt og rimelig å reise til og fra jobb og skole, og å reise raskt og klimasmart mellom landsdelene, de store byene og til utlandet. Regjeringen vil også legge til rette for at ekspressbuss skal spille en viktig rolle i kollektivtilbudet. Dette er gode mål som er lette å slutte seg til.

Det er positivt at Rørosbanen fikk flere avganger i 2021, og at Vy nylig har etablert en ny morgenavgang med ekspressbuss fra Elverum til Oslo. Til tross for dette har kollektivtilbudet i Elverum og Sør-Østerdal fremdeles store mangler sett fra de reisendes perspektiv. Det har også objektivt sett blitt dårligere de siste tiårene, noe som samsvarer dårlig med målene om at trafikkvekst skal tas med økning i kollektivbruk. Det er en reell bekymring for at et svakt kollektivtilbud vil svekke regionens vekstkraft. Det er derfor av stor interesse å få vite om statsråden vil ta initiativ til å forbedre tilbudet i tråd med de offensive målene for kollektivtrafikk i Hurdalsplattformen.

Svar:

Distriktene og det kommunale selvstyret er viktig for denne regjeringen. I regjeringens politiske plattform, Hurdalserklæringen, slås det også fast at det lokale demokratiet må utvikles gjennom desentralisering av oppgaver til kommuner og fylkeskommuner. Det er fylkeskommunene som har ansvaret for kollektivtilbudet, i dette tilfellet Innlandet Fylkeskommune. De er ansvarlig for å

bestemme omfanget av rutetilbudet, takster og betalingsløsninger, og yter tilskudd til lokale ruter med buss. Fylkeskommunen er også ansvarlig for å prioritere mellom kollektivtransport og andre oppgaver som ligger til dem.

Øremerkede tilskudd skal som hovedregel være forbeholdt viktige nasjonale prioriteringsområder i en oppstartsfase, eller finansiering av oppgaver som få kommuner har ansvar for. Kommunesektoren skal i all hovedsak være rammefinansiert og hovedsakelig gis frie midler, men det må altså være fylkeskommunene selv som bestemmer hvordan disse midlene skal prioriteres.

Det er derfor ikke aktuelt for meg å intervernere i Innlandstrafikk sitt rutetilbud i Innlandet.

Det er også slik at den fylkeskommunale kollektivtransporten har gått gjennom en krevende periode under og etter pandemien, som mange andre bransjer. De tapte billettinntektene under pandemien ble i sin helhet dekket av staten gjennom skjønnstilskudd over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett.

Flere steder er antallet reisende tilbake der det var før pandemien. Det er bra, og gir grunnlag for å videreutvikle tilbudet lokalt. Samtidig har det vært nødvendig å tilpasse tilbudet til nye reisevaner. Et godt kollektivtilbud i hele landet er viktig for regjeringen, og nettopp derfor bidro vi med 500 millioner i omstillingsmidler til fylkeskommunene i 2022. Dette skal bidra til i overgangen sektoren nå går gjennom, der den tilpasser seg til nye reisemønstre etter pandemien.

I tråd med Hurdalsplattformen har vi gitt Statens Vegvesen i oppdrag å kartlegge pågående og mulige forbedringer av kollektivtilbudet i områder med spredt bosetting. Det er fylkeskommunene som sitter med nøkkelen, men en slik kartlegging kan likevel avdekke hvordan staten kan bidra til å spille fylkeskommunene gode – og dermed til et bedre tilbud i områder som f.eks. Sør-Østerdal og Elverum.

SPØRSMÅL NR. 1658

Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Yngve Sætre

Besvart 21. mars 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Er statsråden villig til å vurdere et bredt offentlig – privat samarbeid som en del av løsningen for å etablere en felles rekruttskole på Terningmoen i Elverum?

BEGRUNNELSE:

Det må investeres betydelige beløp for å etablere en felles rekruttskole for Hæren på Terningmoen i Elverum. Bevilgningen til ny rekruttskole i statsbudsjettet for 2023 er

svært begrenset, og vil i realiteten kun dekke noe rehabilitering av eksisterende bygningsmasse. Finansieringsbehovet er derfor stort for å kunne bygge og etablere en ny rekruttskole.

Terningen Arena i Elverum er et flerbruksanlegg for idrett, kultur og utdanning som er bygd opp rundt en grunntanke om flerbruk, god ressursutnyttelse og offentlig privat samarbeid (OPS). Terningen Arena ligger fysisk plassert inntil Terningmoen, og de to aktørene har et utstrakt samarbeid. På Terningen Arena er det i dag en stor grad av sambruk mellom Forsvaret, høyskolen og idretten av trenings- og undervisningsfasiliteter. Forsvarets velferd, sykestue, tannlege og lege er også etablert på Terningen Arena.

Det er et uttrykt ønske fra Terningen Arena og Elverum kommune å legge til rette for et enda tettere samarbeid med forsvaret om felles infrastruktur. Dette kan gi større fleksibilitet, høyere utnyttelse og samfunnsøkonomisk smarte løsninger. Infrastruktur kan legges tett på leiren og gi rom for langt større fleksibilitet ved endrede behov fra Forsvarets side.

For å nå målet om en felles rekruttskole for Hæren på Terningmoen kan OPS være et sentralt virkemiddel. OPS kan muliggjøre en raskere utbygging ved at private stiller med kapital og gjennomfører utbyggingen. Det kan både bygges anlegg som er til eksklusiv bruk for Forsvaret, og anlegg som det sivile samfunn og forsvaret benytter i sambruk. Samfunnsøkonomisk er det gunstig å ha høy utnyttelsesgrad av felles anlegg. Idrettsanlegg som brukes både sivilt og militært kan også gi rom for spillemidler og mva. refusjon, og dermed også lavere leiekostnader.

Et OPS-samarbeid vil kunne bidra til å realisere Forsvarets og samfunnets endrede behov raskt og kostnad-

seffektivt. Mye tyder på at et offentlig - privat samarbeid er en vesentlig del av løsningen for å realisere den store aktivitetsøkningen som en ny rekruttskole på Terningmoen medfører. Det etablerte samarbeidet mellom Terningen Arena og Forsvaret gjør at det ligger spesielt godt til rette for et slikt samarbeid ved etableringen av Hærens rekruttskole på Terningmoen.

Svar:

Basert på en anbefaling fra forsvarssjefens fagmilitære råd i 2019 ble det gjennom Stortingets behandling av Innst. 87 S (2020-2021) til Prop. 14 S (2020-2021) vedtatt å etablere en ny felles rekruttskole for Forsvaret på Terningmoen.

Tiltak innen sivil-militært samarbeid, knyttet til blant annet tjenestetilbudet på Terningmoen, er blant løsningene som har vært vurdert og som vil vurderes videre knyttet til arbeidet med å følge opp Stortingets vedtak.

Siden Stortingets vedtak om etableringen av en felles rekruttskole, har det samtidig vært en betydelig utvikling som påvirker det opprinnelige forutsetningsbildet. Basert på Stortingets vedtak og oppdaterte planforutsetninger har Forsvaret, på oppdrag fra departementet, gjennomført en vurdering av hvordan behovene knyttet til oppbygging og tilrettelegging for soldatutdanningen kan gjennomføres innenfor den totale økonomiske rammen som er avsatt i langtidsplanen for gjennomføring av tiltak på Terningmoen.

I lys av denne utviklingen, gjøres det nå videre vurderinger i departementet. Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om status i saken.

SPØRSMÅL NR. 1659

Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug

Besvart 21. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan ser helseministeren for seg å rekruttere og motivere en tilstrekkelig stor mengde helsepersonell til et så begrenset geografisk område, samt ivareta gode, trygge og tidsmessig forsvarlige akutt- og fødefunksjoner for samtlige av Innlandets innbyggere med de løsningene man ligger an til å gå for i dette området?

BEGRUNNELSE:

Sykehuset Innlandet har vedtatt å legge ned Gjøvik sykehus, Hamar sykehus, Reinsvoll psykiatriske sykehus, Sanderud psykiatriske sykehus og halvere kapasiteten til Elverum sykehus. Elverum har per i dag både akutt- og fødetilbud og vil dermed miste de fleste av disse funksjonene.

Dette argumenteres med at er nødvendig for å få råd til å bygge et nytt stort sykehus på Moelv, der det aldri før har vært et sykehus og som ikke en gang er kommunesenter i Ringsaker kommune. Videre er det allerede i dag et akuttsykehus på Lillehammer, 3 mil nord for Moelv.

Det vil si at Innlandet fylke på 52 000 km², et område på størrelse med Danmark, vil ha to akuttsykehus med 3 miles mellomrom, begge i nord-enden av Mjøsa. Samtidig ligger tyngdepunktet av befolkningen og den største andelen helsepersonell i Hamar-regionen.

Rena og Elverum huser viktige og store forsvarsfunksjoner som Telemark bataljon og spesialstyrker. Disse driver omfattende øvelsesvirksomhet i Østerdalen som krever nærhet til sykehus. Dette taler for at det må legges akutte funksjoner til dette området.

Det er spesielt viktig å legge til rette for Forsvarets behov i disse tider, jamfør det endrede sikkerhetspolitiske bildet vi ser i Øst.

Svar:

Videreutvikling av Sykehuset Innlandet har vært utredet over lang tid og flere ulike strukturalternativer har vært vurdert. Min forgjenger i Solberg-regjeringen sluttet seg i 2019 til et mål bilde for Sykehuset Innlandet som innebar å samle spesialiserte funksjoner innen somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling i et nytt akuttsykehus, Mjøssykehuset, et akuttsykehus på Tynset og fortsatt sykehusdrift ved to av dagens somatiske sykehus i form av et akuttsykehus og et elektivt sykehus med døgnfunksjoner. Under Solberg-regjeringen sluttet foretaksmøtet i juni 2021 seg til styrevedtaket i Helse Sør-Øst RHF om at arbeidet med videreutvikling av Sykehuset Innlandet skulle videreføres i konseptfase – hvor det skulle legges til grunn at Mjøssykehuset skulle lokaliseres i Moelv. Alternativet innebar også å videreføre sykehuset i Lillehammer som et stort akuttsykehus og sykehuset i Elverum som et elektivt sykehus med en indremedisinsk profil, dagkirurgi og skadepolitiklinikk, sammen med en samhandlingsarena og ny luftambulansbase. Alternativet innebar videre akuttsykehus på Tynset med dagens virksomhetsinnhold, styrket med mer elektiv kirurgi. Lokalmedisinske sentra lokalisert i Nord-Gudbrandsdalen, Valdres og Hadeland, samt distriktpsikiatriske sentra og polikliniske tjenester innen psykisk helsevern for barn og unge lokalisert til Elverum, Hamar, Gjøvik, Lillehammer, Tynset, Otta, Valdres og Hadeland, er også en del av Mjøssykehus-alternativet. Vedtaket i foretaksmøtet i juni 2021 innebar at det i konseptfasen skulle utredes et reelt nullalternativ, omtalt som «null-pluss»-alternativet. I dette alternativet må det bygges et erstatningssykehus for sykehuset i Hamar.

Jeg ba i foretaksmøtet i januar 2022 om at Helse Sør-Øst RHF måtte sørge for at «null-pluss»-alternativet for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF ble utredet fullt

ut. Både styret i Sykehuset Innlandet HF og styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok høsten 2022 å legge Mjøssykehus-alternativet til grunn i det videre arbeidet. I foretaksmøtet den 21. november 2022 ba jeg om å få belyst en mulig trinnsvis utbygging av Mjøssykehus-alternativet, og hvilke risikoreduserende tiltak som vil kunne bidra til å beholde medarbeidere fram mot byggstart i både Mjøssykehus-alternativet og null-pluss alternativet. Styret i Helse Sør-Øst RHF behandlet delrapporter om dette den 9. mars.

Jeg vil nå vurdere styrevedtaket i Helse Sør-Øst RHF om valg av Mjøssykehus-alternativet og de to delrapportene det regionale helseforetaket har oversendt departementet. Utredningen til Helsepersonellkommissjonen om den framtidige personellsituasjonen i helse- og omsorgstjenesten vil også være en del av underlaget for mine vurderinger for valg av alternativ for neste steg i arbeidet med å videreutvikle Sykehuset Innlandet HF. Jeg mener vi må se til den demografiske situasjonen og personellsituasjonen når vi skal utvikle vår felles helsetjeneste. Vi må finne løsninger som gjør at vi kan bruke fagfolkene best mulig og der den akuttmedisinske beredskapen er forsvarlig og god for alle innbyggere.

SPØRSMÅL NR. 1660**Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug****Besvart 21. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden tatt inn hensynet til barns beste i TFO 2023, og hvordan påvirker denne vurderingen det endelige vedtaket?

BEGRUNNELSE:

I januar lyste Olje- og energidepartementet ut 92 nye oljefelt gjennom TFO 2023, og tildelingen har nettopp vært på høring. Klimaendringene er en av de største truslene mot barns rettigheter. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen artikkel 3 slår fast at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. For å vurdere hva som er til barnets beste er det nødvendig å kartlegge hvilke konsekvenser et tiltak kan få for barn. Dette gjelder alle handlinger, og dermed også tiltak som kan føre til økte klimagassutslipp.

Regjeringen er dermed i behandlingen av forslaget om 92 nye oljefelt gjennom TFO 2023, og i all annen politikk, forpliktet til å legge barnets beste som grunnleggende hensyn og også lytte til hvilke konsekvenser barn mener at oljeutvinningen vil ha for deres rettigheter.

Svar:

Petroleumspolitikken, rammer for virksomheten og hensynet til natur, klima og miljø samt andre samfunnsforhold har vært gjenstand for grundige vurderinger og avveininger i Stortinget over flere tiår. Mål og rammebetingelser for petroleumsnæringen har vært basert på brede politiske flertall og gitt stabile og forutsigbare forhold i nærmere 50 år.

Norge har tradisjoner for en kunnskapsbasert, forutsigbar og langsiktig forvaltning av petroleumssressene. Petroleumssressene har blitt og blir forvaltet til beste for samfunnet over flere generasjoner med hva det innebærer av verdiskaping, sysselsetting og utvikling av velferdssamfunnet. Opprettelsen av et Statens pensjonsfond utland er et godt eksempel på hvordan verdiene fra petroleumsmoen vår fordeles over flere generasjoner.

Likeledes deltar Norge i det FN-ledede klimasamarbeidet, inkludert Parisavtalen, for å unngå en global oppvarming over 1,5 grader. Det er en omfattende regulering av utslipp til luft fra sektoren, med kvoteplikt og CO₂-avgift som hovedvirkemidler. Utslippene fra produksjonen på norsk kontinentalsokkel skal videre ned. I Hurdalsplattformen sier vi at vi i samarbeid med olje- og gassnæringen vil sørge for at utslippene fra olje- og gassproduksjo-

nen på norsk sokkel kuttes med 50 prosent innen 2030 og til netto null i 2050.

Verdens befolkning vokser. Store grupper må løftes ut av fattigdom og velstandsnivået vil øke. Dette innebærer økt etterspørsel etter energi over tid, samtidig som de globale klimagassutslippene må reduseres. Disse utfordringene må løses parallelt. Verden vil ha et stort behov også for olje og gass i lang tid framover. Det å erstatte bruk av kull med gass er et raskt utslippsreducerende tiltak i kullbrukende land. For å dekke dette behovet, trengs det store, nye investeringer hvert år i ny produksjonskapasitet. Olje og gass fra norsk kontinentalsokkel, produsert lønnsomt og med lave utslipp, skal bidra til å dekke verdens energibehov. I tillegg ligger det også muligheter til å satse aktivt på fremtidens teknologi og løsninger slik vi gjør i Norge. For eksempel gir satsing på CCS og blå hydrogen spennende muligheter for Norge. Den kompetansen vi har utviklet over tid på norsk sokkel vil være viktig i denne omstillingen til lavutslippssamfunnet. Regjeringens politikk skal derfor støtte aktivt opp under et grønt skifte hvor man bygger på kompetansen fra olje- og gassindustrien innen nye næringsområder.

Forvaltningsplanene viser at miljøtilstanden i havområdene våre generelt er gode og reguleringen av virksomhet til havs fungerer godt. Gjennom forvaltningsplanene vurderes også den samlede belastningen for et havområde. Forvaltningsplanene er gjenstand for en omfattende faglig og politisk prosess, hvor både regjering og Storting endelig tar stilling til planene i et helhetlig perspektiv.

Regjeringen fører en ansvarlig og forutsigbar petroleumspolitik i møte med våre bærekrafts- og klimautfordringer. Hensynet til klima og havmiljøet gis en helhetlig vurdering gjennom det etablerte rammeverket som er utviklet gjennom tiår. Miljøhensynene, både havmiljø og klima, blir godt ivaretatt gjennom lovgivningen og etablerte prosesser. Vi har inngående kunnskap om våre havområder og mulige miljøeffekter av petroleumsvirksomhet. Gjennom slike etablerte prosesser og regelverk, hensyntar vi også fremtidige generasjoner på en god måte ved gjennomføringen av TFO 2023.

SPØRSMÅL NR. 1661**Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde****Besvart 20. mars 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan finansministeren redegjøre for årsakene til bankkollapsene i USA, hvilke grep norske myndigheter har gjort for å sikre soliditeten i norske banker, og ev. hvilke umiddelbare læringspunkter finansministeren ser fra situasjonen?

BEGRUNNELSE:

I helgen gikk Silicon Valley Bank og Signature Bank over ende. Bankene ble overtatt av amerikanske myndigheter, som nå har garantert for samtlige innskudd og gjennomført tiltak for å stabilisere banksystemet. Delvis som følge av lovendringer under president Trump, hadde de to bankene verken blitt stresstestet eller underlagt samme krav til likviditet og kapital som større amerikanske banker.

Svar:

Onsdag 8. mars annonserte Silicon Valley Bank (SVB) en plan for å hente 2,25 mrd. dollar i kapital bl.a. etter fallende kundeinnskudd og en nedgradering fra kredittvurderingsbyrået Moody's. Dagen etter falt bankens aksjekurs med 60 pst. Kursfallet spredte seg til andre amerikanske banker, og etter hvert også til det europeiske bankmarkedet. Handelen i SVB-aksjen ble stoppet fredag 10. mars, og banken ble stengt av amerikanske tilsynsmyndigheter.

SVB hadde ved utgangen av 2022 212 mrd. dollar i eiendeler. Veksten i bankens eiendeler har vært betydelig de siste årene, med en økning fra 71 mrd. dollar fra utgangen av 2019. Banken var i stor grad finansiert av innskudd fra bedrifter.

Et av de største virksomhetsområdene for SVB var å holde innskudd for teknologibedrifter og andre innovative selskaper som er finansiert av risikokapital («venture capital»-selskaper mv.). Mye av denne innskuddsmassen ble igjen investert i obligasjoner med fast rente og lang løpetid. I takt med Federal Reserves rentehevinger for å møte den økte inflasjonen, har markedsrentene økt betydelig. SVBs obligasjonsinvesteringer falt kraftig i markedsverdi, og banken fikk store, urealiserte tap. Samtidig har det ikke vært like gode tider for teknologiselskapene som SVB har

hatt som kunder, slik at innskuddene har falt. For å kunne utbetale innskuddene måtte banken selge obligasjoner og dermed realisere markedsverditap som hadde bygget seg opp. Dette førte til SVBs forsøk på å hente friske midler og påfølgende tap av tillit og et «bank run», der kundene raskt forsøkte å hente ut mer av sine innskudd.

De fleste europeiske banker og de store amerikanske bankene er underlagt likviditets- og finansieringskrav som skal gjøre bankene mer robuste mot bl.a. midlertidig tap av finansiering.¹ Amerikanske banker under en viss størrelse er imidlertid unntatt fra disse og andre krav. SVBs størrelse innebar at banken ikke trengte å følge kravene, og den kunne ha forretningsmodell med en nokså uvanlig og risikabel balansesammensetning.

Kapitalkravene for norske banker har lenge vært høyere enn i mange andre land, bl.a. motivert av erfaringene fra den norske bankkrisen på 1980- og 1990-tallet. God soliditet i bankene var en styrke for norsk økonomi under den internasjonale finanskrisen. Etter finanskrisen var Norge blant landene som raskest økte kravene i tråd med internasjonale anbefalinger. Det var mulig på grunn av et godt utgangspunkt i bankene og en god utvikling i norsk økonomi, men gjenspeiler også en bred politisk prioritering av trygghet i finanssektoren i Norge. Krav til likviditet og finansiering gjelder også for alle norske banker, og de oppfylder kravene med god margin. Videre har vi regnskapsregler som skal sikre at investeringer i obligasjoner og andre finansielle eiendeler verdsettes riktig i bankenes balanser. Norske banker er derfor i en helt annen situasjon enn de kriserammede amerikanske bankene.

Hendelsene i USA og uroen det har skapt i internasjonale markeder illustrerer hvordan problemer i enkeltbanker, også banker som ikke er store eller ansett som spesielt viktige i det nasjonale banksystemet, kan spre seg og få alvorlige konsekvenser. Vi har også blitt påminnet om viktigheten av godt kapitaliserte og likvide banker, med et reguleringssystem der lik risiko reguleres likt.

¹ Likviditetskravet («LCR») innebærer at bankene må ha en reserve av høylikvide eiendeler som er tilstrekkelig til å dekke 100 pst. av utbetalingene gjennom en 30-dagers hypotetisk stressperiode i finansieringsmarkedene. Kravet til stabil finansiering («NSFR») innebærer at verdien av antatt stabil finansiering, som egenkapital, obligasjonslån med lang løpetid og visse kundeinnskudd, må overstige verdien av utlån til kunder og andre lite likvide eiendeler.

SPØRSMÅL NR. 1662**Innlevert 13. mars 2023 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 24. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Statens vegvesen har i den nye vegnormalen (N500) lagt til grunn en standard for armeringsstål B500NC som utgangspunkt for fjellsikringsbolter, noe som gjør oss til det eneste landet i verden med et slikt særkrav. Dette er i strid med de politiske målsettingene og ønske fra sektoren om funksjonskrav.

Kan statsråden gjøre rede for hvordan han vil følge opp denne saken med Statens vegvesen, for å sikre kostnadseffektivitet, konkurranse og at det beste produktet til formålet kan benyttes?

BEGRUNNELSE:

I nasjonaltransportplan slås det fast at det skal legges vekt på prioritering om å bidra til kostnadseffektivitet, prosjektoptimalisering og utvikling av ny teknologi i norsk samferdselssektor. Dette er særlig viktig når statsbudsjettene er stramme, for å nettopp sikre at felleskapet får mest igjen for hver krone vi bevilger til å bygge nye veier og tunneler. En sentral føring for å oppnå dette har gjennom flere år vært å vende seg bort fra spesifikke krav, og vende seg mot stadig sterkere funksjonskrav for å åpne markedene, bidra til innovasjon, utvikling og bedre resultater. Derfor er det merkelig at Statens vegvesen i sin håndbok (N500) strammer inn reglene for hvilken kvalitet sikringsbolter til tunnel- og fjellsikringsprosjekter som aksepteres, helt i strid med de politiske målsettingene og ønske fra sektoren om funksjonskrav. I dette markedet er det i dag to dominerende aktører, som følge av de nye kravene medfører det risiko for forsinkelser på planlagte prosjekter og økte kostnader.

Svar:

Statens vegvesen opplyser til meg at armeringsstål, også kalt kamstål, er et av de vanligste stålmaterialene brukt i bolter til bergsikring verden over. I Norge er det hovedsakelig kamstål B500NC som benyttes. Bergsikringsbolter er tilpasset de ulike typene bergmasse de skal sikre, og både utforming og materiale tilpasses bergforholdene. I norske tunneler fungerer kamstålbolter godt i de aller fleste tilfeller. Den norske kamstålstandard er basert på krav angitt i den europeiske standarden, og den norske standarden har derfor overlappende krav med et stort antall andre europeiske lands krav.

I vegnormal N500 Vegtunneler, krav 7.6.1—8, beskrives krav til stålqualität, samt alternativ fremgang-

småte for å kunne levere andre stål. I veiledningen til kravet beskrives dette slik:

Boltestammen er en meget viktig del av den endelige konstruksjonsstabiliteten og det stilles derfor strenge krav til kontroll av dette stålet. For stål produsert etter NS 3576-3, betegnet B500NC, blir stålprodusentens produksjonskontroll kontrollert av et teknisk kontrollorgan utpekt av Direktoratet for byggkvalitet. For at stål ikke innebattet av denne ordningen skal kunne benyttes i boltestammen, men likevel ha en tilsvarende eller bedre kvalitetskontroll, stilles det krav til et kontrollsertifikat av type 3.2 i henhold til NS-EN 10204. Kontrollsertifikatet dokumenterer resultater av tester utført som beskrevet i NS 3576-3. Et sertifikat av type 3.2 innebærer at det skal lages et kontrolldokument av en representant for produsenten og en utenforstående.

Det overordnede målet for Nasjonal transportplan 2022–2033 er: Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i 2050. I denne saken gjelder det krav for å sikre et trygt transportsystem.

Selv om den overordnede føringen for vegnormalene er å gå i en mer funksjonsbasert retning betyr ikke det at det vil være riktig å innføre rene funksjonskrav i absolutt alle sammenhenger. Kravene skal også være håndterbare for byggherre/totalentreprenørene ved anskaffelse.

Totalt sett er kravene til bergsikringsbolter i N500 en kombinasjon av funksjonskrav, ytelseskraav og referanser til standarder, slik det er åpnet for i Forskrift om offentlige anskaffelser § 15-1. For de mekaniske egenskapene til selve boltestammen anses det ikke forsvarlig eller hensiktsmessig å bruke rene funksjonskrav da det er mange detaljer som må på plass for å gi en tilfredsstillende konstruksjonssikkerhet. Det er nettopp i slike tilfeller en referanse til Norges og EUs standardverk forenkler byggherrens og entreprenørens gjennomføring av prosjektene.

Å stille krav til en stålqualität ved anskaffelse av stål er ikke mer kontroversielt enn å stille krav til en fasthetssklasse ved anskaffelse av betong. Stål av kvalitet B500NC etter NS 3576-3 er valgt av flere grunner. Stål i denne kvaliteten har i over 30 år blitt brukt til bergsikringsbolter i Norge og utlandet, og man har meget god erfaring med bruk av denne ståltypen. B500NC-stål er den eneste aktuelle standarden Statens vegvesen har funnet som oppgir krav til Agt (tøyning ved maksimal strekkfasthet), og er derfor den eneste standarden som er aktuell innenfor de behov etaten har. B500NC-stålet har også andre gode egenskaper, blant annet en meget god fasthet mot mørtel-

en, samt at det blir testet for bøyeegenskaper som er viktige ved skjærdeformasjoner i berget.

Tilgjengeligheten av stål av kvalitet B500NC er også god. Kontrollrådet alene har godkjent 11 stålverk i sju forskjellige land, i tillegg kommer stålverk godkjent av GlobeCert AB og andre. Det er svært mange stål-standarder som ligger tett opp til hverandre, og et produkt fra ett enkelt stålverk oppfyller som regel mange standarder. Det er derfor sannsynligvis potensiale for at flere enn de som allerede er sertifisert kan bli det. Selv om det i dag hovedsakelig leveres bolter fra to norske aktører, er det altså mulig for internasjonale produsenter å levere stål

med denne kvaliteten. Etter Statens vegvesens syn er ikke markedet de forholder seg til så begrenset som det kan gis inntrykk av.

Ut fra Statens vegvesens vurdering er det for øvrig mulig at norske leverandører av bolter sørger for at det utføres og dokumenteres løpende kvalitetskontroll i henhold til metoder omtalt i veinormal N500. Om produsenten ikke ønsker, eller ikke kvalifiserer, til sertifisering etter NS 3576-3, er det mulig å velge å få utført den løpende kvalitetskontrollen med kontrollsertifikat av type 3.2 i henhold til NS-EN 10204, ref. veiledningsteksten til krav 7.6.1-8.

SPØRSMÅL NR. 1663

Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 20. mars 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å utsette innføringen av både forbudet mot innleie i byggebransjen og de generelle innstrammningene for innleie av arbeidskraft til ESA har avklart om endringene er i tråd med EØS-retten og når vil regjeringen besvare spørsmålene fra ESA?

BEGRUNNELSE:

I brev av 10. februar ber ESA regjeringen svare på 15 spørsmål knyttet til to klager som er mottatt i forbindelse med innføringen av innstrammningene på innleie av arbeidskraft. Spørsmålet er om endringene er kompatible med direktiv 2008/104 og artikkel 36 i EØS-avtalen. I tillegg bes regjeringen eksempelvis forklare hvorfor situasjonen i Norge er så spesiell at den begrunner slike restriksjoner til tross for at Norge har et lavere antall innleide arbeidstakere enn gjennomsnittet i EU og OECD. Svarfristen ESA har satt var 10. mars men etter hva undertegnede kan se er spørsmålene enda ikke besvart.

Svar:

Departementet skal selvsagt besvare henvendelsen fra ESA. Svarfristen er utsatt til 5. mai 2023.

Lovendringene trer i kraft 1. april 2023, med enkelte overgangsregler.

For øvrig viser jeg til regjeringens vurderinger av de EØS-rettslige sider slik disse fremkommer av lovens forarbeider og som stortingsflertallet har sluttet seg til.

SPØRSMÅL NR. 1664**Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 17. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Aftenposten skriver mandag 13. mars at statsråden grep inn og instruerte Jernbanedirektoratet om at Vy måtte tildeles minst en av trafikkpakkene på Østlandet. Det foreligger å informasjon om at "tilbudet" til Vy er dyrere enn Jernbanedirektoratet forventet. Tilbudet til de reisende blir dårligere, enn om Flytoget fikk tildelt minst den ene trafikkpakken.

Har statsråden instruert Jernbanedirektoratet til å tildele Vy togkjøringen på hele Østlandet?

Svar:

Nei, jeg har ikke instruert Jernbanedirektoratet om å direktetildele togtilbudet på hele Østlandet til Vy. Mandatet

for direktetildelingen har hele tiden åpnet for at togtilbudet på Østlandet kan deles mellom Vy og Flytoget dersom dette gav et godt togtilbud til de reisende til en god pris for staten. Da Jernbanedirektoratet ble bedt om å innhente et samlet tilbud fra Vy var det viktig for meg at tiden direktoratet ville bruke på dette ikke skulle komme i veien for en mulig delt tildeling mellom de to selskapene. Mandatet for direktetildelingen ble derfor justert slik at direktoratet kunne vurdere en lengre oppstartsperiode ved et eventuelt operatørbytte.

Som Jernbanedirektoratet skriver i sin pressemelding 3. mars 2023 skårer begge selskapene høyt på kvalitet, pålitelighet og kundetilfredshet, mens Vys tilbud om begge avtalene var det billigste.

SPØRSMÅL NR. 1665**Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 21. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Har regjeringen sørget for at det er foretatt en grundig vurdering av habilitet og statsstøttereguleringen i forbindelse med endringen av mandatet til Jernbanedirektoratet, der direktoratet fikk instruks om å tildele minimum en av trafikkpakkene for tog på Østlandet til Vy, som eies av Samferdselsdepartementet, og kan statsråden redegjøre for hvordan denne prosessen er gjennomført?

BEGRUNNELSE:

Mandag 13. mars publiserte Aftenposten en artikkel der den uryddige prosessen knyttet til tildeling av togtrafikk på Østlandet blottlegges. Advokat Robert Myhre, ekspert på offentlige anskaffelser, mener tildelingen av togtrafikken til Vy på Østlandet kan innebære ulovlig statsstøtte, fordi selskapet kan ha fått en kontrakt med bedre betalt enn markedspris. Samtidig viser Myhre til at Samferdselsdepartementet ved statsråden kan ha brutt habilitetsre-

glene i forvaltningsloven da de blandet seg inn i tildelingen som lå hos Jernbanedirektoratet.

Svar:

Gjennom hele prosessen med direktetildeling av persontogtilbudet på Østlandet har det blitt foretatt vurderinger av relevante rettslige problemstillinger, for å sikre at myndighetene holder seg innenfor de rettslige rammene som gjelder for denne typen prosesser. Som det følger av forvaltningsloven, må jeg også fortløpende vurdere min habilitet i saker som er til behandling hos departementet og underliggende virksomheter. Departementet har gode rutiner for å kvalitetssikre dette, særlig med tanke på at departementet innehar ulike roller.

Jeg vil understreke at det her er snakk om direktetildeling av kontrakt om offentlig tjenesteyting, som er regulert av kollektivtransportforordningen og dermed unntatt lov om offentlige anskaffelser. Direktetildelingsprosessen er vesentlig annerledes enn hvis det hadde vært gjennom-

ført en konkurranse slik den forrige regjeringen la opp til. I denne direktetildelingen har Jernbanedirektoratet forhandlet med statens to persontogselskaper om vederlaget og hvordan tjenestene skal utføres for best mulig måloppnåelse, basert på et mandat fra departementet. Det er detaljerte regler i kollektivtransportforordningen

som må følges for å at myndighetene skal unngå risiko for overkompensasjon. Jernbanedirektoratet har i sin redegjørelse gitt uttrykk for at deres vurdering er at kravene i kollektivtransportforordningen er fulgt, og jeg legger dette til grunn.

SPØRSMÅL NR. 1666

Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 16. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Mer enn 500 dager etter dommen i Fosen-saken, har ikke regjeringen foretatt seg tilstrekkelige grep for å stanse menneskerettighetsbruddet. Sametinget ønsker nå at det gjennomføres en uavhengig granskning av Fosen-saken. En slik granskning vil være viktig for at myndighetene og samfunnet kan unngå gjentakende menneskerettighetsbrudd overfor den samiske befolkningen når vi fremover skal bygge ut mer kraft.

Vil regjeringen ta initiativ til en uavhengig granskning av Fosen-saken?

Svar:

Regjeringen skal følge opp Høyesteretts dom slik at rettighetene til reindriftssamene på Fosen blir ivaretatt. Formålet med den videre prosessen er å få klarlagt hva som skal til for å sikre reindriftens rettigheter, og hvilke alternativer som finnes.

Nå har vi fullt fokus på å løse denne saken, i nær dialog med reindriften på Fosen og Sametinget. Dette er et arbeid som flere departementer jobber svært tett sammen om, og som regjeringen prioriterer høyt. Når det foreligger en løsning, er det naturlig med en grundig gjennomgang av saken. Innretningen på en slik gjennomgang må vi komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 1667

Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 22. mars 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Viser til Dokument nr. 15:1580 (2022-2023). Her viser statsråden til at Statkrafts styre vedtok begrensninger i bonusutbetalingene til krafttrudere med virkning fra 1. januar 2023.

Hva ville de samla bonusutbetalingene for krafttruderne vært i 2022 med de nye begrensningene og hvor høye har de vært så langt i 2023, og i tillegg vil jeg be statsråden

redegjøre for hvor mange personer det er i Statkraft som disse bonusene?

Svar:

Som jeg også tidligere har gitt uttrykk for, forstår jeg veldig godt at det reageres på at Statkraft, som et selskap som forvalter felles norske kraftressurser og som er heleid av det norske folk, har tilbudt ordninger til deler av sine ansatte

på de svært høye nivåene som det selskapets årsrapportering for 2022 indikerer. Særlig sett i lys av de krevende tidene, hvor innbyggerne og næringslivet har slitt med høye strømpriser og sterk kostnadsvekst, fremstår ordningene urimelige.

Statkrafts markedsaktiviteter har etter hvert blitt en vesentlig del av selskapets virksomhet, noe som blant annet gir grunnlag for utbytter til eier som videre bidrar til å finansiere viktige velferdsgoder for fellesskapet over statsbudsjettet. De ekstraordinært gode resultatene i 2022, med et bidrag på over 10 milliarder kroner til selskapets årsresultat, ga utilsiktet høye bonuser til enkelte ansatte. Selskapet har med virkning fra 1. januar 2023, gjort vesentlige kutt i disse ordningene. Statkrafts ledelse har også offentlig beklaget at selskapet ikke tidligere hadde tatt høyde for en mulig inntjening og innført begrensningene.

Statens eierskap i Statkraft forvaltes innenfor rammene som fremgår av eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 6 (2022-2023). Der fremgår det blant annet at staten som eier forventer at selskaper med statlig eierandel fremmer en åpenhetskultur og er åpen om og rapporterer på alle vesentlige forhold slik at informasjonen gir eiere og allmennheten et rettvise bilde av virksomheten. Som

eier er jeg opptatt av at selskapene følger opp statens forventninger som eier, og jeg vil igjen med bakgrunn i dette oppfordre Statkraft til å utvise stor grad av åpenhet rundt sine insentivordninger. Her er det mange hensyn å ta og som bør veies mot hverandre, eksempelvis hensynet til de enkelte ansatte, personvern, selskapets muligheter til å tiltrekke seg ansatte, selskapets konkurranseposisjon mv. Hvordan disse hensynene bør veies og hvilken åpenhet selskapet kan utvise i denne saken er det selskapets styre som selv må vurdere. Statkraft opplyser at de av konkurransehensyn ikke vil offentliggjøre hvor stor effekten av dette vil vært om den endrede ordningen var gjeldende også i 2022. Av samme grunn offentliggjør Statkraft heller ikke hvor mange som omfattes av ordningene.

Statkraft offentliggjør de samlede tallene for kostnadene for selskapets ulike regnskapssegmenter, inkludert markedsoperasjoner. For markedsoperasjoner utgjør lønn en betydelig andel av kostnadene, slik det også framgår av selskapets årsrapport. Selskapet oppgir også samlede kostnader til lønn og andre ytelser. Statkraft rapporterer hvert kvartal, og selskapet opplyser at resultatene for inneværende kvartal offentliggjøres 23. mai 2023.

SPØRSMÅL NR. 1668

Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 22. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden bidra til å ivareta at menneskerettighetene følges i flyktningleiren Moria 2 på Lesbos?

BEGRUNNELSE:

Det har lenge blitt rapportert om at det foregår en rekke menneskerettighetsbrudd i flyktningleiren Moria 2, også kjent som Kara Tepe på den greske øya Lesbos. En rekke organisasjoner har uttrykt stor bekymring vedrørende dette. Flyktningene mottar ikke nødvendig helsehjelp, barn får ikke skolegang og flere sliter alvorlig psykisk.

Samtidig rapporteres det om at færre og færre hjelpearbeidere får tilgang til leiren. De få som får tilgang må signere på en taushetserklæring. Dette er et middel som greske myndigheter bruker bevisst for å forhindre at den nedverdiggende behandlingen flyktningene utsettes for ikke kommer ut til offentligheten.

Videre så er greske myndigheter snart ferdig med å bygge den nye lukkede leiren "Vastria" på Lesbos. Leiren er lokalisert langt unna mennesker og er i større grad bygget som et fengsel enn som en flyktningleir. Den kan sammenlignes med lukkede leire som australske myndigheter tidligere har bygget. Den nye lukkede leiren vil bidra til å isolere flyktningene i enda større grad og faren for at ytterligere menneskerettighetsbrudd vil forekomme er stor.

Svar:

Det er i utgangspunktet greske myndigheters ansvar å sørge for at driften av leirene i Hellas og tilgang på basistjenester for migrantene er i samsvar med EUs standarder, herunder mottaksdirektivet. Det er likevel klart at de utfordringene Hellas står overfor ikke kan løses av landet alene. EU og europeiske land har derfor over flere år satt inn mye ressurser for å bistå med styrking av det greske asyl- og mottakssystemet. Hva gjelder situasjonen

på Lesbos så inngikk EU en avtale med Hellas høsten 2020 som bl.a. gikk ut på å etablere et nytt mottak på denne øya. En forutsetning for denne finansieringen er at driften av det nye mottakssentret skal skje i tråd med EUs regelverk.

Norge deltar aktivt i den europeiske innsatsen for å sikre en forsvarlig standard på asyl- og mottakssystemet i Hellas. De siste ti årene har Norge kanalisert en betydelig andel av EØS-midlene til Hellas for å forbedre landets migrasjonsforvaltning. Totalt har Norge bidratt med 57 millioner euro over to finansieringsperioder. Et viktig innsatsområde for disse midlene er å forbedre mottakstilbudet i landet, og da særlig tilbudet rettet mot sårbare grupper.

Det er ikke tiltak under EØS-midlene på Lesbos per i dag, men etter brannen i Moria i 2020 bisto norske eksperter med å etablere en ny midlertidig leir. Pågående mottaksprosjekter under EØS-midlene vil komme et stort antall asylsøkere i andre deler av Hellas til gode, hvorav mange svært sårbare grupper, som ofre for menneskehandel og enslige mindreårige.

Utover EØS-midlene bidrar Norge også med personell og kompetanse gjennom å sende eksperter til operasjoner i Hellas i regi av EUs asylbyrå (EUAA) og EUs grense- og kystvaktbyrå (Frontex). Slike bidrag skjer basert på behov og tilgjengelige ressurser.

SPØRSMÅL NR. 1669

Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 22. mars 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Konsekvensane for strypt vasstiltførsel til elva Gryta er ikkje utgreidd i samband med gruvedrift i Engebøfjellet.

Vil regjeringa vurdere å stanse anleggsarbeidet for å unngå ei ny sak der det det vert gjort store inngrep før pågåande rettsprosess om rettar og saksprosess om utsløppsløyve er fullførte, og dermed risikere at konsesjonsvedtaket blir kjent utgyldig i fordi løyve er gitt på sviktande grunnlag?

GRUNNGJEVING:

Norge har tilslutta seg internasjonale konvensjoner om menneskerettar, og gjennom EØS avtalen er vi forplikta av ei rekke EU- direktiv. Vanddirektivet forpliktar Noreg til å ta vare på og betre den økologiske tilstanden i vassmiljøet.

For tida er Noreg under etterforskning av ESA for brot på EUs vanddirektiv i samband med gruvedrift og sjødeponi i Førdefjorden. Før rettsprosessen om eigarskap til ressursane og alle forvaltningsvedtak om som er ferdige, har imidlertid Regjeringa late Nordic Mining starte opp naturøydeleggande verksemd med å førebu eit dagbrot og eit 460 dekar stort landdeponi for masse som ikkje skal nyttast i mineralutvinninga. Deponiet er planlagt i eit område som i dag er tilsigsområde til elva Gryta. Gryta er ei elv som har viktige vassmiljø for raudlsita artar av fisk og den gir vassforsyning til fleire hushaldningar og gardar. Utløpet leder til eit viktig oppvekstområde for fisk og HI sin høyringsuttale til avfallshandteringsplanen

som ligg til handsaming er det peika på at det er kome ny kunnskap etter at utsløppsløyvet for prosjektet vart gitt. Ei stor sedimentasjonsdemning er planlagt å fange opp alt vatnet som ellers skulle renne ned i Gryta. Avfallshandteringsplanen frå Nordic Rutile handler om korleis denne skal hindre at elva Gryta vert forureina, men planen seier ikkje noko om korleis livet og fisken i elva samt vasskvaliteten i Gryta vert påverka av lavere vassføring, og kor stor denne reduksjonen vil verte. Dersom vasskvaliteten vert redusert med meir enn eitt trinn, slik desse er definert i EU direktivet, kan ikkje Norge gi løyve til prosjektet. Då kan truleg heller ikke deponiet takast i bruk slik det er planlagt. Det vil ikkje vere mogleg å tilbakeføre terrenget slik at vasstiltførselen til Gryta blir som før dersom selskapet får fortsette anleggsarbeidet. Ny kunnskap i saka kan difor føre til at heile planen for gruvedrift i Engebøfjellet må omgjera til ein konsesjon med underjordsdrift slik eit anna selskap seier er mogleg. Konsesjonæren har hatt meir enn 10 år på seg å få fram fakta om konsekvensane for tilsigsområdet. Tilstakshierarkiet sine prinsipp om å unngå, forebygge og kompensere skade gjeld.

Svar:

Forurensningsmyndigheten skal gjøre vurderinger av tiltakets forurensningspotensiale i den enkelte sak, herunder vurdere krav som følger av vannforskriften. Konsekvenser av etablering av gråbergsdeponi (landdeponi) i Engjabødalen er vurdert i utredninger i forkant av vedtak om tillatelse etter forurensningsloven. I disse

utredningene er det særlig pekt på at Grytaelva vil kunne bli påvirket av sigevann, sprengstoffrester og partikulært materiale, i tillegg til små mengder oljerester fra det planlagte deponiet, dersom det ikke iverksettes tiltak for å avskjære avrenningen fra deponiet. Det ble vurdert at samlede konsekvenser for vannkvaliteten i Grytaelva og drikkevannskvalitet i området ville være små, forutsatt avbøtende tiltak og beredskap mot akutte hendelser.

Grytaelva har et begrenset nedslagsfelt, der en del av nedslagsfeltet vil påvirkes av gruvedriften og det planlagte landdeponiet. Det er imidlertid hittil ikke gjort spesifikke vurderinger etter forurensningsloven av miljøeffekten av redusert vanntilførsel til Grytaelva som følge av de avbøtende tiltakene. Uttak av vann fra et vassdrag til sedimentasjonsbasseng er konsesjonspliktig etter vannressursloven § 8, dersom tiltaket kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget eller sjøen. Konsesjonsplikten vurderes av vassdragsmyndigheten i det enkelte tilfelle. Norges vassdrags- og energidirektorat, som er vassdragsmyndig i denne saken, har fått en henvendelse fra grunneier om vannuttaket i Gryta, og har saken til vurdering. For forurensningsmyndigheten vil det være naturlig å vurdere redusert vanntilførsel, og herunder de eventuelle miljøeffekter dette medfører, nærmere i forbindelse med behandling av avfallshånd-

teringsplanen som bedriften jobber med å ferdigstille. Formålet med avfallshåndteringsplanen er blant annet å utforme avfallsanlegget på en måte som "hindrer eller i det minste reduserer eventuelle negative langtidsvirkninger, for eksempel som følge av spredning av luftbårne eller vannbårne forurensende stoffer fra avfallsanlegget". Dette tas det hensyn til gjennom de avbøtende tiltakene. Bedriften legger opp til at avrenningen fra landdeponiet går via sedimentasjonsbasseng til grøfter som leder vannet til fjorden.

Lavere vannføring på grunn av avbøtende tiltak i forbindelse med gruvedrift i Engebøfjellet kan ha ulike miljømessige påvirkninger. Avbøtende tiltak som er iverksatt for å hindre forurensning kan også medføre at det er behov for ytterligere offentlige tillatelser. I forbindelse med ulike sektormyndigheters vurderinger skal de krav som følger av vannforskriften følges opp. Formålet med vannforskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. Forskriften setter rammer for vannforvaltningen, men den endrer ikke gjeldende ansvarsfordeling mellom de ulike sektormyndighetenes ansvar for lovverk og virkemidler. Det er derfor den aktuelle sektormyndigheten for det omsøkte tiltaket som foretar vurderinger etter vannforskriften.

SPØRSMÅL NR. 1670

Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 22. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvilke prosesser har myndighetene pågående for å identifisere arealer for havvind i tilknytning til offshore-installasjoner i Hammerfest-området som ikke er i konflikt med fiskeriinteresser?

BEGRUNNELSE:

I Statnetts rapport datert 15. februar pekes det på et område utenfor Hammerfest som ett av to områder utenfor kysten av Nord-Norge som er egnet for tilknytning mellom nettet på land og havvind.

NVE skal etter planen peke på nye områder som er aktuelle for havvindutbygginger i Norge og det er nærliggende å tro at de vil se til Statnetts rapport.

Området som Statnett har identifisert utenfor Hammerfest er imidlertid allerede tidligere blitt avskrevet som

å være i for sterk konflikt med fiskeriinteresser. Derfor vil det være nyttig å vite hvilke prosesser som er i gang fra myndighetenes side for å finne nytt areal for havvind som kan tilknyttes offshore-installasjoner utenfor Hammerfest.

Spørsmålet aktualiseres av at en eventuell elektrifisering av Melkøya vil kreve mye kraft og en løsning med havvind vil bedre kraftsituasjonen i nord.

Svar:

Regjeringen har en ambisjon om å innen 2040 tildele arealer med potensial for 30 000 MW havvindproduksjon på norsk sokkel. Dette tilsvarer nesten like mye kraftproduksjon som hele det norske vannkraftsystemet i dag. De første prosjektene på Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord vil bygges med radialer til fastlandet, og sørge for betyde-

lige mengder ny kraft inn i kraftnettet på land. Regjeringen planlegger å lyse ut områdene på Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord i løpet av første kvartal i år. Den neste runden med utlysning av areal til havvind er planlagt i 2025.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) arbeider nå sammen med en direktoratsgruppe for å identifisere nye områder for fornybar energiproduksjon til havs. I dette arbeidet vurderes arealer i alle de norske havområdene og det tas blant annet hensyn til hvor det er forventet økt etterspørsel etter kraft.

Statnett har levert rapporten «Tilknytning av nye havvindområder til land» som ett av flere viktige innspill til NVE i arbeidet med å identifisere nye områder for fornybar energiproduksjon til havs. Statnett ble bedt om å vurdere hvor i Norge det er gunstig og ikke er gunstig å tilknytte havvind i et kraftsystemperspektiv, behov for nettførsterkninger og estimat for hvor mye produksjon det vil være mulig å tilknytte nettet på land på ulike tidspunkt. Hammerfest er et av områdene Statnett har pekt på som aktuelt for tilknytning av havvind fremover. I rapporten gir Statnett i tillegg en overordnet beskrivelse av hva som skal til for å gjennomføre en storstilt utbygging opp mot 30 GW havvind ut ifra et kraftsystemperspektiv.

I tillegg til rapporten fra Statnett har NVE hentet inn kunnskapsstøtte fra Norsk Institutt for Naturforskning og Havforskningsinstituttet. NVE gjennomførte i fjor en åpen innspillsrunde hvor de ba om innspill til nye områder for havvind som ikke tidligere er utredet, mulige endringer av områdene som ble konsekvensutredet i forrige runde, mulig utvidelse av Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord og aktuelle områder for annen type energiproduksjon til havs. NVE mottok 27 innspill fra ulike aktører, flere av disse med tilknytning til Nord-Norge.

NVE skal basert på direktoratsgruppas vurderinger foreslå områder som legger til rette for god sameksistens og samhandling med andre næringer, og som samtidig tar vare på viktige miljøverdier og muligheter for lønnsom utbygging.

Jeg er opptatt av at vi har en helhetlig og grundig tilnærming til åpning av nye arealer for havvind, slik at vi sikrer gode vurderinger knyttet til eksempelvis sameksistens, bærekraft og miljø. Arbeidet som leveres av NVE i slutten av april i år vil legge et godt grunnlag for en slik tilnærming og for en politikk som bidrar til storstilt utbygging av havvind langs hele kysten. Arbeidet som nå gjøres vil også gi et godt underlag for å vurdere aktuelle områder for havvind i området rundt Hammerfest.

SPØRSMÅL NR. 1671

Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 21. mars 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Kystverket disponerer kr 36,1 millioner kroner som tilskuddsordning til kommunale fiskerihavntiltak. I 2022 var totalkostnadene for alle prosjekter som søkte om midlene oppgitt å være like i underkant av 600 mill.kr.

Med referanse til Øksnes, mener regjeringen at tilskuddsordningen sikrer viktige og nødvendige samfunnsøkonomiske investeringer i fiskerisektoren samt «styrker satsingen på tiltak innen kyst, havn og farleder» slik Hurdalserklæringen slår fast?

BEGRUNNELSE:

Tilskuddsordningen er et virkemiddel for å realisere fiskerihavntiltak som kommunene anser som samfunnsøkonomisk viktige, men som er så kapitalkrevende at de vanskelig lar seg gjennomføre uten statlig støtte.

Tilskudd krever kommunal egenfinansiering av minst 50 prosent av prosjektkostnadene.

Utbygging av Myre havn har på svært mange måter vært et vellykket prosjekt som har gitt nye muligheter for utvikling av fiskerinæringen samt satsing på sjøtransport. Men større oppgang av sjø på Myre-siden har dessverre fått beklagelige følgevirkninger for fiskeflåten og industrien inne i havna, og det er derfor viktig å få igangsatt tiltak med mål om å redusere oppgangen av sjø inn i havna.

Øksnes kommune er en av landets største fiskerihavner for kvitfisk. Kommunen har for andre år på rad søkt om midler fra tilskuddsordningen som Kystverket disponerer til kommunale fiskerihavntiltak. Men potten er liten og behovene store langs kysten vår.

Kommunen har nå et presserende behov for å lage en skjermingskai (skjørtekai) i innløpet til Myre Havn. Liggeforholdene for store deler av fiskeflåten i Øksnes, store som små, ble vesentlig dårligere etter at Kystverket

ferdigstilte utvidelsen av innseilinga til havna for at større og dypere båter skulle komme inn. En ny og helt nødvendig skjermingskai vil koste om lag 30 millioner kroner, noe Øksnes i fjor fikk avslag på søknad om tilskudd til. Utvikling av fiskerihavnen er viktig både for at fiskeflåten skal få bedre liggeforhold samt at landindustrien skal kunne tilrettelegge sin satsning på fiskeri og havbruk uten å bekymre seg for disse utfordringene.

Svar:

Havnene er viktige for verdiskaping og bosetting langs kysten. Regjeringen vil derfor ruste opp havner og farleder for å tilrettelegge for kystnært næringsliv og sikre videre utvikling av fiskerihavhengige samfunn. Jeg velger å tolke spørsmålet dit hen at Thorheim deler dette synet, og ønsker å ta et oppgjør med den nedprioriteringen av fiskerihavner Høyre sto for i regjering. Henvisningen til Myre havn, og betydningen havneutbyggingen har hatt for Øksnes-samfunnet, er etter mitt syn svært relevant. Utbyggingen av Myre havn ble prioritert igangsatt av Stoltenberg-regjeringen, og har skapt store nye muligheter i Vesterålen. Den kom på plass fordi Stoltenberg-regjeringen prioriterte fiskerihavneutbygging.

Regjeringen har gjeninnført et statlig ansvar for fiskerihavnene, fordi vi mener dette er viktig for å sikre utviklingen av marine næringer og fiskerihavhengige kystsamfunn. En del av prosessen har vært å få tilbakeført fiskerihavneanlegg til staten fra de fylkeskommunene som overtok slike anlegg 1. januar 2020. Vi har gjort dette også fordi fylkene nord for Stad ikke ville overta ansvaret for de statlige fiskerihavnene, slik Solberg-regjeringen la opp til.

Regjeringen har også gjeninnført den statlige tilskuddsordningen for kommunale fiskerihavnetiltak, ei ordning Solberg-regjeringen stilte i bero. Verken i 2020 eller 2021 ble det gjennomført søknadsrunde på denne ordningen. Ved behandlingen av revidert budsjett 2022 sluttet Stortinget seg til vår regjerings forslag om en tilsagnsfullmakt på 35,2 mill. kroner til dette formålet. Kystverket har med denne fullmakten fra 2022 gitt tilsagn til 8 av i alt 18 søknader. Totalkostnaden på 600 mill. kroner for de omsøkte prosjektene var spesielt stor dette året. Dette skyldtes i hovedsak en søknad fra Vardø kommune, som alene hadde en totalkostnad på 300 mill. kroner, i tillegg til det etterslepet man kunne forvente etter at ordningen ikke hadde vært aktiv de siste årene av Høyres regjeringssperiode. Det gis tilskudd på inntil 50 prosent av totalkostnaden, slik at samlet søknadssum for 2022 var på 250 mill. kroner.

For 2023 har Kystverket en tilsagnsfullmakt på 36,1 mill. kroner. Totalkostnad for de i alt 25 omsøkte prosjektene er på 274 mill. kroner, med samlet søknadssum på 137 mill. kroner

Hva gjelder søknaden fra Øksnes kommune, blir denne behandlet på lik linje med alle andre søknader om tilskudd.

Jeg ønsker å kunne realisere fiskerihavneprosjekter så raskt som mulig, både i statlig regi og i form av tilskudd til kommunale tiltak. Regjeringen har styrket Kystverkets planleggings-kapasitet for å ivareta dette, en kapasitet Solberg-regjeringen bygde ned. I perioden 2018-2021 ble det ikke iverksatt planlegging av nye fiskerihavner i statlig regi, et etterslep det vil ta noe tid å ta igjen. Kystverket har jobbet videre med å optimalisere prosjektene som ligger inne i Nasjonal transportplan 2022-2023, med hensyn til nytte og kostnader. I tillegg vil nye tiltak bli vurdert i forbindelse med Nasjonal transportplan 2025-2036 som skal legges frem for Stortinget våren 2024. Kommunene har også hatt mulighet til å spille inn til Kystverket i den forbindelse.

I arbeidet med fiskerihavneprioriteringene må vi også ta hensyn til usikkerheten om hvordan norsk økonomi vil utvikle seg i tiden fremover, som følge av pris- og renteøkninger, utfordringer i energi- og råvaremarkedet og krigen i Ukraina. Vi må derfor belage oss på at vi for en periode fremover kanskje må prioritere hardere enn hva vi har vært vant til her i Norge, samtidig som vi på kystområdet må dekke forskutteringsregningene Solberg-regjeringen etterlot seg på seks prosjekter.

Regjeringen vil komme tilbake til prioriteringene innenfor rammene av en helhetlig fiskerihavnepolitikk i forbindelse med rulleringen av Nasjonal transportplan neste vår, herunder prioriteringer av store statlige fiskerihavneinvesteringer og økonomiske rammer for mindre statlige fiskerihavnetiltak og tilskudd til kommunale fiskerihavnetiltak.

SPØRSMÅL NR. 1672**Innlevert 14. mars 2023 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 20. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva er årsaken til kuttet i fødselsomsorgen i Oslo gjennom nedleggingen av ABC-enheten, og har stengingen av denne enheten bidratt til å forbedre eller forverre bemanningssituasjonen ved Oslos fødeavdelinger?

BEGRUNNELSE:

Den 4. mars stengte ABC-enheten ved Oslo Universitetssykehus. Det samlede fødetilbudet i Oslo ble dermed redusert med tre fødestuer. Da OUS-direktør Bjørn Atle Bjørnbeth varslet om nedstengingen høsten 2022, begrunnet han kuttet med jordmørkrise. «Ressursen vi mangler er jordmødre. Vi gjør dette for å sikre at vi har nok jordmødre på kveld, natt og helg», sa han til Klassekampen i november. Det samme gjentok helseministeren i et svar på skriftlig spørsmål i januar. Der skrev hun: «Jeg vil understreke at utfordringer med tilgang til personell er den største utfordringen framover. Oslo universitetssykehus HF har samme utfordringer med tilgang på personell som resten av landet, og med færre fødsler og mangel på jordmødre er det viktig å bruke fagfolkene på best mulig måte. Det er bakgrunnen for at ABC-enheten, Føde A og Føde B blir slått sammen fra 4. mars». Etter at ABC-enheten ble stengt, har 14 av de 19 jordmødrene som jobbet der, sagt opp sine stillinger. Dermed er det grunn til å anta at bemanningssituasjonen i dag er verre enn det den var da Bjørnbeth varslet kuttet. Da direktør Bjørnbeth deltok på NRK Debatten i forrige uke hadde han imidlertid en ny forklaring. Der sa han at færre fødsler er årsaken til kuttet. Nedleggingen av ABC «er ikke betinget av noe annet enn at behovet for fødestuer har gått ned», sa han der. Dette viser at begrunnelsene fra OUS' side for nedleggingen av ABC-enheten varierer, og det er dermed uklart hva som er årsaken til at OUS har valgt å stenge ABC-enheten.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Sør-Øst RHF. Jeg gjengir i helhet svaret fra Oslo universitetssykehus:

«Samdrift mellom ABC-enheten og en av fødeenhet på Ullevål (Føde B), ble gjennomført for sommeren 2022, og i helgene høsten 2022 på grunn av mangel på jordmødre, spesielt på kveld, natt og helg. Etter at antall fødsler i 2022 ble betydelig lavere enn tidligere år, og at denne utviklingen ser ut til å fortsette også i 2023 har fødeavdelingen tilpasset ressursbruken til forventet antall fødsler. Det var grunnen til at man har stengt 2-4, av OUS sine totalt 22 fødestuer.

Det er gjennomført risikovurderinger der forskjellige modeller ble vurdert, og fødeavdelingen konkluderte med at stenging av fødestuer på ABC-enheten var det alternativet som berørte færrest av de fødende, og som tillot opprettholdelse av generell beredskap for alle fødende, uavhengig av eventuelle risikofaktorer. Dette er grunnen til at ABC-enheten ble stengt i mars.

Samtidig startet fødeavdelingen et prosjekt for å tilpasse driften for å sikre at brukerne tilbys differensiert fødselsomsorg i de gjenværende fødeenhetene. Jordmødrene fra ABC-enheten, som ikke har sluttet, er omplassert til andre enheter i fødeavdelingen etter dialog om hvor de kunne tenke seg å jobbe. De ledige stillingene utlyses som faste, og ansettelse i disse vil ytterligere bedre bemanningssituasjonen i fødeavdelingen.

OUS har, som flere andre helseforetak, utfordring med rekruttering av jordmødre og har derfor ubesatte jordmorstillinger. Det pågår derfor kontinuerlig rekruttering i fødeavdelingen for å sikre god bemanning både på Ullevål og Rikshospitalet.»

Helseforetakene har en krevende jobb med å sørge for tilstrekkelig bemanning av fødeavdelingene. Jeg har tillit til at det blir gjort gode vurderinger lokalt knyttet til dette.

SPØRSMÅL NR. 1673**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 22. mars 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kva vil regjeringa gjere for å sikre full norsk deltaking i EU sitt nye satellitt-kommunikasjonsprogram Iris2 raskast råd, og er statsråden samd i at Iris2 er eit godt døme på at EØS-medlemskap ikkje lenger er tilstrekkeleg for å sikre viktige norske næringsinteresser andsynes EU og dermed er med å aktualisere debatten om tettare norsk tilknytning til EU i ei ny tryggleikspolitisk tid for Europa?

GRUNNGJEVING:

EU er i ferd med etablere eit nytt system for sikker satellittkommunikasjon for Europa, der målet er å lage eit sikkert system for å bere alle samfunnskritiske data i Europa med omfattande teknologiutvikling og leveransar av teknologisystem som del av satsinga (Iris2: Infrastructure for Resilience, Interconnectivity and Security by Satellite). Systemet skal gjere Europa meir uavhengig av amerikanske satellittar, og vil bli svært viktig for maritim overvaking og Arktis.

Det bør vere eit sjølvstøtt mål at Noreg skal delta fullt ut i ei så viktig felles europeisk satsing på felles samfunnstryggleik. Så langt er likevel Noreg ikkje inne i Iris2, på grunn av vårt utanforskap i EU og at EØS-avtalen ikkje er tilstrekkeleg grunnlag for å krevje full deltaking i Iris2.

Dette kan ha alvorlege konsekvensar både for framtidig norsk samfunnstryggleik og for norsk næringsliv som i dag er sterke på satellitteknologi, men no står i fare for å bli stengde ute av den største felles satellitt-teknologisatsinga i Europa nokon sinne.

Så lenge Senterpartiet sit i regjering, antar eg at situasjonen ikkje kan løysast av næringsministeren gjennom eit tettare samarbeid med EU, sidan regjeringserklæringa berre snakkar om å utgreie modellar for lausare tilknytning til EU enn i dag.

Det er difor viktig å vite kva næringsministeren vil gjere for å sikre Noreg full deltaking i Iris2, trass i at vi ikkje får tilgang gjennom EØS-avtalen og Senterpartiet blokkerer for eit nærare samarbeid med EU på generelt grunnlag.

Svar:

EU sitt nye romprogram Secure Connectivity, som ofte blir omtalt som IRIS2, vart vedteke 7. mars 2023. Deltaking kan ha mykje å seie for Forsvaret og samfunnstryggleik og beredskap generelt, og for norsk romindustri. EU har førebels ikkje avklart alle premiss for deltaking for EØS/

EFTA-landa og tredjeland. Dette gjeld mellom anna forhold som tryggingsreglar, finansiering, tilknytingsform og moglegheita til å delta i styrande organ som komitear. Desse forholda utforskar vi no i dialog med EU. Det finst førebels ikkje noko forhandlingsmandat på EU-sida, som vil vere ein føresetnad for formelle forhandlingar. Likevel er signala frå EU positive med omsyn til norsk deltaking. Det er òg signalisert at forhandlingar med Noreg skal prioriterast.

Programmet gjeld fleire samfunnsområde. Nærings- og fiskeridepartementet har difor tatt initiativ til eit samarbeid mellom relevante departement og etatar for å vurdere kostnader, nytte og prosess knytt til ei eventuell deltaking. Departementet har òg vore i dialog med næringslivet om moglegheiter og utfordringar knytt til programmet.

Regjeringa legg EØS-avtalen til grunn for samarbeidet med EU. Som varsla i Hurdalsplattformen har regjeringa òg nedsett eit utval som skal vurdere erfaringane frå EØS-samarbeidet dei siste ti åra. Utvalet skal levere rapporten sin ved årsskiftet.

SPØRSMÅL NR. 1674**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 21. mars 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hvilke tiltak har statsråden og regjeringen gjort for å etablere relevante studieplasser for ansatte i barnevernsinstitusjoner, i tråd med kravet Stortinget vedtok i barnevernsloven som ble vedtatt i 2021?

BEGRUNNELSE:

En av de store utfordringene fremover er mangelen på arbeidskraft. Den største velferden vi kan gi folk er en jobb som bidrar til at de kan forsørge seg og sine med egen lønn, får brukt interessene sine og blir en del av et arbeidsfellesskap.

Fra 2022 er det innført krav om at nyansatte på barnevernsinstitusjoner minst skal ha relevant utdanning på bachelornivå. Mange ansatte med lang kompetanse fra miljøterapeutisk arbeid med barn og unge med sammensatte utfordringer har ikke den formelle kompetansen som nå stilles til nyansatte på barnevernsinstitusjoner.

Tall fra SSB viser at det i 2021 var til sammen 4 647 årsverk i barnevernsinstitusjoner. Av disse var 1 080 årsverk registret med utdanning på VGS-nivå eller lavere.

Kompetansekravet som er innført gir et behov for å øke utdanningskapasiteten på relevante utdanninger på bachelornivå med en faglig innretning som er særskilt tilpasset kompetansebehovene til ansatte i barnevernsinstitusjoner. Det er særlig behov for utdanninger som er organisert slik at det er mulig å kombinere studier og jobb. Det vil være hensiktsmessig med utdanninger som kan tas på deltid og er samlingsbaserte.

For å innfri kravet om mastergrad for ansatte i barnevernstjenestene er det tildelt nye studieplasser. Så langt, kjent for undertegnede, er det ikke blitt tildelt nye studieplasser for å innfri kravet om relevant bachelorutdanning for ansatte i barnevernsinstitusjoner.

Svar:

Barn og unge i barnevernsinstitusjon skal få forsvarleg omsorg og behandling. Samtidig er det godt dokumentert at mange barn og unge som bur i ein barnevernsinstitusjon har store og samansette behov. For å kunne yte forsvarleg omsorg og behandling, er det behov for ei person- algruppe med høg kompetanse.

Krav til bemanning og kompetanse i barnevernsinstitusjon er nærare regulert i barnevernslova § 10-16. Kravet inneber at fagleg personell som etter 1. januar 2022 blir tilsett i ein barnevernsinstitusjon, må ha relevant utdan-

ning på bachelornivå. Det er ikkje nærare regulert kva utdanningar som kan reknast som relevante, men Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har utarbeidd faglege tilrådingar som skal gi rettleiing til institusjonane.

I utforminga av nytt kompetansekrav vart det vektlagt at det er ønskjeleg med kontinuitet i bemanninga, og at innføring av skjerpa krav derfor ikkje bør bidra til auka gjennomstrøyming av tilsette. Dei nye kompetansekrava for tilsette i barnevernsinstitusjonar omfattar derfor ikkje personar tilsett før kravet tredde i kraft. Desse kan halda fram med å arbeide i institusjonen sjølv om dei ikkje har ei relevant bachelorutdanning.

Bufetat kan i «særlege tilfelle» gi unntak frå kompetansekravet. I forarbeida vart det vist til at det i enkelte tilfelle kan vera ønskjeleg at faglært personale blir supplert med personell med ein annan bakgrunn eller kompetanse. Unntaksregelen er mellom anna aktuell overfor tilsette som har som oppgåve å bidra med ulike former for aktivitetstilbod. Ein barnevernsinstitusjon kan også ha behov for personell med dokumentert erfaring og kompetanse om kultursensitiv tilnærming i møte med ungdom.

Universiteta og høgskulane har ansvar for å følgje opp dei nasjonale sektormåla, inkludert målet om god tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i heile landet. Institusjonane har i tråd med dette, sjølv eit hovudansvar for å dimensjonere studietilboda sine og opprette tilbod innanfor gjeldande rammeløyvingar, også i dialog med arbeidsliv og relevante partar. Regjeringa og Stortinget har eit overordna ansvar for den samla utdanningskapasiteten gjennom å fastsetje storleiken på løyvingane til universitet og høgskular.

Kapasiteten i høgare utdanning har auka dei siste ti åra. Helse- og sosialfag har vore eit av fagområda som har vore prioriterte med ekstra midlar til fleire studieplassar. I tillegg har institusjonane fått midlar til studieplassar som ikkje er øyremerkte fagområde, men som institusjonane sjølv fordeler for å nå sektor- og verksemdsmåla.

Det finst ei rekkje relevante utdanningstilbod for tilsette i barnevernsinstitusjonar som ønskjer å ta ei bachelorutdanning. Det finst mellom anna tilbod på deltid innan både sosialt arbeid og vernepleie. Desse utdanningane er særleg relevante for arbeid på barnevernsinstitusjon.

For å nå ut til fleire med utdanningstilbod som det er stadig aukande behov for, prioriterer regjeringa midlar til desentralisert og fleksibel utdanning. I 2022 vart det tildelt 184 mill. kroner til studiesenter for å tilby fleire lokale

studietilbud og til universitet, høyskular og fagskular for å tilby desentraliserte og fleksible utdanningar. I 2023 er det lyst ut nærare 200 mill. kroner. Studietilbud der det er lokale, regionale eller nasjonale behov, slik som profesjonsutdanningar, har vore prioritert i utlysingane.

Eg viser elles til at Regjeringa vil leggja fram utsynsmeldinga i slutten av mars, der framtidig kompetansebehov vil vere eit sentralt tema.

SPØRSMÅL NR. 1675

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 22. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange personer har blitt tvangsreturnert fra Norge til internflukt i Kabul i Afghanistan i perioden 1. januar 2015 til utgangen av 2022?

BEGRUNNELSE:

Forholdene i Afghanistan er forverret siden Taliban overtok makten. Det er i Norge en gruppe som er returnert til tross for dette, sett i sammenheng med opphør av rime-lighetsvilkåret. Internflukt må være vurdert som trygt, noe som kan synes uriktig gitt dagens situasjon i landet.

Når UNE sine rettsaker i 2022 har endt med kun 55 % medhold, så kan det tyde å at informasjon lagt til grunn ikke alltid stemmer godt nok. Det er derfor viktig å se etter hvor mange og hvordan disse tvangsreturene slår ut.

Svar:

I perioden 2015 – 2021 er det returnert til sammen 886 personer til Afghanistan. Det er ikke kjent hvor mange av disse som har blitt henvist til internflukt i sitt asylvedtak. I 2022 ble det ikke returnert noen personer til Afghanistan. Det var også svært få i 2020 og 2021.

SPØRSMÅL NR. 1676

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 23. mars 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Sett i lys av arbeidstilsynets rapport, står fortsatt statsråden inne for omtalen av bemanningsbyrå og bedrifter som benytter seg av innleie?

BEGRUNNELSE:

I lovforslaget som begrenser inn- og utleie fra bemanningsbyrå, omtalers bemanningsbyrå og de som benytter seg av innleid arbeidskraft som en mørk skyggeside av norsk arbeidsliv. I brevet fra ESA datert 10. februar etter-

spør de dokumentasjon eller analyser om støtter opp under denne omtalen av bemanningsbyrå. Arbeidstilsynets rapport datert 16.2.2023 kan ikke arbeidstilsynet finne slike grove brudd på lover og regler for inn- og utleie.

Svar:

Arbeidstilsynet har lagt fram en rapport som oppsummerer erfaringer fra tilsyn med hvordan regelverket for ut- og innleie av arbeidskraft fra bemanningsforetak etterleves. Deres erfaringer viser at det er mange virksomheter som

har god oversikt over hvilke krav som stilles til dem. Men Arbeidstilsynet har også funnet brudd på regelverket. I gjennomsnitt ble det avdekket ett eller flere brudd i 58 prosent av tilsynene. Det ble gjennomført flest tilsyn med bruk av innleie i bygg og anlegg, der ble det funnet brudd på reglene i 67 prosent av tilsynene.

Generelt er Arbeidstilsynets erfaringer og funn i tilsyn knyttet til ulike sider ved innleiereglverket nyttig og viktig. Jeg vil likevel understreke at det ikke er brudd på innleieregelverket i seg selv som dannet grunnlaget for regjeringens forslag om endringer i innleieregelverket. De nye innstrammingsene skal bidra til et arbeidsliv der faste og direkte stillinger i et topartsforhold mellom arbeidsgiver og arbeidstaker er den klare hovedregel. Regjeringen ønsker å få ned andelen innleie, gi innleide flere rettigheter og sikre seriøse bemanningsforetak. Målet er et tryggere arbeidsliv der arbeidsfolk har mer makt over hverdagen sin.

I representantens begrunnelse for spørsmålet hevdes det at regjeringen omtaler bemanningsbyrå og virksomheter som leier inn arbeidskraft som «en mørk skyggeside av norsk arbeidsliv». Jeg kjenner meg på ingen måte igjen

i slike karakteristikker. Regjeringens forslag til endringer har vært begrunnet i forholdene nevnt ovenfor. Vi mener et arbeidsliv med høy grad av faste og direkte ansettelser gir forutsigbarhet og trygghet, og et godt grunnlag for medvirkning, medbestemmelse og samarbeid på arbeidsplassene. Selv der regelverk og praksis i bemanningsforetakene sikrer gode vilkår for arbeidstakerne som leies ut, innebærer innleieforhold et trepartsforhold som avviker fra hovedreglene i arbeidslivet, der mange av de forholdene som påvirker og styrer de utleide arbeidstakernes hverdag ligger utenfor den formelle arbeidsgiverens kontroll.

Som kjent har et flertall i Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag. Lovendringene som trer i kraft nå i vår er ment å bidra til varige forbedringer i vårt arbeidsliv, der flere arbeidsgivere satser på egne ansatte. Det vil fortsatt være anledning til å benytte innleie fra bemanningsforetakene til vikariater og etter avtale med tillitsvalgte. Regjeringen vil i samarbeid med partene i arbeidslivet følge med på utviklingen og hvilke konsekvenser lovendringene får.

SPØRSMÅL NR. 1677

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 24. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

VG beskriver i en artikkel 15. mars hvordan pasienter med slipping rib syndrom nå mister det eneste behandlingstilbudet de har på grunn av at kar/thoraksavdelingen på Ahus ikke lenger prioriterer disse operasjonene.

Hva vil statsråden anbefale pasientene med behandlingsskrevende slipping rib syndrom, som nå står uten tilbud om å gjøre, og vil statsråden gjøre noe for å skjerme spesialiserte tilbud som bare finnes ett eller få steder for å sikre at ikke behandlingsmulighetene forsvinner helt fra det offentlige?

BEGRUNNELSE:

Helforetakene har gjennom regjeringas oppdragsbrev blitt bedt om å gjøre hardere prioriteringer. En av konsekvensene av prioriteringer er at pasientene som fram til nå har kunnet få behandling for slipping rib syndrom ved Ahus står nå uten noen behandlingstilbud. Uten behandling lever de et liv med sterke smerter. Dette er pasienter

som har vært plaget av invalidiserende smerter over lang tid som ved rett diagnostisering kan helbredes med en enkel operasjon. Nå mister de dette tilbudet fordi avdelingen prioriterer det ned. I tillegg til tapet av livskvalitet for den enkelte er dette også dårlig samfunnsøkonomi. Dette er mennesker som kunne blitt friske av et kort inngrep, som nå må gå på sykepengen eller trygd og vil trenge langvarig oppfølging av helsetjenesten for smertebehandling.

Svar:

Departementet har bedt Helse Sør- Øst RHF om informasjon for å besvare representantens spørsmål. Helse Sør-Øst RHF opplyser at Akershus universitetssykehus HF ikke lenger tilbyr operasjon for «slipping rib syndrom».

Som regel ser man «slipping rib syndrom» hos pasienter som har gjennomgått en operasjon i brystkassen (thoraks) eller som følge av en skade i brystkassen. Noen pasienter har medfødt «slipping rib syndrom».

Helse Sør-Øst RHF opplyser at operasjon for «slipping rib syndrom» sjelden er nødvendig.

Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at et utvalg av pasienter med «slipping rib syndrom» utredes og opereres ved Oslo universitetssykehus HF. Det er få pasienter som kvalifiserer for å bli operert og pasientene prioriteres iht. indikasjon og sykdomsbyrde. Prioritering skjer også iht. til andre pasienter som trenger en thorakskirurgisk operasjon.

Helse Sør-Øst RHF og de andre regionale helseforetakene har et "sørge-for-ansvar", som blant annet innebærer et ansvar for at alle som bor i regionen skal få et likeverdig helsetilbud uansett hvor de bor. Ansvaret omfatter også å vurdere om et behandlingstilbud kun bør tilbys på ett eller noen få sykehus i regionen.

Helseregionene skal se til at sykehusene samarbeider godt, og at alle kjenner til hvilke behandlingstilbud som finnes i regionen mtp. eventuell viderehenvisning til annet sykehus.

SPØRSMÅL NR. 1678

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Charlotte Spurkeland

Besvart 22. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Politireformens satsing på sterkere fagmiljøer står nå i fare for å bli svekket.

Hvordan vil regjeringen unngå at politisk detaljstyring kommer i veien for politiet i Bergen mulighet til å etterforske alvorlig kriminalitet, som for eksempel overgrep mot barn?

BEGRUNNELSE:

Det var utallige lovnader i valgkampen om hvordan Senterpartiet skulle styrke justisfeltet dersom partiet kom i regjering. Likevel opplever politiet i Bergen å måtte gjennomføre kutt. Hordaland politidistrikt har de senere år gjort en stor innsats for å avdekke overgrep mot barn gjennom det kjente «Darkroom»-etterforskningen. Kriminalitet og overgrep mot våre aller mest sårbare, nemlig barn og unge, både i Norge og i andre land har blitt avdekket. Det er helt avgjørende at politiet fortsatt har tilstrekkelige ressurser til å kunne etterforske og opprettholde dette sterke fagmiljøet. I Bergens Tidende 13.03.2023 tar politimester Kaare Songstad et oppgjør med politisk detaljstyring. Distriktene rundt Bergen har ingen gamle saker på vent, men likevel kan politiarbeidet i Bergen bli rammet av store kutt. Regjeringens prioritering av lensmannskontorer i distriktene fjerner politimesterens handlingsrom.

– Det er politiet selv som, innenfor overordnede føringer og i dialog med kommunene, best kan prioritere bruken av politiets ressurser, mener politimesteren.

Bakteppet er blant annet et oppslag i BT 7. mars, hvor det beskrives et stort antall saker som det ikke er ressurser

til å etterforske. 30 personer er mistenkt for nettovergrep mot barn i Bergen, Askøy og Øygarden, men politiet har ikke kapasitet til å slå til mot dem.

Svar:

Overgrep mot barn er svært alvorlig kriminalitet, som skal prioriteres høyt av politiet og i hele straffesakskjeden, fra forebygging til straffegjennomføring. Dette har regjeringen slått fast bl.a. i forslaget til statsbudsjett for 2023 og i tildelingsbrevene til politiet for 2022 og 2023. Riksadvokaten slår fast det samme i sitt rundskriv om mål og prioriteringer for 2023.

Regjeringen arbeider nå med en opptrappingsplan om vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner. Planen kommer i løpet av året. Den vil ta arbeidet mot vold et steg videre, styrke innsatsen og sørge for at vi tar tak i utfordringene som blant annet representanten viser til.

Regjeringen har styrket politiets budsjetter siden vi tiltrådte. Politiets driftsbudsjett ble styrket med 200 millioner kroner i 2022. I årets budsjett prioriterer vi å bruke ressurser på bedre lokale polititjenester og beredskap, og mindre på sentral administrasjon og konsulenter. Regjeringen har også styrket påtalemyndigheten i politiet. I 2022 ble bevilgningen til påtalemyndigheten i politiet økt med 36,3 mill. kroner, og i statsbudsjettet for 2023 ble satsingen trappet opp med ytterligere 11 mill. kroner. Bevilgningene skal sørge for både økt kapasitet og kompetansetiltak, slik at flere straffesaker blir etterforsket og irtetteført. Styrkingen av politibudsjettet gir gode forutset-

ninger for å forebygge og etterforske alvorlig kriminalitet og løse andre deler av samfunnsoppdraget.

Regjeringen har i 2023 prioritert 75 mill. kroner til nye tjenestesteder og andre tiltak som vil styrke lokalt politi. Det gjør vi for å skape trygghet for folk i hele Norge. Tjenestestedene er finansiert over statsbudsjettet, og politidistriktene som har fått nye tjenestesteder, skal ha fått ekstra midler til dette slik at ressursene ikke må hentes fra andre deler av virksomheten.

Jeg understreker imidlertid at det har vært en høyere prisstigning enn antatt, og mange virksomheter, også i staten, opplever stramme budsjettammer. Dette rammer også Vest politidistrikt. Derfor varslet regjeringen 3. febru-

ar om at vi i forbindelse med RNB vil fremme forslag for Stortinget om pris- og lønnsjustering av statsbudsjettet basert på oppdaterte anslag. Hensikten med å varsle om dette er å redusere usikkerhet for virksomhetene slik at de kan planlegge året på en god måte og med om lag samme aktivitetsnivå som ble lagt til grunn i statsbudsjettet for 2023.

Jeg tillater meg å minne om at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2023 foreslo å redusere politiets budsjett med om lag 379 mill. kroner. Dersom Høyres budsjettforslag hadde blitt vedtatt, ville politiet slik jeg ser det vært i en enda vanskeligere økonomisk situasjon, noe som kunne gått utover tjenestene til befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 1679

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes

Besvart 20. mars 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Meiner ministeren at fylkesordførarkandidaten frå Arbeidarpartiet har rett, eller har fylkesordfører Jon Askeland rett?

GRUNNGJEVING:

Viser til ein artikkel publisert 8 mars i Bergens Tidene. Der meiner Fylkesordførarkandidat for Ap Stian Davis at det var Sp som hadde ansvaret for utflytting av viktige arbeidsplassar frå Fiskeridirektoratet i Bergen til Nord-Norge. I same artikkel meiner fylkesordfører i Vestland Jon Askeland Sp at ansvaret ligg hos Arbeiderpartiet ved fiskeri- og havministeren.

Svar:

Ved strukturendringar i ein statleg etat som Fiskeridirektoratet skal spørsmålet om lokalisering av verksemda og dei statlege arbeidsplassane greiast ut i tråd med retningslinjene for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon. Retningslinjene skal syte for at det blir utarbeidd eit godt fagleg grunnlag for å sjå sektoromsyn og lokaliseringspolitiske omsyn i samanheng, som grunnlag for avgjerd i saka.

Kommunal- og distriktsministeren har det overordna ansvaret for den statlege lokaliseringspolitikken, medan fagstatsrådene har ansvaret for avgjerdene i den enkelte sak om strukturendring i sektoren sin. Det ligg i ansvaret

til kommunal- og distriktsministeren å vurdere om fagdepartementet har greidd ut saker om strukturendringar i tråd med desse lokaliseringspolitiske retningslinjene. Det har han også gjort i denne saka.

Eg har sett til at saka vart handsama i tråd med retningslinjene, og har tatt den endelege avgjerda om lokalisering av den statlege verksemda.

Fiskeridirektoratet har gjennomført ei stor strukturendring som har vore førebudd i lang tid. Fem regionar er lagde ned og erstatta av ein felles nasjonal organisasjon. Samstundes har det frå start vore eit premiss at den desentrale strukturen med tilsette fordelt på tjuv kontorstader skulle vidareførast.

Om lag halvparten av dei tilsette i Fiskeridirektoratet har kontorstad i Bergen, medan den andre halvparten har arbeidsplassen sin på ein av dei 19 andre kontorstadene langs kysten. Ingen har vorte sagde opp eller fått ny kontorstad i denne omorganiseringa, men regiondirektørane og dei andre leiarane på regionnivå mista leiarfunksjonane sine.

Eg fekk fiskeridirektøren si lokaliseringspolitiske utgreiing på bordet mitt før sommaren 2022. Fiskeridirektøren foreslo at to nye leiarstillingar i direktoratet sin nye struktur, divisjonsdirektør for forvaltning og divisjonsdirektør for kontroll- og tilsyn, skulle leggjast til dei tidlegare regionkontora i Bodø og Tromsø. Dei fem øvrige toppleiarane skulle framleis vere i Bergen.

Både Bodø og Tromsø har mykje god fiskerifagleg kompetanse, nærleik til fiskeri- og havbruksnæringa og

relevante forskings- og utdanningsinstitusjonar. Å styrkje byane i nord er i tråd med nordområdepolitikken, og blir ikkje mindre viktig i åra framover. Dei to byane oppfylte også kriteria i dei lokaliseringspolitiske retningslinjene – både før og etter at dei blei revidert i august.

Eg slo fast at hovudkontoret fortsatt skal liggje i Bergen, som har det største og tyngste fagmiljøet i Fiskeridirektoratet. Samstundes vil vi med endringane i større grad nytte fagkompetansen Fiskeridirektoratet har i heile landet.

SPØRSMÅL NR. 1680

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Sigbjørn Framnes

Besvart 21. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kva har/vil ministeren gjera for å leggja til rette for bruk av aluminium som materiale ved brubygging i Norge?

GRUNNGJEVING:

Leverandørindustrien skal gjennom ei omstilling, dei fleste er godt i gang med å skaffe seg fleire bein å stå på. Ein leverandør ynskjer å satse på brubygging i aluminium, eg reknar med ministeren er kjent med dette. Ein av gevinstane med å bruke aluminium er reduserte vedlikehaldskostnader i eit 100 års perspektiv. Enda er bygging i aluminium dyrare i rein byggekost, men ser ein dette i samanheng med reduksjon i vedlikehald er det fullt ut konkurranse kraftig. Det er uansett nokre hinder slik eg har oppfatta saka, det være seg vegnormer og konkurransegrunnlag som ikkje i tilstrekkeleg grad tar med vedlikehald kostandar.

Svar:

Vegnormal N400 Bruprosjektering angir inga krav til val av brutype eller materiale. Først når brutype og materiale er valt stiller vegnormalen ei rekkje krav til korleis brua skal prosjekterast. Vegnormalen stiller inga krav til korleis brua blir halden ved like med mindre vedlikehaldsarbeidet påverkar bereevna til brua. Vegnormalen stiller heller ikkje krav til kostnader, verken ved planlegging, prosjektering, bygging eller forvaltning av konstruksjonen.

Betong, stål og tre er dei mest brukte materiala for brubygging i Noreg, og dermed også dei materiala me har mest erfaring med. Vegnormalen opnar likevel for prosjektering av bruer i andre og mindre utprøvde materiale, slik som aluminium og komposittmateriale. Noreg har allereie ei bru i aluminium, Forsmo bru i Nordland. Statens vegvesen har gode erfaringar med brua etter opninga i 1995. Statens vegvesen har under planlegging ei

overgangsbru (over jernbane) i aluminium i Trondheim, som og vil gi viktig erfaring for kommande bruprojekt. Vegnormal N400 anbefaler bruk av materiale som ikkje krev planlagt periodisk vedlikehald for bruer som går over jernbane, firefelts-motorveg eller tofelts-veg med årsdøgntrafikk over 8000. Aluminium er et slikt materiale. Bruk av aluminium kan også vere fordelaktig til bruk i marine miljø.

SPØRSMÅL NR. 1681**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 22. mars 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Ifølgje VG vart ein norsk ahmadiyya-muslim drepen den 19. februar i Pakistan på grunnlag av si tru. Ahmadiyyaane er ein minoritet som vert sterkt diskriminert fleire stader i verda.

Kva vil utanriksministeren gjere for at pakistanske styresmakter skal sikre menneskerettane generelt og verne om ahmadiyya-minoriteten spesielt?

GRUNNGJEVING:

Ifølgje VG vart norsk-pakistanaren Rasheed Ahmad (75) skoten og drepen i landsbyen Goteriāla i Pakistan den 19. februar. Ahmad tilhørde den muslimske minoriteten ahmadiyya og lokalt politi meiner han vart drepen på grunn av si tru. Ahmadiyyaane vert diskriminerte i ei rekkje land. Tidlegare i år vart 11 ahmadiyya-muslimar drepte i Burkina Faso og valden og hetsen mot minoriteten har auka i Pakistan.

Ahmad var norsk statsborgar og ifølgje VG har Utanriksdepartementet bekrefta dødsfallet. Det bur 1200 Ahmadiyya-muslimar i Noreg, dei fleste med pakistansk opphav.

I 2021 uttrykte FNs menneskerettsekspertar bekymring over manglande internasjonal merksemd rundt dei alvorlege menneskerettsbrota mot ahmadiyya-minoriteten.

Svar:

Jeg ser alvorlig på drapet av en norsk borger i Pakistan som omtales av representanten Fiskaa og jeg forventer at saken vil etterforskes grundig av pakistanske myndigheter. Det er formidlet til pakistanske myndigheter, og Norges ambassade i Islamabad følger denne saken.

Fremme av menneskerettighetene er en viktig del av vår utenrikspolitikk, og religiøse minoriteters rettigheter er en prioritet. Pakistan har grunnlovfestet religionsfrihet, men det er godt dokumentert at religiøse minoriteter er svært utsatte. De opplever hets og vold fra medborgere, og særlig ahmadiyyaene er utsatt av diskriminering av myndighetene som ikke anerkjenner trosretningen deres. Regjeringen mottar jevnlig oppdateringer fra det norske ahmadiyyamiljøet, og gjennom vår ambassade i Islamabad følger vi også situasjonen i tett med dialog med menneskerettighetsaktører.

Vi har tatt opp våre bekymringer for menneskerettighetssituasjonen i Pakistan både på politisk nivå og

på embetsnivå. Situasjonen for ahmadiyyamuslimene i landet ble senest tatt opp med pakistanske myndigheter under statssekretær Erling Rimestads besøk til Pakistan i februar. Det skal vi fortsette å gjøre.

Vår ambassade i Pakistan følger også opp situasjonen for ahmadiyyane og andre livsynsminoriteter i sin kontakt med pakistanske myndigheter og lokale menneskerettighetsorganisasjoner. Ambassaden står i forbindelse med trossamfunnets organisasjon i Pakistan, Jama'at Ahmadiyya, og er blant ambasadene som besøker deres hovedkvarter i Chenab Nagar. Vårt langsiktige arbeid med menneskerettighetsspørsmål og trosfrihet i Pakistan omfatter støtte til norske og lokale organisasjoner som fremmer tiltak for økt forståelse mellom ulike trosgrupper i Pakistan og ahmadiyyaenes rettigheter.

Norge fremhever situasjonen for religiøse minoriteter i Pakistan i multilaterale sammenhenger, senest under landhøringen i FNs menneskerettighetsråd tidligere i år. Vi tok også i 2022 opp spørsmålet om ahmadiyyaenes situasjon i Pakistan i fellesinnlegg, sammen med 15 andre likesinnede land, innen rammen av Den internasjonale trosfrihetsalliansen (IRFBA).

SPØRSMÅL NR. 1682**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 24. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for at statsråden ikke har presentert den reviderte modellen for framskrivninger innenfor TSB og psykisk helse, som de regionale helseforetakene fikk i oppdrag å levere til Helse- og omsorgsdepartementet innen 31.12.2022, og når planlegger statsråden å offentliggjøre den?

BEGRUNNELSE:

I september 2021 presenterte Helse- og omsorgsdepartementet en fremskrivningsmodell av behovene innen psykisk helsevern og rusbehandling. Det var første gang en slik modell ble laget og det var helseminister Høie som hadde bestilt behovsanalysen. Bakgrunnen var at kunnskapsgrunnlaget var for svakt til å si noe om fremtidige behov for tjenester til disse gruppene.

I revidert oppdragsdokument av 23. juni 2022 ga Helse- og omsorgsdepartementet Helse Sør-Øst RHF i oppgave å lede et nasjonalt utredningsoppdrag som inkluderte en fornyet helhetlig analyse og framskrivning av behov for tjenester, personell og kompetanse innen psykisk helsevern og TSB, og foreslå konkrete tiltak for å styrke spesialisthelsetjenestens innsats innen psykisk helsevern (PHV) og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB).

En fornyet modell skal være behandlet i styrene for alle de fire regionale helseforetakene i desember 2022 og den endelige versjonen skulle etter planen oversendes Helse- og omsorgsdepartementet innen 31. desember 2022.

Sett i lys av konsekvensene av svak sykehusøkonomi i 2023, varslede kutt i døgnplasser innen psykisk helsevern, økende ventetider både innen TSB og psykisk helse og avviklingen av fritt behandlingsvalg, er den reviderte framskrivningsmodellen et viktig kunnskapsgrunnlag som bør være tilgjengelig.

Svar:

Framskrivninger er ett av flere verktøy som danner grunnlaget for hvordan de regionale helseforetakene skal dimensjonere tjenestene fremover. Både den forrige og den reviderte framskrivningsmodellen for psykisk helsevern og TSB er styrebehandlet av de regionale helseforetakene og er offentlige dokumenter. Se for eksempel 153-2022 Vedlegg - Revidert framskrivningsmodell PHV og TSB.pdf (helse-sorost.no).

Som representanten Tone Wilhelmsen Trøen viser til, ga forrige regjering i 2019 de regionale helseforetakene i oppdrag å gjennomføre analyser innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling for å videreutvikle framskrivningsmodellen for disse tjenesteområdene. Den nye modellen som ble etablert på bakgrunn av dette arbeidet, tok utgangspunkt i aktivitet fra 2019. Det har blant annet vært stor vekst i antall henvisninger og aktivitet innen psykisk helsevern for barn og unge fra 2019 til 2021. Selv om de regionale helseforetakene har anbefalt at modellen revideres hvert fjerde år, var det nødvendig å revidere modellen allerede i 2022 på grunn av ekstraordinære hendelser som korona-pandemien.

De nye analysene gir de regionale helseforetakene bedre kunnskapsgrunnlag mtp. hvor stort behovet for tjenester innen psykisk helsevern og TSB vil bli i årene som kommer. Dette gjelder både behovet for døgnplasser, polikliniske tilbud og ambulant behandling, samt om det er grupper som vil trenge flere helsetjenester i fremtiden.

Generelt skal framskrivninger legge til rette for gode faglige løsninger og bærekraftig utvikling av helsetjenester, bidra til å redusere uønsket variasjon og styrke tilbudet til grupper som vil ha økt behov for helsetjenester i fremtiden. Modellen skal legges til grunn ved planlegging av utdanning og rekruttering av personell, planlegging av nye bygg, kjøp av helsetjenester, etablering av teknologisk infrastruktur og organisering og innretning av helsetjenesten.

De oppdaterte framskrivningene ligger til grunn for de oppdaterte regionale utviklingsplanene fram mot 2040. Hovedfunnene fra framskrivningen er også et viktig kunnskapsgrunnlag i den kommende opptrappingsplanen for psykisk helse som jeg vil legge frem for Stortinget før sommeren 2023.

SPØRSMÅL NR. 1683**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Lise-May Sæle****Besvart 27. mars 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vestland fylkeskommune med Ap i spissen har innført ein komplisert inntaksmodell for vidaregåande opplæring som er justert 5 gonger av hovudutval for opplæring og består av over 50 unntak fordelt på 8 inntaksområde. Modellen er gjort vanskeleg for elevane som skal søkje skule, begrensar i stor grad alle valmoglegheiter og tal elevar som får førstevalet sitt har gått ned.

Meiner kunnskapsministeren at dette er ei god behandling av elevane i Vestland og kva vil statsråden gjere for elevar som eleven frå Kvinnherad?

GRUNNGJEVING:

Vi kan i dag i Kvinnheringen lese at ein elev er fortvila fordi Ap i Vestland fylke har laga ein inntaksmodell som gjer at ho ikkje kan søkje seg til den vidaregåande skulen ho har lyst til å gå på. Det såkalla "nærskuleprinsippet", innført av Ap, har fått store konsekvensar for elevane i Vestland. Eleven snakkar for mange elevar i Vestland som blir forhindra av nærskulemodellen til å følgje sine draumar og ambisjonar og korleis den grip inn i deira val av vidaregåande skule. Modellen gjer det umogleg å søkje noko anna enn nærskulen i sitt inntaksområde, fordi ein har lagt på 100 poeng på karaktersnittet til dei som er i same inntaksområde. Løysinga til Ap på dette har vore å lage 50 unntak frå modellen på enkelte linjer og postnummer, noko som fører til at modellen no er ekstremt vanskeleg å forstå seg på.

Firda vidaregåande skule har tidlegare fått utdelt Dronning Sonja sin skulepris og vore kjent i ei årrekke for godt skulemiljø og rekruttering frå heile fylket då ein hadde fritt skuleval i tidlegare Sogn og Fjordane. Rektoren uttalte til Firda Tidend 10.mars 2023 at:

"Eg håpar vi blir kvitt ordninga med nærskulepoeng for studie og. Vi har i alle fall ikkje hatt noko glede av ho."

Sak i Kvinnheringen:

<https://www.kvinnheringen.no/solfrid-15-har-gode-karakterar-men-har-likevel-ikkje-sjans-til-a-faplass-pa-den-vidaregaande-skulen-der-ho-helst-vil-ga/s/5-27-425024>

Svar:

Det er fylkeskommunen som har ansvaret for vidaregåande opplæring og som bestemmer inntaksmodell til sine vidaregåande skuler.

Fylkeskommunane har valt ulike modeller for inntak. Dette meiner eg er et uttrykk for at fylka er forskjellige og har ulike behov, for eksempel med omsyn til geografi og skulestruktur. Eg legg til grunn at fylkeskommunane vel modellar som gjer det mogleg for elevane å ta informerte og gode val. Samtidig vil eg understreke at det er fordelar og ulemper med alle inntaksmodellar, og at det er mange omsyn ein må ivareta ved val av modell.

Da førre regjering i 2019 sendte forslag om å innføre nasjonale regler om fritt skuleval i alle fylker på høyring, var det stor motstand mot forslaget. Innspele frå fylkeskommunane at dette er noko ein bør bestemme lokalt. Elevorganisasjonen på si side var oppteken av at val av inntaksmodell skjer i dialog med elevane.

Eg meiner det dei lokale politikarane som er best skikka til å vurdere kva som er best for sine elevar og kva som passer best i eigen region, og ikkje eg som kunnskapsminister. Eg vil likevel peike på at det er viktig at fylkeskommunane tar omsyn til at elevane har behov for å vite kva for regler som gjeld i god tid før dei søker og at det bør vere eit mål at modellen ikkje er for komplisert.

SPØRSMÅL NR. 1684**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Tore Vamraak****Besvart 23. mars 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Viken fylkeskommune sendte 7. november 2022 søknad til Kommunal- og distriktsdepartementet om 377 millioner kroner i kompensasjon for arbeidet med etablering av nye Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner og deling av Viken.

Når kan Viken fylkeskommune regne med å få svar på denne søknaden, og kan fylkeskommunen regne med at staten stiller opp med finansiering i tråd med søknaden?

BEGRUNNELSE:

Reversering er blitt en fanesak og den høyest prioriterte saken for regjeringen i en omskiftelig verden med store utfordringer. Opplysning av Viken fylkeskommune, med opprettelse av tre nye fylkeskommuner, er en kostbar affære som med nøktern pengebruk var anslått å koste 381 millioner kroner, i tillegg til omfattende tidsbruk hos fylkeskommunens ansatte.

Statsråden og hans partileder har gitt tydelige signaler om at alle nødvendige utgifter skal dekkes av staten. Nå er imidlertid hele posten til oppsplitting av kommuner og fylkeskommuner, kr 200 millioner, brukt opp ved innvilgelse av søknaden fra Ålesund kommune.

Treg saksbehandling i departementet fører til en usikkerhet og manglende mulighet for planlegging i fylkeskommunen. Et eventuelt avslag på søknaden fra Viken fylkeskommune vil kunne medføre alvorlige kutt i opplæringstilbudet til ungdom i videregående skole, eller på andre viktige tjenesteområder for fylkeskommunen.

Svar:

Representanten Vamråk har heilt rett i at regjeringa, i tråd med det vi heile tida har vore tydeleg på, vil dekkja naudsynte, direkte kostnader til deling av Ålesund kommune etter søknad. Det er verdt å legge til at dekninga av kostnader frå dagens regjering fylgjer heilt andre prinsipp enn kva som var tilfelle då Høgre, Frp, KrF og Venstre sørga for tvangssamanslåing av kommunar og fylke. Den gong berre vart ein brøkdel av dei faktiske samanslåingskostnadane av Akershus, Buskerud og Østfold til Viken dekkja. Eg merkar meg for øvrig at Høgre tek til orde for nye rundar med samanslåingar, utan at dei verken talfestar kor mange milliardar dette vil koste, og heller ikkje har sett av pengar til ein slik prosess i sitt forslag til budsjett for 2023.

Regjeringa har heile tida vore tydeleg på at vi også vil dekke naudsynte, direkte delingskostnader overfor fylka etter søknad. Det står fortsatt ved lag. Søknadane for fylkeskommunane som skal delast er til handsaming i departementet.

Eg merkar meg for øvrig at representanten Vamråk frå Høgre uttrykker bekymring for fylka sin økonomi. Det kan vere verdt å minne representanten Vamråk om at Høgre i sitt alternative budsjett for 2023 føreslo eit kraftig kutt i rammetilskotet til fylka på om lag 2,3 mrd. kroner samanlikna med det budsjettet som regjeringspartia og Sosialistisk Venstreparti sikra fleirtal for. Eit slik kutt ville fått store konsekvensar for tenestetilbodet både i Viken og dei andre fylka i Noreg.

SPØRSMÅL NR. 1685**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 21. mars 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan jeg be om oversikt over antall personer som betaler formuesskatt fordelt på hhv. fylke og kommune, og også om en oversikt over andel personer som betaler formuesskatt i hhv. hvert fylke og hver kommune?

BEGRUNNELSE:

Oversikten baseres på data fra siste tilgjengelige år.

Svar:**Svar:**

Nedenfor følger en oversikt med personer som betalte formuesskatt i 2021, som er siste år med tilgjengelig statistikk. Andel personer som betaler formuesskatt, er oppgitt i prosent av alle personer i hhv. fylket eller kommunen.

	<i>Antall personer med formuesskatt</i>	<i>Gjennomsnittlig formuesskatt. Kroner</i>	<i>Personer med formuesskatt. Prosent av alle personer</i>
Hele landet	667 022	27 700	12,4
Fylker			
30 Viken	168 264	26 800	13,4
03 Oslo	114 099	46 700	16,4
34 Innlandet	39 481	17 900	10,7
38 Vestfold og Telemark	45 686	21 300	10,8
42 Agder	29 982	22 800	9,7
11 Rogaland	60 006	25 000	12,4
46 Vestland	74 656	25 000	11,7
15 Møre og Romsdal	27 670	21 000	10,4
50 Trøndelag - Tröndelage	48 214	26 400	10,2
18 Nordland - Nordlännda	24 187	21 100	10,1
54 Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	24 314	18 800	10,0

	<i>Antall personer med formuesskatt</i>	<i>Gjennomsnittlig formuesskatt. Kroner</i>	<i>Personer med formuesskatt. Prosent av alle personer</i>
Kommuner			
3001 Halden	2 970	18 900	9,5
3002 Moss	5 459	26 900	11,0
3003 Sarpsborg	5 292	19 300	9,2
3004 Fredrikstad	8 688	21 000	10,4
3005 Drammen	11 262	23 900	11,1
3006 Kongsberg	4 135	20 200	14,9
3007 Ringerike	3 492	25 000	11,3
3011 Hvaler	918	19 900	19,6
3012 Aremark	154	24 700	11,6
3013 Marker	463	19 000	12,9
3014 Indre Østfold	4 479	21 600	9,9
3015 Skiptvet	377	16 800	9,9
3016 Rakkestad	890	20 800	10,8
3017 Råde	912	16 700	12,1
3018 Våler (Viken)	484	15 900	8,3
3019 Vestby	2 136	18 700	11,7
3020 Nordre Follo	9 784	21 100	16,3
3021 Ås	2 702	18 000	13,2
3022 Frogn	2 670	27 400	16,7
3023 Nesodden	2 874	20 300	14,5
3024 Bærum	29 209	41 300	22,8
3025 Asker	16 189	41 900	17,1

3026 Aurskog-Høland	1 673	16 600	9,5
3027 Rælingen	2 279	20 300	12,2
3028 Enebakk	1 080	15 400	9,8
3029 Lørenskog	6 416	21 200	15,0
3030 Lillestrøm	11 182	20 000	12,9
3031 Nittedal	3 455	18 600	14,1
3032 Gjerdrum	985	21 600	14,0
3033 Ullensaker	4 274	22 700	10,6
3034 Nes	2 102	17 000	9,0
3035 Eidsvoll	2 335	18 200	9,0
3036 Nannestad	1 195	18 100	8,2
3037 Hurdal	287	14 600	10,1
3038 Hole	1 051	28 100	15,4
3039 Flå	145	17 300	13,8
3040 Nesbyen	529	21 600	16,2
3041 Gol	833	20 500	18,0
3042 Hemsedal	440	24 900	17,3
3043 Ål	711	16 600	15,3
3044 Hol	744	34 600	16,8
3045 Sigdal	624	17 700	18,0
3046 Krødsherad	295	32 100	13,3
3047 Modum	1 598	19 700	11,3
3048 Øvre Eiker	2 421	26 100	12,3
3049 Lier	3 531	25 800	13,0
3050 Flesberg	380	19 100	14,0
3051 Rollag	176	11 900	12,7
3052 Nore og Uvdal	376	15 800	15,6
3053 Jevnaker	672	15 300	9,8
3054 Lunner	936	15 500	10,3
0301 Oslo kommune	114 099	46 700	16,4
3401 Kongsvinger	1 816	26 100	10,2
3403 Hamar	3 726	18 900	11,8
3405 Lillehammer	3 875	19 800	13,6
3407 Gjøvik	3 187	21 500	10,5
3411 Ringsaker	3 265	17 500	9,4
3412 Løten	629	12 800	8,2
3413 Stange	1 934	16 500	9,2
3414 Nord-Odal	470	13 900	9,3
3415 Sør-Odal	825	17 400	10,4
3416 Eidskog	563	13 500	9,2
3417 Grue	497	15 600	10,9
3418 Åsnes	720	13 400	10,0
3419 Våler (Innlandet)	349	15 300	9,7
3420 Elverum	1 989	16 400	9,3
3421 Trysil	681	17 400	10,3
3422 Åmot	337	17 000	7,8
3423 Stor-Elvdal	200	19 900	8,4
3424 Rendalen	189	12 100	10,9
3425 Engerdal	97	12 600	7,8

3426 Tolga	117	10 400	7,5
3427 Tynset	507	18 200	9,2
3428 Alvdal	247	14 400	10,3
3429 Follidal	137	16 200	9,0
3430 Os	187	23 600	10,0
3431 Dovre	316	14 700	12,6
3432 Lesja	231	13 900	11,7
3433 Skjåk	318	14 600	14,6
3434 Lom	320	12 900	14,5
3435 Vågå	402	14 400	11,3
3436 Nord-Fron	671	19 900	11,8
3437 Sel	508	13 700	9,1
3438 Sør-Fron	323	25 100	10,5
3439 Ringebu	558	18 600	12,7
3440 Øyer	569	18 600	11,2
3441 Gausdal	671	19 600	11,1
3442 Østre Toten	1 488	18 600	10,0
3443 Vestre Toten	1 249	12 100	9,3
3446 Gran	1 630	17 900	12,0
3447 Søndre Land	428	11 700	7,7
3448 Nordre Land	638	12 800	9,7
3449 Sør-Aurdal	404	15 100	13,9
3450 Etnedal	150	17 100	11,9
3451 Nord-Aurdal	926	17 400	14,6
3452 Vestre Slidre	320	22 500	15,1
3453 Øystre Slidre	585	18 300	18,1
3454 Vang	232	16 900	14,7
3801 Horten	2 716	17 700	9,9
3802 Holmestrand	2 532	22 800	10,1
3803 Tønsberg	6 973	22 300	12,2
3804 Sandefjord	6 932	24 800	10,8
3805 Larvik	5 093	25 100	10,7
3806 Porsgrunn	3 542	19 100	9,7
3807 Skien	5 094	19 400	9,2
3808 Notodden	1 220	18 200	9,4
3811 Færder	3 974	23 700	14,7
3812 Siljan	221	11 700	9,4
3813 Bamble	1 546	16 400	11,0
3814 Kragerø	1 155	17 900	11,1
3815 Drangedal	342	12 400	8,4
3816 Nome	648	19 100	10,0
3817 Midt-Telemark	1 190	18 200	11,4
3818 Tinn	614	14 500	11,0
3819 Hjartdal	211	19 500	13,5
3820 Seljord	334	19 400	11,5
3821 Kviteseid	343	18 100	14,1
3822 Nissedal	185	13 800	12,9
3823 Fyresdal	121	14 200	9,9
3824 Tokke	273	15 200	12,6

3825 Vinje	427	23 600	11,4
4201 Risør	736	23 400	10,9
4202 Grimstad	2 457	29 500	10,3
4203 Arendal	4 383	18 600	9,7
4204 Kristiansand	10 499	28 800	9,3
4205 Lindesnes	2 309	17 300	10,0
4206 Farsund	1 215	16 900	12,6
4207 Flekkefjord	1 098	15 500	12,2
4211 Gjerstad	179	10 600	7,4
4212 Vegårshei	175	12 500	8,2
4213 Tvedestrand	636	23 300	10,5
4214 Froland	429	17 600	7,1
4215 Lillesand	1 272	28 900	11,4
4216 Birkenes	436	15 100	8,3
4217 Åmli	200	19 600	11,0
4218 Iveland	99	12 500	7,4
4219 Evje og Hornnes	349	18 000	9,6
4220 Bygland	129	14 700	11,3
4221 Valle	195	12 700	16,7
4222 Bykle	137	23 600	14,7
4223 Vennesla	846	15 100	5,7
4224 Åseral	93	11 500	10,0
4225 Lyngdal	1 040	15 500	9,9
4226 Hægebostad	204	13 800	12,1
4227 Kvinesdal	610	12 000	10,3
4228 Sirdal	256	17 500	14,4
1101 Eigersund	1 788	29 000	12,1
1103 Stavanger	20 843	31 800	14,5
1106 Haugesund	3 622	23 100	9,7
1108 Sandnes	9 582	20 600	11,9
1111 Sokndal	375	14 200	11,5
1112 Lund	350	21 700	11,0
1114 Bjerkreim	379	18 400	13,6
1119 Hå	2 109	17 200	11,0
1120 Klepp	2 450	21 100	12,3
1121 Time	2 251	21 100	11,8
1122 Gjesdal	1 135	17 300	9,4
1124 Sola	3 907	29 400	14,2
1127 Randaberg	1 564	23 700	13,8
1130 Strand	1 428	16 100	10,9
1133 Hjelmeland	430	14 800	16,7
1134 Suldal	575	13 900	15,1
1135 Sauda	475	13 400	10,4
1144 Kvitsøy	72	12 700	14,2
1145 Bokn	116	10 900	13,5
1146 Tysvær	1 077	18 000	9,6
1149 Karmøy	4 339	16 900	10,2
1151 Utsira	28	15 100	14,6
1160 Vindafjord	1 111	36 100	12,8

4601 Bergen	35 035	30 600	12,3
4602 Kinn	2 068	23 200	12,1
4611 Etne	522	16 500	12,9
4612 Sveio	516	19 800	8,9
4613 Bømlo	1 165	27 900	9,7
4614 Stord	1 868	16 000	9,9
4615 Fitjar	342	18 300	10,9
4616 Tysnes	389	50 200	13,3
4617 Kvinnherad	1 550	14 000	11,9
4618 Ullensvang	1 335	12 200	12,1
4619 Eidfjord	134	18 300	14,8
4620 Ulvik	119	10 400	11,2
4621 Voss	2 342	14 500	14,8
4622 Kvam	1 063	18 100	12,6
4623 Samnanger	282	13 000	11,3
4624 Bjørnafjorden	2 654	19 600	10,6
4625 Austevoll	711	77 100	13,5
4626 Øygarden	3 480	22 900	9,0
4627 Askøy	2 493	16 400	8,4
4628 Vaksdal	326	9 000	8,3
4629 Modalen	50	16 700	13,3
4630 Osterøy	738	18 700	9,1
4631 Alver	2 900	14 800	9,9
4632 Austrheim	365	25 400	12,8
4633 Fedje	98	17 500	18,7
4634 Masfjorden	208	19 400	12,5
4635 Gulen	302	54 000	13,3
4636 Solund	148	14 600	18,8
4637 Hyllestad	190	12 300	14,7
4638 Høyanger	453	17 400	11,2
4639 Vik	433	14 600	16,6
4640 Sogndal	1 647	16 500	13,8
4641 Aurland	275	17 100	15,5
4642 Lærdal	307	15 000	14,4
4643 Årdal	592	12 800	11,5
4644 Luster	735	14 300	14,2
4645 Askvoll	375	16 100	12,5
4646 Fjaler	367	57 100	12,7
4647 Sunnfjord	2 942	19 800	13,4
4648 Bremanger	425	11 400	11,8
4649 Stad	1 056	21 200	11,1
4650 Gloppen	771	19 100	13,1
4651 Stryn	885	28 000	12,4
1505 Kristiansund	1 993	18 300	8,3
1506 Molde	3 538	20 600	11,1
1507 Ålesund	7 144	26 400	10,7
1511 Vanylven	466	10 300	15,1
1514 Sande (Møre og Romsdal)	274	14 200	11,2
1515 Herøy (Møre og Romsdal)	1 030	27 100	11,6

1516 Ulstein	944	28 700	11,0
1517 Hareid	469	17 600	9,1
1520 Ørsta	1 204	19 300	11,1
1525 Stranda	550	22 400	12,3
1528 Sykkylven	819	16 200	10,8
1531 Sula	880	14 200	9,4
1532 Giske	760	15 600	8,9
1535 Vestnes	635	23 900	9,1
1539 Rauma	758	32 200	10,8
1547 Aukra	304	16 700	8,6
1554 Averøy	546	18 200	9,4
1557 Gjemnes	260	18 700	9,8
1560 Tingvoll	289	12 600	9,7
1563 Sunndal	778	12 900	11,2
1566 Surnadal	625	20 600	10,6
1573 Smøla	222	14 300	10,4
1576 Aure	431	19 500	12,4
1577 Volda	1 204	13 300	11,2
1578 Fjord	312	12 800	12,5
1579 Hustadvika	1 235	16 300	9,3
5001 Trondheim	24 077	26 800	11,6
5006 Steinkjer	2 027	14 800	8,4
5007 Namsos	1 175	18 000	7,8
5014 Frøya	376	580 100	7,2
5020 Osen	95	13 700	10,3
5021 Oppdal	756	15 000	10,8
5022 Rennebu	259	10 800	10,6
5025 Røros	748	16 500	13,5
5026 Holtålen	176	10 200	8,9
5027 Midtre Gauldal	544	11 200	8,7
5028 Melhus	1 550	14 700	9,1
5029 Skaun	657	11 300	7,9
5031 Malvik	1 417	19 900	9,9
5032 Selbu	385	14 000	9,5
5033 Tydal	77	13 400	10,1
5034 Meråker	182	18 800	7,5
5035 Stjørdal	2 184	16 700	9,0
5036 Frosta	265	17 200	10,2
5037 Levanger	1 769	15 200	8,8
5038 Verdal	1 225	15 100	8,2
5041 Snåase - Snåsa	232	13 600	11,3
5042 Lierne	151	13 700	11,4
5043 Raarvåhke - Røyrvik	49	6 400	10,7
5044 Namsskogan	83	14 700	9,8
5045 Grong	210	12 700	8,9
5046 Høylandet	86	11 000	7,1
5047 Overhalla	314	14 600	8,1
5049 Flatanger	115	18 100	10,5
5052 Leka	53	18 400	9,4

5053 Inderøy	676	15 900	10,0
5054 Indre Fosen	988	14 500	9,9
5055 Heim	667	21 800	11,2
5056 Hitra	451	19 100	8,8
5057 Ørland	957	18 100	9,3
5058 Åfjord	467	17 900	10,9
5059 Orkland	1 741	16 700	9,5
5060 Nærøysund	799	54 100	8,3
5061 Rindal	231	13 000	11,6
1804 Bodø	6 155	22 300	11,7
1806 Narvik	1 739	15 700	8,0
1811 Bindal	159	24 600	11,4
1812 Sømna	184	14 600	9,2
1813 Brønnøy	821	19 900	10,5
1815 Vega	141	14 300	11,9
1816 Vevelstad	68	11 000	14,6
1818 Herøy (Nordland)	167	33 800	9,3
1820 Alstahaug	779	13 400	10,5
1822 Leirfjord	167	13 500	7,3
1824 Vefsn	1 410	17 000	10,6
1825 Grane	136	16 100	9,4
1826 Hattfjelldal	130	11 500	10,3
1827 Dønna	150	47 500	10,9
1828 Nesna	169	16 600	9,9
1832 Hemnes	346	10 800	7,8
1833 Rana	2 202	16 400	8,4
1834 Lurøy	231	62 000	12,3
1835 Træna	58	17 900	13,1
1836 Rødøy	103	10 900	8,5
1837 Meløy	664	12 400	10,6
1838 Gildeskål	210	10 600	10,9
1839 Beiarn	114	10 000	11,4
1840 Saltdal	491	14 500	10,6
1841 Fauske - Fuosko	950	14 000	9,9
1845 Sørfold	211	9 100	11,0
1848 Steigen	269	19 500	10,4
1851 Lødingen	189	17 700	9,4
1853 Evenes - Evenási	122	9 300	9,2
1856 Røst	50	39 400	10,2
1857 Værøy	100	33 200	14,3
1859 Flakstad	169	15 400	13,7
1860 Vestvågøy	1 184	20 300	10,3
1865 Vågan	985	29 400	10,2
1866 Hadsel	683	47 700	8,5
1867 Bø (Nordland)	260	81 000	10,1
1868 Øksnes	466	21 200	10,6
1870 Sortland - Suortá	943	26 400	9,0
1871 Andøy	435	19 300	9,5
1874 Moskenes	126	27 200	12,7

1875 Hamarøy	251	13 100	9,3
5401 Tromsø	9 201	22 000	11,9
5402 Harstad	2 527	18 900	10,2
5403 Alta	1 975	19 100	9,5
5404 Vardø	149	16 100	7,6
5405 Vadsø	538	13 800	9,5
5406 Hammerfest	899	14 400	7,9
5411 Kvæfjord	231	10 100	8,2
5412 Tjeldsund	353	12 800	8,4
5413 Ibestad	157	28 700	11,9
5414 Gratangen	63	53 800	5,8
5415 Loabák - Lavangen	79	15 800	7,7
5416 Bardu	382	10 100	9,6
5417 Salangen	181	17 100	8,7
5418 Målselv	601	17 400	9,1
5419 Sørreisa	310	20 600	8,9
5420 Dyrøy	127	11 500	11,9
5421 Senja	1 343	22 600	9,1
5422 Balsfjord	545	12 000	9,8
5423 Karlsøy	291	16 500	13,4
5424 Lyngen	347	14 200	12,5
5425 Storfjord - Omasvuotna - Omasvuono	187	12 900	10,2
5426 Gáivuotna - Kåfjord - Kaivuono	167	14 700	8,1
5427 Skjervøy	193	21 700	6,7
5428 Nordreisa	414	18 500	8,6
5429 Kvænangen	127	11 400	10,9
5430 Guovdageaidnu - Kautokeino	256	10 700	8,8
5432 Loppa	79	14 400	9,2
5433 Hasvik	56	8 900	5,7
5434 Måsøy	121	20 100	10,1
5435 Nordkapp	300	18 500	9,8
5436 Porsanger - Porsángu - Porsanki	326	12 300	8,3
5437 Kárásjohka - Karasjok	213	11 500	8,1
5438 Lebesby	96	14 700	7,6
5439 Gamvik	83	16 200	7,6
5440 Berlevåg	88	15 600	9,5
5441 Deatnu - Tana	243	15 200	8,6
5442 Unjárga - Nesseby	69	18 600	7,8
5443 Båtsfjord	162	19 500	7,4
5444 Sør-Varanger	835	13 100	8,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå, statistikkbanken tabell 10333 og 07459.

SPØRSMÅL NR. 1686**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 23. mars 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Mener statsråden at innsatsen som gjøres mot pukkellaks er god nok til å bekjempe denne fremmede arten?

BEGRUNNELSE:

Det er forventet stor tilstrømming av pukkellaks til elver i Nord-Norge denne sommeren. Pukkellaksen har en to-årig syklus, og strømmer opp i elvene i oddetallsår for å gyte. Den er en fremmed art, og har stor negativ innvirkning på både villaks og annet biologisk mangfold i norske elver.

Miljødirektoratet har i sin handlingsplan mot pukkellaks stadfestet at denne fremmede arten kan bekjempes. Det krever tidlig innsats. Vi vet at det blir færre laks to år etter i elver der det har vært utført intensivt bekjempelsesarbeid gjennom pukkellakssesongen.

Anslagene for 2023 er en 6-7 dobling av antall pukkellaks som strømmer opp i elvene, sammenlignet med de 150 000 individene som ble fanget i 2021. Fram til nå har innsatsen mot pukkellaks i stor grad vært basert på frivillig arbeid fra lag og foreninger. Dette er krevende, fordi fangst med nett og feller krever kontinuerlig tilstedeværelse gjennom sommermånedene.

Dersom vi ikke bekjemper pukkellaksen nå, når den fremdeles er på et relativt lavt nivå, vil konsekvensene bli enorme i 2025, 2027 og 2029.

Svar:

Som representanten skriver i sin begrunnelse forventer vi et rekordstort innrykk av pukkellaks til norske fjorder og vassdrag i 2023. Det er vanskelig å spå hvor stort innsiget av pukkellaks denne sommeren faktisk kommer til å bli, men vi må være forberedt på det verste.

Jeg er helt enig i at pukkellaksen utgjør en stor risiko for skade på hjemmehørende laksefisk og for det biologiske mangfoldet for øvrig. Regjeringen legger derfor til grunn at dette er en fremmed art som skal bekjempes, og har satt i gang en storstilt innsats som vil intensivere arbeidet mot pukkellaks. I 2023 har vi, til tross for et stramt budsjett, bevilget 25,3 millioner til formålet. Hovedinnsatsen mot pukkellaks vil være fangst i elv ved bruk av feller.

Basert på erfaringene fra 2021, har det blitt lagt ned et stort arbeid med å planlegge tiltak kommende sommer. Miljødirektoratet satt i 2022 ned en egen kompetansegruppe som har jobbet målrettet med å utrede og anbefale

ulike tiltak. Det har blitt gjort et omfattende arbeid med kartlegging av vassdrag og planlegging, innkjøp og testing av fiskefeller. Det foregår nå et intensivt arbeid med å ferdigstille fellene og planlegge gjennomføringen av uttak i mange ulike områder. Det blir også inngått egne avtaler om drift av fiskefellene, der staten dekker utgifter til lønn, kjøregodtgjørelse og nødvendig arbeidsutstyr. Det er videre bevilget 10 millioner fra Forskningsrådet til utvikling av kunstig intelligens for automatisk sortering av pukkellaks. Med en slik teknologi vil det bli langt mindre arbeidskrevende for de som står i elva å sortere ut pukkellaksen i fremtidige pukkellaksår.

For flere av de mindre elvene har vi også funnet enklere og billigere løsninger, som gjør det mulig å få plass tiltak i enda flere elver innenfor årets budsjett.

I tillegg til alt vi gjør i elv ønsker vi også å øke innsatsen i sjø uten at det skal få uakseptable konsekvenser for annen anadrom laksefisk. Regjeringen har derfor nylig foreslått å åpne for et målrettet sjøfiske etter pukkellaks i Finnmark mellom 20. juni og 15. juli, i alle områder unntatt Tanafjorden og tilstøtende sjøområder. Det kan også bli aktuelt med ulike forskningsprosjekter.

Jeg legger ikke skjul på at oppgaven vi står overfor er enorm. Vi vet samtidig av erfaring fra Canada og Alaska at det er fullt mulig å holde en pukkellaksbestand nede ved effektiv utfisking. Vi har brukt tiden fra forrige pukkellaks-år godt, og vi er nå langt bedre rustet enn tidligere.

SPØRSMÅL NR. 1687**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Sofie Høgestøl****Besvart 24. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har Justis- og beredskapsdepartementet eller NSM (eller andre) som oppdrag å føre en oversikt over utenlandske investeringer, oppkjøp og/eller finansiering av prosjekter og definere en (kvantitativ og/eller kvalitativ) terskel for når et enkeltlands investeringer i Norge totalt sett har nådd et nivå som ikke er forenelig med nasjonale sikkerhetsinteresser?

BEGRUNNELSE:

Tiktoks avtale om å lagre data på et datasenter i Hamar har aktualisert spørsmålet om investering og oppkjøp fra land Norge ikke har et sikkerhetspolitisk samarbeid med. Representant Alfred Bjørlo har tidligere stilt spørsmål til denne konkrete saken om hvorvidt regjeringen mener det er noen sikkerhetsutfordringer knyttet til å la Tiktok lagre store mengder data i Norge.

Stortingsmelding 5 (2020-2021) Samfunnssikkerhet i en usikker verden, peker på at «hver enkelt investering, oppkjøp eller finansiering av for eksempel forsknings- og utviklingsprosjekter vil isolert sett ofte være uproblematisk. Sett under ett, og i lys av at enkelte stater jobber svært langsiktig med virkemidler som tilsynelatende framstår som rent kommersielle interesser, kan disse investeringene være uforenelige med nasjonale sikkerhetsinteresser». Etter ansvarsprinsippet har hver enkelt virksomhet som kjent ansvar for sikkerhetsarbeid i sin virksomhet. Å identifisere en situasjon der ett enkelt lands investeringer i Norge totalt sett har nådd et nivå som ikke er forenelig med nasjonale sikkerhetsinteresser, vil hver enkelt virksomhet per definisjon ikke har forutsetningene for å gjøre. Justis- og beredskapsdepartementet har et overordnet ansvar for det forebyggende sikkerhetsarbeidet på sivil side, mens Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) skal utøve et overordnet sektorovergripende ansvar for nasjonal sikkerhet i samsvar med sikkerhetsloven. Ettersom ansvarsprinsippet står så sterkt, og på grunn av tendenser som silotenkning, er det likevel en fare for at man ikke klarer å fange opp utfordringer mot nasjonale sikkerhetsinteresser som kun kan oppdages dersom man ser aktivitet på tvers av sektorer i sammenheng. Dette er som kjent en svakhet som blir forsøkt utnyttet av aktører som bruker sammensatte virkemidler. En måte å motvirke denne faren er å gi en etat/departement/utvalg/råd eller annen organisatorisk enhet et eksplisitt oppdrag om å følge opp – i dette tilfellet – om totaliteten av enkeltstaters investeringer, oppkjøp og/eller finansieringer av prosjekter når

et nivå som ikke er forenelig med nasjonale sikkerhetsinteresser.

Svar:

Som det fremkommer i St. meld 9 (2022-2023) «Nasjonal kontroll og digital motstandskraft for å ivareta nasjonal sikkerhet. Så åpent som mulig, så sikkert som nødvendig»: Sikkerhetslovens kapittel 10 gir myndighetene anledning til å kontrollere eierskap i virksomheter som er underlagt sikkerhetsloven. Bestemmelsen i § 2-5 gir myndighetene i ytterste konsekvens mulighet til å gripe inn i økonomisk aktivitet mot virksomheter som ikke er underlagt sikkerhetsloven etter nærmere bestemte vilkår. Sikkerhetsloven § 2-5 er imidlertid ment som en sikkerhetsventil.

Norge har en screeningmekanisme basert på sikkerhetslovens kapittel 10 og § 2-5. Mekanismen består av et departementsnettverk, ledet av Justis- og beredskapsdepartementet, samt et etatsnettverk ledet av NSM. NSM ble i 2021 utpekt som nasjonalt kontaktpunkt for varsler om sikkerhetstruende økonomisk virksomhet. Prosess og kriterier for håndtering av saker under kapittel 10 er beskrevet i loven, mens det i 2022 ble laget retningslinjer for departementenes håndtering av saker som gjelder mulig sikkerhetstruende aktivitet i virksomheter som ikke er underlagt sikkerhetsloven og hvor det kan bli aktuelt å bruke § 2-5. Det er et mål at norske myndigheter skal ha mulighet til å fange opp, vurdere og eventuelt gripe inn i økonomisk aktivitet som kan true nasjonal sikkerhet. Samtidig er det viktig at Norges folkerettslige forpliktelser ivaretas og at det ikke legges unødvendige eller uforholdsmessige byrder på næringslivet eller begrensinger på handelen med andre land. Dette er utfordrende siden håndtering av sikkerhetstruende økonomisk aktivitet treffer i skjæringspunktet mellom sikkerhetsinteresser og næringslivs-, utenrikspolitiske og handelspolitiske hensyn. De ulike departementene jobber derfor tett sammen for å vurdere de ulike hensynene opp mot hverandre.

Regjeringen har også oppnevnt et offentlig utvalg som skal utrede behovet for regelverk eller en ordning for å screene økonomisk aktivitet mot virksomheter som ikke er underlagt sikkerhetsloven. Dette skal ses i sammenheng med dagens screeningmekanisme og forslaget til endringer i sikkerhetslovens bestemmelser om eierskapskontroll.

Som nasjonalt kontaktpunkt for varsler om sikkerhetstruende økonomisk aktivitet, er det naturlig at NSM har en oversikt på tvers av ulike samfunnsområder. Som

på flere områder som gjelder nasjonal og internasjonal sikkerhet, er det imidlertid ikke hensiktsmessig å operere med forhåndsdefinerte terskler for når ulik aktivitet ikke er forenelig med nasjonale sikkerhetsinteresser. Dette vil

måtte vurderes skjønnsmessig og avhenger av ulike hensyn, som vil være i endring, blant annet tjenestenes trussel- og risikovurderinger og den sikkerhetspolitiske situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1688

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Audun Hammer Hovda

Besvart 23. mars 2023 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

De siste årene er det gjentatte ganger ropt varsku om nynorsk og samisk litteratur for barn og unge.

Vil statsråden ta flere grep for å bedre barn og unges tilgang til nynorsk og samisk litteratur?

BEGRUNNELSE:

For at nynorsk og samisk språkkultur skal få fotfeste hos de oppvoksende generasjonene, trenger språkene å bli brukt. Barnelitteraturen er en viktig del av dette. Barn og unge med nynorsk og samisk opplæringspråk skal ha tilgang på nok litteratur på eget språk, tilsvarende skal barn med bokmål som opplæringspråk ha god nok tilgang på nynorsk litteratur for å lære nynorsk. Mange, inkludert kulturministeren, har etterlyst et bedre litteraturtilbud på nynorsk og samisk. Et bredt nynorsk litteraturtilbud for barn og unge krever offentlig helfinansiering. Gapet mellom den årlige reguleringen av støtten og den reelle kostnadsutviklingen blir større og større.

De to grepene som kan bedre situasjonen raskt er økt støtte til utgivelse av litteratur, og en ordning som sikrer at skolebibliotekene får kjøpt inn de titlene, som sakprosa og tegneserier, som faller utenfor innkjøpsordningen, men som er svært viktige i leseutviklingen for svært mange unge. Disse sjangrene er etterspurt av skoler, skolebibliotek og bibliotek, men innkjøpsbeløpet dekker ikke kostnadsutfordringen, og gapet utfordrer bærekrafta for forlagene selv hvor bøkene får innkjøp.

Nynorsk og samisk barnelitteratur møter ikke den moderne bokhandelens krav til omløpshastighet og lønnsomhet. Etterspørselen er for liten, og kostnaden derfor for stor. Forfatter og forlag er helt avhengig av velfungerende ordninger som Kulturrådet sin innkjøpsordning, og i dag tør ikke mange nok satse på nynorske og samiske utgivelser fordi det vil føre til tap i inntekt.

For den samiske befolkningen er litteraturen, og de samiske språkene litteraturen leses på, viktig for den sam-

iske identiteten. Samtidig kan formidling av samisk litteratur bidra til større mangfoldskunnskap blant alle i Norge, og hjelpe til med å gjøre vårt flerkulturelle samfunn mer forståelsesfullt og respektfullt.

Det er viktig at det er tilgang til relevant litteratur, uansett hvem de er eller hvor de bor, og det gjelder både på bokmål, og spesielt nynorsk og samiske språk.

Svar:

Litteratur på eget språk er spesielt viktig for unge lesere som skal lære å lese og bli trygge på språket sitt. Flere litteraturpolitiske tiltak virker sammen for å legge til rette for at barn og unge har tilgang på litteratur på nynorsk og samiske språk.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å legge til rette for produksjon, tilgjengeliggjøring og formidling av litteratur. I 2023 mottar Det Norske Samlaget et tilskudd på 22 mill. kroner til arbeidet med å styrke nynorsk kultur, språk og litteratur – også for barn og unge. I 2023 økte vi tilskuddene til organisasjonene Leser søker bok, Foreningen !les og Norsk barnebokinstitutt med 1 mill. kroner til hver. Etter budsjettavtalen med SV styrket vi innkjøpsordningene for sakprosa med 10 mill. kroner. Ytterligere satsinger vil måtte vurderes i forbindelse med statsbudsjettet 2024.

Midler til samiske litteraturtiltak forvaltes i hovedsak av Sametinget. Sametinget har flere virkemidler for samiskspråklig litteratur, bl.a. forfatterstipender som forvaltes av Samisk kunstnerråd. Sametinget støtter også samiske forlag og andre forlags utgivelser av samiskspråklig litteratur, og bokbusser. Sametinget startet i 2015 et forfatter-skapsprosjekt i samarbeid med Samisk kunstnerråd og Samisk forfatterforening, som har frembrakt nye forfattere og fullførte manus i sjangeren ungdomslitteratur.

Kulturrådet forvalter innkjøpsordningene for litteratur og nasjonale tilskuddsordninger på litteraturfeltet. I alle ordningene legges det til rette for å fremme littera-

tur på nynorsk, og flere av ordningene legger særskilt til rette for å fremme litteratur på samiske språk. Blant annet øremerker Kulturrådet midler til oversettelse av samisk-språklig litteratur til nynorsk og bokmål, og de oversatte bøkene kan deretter vurderes for innkjøp under innkjøpsordningene. Innkjøpte bøker – både skjønnlitteratur, sakprosa og tegneserier – sendes ut til folkebibliotek og utvalgte skolebibliotek gjennom forsøksordningen for skolebibliotek.

Forlag og forfattere får mer utbetalt for bøker på nynorsk som blir kjøpt inn gjennom innkjøpsordningene, enn de får for bøker på bokmål. Dette er for å stimulere utgivelser på nynorsk. Fra 2022 er samisk inkludert i formålsparagrafen for tilskuddsordningen for litteraturformidling.

Den norske befolkningen, og spesielt barn og unge, leser mindre enn før, og det bekymrer meg. Vi må legge bedre til rette for at den fantastiske litteraturen vi allerede har, når ut til flere. Regjeringen styrker derfor litteratur- og leselysttiltak på flere måter. Som nevnt, fikk vi til viktige økninger i budsjettet for 2023. Jeg har gitt Nasjonalbiblioteket i oppdrag å revidere den nasjonale bibliotekstrat-

egien, og vil videre styrke bibliotekfeltet gjennom å øke prosjekt- og utviklingsmidlene til feltet. I tillegg samarbeider mitt departement med Kunnskapsdepartementet om en ny leselyststrategi. Leselyststrategien og de øvrige tiltakene på litteraturfeltet vil etter mitt syn, danne grunnlag for å skape en god lesekultur framover, både med utgangspunkt i nynorsk, bokmål og samiske språk, og for barn og unge.

Regjeringen legger om kort tid fram et forslag til boklov. Formålet med loven er å legge vilkårene til rette for at det kan skapes et mangfold av litteratur på bokmål, nynorsk, samiske språk og nasjonale minoritetsspråk, og at det er enkelt for leserne å få tilgang til bøkene i handel. Loven vil kunne fremme språklig mangfold i litteraturen ved å legge til rette for både små og store aktører i bransjen og en stor bredde i fortellerstemmer.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å fremme litteratur og lesing for alle. Vi skal forsette å arbeide langs de sporene som er nevnt over, trygge de målrettede tiltakene og sikre at språklig mangfold blir ivaretatt i de generelle ordningene som skal komme alle til gode.

SPØRSMÅL NR. 1689

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 21. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kva vil statsråden gjere for å sikre likebehandling av flyplassane i Sogn og Fjordane, slik at ikkje Florø blir negativt forskjellsbehandla og kjem dårleg ut?

GRUNNGJEVING:

I ei pressemelding 15.3.23 skriv samferdsleministeren m.a. «- Dei regionale flyrutene er ein viktig del av samferdselstilbodet i distrikta. Derfor har regjeringa vedteke å styrke rutetilbodet og redusere billettprisane i dei komande FOT-utlysingane med avtaleoppstart i 2024.»

Dette er godt nytt for Bringeland, Anda og Haukåsen lufthamner. Regjeringa synast imidlertid å ha gløymt rutetilbodet frå Florø lufthamn, noko som er svært uheldig spesielt for næringslivet på kysten.

«Florø lufthamn og dei reisande frå Florø blir den store taparen i nytt regjeringsforslag»

skriv lokalavisa Firdaposten om saka 15.3.23. Ordførar i vertskommunen for Florø lufthamn, Ola Teigen (Ap), seier det slik til avisa:

"Eg er flyforbanna. (..) Vi vil oppleve det motsette av flyplassane kring oss. Redusert rutetilbod og dyrare prisar. Uheldig!"

Det har lenge vore eit lokalt krav om at både Florø-Oslo og Florø-Bergen vert FOT-ruter.

Svar:

I vurderinga av kva ruter som skal vere ein del av FOT-ordninga har vi sett til transportbehovet, eksisterande transportstand (flytilbod og alternativ transport, inkludert via andre lufthamner), den innhenta transportfaglege utgreiinga frå Oslo Economics, innkomne høyringsinnspel, og dessutan det tilgjengelege økonomiske handlingsrommet set opp mot andre prioriterte satsingar. FOT-ruta Florø-Oslo består og vil vere omfatta av prisreduksjonen. Dette er eit viktig bidrag i å styrkje flyrutetilbodet til/frå

Florø. Ruta Florø–Bergen har i dag eit kommersielt tilbod med inntil seks daglege rundturar. Den transportfaglege utgreiinga viste til at rutetilbodet til/frå Florø, med FOT-rute mot Oslo og ei kommersiell rute mot Bergen, til-

fredsstillar alle transportstandardkriteria og vår heilskaplege vurdering har vore at rutetilbodet mot Bergen er tilfredsstillande med tanke på frekvens og kapasitet.

SPØRSMÅL NR. 1690

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at helseforetakene ved utlysning av anbud innen rehabiliteringsfeltet også har med pasientforløp, og døgn/dagkostand, samt behandlingsskapasitet i en gitt institusjon i kriteriene for anbud, og vil statsråden sørge for en gjennomgang av formalkravene i anbud slik at det er pasientenes behov som vektlegges i tildelingen?

BEGRUNNELSE:

Utfordringene innen rehabiliteringsfeltet er godt kjent for Stortinget. Det foreligger flere rapporter som underbygger dette, og en ny rapport fra Riksrevisjonen er ventet senere i år.

Helse Vest er et av de foretakene som over tid har hatt lang ventetid for pasienter med behov for rehabilitering. I desember 2022 ble det kjent at Helse Vest avlyste konkurransen for spesialiserte rehabiliteringstjenester. Årsaken var at kostnadene i tilbudet overstiger budsjettet helseforetaket hadde for kjøp av tjenester. De som blir skadelidende, er pasientene – det er en risiko for økt ventetid, dårligere tilbud, og nedleggelse. Et redusert rehabiliteringstilbud til pasienter med alvorlig sykdom gir redusert livskvalitet i en allerede krevende hverdag – det er ikke god helsepolitikk.

I Helse Vest sitt ansvarsområde er Helse i Hardanger en leverandør av rehabilitering. De er en aktør som har vært en foregangsinstusjon med tanke på å utvikle nyttige og kostnadseffektive helsetjenester, og med svært gode resultater.

HiH er en svært aktuell tilbyder i den kommende anbuds konkurransen som er varslet, men de fikk beskjed om at de ikke kvalifiserte til anbuds konkurransen på bakgrunn av formalkrav i et prisskjema der leverandørene må levere på et 3 ukers behandlingstilbud.

Den største kostnadsdriveren i rehabiliteringstjenesten er lengden på forløp, ikke dag/ døgnkostand. Helse i Hardanger har utviklet et konsentrert behandlingssløp

der hovedtyngden leveres i løpet av 3-5 dager. For at Helse Vest skal kunne vurdere anbud fra HiH og være en aktuell tilbyder må formalkravene endres.

Hensikten må vel være at tilbyderne leverer kvalitet og innhold i tjenesten. Derfor bør det være slik at helseforetakene i anbudsforespørlene spesifiserer typisk lengde på pasientforløp slik at man kan se dette i sammenheng med døgn/dagkostand, samt behandlingsskapasitet i en gitt institusjon. Slik unngår man at for eksempel Helse i Hardanger blir utelatt fra konkurransen.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har i forbindelse med spørsmålet fra stortingsrepresentant Hoksrud innhentet en orientering fra Helse Vest RHF.

Helse Vest RHF opplyser at de så seg nødt til å avlyse konkurransen knyttet til kjøp av spesialisert rehabilitering i desember 2022. Kostnadene i tilbud som kom inn viste seg å overstige budsjettet en hadde for kjøp. Omfanget av kjøp av rehabiliteringstjenester må derfor reduseres. Det jobbes nå med forberedelser til ny anskaffelse. I påvente av gjennomføring av denne har Helse Vest RHF forlenget avtalene med eksisterende avtaleparter for nettopp å opprettholde et tilbud til pasientene i regionen.

Helse Vest RHF bekrefter at Helse i Hardanger ble avvist som leverandør ved forrige anbuds konkurransen i 2022. Begrunnelsen for dette var at Helse i Hardanger ikke tilfredsstilte kvalifikasjonskravene og fravek prismodellen som var lagt for konkurransen.

Helse Vest RHF har foreløpig ikke kunngjort den nye konkurransen innenfor spesialisert rehabilitering og kan derfor heller ikke gi en beskrivelse av hvilken prismodell som blir endelig. Helse Vest RHF kan imidlertid informere om at de i forrige anbuds konkurransen la vekt på korte og effektive rehabiliteringsopphold. Det ble stilt krav om at oppholdstiden skulle tilpasses den enkelte pasient ut fra individuelle behov og faglige vurderinger, og tilretteleg-

ging for kortere oppholdstider og økt gjennomstrømming av pasienter ble lagt positivt vekt på. Det ble videre vektlagt positivt om man kunne tilby digitale rehabiliterings-tjenester, som en kombinasjon av fysisk oppmøte og digitale løsninger. Det er en forventning om at fysisk oppholdstid kan reduseres når ytelsen blir utført gjennom digitale løsninger. Helse Vest RHF vil i forberedelsene til den kommende konkurransen vurdere om disse forholdene kan legges ytterligere vekt på.

Kjøp av spesialiserte rehabiliteringstjenester følger anskaffelsesforskriftens del IV. Selv om oppdragsgiver i

en del IV-konkurranser står friere ved gjennomføringen av anskaffelsen, må Helse Vest RHF likevel følge anskaffelseslovens grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet, jf. § 4. Det er et grunnleggende prinsipp at leverandørene skal behandles likt. Dette innebærer at Helse Vest RHF som oppdragsgiver må sikre at alle tilbyderne tilfredsstiller blant annet de kvalifikasjonsskravene som er satt for å få sine tilbud vurdert opp mot tildelingskriteriene i konkurransen.

SPØRSMÅL NR. 1691

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Naomi Ichihara Røkkum

Besvart 23. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden ta, og i så fall hvilke, initiativ for at UDI tar hensyn til kjæledyr og eiere når de velger mottakssted for flyktninger?

BEGRUNNELSE:

Mange ukrainske flyktninger ankommer med kjæledyr. Når kjæledyr kommer til Norge, er det en stor prosess med sjekking av pass, vaksiner osv. Når de er klarert til å komme ut av karantene, eller hvis de ikke trenger karantene, kan de få bo med eierne sine. Dessverre er enkelte av eierne plassert på mottak der det ikke er lov til å bo med dyr.

Enkelte ganger får eierne flytte til et annet mottak, men det er ikke alle som er så heldige. I de tilfellene eierne ikke kan flytte blir dyrene boende på karantenestasjoner eller i fosterhjem lenge. Selv om alternativ plassering har god stand, er det dyrt og det er en belastning for dyrene og eierne som kunne vært unngått.

Mange av mottakene aksepterer dyr så det burde være mulig for UDI å ta hensyn til kjæledyr og eiere når de velger bosted for flyktninger.

Svar:

Kjæledyr i asylmottak er en ny problemstilling som følge av at om lag 4-5 pst. av de fordrevne fra Ukraina har med seg kjæledyr. Tidligere har ikke dette vært et behov, og det har heller ikke vært et tilbud om dyrehold i asylmottak tidligere.

Utlendingsdirektoratet (UDI) fikk i 2022 i oppdrag å tilrettelegge for at beboere i asylmottak fra Ukraina kan ha egne kjæledyr i mottaket, så langt det lar seg gjøre uten at dette reduserer mottakskapasiteten eller medfører vesentlige ekstrakostnader. UDI har fullmakt til å dekke driftsoperatørens utgifter knyttet til dyrehold og tilrettelegging for dyr i mottak innenfor den gjeldende budsjettammen på post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak. Det forutsettes imidlertid at dette er en langt rimeligere løsning enn dyrepensjonat el., og at det ikke forsinker planlagt opp- eller nedbygging av mottakskapasiteten. Situasjonen vurderes løpende.

Jeg kommer ikke til å pålegge UDI noe ansvar utover dette.

UDI har inngått enkelte egne kontrakter med asylmottak som har meldt sin interesse for å ta imot beboere med kjæledyr. Jeg vil imidlertid understreke at plass i mottak er et frivillig botilbud. Ansvar for kjæledyr er først og fremst dyreeierens ansvar, og kostnadene ved kjæledyr skal som den klare hovedregel dekkes av dyreeier. Jeg mener hensynet til å kunne ha dyr i mottak ikke kan gå utover UDIs kapasitet til å skaffe mottaksplasser eller gå utover andre asylsøkeres velferd.

Jeg gjør også oppmerksom på at det er svært viktig at regelverket om dyrehelse overholdes, herunder karantenebestemmelser etc., som ligger under landbruks- og matministerens ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 1692**Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Naomi Ichihara Røkkum****Besvart 24. mars 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvor stor import forventer Norge fra henholdsvis Russland og Ukraina i inneværende år, og hvilke tiltak vil den norske regjeringen iverksette for å bidra til økt norsk handel med Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Tall fra Statistisks Sentralbyrå (SSB) viser at den samlede norske importen av varer fra Russland utgjorde hele 17,5 milliarder kroner i 2022. I samme periode importerte Norge varer fra Ukraina for beskjedne 0,6 milliarder kroner.

Selv om Norsk import av varer fra Russland var betydelig i 2022, medførte invasjonen og de påfølgende sanksjonene at denne er blitt redusert. Invasjonen fikk imidlertid også stor betydning for den ukrainske økonomien og norsk import av varer fra landet falt med 9 prosent sammenliknet (mars-desember) med året før.

I de to første måneder av 2023 var den samlede norske importen av varer fra Ukraina på beskjedne 123 millioner kroner. Importen av varer fra Russland i samme periode nesten 6 ganger høyere (705 millioner kroner).

Samtidig som EU-landene har innvilget Ukraina full tollfrihet på alle varer har den norske regjeringen valgt å opprettholde toll på viktige ukrainske landbruksvarer som korn. Den ukrainske regjeringen har uttrykt et sterkt ønske om å øke handelen med Norge.

Til Dagens Næringsliv (15.12.2022) uttalte den fungerende ukrainske ambassadøren Liliia Honcharevych at de «til tross for krigen har ukrainske leverandører klart å eksportere sine varer rundt om i hele verden – de vil gjerne øke handelen med Norge, og er åpne for å finne løsninger». Norge bør gjøre som resten av Europa og handle tollfritt, men dersom regjeringen velger å beholde toll på ukrainske varer, er det avgjørende å ha andre tiltak som kan bidra til å øke importen fra landet.

Svar:

Norsk import fra Russland har tradisjonelt vært vesentlig høyere enn importen fra Ukraina. Størrelsen på importen varierer mye mellom år og det er vanskelig å si noe om hvordan dette bildet kommer til å endres. Siden Russlands invasjon av Ukraina startet, har importen til Norge fra Russland falt noe. I takt med at EUs sanksjonspakker innføres i norsk rett, omfattes flere varer av importforbud og det forventes at dette vil påvirke importen fra Russland

i 2023. Tallene for januar og februar 2023 gir grunn til å tro at importen fra Russland vil reduseres sammenliknet med tidligere år. Forventet import fra Ukraina er på grunn av krigen beheftet med stor usikkerhet.

Regjeringen vil legge til rette for økt handel med Ukraina gjennom en oppdatering av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Ukraina. EFTA har oversendt Ukraina et forslag til rammer for forhandlingene om en oppdatering – såkalte Terms of Reference. Når det er enighet om disse rammene, kan forhandlingene begynne.

Ukraina har under eksisterende frihandelsavtale og nåværende tollregime tollfrihet til Norge for industrivarer, fisk og en rekke viktige landbruksprodukter. Ytterligere liberalisering av handelen med varer vil derfor knytte seg til reduksjon eller fjerning av toll for landbruksvarer som under nåværende avtale er tollbelagt. Det er enighet i EFTA om at en oppdatering av frihandelsavtalen skal skje innenfor rammene av EFTA-statenes landbrukspolitik. Det er også dialog med norsk næringsliv om hvordan næringslivet best kan bidra i gjenoppbyggingen av Ukraina. Et styrket norsk-ukrainsk næringslivssamarbeid vil på sikt kunne bidra til økt bilateral handel.

Norge fordømmer på det sterkeste Russlands krigføring i Ukraina og støtter Ukraina i landets kamp for selvstendighet. Ukrainas behov ligger til grunn for Norges finansielle støtte. Disse behovene vurderes fortløpende. Som Stortinget er kjent med, er Norges støtte til Ukraina betydelig, nå senest gjennom annonseringen av en femårig støttepakke på 75 milliarder kroner for tidsrommet 2023-2027, med årlige utbetalinger på om lag 15 milliarder kroner. Støtten for 2023 fordeler seg på 7,5 milliarder til sivil og humanitær støtte og 7,5 milliarder til militær støtte.

SPØRSMÅL NR. 1693**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 24. mars 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen sikre at det finnes et godt utdanningstilbud innenfor sykepleie på samisk, og er statsråden enig i at det er uheldig at det ikke blir oppstart av sykepleierklasse ved Samisk Høgskole i Kautokeino nå til høsten?

BEGRUNNELSE:

Samisk sykepleierutdanning ved Samisk Høgskole i Kautokeino ble åpnet i 2021. Etableringen var til stor glede for det samiske samfunn, som har stort behov for samisktalende sykepleiere og andre helsearbeidere.

Undervisningen skjer på nordsamisk, så det kreves samiskspråklig kompetanse for å komme inn på studiet. Det ble etablert med 25 plasser og som et deltidsstudium over fire år, med samlingsbasert undervisning.

Nå har UiT Norges arktiske universitet bestemt at det ikke blir oppstart av klasse nå til høsten, fordi de mener det er for få søkere. Det er syv kvalifiserte søkere.

Behovet for, og hensynet til å utdanne samiske sykepleiere, må veie tungt. Sykepleierutdanningen ved Samisk Høgskole er fortsatt et nytt tilbud som trenger tid til å «sette» seg. Da trenger de alle de studentene de kan rekruttere, og at det starter klasser hvert år.

Det er også stort behov for sykepleiere som kan samisk, for å gi den samiske befolkningen et godt helsetilbud. Hvis man ikke kan bruke samisk i møte med offentlige tilbud, men tvinges til å bruke norsk i all offentlige kommunikasjon, reduserer det bruken av samisk i samfunnet og utviklingen av språket.

Svar:

Siden 2015 har Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT) og Samisk Høgskole (Sámi Allaskuvla) samarbeidet om å opprette en samisk sykepleierutdanning. I januar 2021 startet det første studentkullet på utdanningen i Kautokeino. Våren 2021 fastsatte regjeringen en nasjonal retningslinje for den samiske sykepleierutdanningen. UiT hadde planlagt et opptak på samisk sykepleierutdanning oktober 2022, med oppstart januar 2023. UiT har tatt en avgjørelse om at det ikke var faglig forsvarlig å starte opp dette kullet.

Den samiske sykepleierutdanningen er et viktig tiltak for å bidra til at den samiske befolkningen møter likeverdige helsetjenester på sitt eget språk. Jeg skulle selvsagt ønske at det var tilstrekkelig antall studenter til å starte et nytt kull på utdanningen i Kautokeino, men har forståelse

for avgjørelsen UiT har tatt om at det ved dette opptaket ikke var faglig forsvarlig å tilby utdanningen i Kautokeino. Dette er en avgjørelse UiT tok på bakgrunn av få kvalifiserte søkere, sviktende tilgang på undervisningskompetanse, og utsikten til å skape et godt nok læringsmiljø for studentene lokalt. For kullet som startet i Kautokeino i 2021 har det vært høyt frafall, og studentene der har fremhevet at studiemiljøet blir sårbart når det er så få studenter på kullet. Kvalifiserte søkere til samisk sykepleie høsten 2022 har fått forrang i opptak til UiT sine øvrige tilbud i sykepleie, og vil kunne gjennomføre praksis i samiskspråklige områder. Praksis utgjør halvparten av sykepleierutdanningen slik at praksis i samiskspråklige områder til dels vil dekke læringsmålene for samisk sykepleie.

Den samiske sykepleierutdanningen er nybrottsarbeid. Det tar tid å bygge opp gode fag- og studiemiljøer fra grunnen av. Det arbeides også med utvikling av samisk fagterminologi. Mitt inntrykk er at UiT og Samisk høgskole jobber godt med å finne løsninger som kan bidra til en stabil rekruttering til utdanningen og sikre et større fagmiljø innenfor sykepleiefag i Kautokeino.

Kunnskapsdepartementet er kjent med at UiT ønsker at hele Sápmi, også i Sverige og Finland, skal være opptaksområde for utdanningen. Dette er en ambisjon jeg støtter, og som jeg ønsker å bidra til å legge til rette for. Videre ser UiT nå på hvordan grunnutdanningen i sykepleiefag kan styrkes innen samisk språk og kultur ved at samisk sykepleierutdanning knyttes tettere sammen med de øvrige sykepleieutdanningene ved UiT. Det tror jeg er et godt grep.

Jeg har tillit til at UiT og Samisk høgskole vil komme frem til gode løsninger for denne utdanningen. Neste opptak skal etter planen gjennomføres høsten 2024, med oppstart i januar 2025. Det er ikke tatt noen avgjørelse for studiested det kullet.

SPØRSMÅL NR. 1694**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 24. mars 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Mener statsråden at han følger opp stortingets vedtak når han ber NTNU bygge etter Norges minstekrav?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens besluttet i august 2015 å etablere felles campus for NTNU og HiST på Gløshaugen i Trondheim. Dette er et stort, statlig byggeprosjekt som gir store muligheter til å utvikle løsninger for bygg, transport og annen infrastruktur som kan utgjøre viktige nye bidrag til en grønn omstilling.

Stortinget vedtok i november 2016 at NTNU skulle bli en spydspiss innenfor bærekraftløsninger og at den nye campusen skulle utvikles med ambisiøse miljøløsninger. I innstillingen fra komiteen ble det lagt vekt på at det er viktig at det offentlige går foran og tar i bruk fornuftige miljøløsninger i egne byggeprosjekter. Dette øker kunnskapen om framtidens bygg og bidrar til å utvide kunnskap og

erfaring også i byggenæringen, noe som vil komme hele næringen til gode.

I brev til Stortinget 08.02.2023 skriver statsråden at Kunnskapsdepartementet i revidert oppdragsbrev har gitt en føring om at prosjektet planlegges videre med utgangspunkt i TEK-17 som standard.

Svar:

Stortinget ble i Prop. 1 S (2022-2023) informert om at regjeringen våren 2022 besluttet at prosjektet NTNU campussamling skulle nedskaleres og at forventet kostnad for prosjektet nå er halvert, fra ca. 12 mrd. kroner til ca. 6 mrd. kroner. Det nedskalerte prosjektet skal konsentrere seg om å realisere kjernen i det prosjektutløsende behov, som er flytting av fagmiljøene som i dag er på Dragvoll til sentralt på campus på Gløshaugen. Dette hadde ikke Stortinget merknader til.

SPØRSMÅL NR. 1695**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 23. mars 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil statsråden bidra til at Kirkens Bymisjon får unntak fra regelen om etablering av egne rettssubjekt slik at flere sårbare barn får et lavterskel barnehagetilbud?

BEGRUNNELSE:

Ny barnehagelov skaper komplikasjoner for Kirkens Bymisjons åpne barnehager i Trondheim, Bergen og Arendal. Stiftelsen Kirkens Bymisjon eier tre åpne barnehager som etter lovendringen må etableres som egne rettssubjekter fordi de eier flere enn én åpen barnehage. Siden disse åpne barnehagene drives på to ulike lokasjoner (i to bydeler) lokalt vil det, etter ny lov, kreves at hver av de tre åpne barnehagene opprettes som to selvstendige rettssubjekter. Dette vil påføre Kirkens Bymisjon som

ideell aktør ekstra kostnader og svekke tilbudet til barna. Dette er barnehager som fungerer som en døråpner inn til de ordinære barnehagene og er spesielt egnet for å integrere familier med minoritetsbakgrunn. Barnet tildeles ikke fast plass, men kan uforpliktende benytte tilbudet. Tilbudet ledes av barnehagelærer som sikrer et godt faglig tilbud. For å møte behovet for denne typen barnehagetilbud i de tre byene drives åpen barnehage to ulike steder i byen, det betyr at de har åpne barnehage to dager i en bydel og to dager i en annen bydel. Bemanningen er den samme og tilbudet er det samme, men lokasjonen er forskjellig. Barnehagene er finansiert med tilskudd fra kommunen hvor de er lokalisert. Tilskuddet finansierer ca 50 % av driftskostnadene og Kirkens Bymisjon bevilger resten av midlene fra organisasjonens midler. Denne typen sosiale tjenester er en viktig del av Kirkens Bymisjon

sitt formål. Det er altså ikke noen mulighet for overskudd, høye lønninger eller annet som de nye lovparagrafene har intensjon om å demme opp for. For å nå flest mulig av målgruppen for åpne barnehager er det viktig å etablere barnehagetilbudet i målgruppens nærområde. Det å skulle etablere 2 rettssubjekter av hver av barnehagene er svært tungvint, byråkratisk, dyrt og uhensiktsmessig for driften av de åpne barnehager.

Svar:

Spørsmålet er stilet til barne- og familieminister Kjersti Toppe, men besvares av meg fordi ansvaret for barnehage-loven er lagt til Kunnskapsdepartementet.

Det er viktig at vi har et regelverk som sikrer at offentlig tilskudd og foreldrebetaling går til barnehagedrift. Derfor er det innført et krav om at hver private barnehage må organiseres som et eget rettssubjekt, som sikrer åpenhet om hva pengene brukes til. Kravet om at hver barnehage skal være et eget rettssubjekt vil gjelde for alle private

barnehager som ikke er omfattet av den vedtatte unntaksregelen, og kravet gjelder alle eierformer.

Jeg er kjent med at Kirkens Bymisjon har tatt kontakt med Kunnskapsdepartementet med spørsmål til kravet om eget rettssubjekt. Kunnskapsdepartementet vil besvare spørsmålene de har tatt opp i et eget brev til dem.

Regjeringen vil at barnehagesektoren skal bestå av en kombinasjon av kommunale, ideelle og private barnehager. Som regjeringen uttrykker tydelig i den nye barnehagestrategien, skal det fortsatt være mulig å drive private barnehager i Norge.

Regjeringen er i gang med å gjennomgå regelverket for finansiering og styring av barnehagesektoren innen utgangen av 2023 og vi vil legge frem et helhetlig forslag til regelverksendringer. Det er et mål at kommunene skal få bedre muligheter til å prioritere små privateide og ideelle barnehager for å kunne ivareta et mangfoldig barnehagetilbud.

SPØRSMÅL NR. 1696

Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 23. mars 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til at Kirkens Bymisjon får unntak fra regelen om etablering av egne rettssubjekt slik at Kirkens Bymisjons barnehager fortsatt kan fungere som en viktig integrering- og inkluderingsarena?

BEGRUNNELSE:

Ny barnehagelov skaper komplikasjoner for Kirkens Bymisjons åpne barnehager i Trondheim, Bergen og Arendal. Stiftelsen Kirkens Bymisjon eier tre åpne barnehager som etter lovendringen må etableres som egne rettssubjekter fordi de eier flere enn én åpen barnehage. Siden disse åpne barnehagene drives på to ulike lokasjoner (i to bydeler) lokalt vil det, etter ny lov, kreves at hver av de tre åpne barnehagene opprettes som to selvstendige rettssubjekter. Dette vil påføre Kirkens Bymisjon som ideell aktør ekstra kostnader og svekke tilbudet til barna. Dette er barnehager som fungerer som en døråpner inn til de ordinære barnehagene og er spesielt egnet for å integrere familier med minoritetsbakgrunn. Barnet tildeles ikke fast plass, men kan uforpliktende benytte tilbudet.

Tilbudet ledes av barnehagelærer som sikrer et godt faglig tilbud. For å møte behovet for denne typen barnehagetilbud i de tre byene drives åpen barnehage to ulike steder i byen, det betyr at de har åpne barnehage to dager i en bydel og to dager i en annen bydel. Bemanningen er den samme og tilbudet er det samme, men lokasjonen er forskjellig. Barnehagene er finansiert med tilskudd fra kommunen hvor de er lokalisert. Tilskuddet finansierer ca 50 % av driftskonstandene og Kirkens Bymisjon bevilger resten av midlene fra organisasjonens midler. Denne typen sosiale tjenester er en viktig del av Kirkens Bymisjon sitt formål. Det er altså ikke noen mulighet for overskudd, høye lønninger eller annet som de nye lovparagrafene har intensjon om å demme opp for. For å nå flest mulig av målgruppen for åpne barnehager er det viktig å etablere barnehagetilbudet i målgruppens nærområde. Det å skulle etablere 2 rettssubjekter av hver av barnehagene er svært tungvint, byråkratisk, dyrt og uhensiktsmessig for driften av de åpne barnehager.

Svar:

Spørsmålet er stilet til kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen, men besvares av meg fordi ansvaret for barnehageloven er lagt til Kunnskapsdepartementet.

Det er viktig at vi har et regelverk som sikrer at offentlig tilskudd og foreldrebetaling går til barnehagedrift. Derfor er det innført et krav om at hver private barnehage må organiseres som et eget rettssubjekt, som sikrer åpenhet om hva pengene brukes til. Kravet om at hver barnehage skal være et eget rettssubjekt vil gjelde for alle private barnehager som ikke er omfattet av den vedtatte unntaksregelen, og kravet gjelder alle eierformer.

Jeg er kjent med at Kirkens Bymisjon har tatt kontakt med Kunnskapsdepartementet med spørsmål til kravet

om eget rettssubjekt. Kunnskapsdepartementet vil besvare spørsmålene de har tatt opp i et eget brev til dem.

Regjeringen vil at barnehagesektoren skal bestå av en kombinasjon av kommunale, ideelle og private barnehager. Som regjeringen uttrykker tydelig i den nye barnehagestrategien, skal det fortsatt være mulig å drive private barnehager i Norge.

Regjeringen er i gang med å gjennomgå regelverket for finansiering og styring av barnehagesektoren innen utgangen av 2023 og vi vil legge frem et helhetlig forslag til regelverksendringer. Det er et mål at kommunene skal få bedre muligheter til å prioritere små privateide og ideelle barnehager for å kunne ivareta et mangfoldig barnehageilbud.

SPØRSMÅL NR. 1697

Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 23. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil justisministeren gjøre for å sikre et bedre rettsvern for barn og unge som utsettes for mobbing?

BEGRUNNELSE:

Flere saker har vist hvor sterkt mobbing kan påvirke folks helse. Senest i Dagbladet vises det til saker der man ser der mobbeofre står frem. Felles for en del av sakene er at de foreldes før det kommer på tale med erstatningsutbetaling. Flere jurister tar til orde for å endre foreldelsesfristen på tre år. Spørsmålsstiller ønsker en oversikt over hvilke implikasjoner en slik endring i foreldelsesloven har juridisk og økonomisk, samt svar på om justisministeren ser for seg andre måter å gi norske mobbeofre bedre vern.

Svar:

La meg først understreke at mobbing er uakseptabelt. Jeg har stor medfølelse med personer som er utsatt for mobbing, og jeg forstår godt at spørsmål om søksmål eller andre prosessuelle regler ikke er noe man ønsker å bruke tid og krefter på i en slik situasjon.

Mobbing og utstøtelse kan få store konsekvenser for de som blir berørt, både på kort og lang sikt. Derfor er det helt avgjørende at man jobber godt forebyggende, - og ikke minst at man har en nulltoleranse mot mobbing.

I Hurdalsplattformen heter det blant annet at «[m]obbing på skulen og andre arenaer skal forebyggjast og takast raskt tak i». Regjeringen satser særlig på å forebygge mobbing. Ut fra begrunnelsen for spørsmålet og at spørsmålet er rettet til meg, og ikke til kunnskapsministeren, forstår jeg det imidlertid slik at spørsmålet ikke knytter seg til tiltak mot mobbing mer generelt, men foreldelse av et mulig erstatningskrav etter reglene i foreldelsesloven.

I begrunnelsen vises det til at flere jurister har tatt til orde for å endre foreldelsesfristen på tre år. Spørsmålet er omtalt i forarbeidene til foreldelsesloven, jf. her Ot.prp. nr. 38 (1977-1978) side 31, der departementet ga uttrykk for at det berodde på vanskelige avveininger om hva som ville være en hensiktsmessig foreldelsesfrist for erstatningskrav utenfor kontrakt:

«Det er behov for frister som setter en grense for hvor lenge man kan bli holdt ansvarlig for en handling eller virksomhet. Dette gjelder endog i tilfelle hvor skadevolder er skyld i skaden og er klar over dette. Enda mer gjelder det i tilfelle hvor han ikke er klar over dette, eller - noe som er meget praktisk - hvor ansvarforholdet eller ansvarbeløpet er uklart eller tvilsomt. Det bør gjelde en absolutt frist for hvor lenge et krav, som det ikke reises sak om, skal anses aktuelt slik at dokumenter og andre bevis må oppbevares. Fra skadevolders side sett er det samme behov for en slik frist i tilfelle hvor det uventet inntreffer skade lenge etter at hans ansvarbetingende handling eller virksomhet opphørte.

Det er et vurderings spørsmål hvor lange disse frister bør være. Også hensynet til de skadelidte er selvsagt av vesentlig betydning. I de aller fleste tilfelle som de foreslåtte fristene får

betydning for, vil jo skadelidte tross rimelig aktsomhet ikke ha kjennskap til skaden og den ansvarlige. Løsningen må her bero på en interesseavveining. De foreslåtte frister er så pass rommelige at de skadelidtes interesser må anses varetatt i rimelig utstrekning.»

Hensynene det pekes på her, gjør seg gjeldende også i dag.

Spørsmålsstilleren ber i begrunnelsen om en oversikt over hvilke implikasjoner en endring av foreldelsesloven vil ha juridisk og økonomisk. Det er vanskelig å si noe generelt om slike konsekvenser. Det kommer blant annet

an på hvor lang foreldelsesfristen i så fall skulle ha vært. Det beror også på om en utvidelse skulle gjelde ikke bare der erstatningskravet gjelder mobbing i skolen, men også der mobbingen har foregått for eksempel i en barnevern-sinstitusjon, i en barne- og ungdomsorganisasjon eller i forsvaret eller på en arbeidsplass. Videre kan det tenkes flere typer erstatningsbetingede skader eller krenkelser som det i så fall også burde vurderes om skulle ha hatt en utvidet foreldelsesfrist.

SPØRSMÅL NR. 1698

Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan mennesker med korttarms-syndrom og andre sykdommer som gir manglende næringsopptak fra tarmene få dekket mat som medisin på lik linje som de som får piller, salver, cellegift osv. for sine sykdommer?

BEGRUNNELSE:

Personer med korttarms-syndrom etter operasjoner for for eksempel Chrons sykdom har svært lavt næringsopptak fra det som er igjen av tarmene. De må derfor kontinuerlig spise næringsrik mat gjennom hele dagen for ikke å gå ned i livsfarlig lav vekt og dø. Dette koster mye penger, opptil 20 000 kr i måneden. Hvis disse menneskene hadde hatt behov for piller, cellegift eller lignende, ville de ha fått dette dekket av staten. Men siden det er mat som er medisinen deres må de dekke dette selv, noe som går hardt utover økonomien. Siden mange av disse er unge uføre på grunn av diagnosen sin, så har de allerede en lav inntekt fra før, og de strever med å ha råd til å kjøpe så mye mat som de må ha for å overleve.

Svar:

Etter folketrygdloven § 5-14 yter trygden stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler, spesielt medisinsk utstyr og forbruksmateriell. En del næringsmidler til bruk ved sykdom ble tidligere regnet som legemidler, og var omfattet av bidragsordningen jf. folketrygdloven § 5-22. Etter endringer i regelverket fra 2004 gis stønad til

næringsmidler til spesielle medisinske formål i medhold av § 5-14 og blåreseptforskriften § 6.

Det kan blant annet ytes stønad ved sykkelige prosesser som affiserer munn, svelg og spiserør og som hindrer tilførsel av vanlig mat, sykkelige prosesser som affiserer mage eller tarm og som hindrer opptak av viktige næringsstoffer, behandling av kreft/immunsvekkelse eller annen sykdom som medfører så sterk svekkelse at næringstilskudd er påkrevd, samt ved visse enkeltsykdommer/-tilstander.

Per i dag er en rekke kategorier av næringsmidler omfattet av produkt- og prislister til blåreseptforskriften § 6, herunder næringsdrikker med ulikt næringsinnhold tilpasset et bredt spekter av brukere, sondenæring, produkter med innhold av bestemte næringsstoffer som proteinpulver, fettemulsjon, karbohydratpulver, rene aminosyrer mv. Det gis imidlertid ikke stønad til kjøp av vanlig mat etter bestemmelsen.

Etter folketrygdloven § 6-3 kan det ytes grunnstønad til et medlem som på grunn av varig sykdom, skade eller lyte, har nødvendige ekstrautgifter. Arbeids- og inkluderingsdepartementet som har ansvaret for grunnstønad etter folketrygdloven § 6-3 har blitt forelagt spørsmålet og svarer følgende:

«Det kan gis grunnstønad til fordyret kosthold ved diett der den nødvendige spesialdietten er vitenskapelig dokumentert og alminnelig anerkjent i medisinsk praksis for den aktuelle diagnosen. Det er kun nødvendige ekstrautgifter som utløser rett til grunnstønad. Kan det dekkes i medhold av folketrygdloven § 5-14 og blåreseptforskriften § 6, gis det ikke grunnstønad.»

SPØRSMÅL NR. 1699**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 23. mars 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Er statsråden bekymret for hva mangelen på frivillige sensorer vil kunne ha å si for årets eksamensgjennomføring, og hvilke initiativ vil statsråden ta, eventuelt i samarbeid med kommunal sektor, for å sikre en god og forsvarlig gjennomføring av eksamen våren 2023?

BEGRUNNELSE:

Eksamen er viktig for at elever skal få vist hva de kan til andre enn læreren sin, sikre at karakterene på vitnemålet gjenspeiler faglig nivå og innsats i faget og som forberedelse til videre utdanning.

På grunn av pandemien har tre avgangskull fått avlyst eksamen, noe som gjør gjennomføringen av eksamen våren 2023 desto viktigere for å komme tilbake til en normal skolehverdag og vurderingspraksis.

Samtidig ser vi at kommuner over hele landet melder om mangel på lærere som melder seg til sensurering av vårens eksamener. Nylige gjennomganger fra media har vist at flere kommuner etter fristen for å melde seg 1. mars kun har fått innmeldt en tredjedel av det antallet sensorer de trenger for gjennomføring og sensurering av eksamen.

Et tilstrekkelig antall sensorer er avgjørende for en god eksamensgjennomføring, og mange er nå svært bekymret for at eksamen ikke vil bli gjennomført som planlagt hvis det ikke melder seg flere lærere.

Dette er en frivillig ordning som er avhengig av motiverte og interesserte lærere til å gjennomføre sensureringen. Det er viktig at ordningen har en bærekraftig innretning og baserer seg på god dialog mellom lærere, skolene, kommunal sektor som arbeidsgiver og myndighetene slik at vi opprettholder eksamensinstituttet og sikrer en god tilrettelegging for gjennomføring av sensureringen for sensorene.

Svar:

Jeg er enig med representanten Sanner i at det er viktig at vi har en eksamensordning som er bærekraftig over tid, og at det også inkluderer at vi legger til rette for god sensurering av besvarelsene. Kunnskapsdepartementet er kjent med at det har vært utfordringer knyttet til rekruttering av sensorer i år. Departementet har derfor løpende dialog med Utdanningsdirektoratet for å følge situasjonen.

Per i dag er ikke arbeidet med å oppnevne sensorer ferdigstilt. Fristen for å melde inn forslag til sensorer til sentralt gitt eksamenssensur gikk ut 1. mars. Denne måneden bruker statsforvalterembetene til å oppnevne sensorer og innhente svar fra kandidatene. Denne prosessen pågår normalt ut denne måneden. Vi vil derfor ha bedre oversikt over status ved utgangen av mars.

Avslutningsvis vil jeg si at det planlegges for at eksamen skal gjennomføres som normalt. Det betyr også at alle lærere og elever bør forberede seg på eksamen denne våren.

SPØRSMÅL NR. 1700**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle****Besvart 23. mars 2023 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Med utgangspunkt i Skatteetatens vedtak i saken mot Ramme Eiendom Petter Olsen, hvor en virksomhet ikke vil ha evne til å gå med overskudd når den ikke tilfredsstiller skattekontorets avkastningskrav på egenkapitalen, kan statsråden bekrefte at avkastningskravet til egenkap-

italen som er investert i Meraker Brug oppfyller Skatteetatens krav?

BEGRUNNELSE:

Høyesteretts dom av 19. desember 2022 ga Skatteetaten medhold i deres vedtak om at enkeltpersonforetaket Ramme Eiendom Petter Olsen (som eier og drifter Ramme Gård) ikke oppfyller vilkåret for fradrag etter skatteloven § 6-1 første ledd og merverdiavgiftsloven § 8-1; om at driften skal ha evne til å gå med overskudd i overskuelig fremtid. Skattekontoret la blant annet til grunn et avkastningskrav på 6,4 % på egenkapitalen i sitt endringsvedtak.

I fjor kjøpte staten gjennom Statskog 100 % av aksjene i Meraker Brug til 2,65 mrd kroner. I forbindelse med kjøpet har det vært påpekt at kjøpesummen er betydelig høyere enn hva private investorer ville betalt, og det er uklart om investeringen vil kunne gi samme avkastning som en finansiell investor ville ha krevd i samme situasjon. Kjøpet ble begrunnet med markedsanalyser statsråden ikke ville dele med Stortinget.

Svar:

I saken som nylig har vært behandlet i Høyesterett var det spørsmål om det er et vilkår at foretaket er egnet til å gå med overskudd for å ha krav på fradrag for merverdiavgift og utgifter til oppføringen av et hotell- og museumsanlegg, og hva som er det nærmere innholdet i et eventuelt vilkår om overskuddsevne.

Dommen slår fast at det er et vilkår om overskudd, og at det ved vurderingen av om det foreligger overskuddsevne også må tas hensyn til avkastning av innskutt egenkapital. Høyesterett uttaler videre at hvilken sats som skal legges til grunn, må vurderes konkret, blant annet i lys av hvilken bransje det gjelder. I dommen er det vist til at skattemyndighetene har vurdert risikofri rente pluss markedsbasert risikopremie for virksomheten til Ramme Eiendom til å være på 6,4 prosent. Høyesterett har lagt

til grunn at satsen for utleie av lokaler til hoteldrift og museumsdrift minst bør ligge på 4 prosent, samme nivå Ramme Eiendom selv har anvendt i sine beregninger overfor skattemyndighetene.

Statskog SFs vurdering av avkastningskrav ved investeringen i aksjene i AS Meraker Brug er gjort på samme måte som det er vist til at skattemyndighetene har gjort i nevnte sak, ved å legge til grunn risikofri rente pluss en markedsbasert risikopremie for den virksomheten det gjelder. Dette betyr ikke at det er benyttet samme avkastningskrav, ettersom det dreier seg om svært ulike bransjer. Høyesterett finner også grunn til å presisere at saken er atypisk med hensyn til investeringenes omfang og egenfinansiering, samtidig som driften ikke utgjør noen levevei for skattyteren. Videre peker de på at vurderingene i denne saken er relatert til de bransjene driften gjelder – utleie av lokaler til hoteldrift og museumsdrift.

Som ved tidligere svar til Stortinget på spørsmål om Statskog SFs kjøp av aksjene i AS Meraker Brug, kan jeg heller ikke nå kommentere de spesifikke avkastningskravene som er brukt på de ulike verdielementene, da dette er å regne som forretningssensitive opplysninger. Statskog SF har gjort en markedsmessig verdivurdering av aksjene i AS Meraker Brug, og departementets finansielle rådgiver Pareto Securities har uttalt at de oppfatter at Statskog SF og deres rådgivere har gjennomført en grundig og faglig god vurdering av inntektsprognoser og merverdier for AS Meraker Brug. Pareto viser til at prisen Statskog SF har avtalt å betale for aksjene er innenfor den rammen de mener andre budgivere ville kunne verdsatt aksjen til.

Dette er bakgrunnen for at regjeringen i fjor høst la fram forslag til Stortinget om kapitalinnskudd i Statskog SF, der finansieringen var basert på at investeringen ble gjennomført etter forretningsmessige vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1701

Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 22. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan vet Regjeringen at man har akseptert det beste tilbudet når man aktivt har valgt bort muligheten for å la Flytoget komme med et likeverdig tilbud på trafikkpakkene på Østlandet og kan eventuell overbetaling av VY

innebære at regjeringen gir ulovlig statsstøtte på togpassasjerenes bekostning?

BEGRUNNELSE:

Ifølge oppslag i Aftenposten 14. mars har samferdsdepartementet underveis i prosessen med tildeling av per-

sontogtrafikken på Østlandet endret betingelsene for til-
deling av trafikkpakkene med et nytt mandat. Selskapet
VY skulle uansett tildeles en av trafikkpakkene, det endte
med at VY fikk all togtrafikk. Når det nye mandatet fast-
setter at VY uansett skal vinne en avtale har Jernbani-
direktoratet ingen mekanisme for å oppnå markedspris fra
selskapet. I tildelingsdokumentet fremkommer det også
fra Jernbanedirektoratet at det er en fare for overbetaling.
Det er togkundene som taper ved en subsidiering av VY.

Svar:

De fleste er enige i at vi ønsker at flere skal reise miljøven-
nlig med toget. Representanten og jeg er imidlertid uenige
om hva som er de beste virkemidlene for å oppnå dette.
Den forrige regjeringens konkurranseutsetting av togtil-
budet på Østlandet kunne endt med at VY kun stod igjen
med togtilbudet på Bergensbanen og Vossebanen. Den
forrige regjeringen hadde ikke tatt stilling til hvordan
Flytogets kapasitet skulle inngå i konkurransen om trafik-
kpakke 5 eller om den skulle bli konkurranseutsatt som

en ny trafikkpakke 6. Flytoget hadde ikke vært sikret å
nå opp i den konkurransen, og vi kunne ha endt med at
vi ikke fikk utnyttet den knappe kapasiteten på Østland-
sområdet best mulig for de reisende. Denne regjeringen
mener at det er det beste for fellesskapet og de reisende
at staten har et eierskap til togselskapene som drifter per-
sontogtilbudet i Norge.

Direktetildelingsprosessen er vesentlig annerledes
enn hvis det hadde vært gjennomført en konkurranse
slik den forrige regjeringen la opp til. I denne direktetil-
delingen har Jernbanedirektoratet forhandlet med stat-
ens to persontogselskaper om vederlaget og hvordan tje-
nestene skal utføres for best mulig måloppnåelse, basert
på et mandat fra departementet. Det er detaljerte regler
i kollektivtransportforordningen som må følges for å at
myndighetene skal unngå risiko for overkompensasjon.
Jernbanedirektoratet har i sin redegjørelse av 1. mars i
år gitt uttrykk for at deres vurdering er at kravene i koll-
ektivtransportforordningen er fulgt, og jeg legger dette til
grunn.

SPØRSMÅL NR. 1702

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen

Besvart 28. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden gjøre grep slik at stiftelsesdrevne sykehjem
som Ask - bo og omsorgssenter også kan komme inn un-
der tilskudd for utbygging av nye sykehjemsplasser?

BEGRUNNELSE:

Husbanken gir tilskudd til landets kommuner til å bygge ut
nye sykehjemsplasser. En rekke sykehjem er drevet av stif-
telser som har langsiktige driftsavtaler med sin kommune.
I Askøy kommune har vi et slikt sykehjem. Stiftelsen Ask
bo- og omsorgssenter er drevet med en samarbeidsavtale
mellom Kommunen og stiftelsen. De ønsker å bygge ut
sitt sykehjem, og det er også et ønske fra kommunen at
de skal bygge ut. Dette vil både gi etterlengtet kapasitet
på sykehjemsplasser, og gi sykehjemmet et nødvendig løft
for å modernisere sin fysiske struktur. Utfordringen ligger
i at man ikke kan søke tilskudd fra Husbanken til en slik
utbygging.

Svar:

Eldre skal være trygge på at fellesskapet stiller opp. Der-
for ønsker regjeringen å bidra med incentiver, slik at
kommunene fortsetter å bygge tilpassede botilbud til
dagens og kommende generasjoner eldre gjennom inves-
teringstilskuddet. Formålet med investeringstilskuddet
for heldøgns omsorgsplasser er å stimulere kommunene
til å fornye og øke tilbudet av sykehjemsplasser og om-
sorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse-
og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller
funksjonsnedsettelse. I dagens regelverk er det slått fast
at tilskuddet kun kan gis til kommunen og det kan ikke
videretildes. Kommunale helse- og omsorgstjenester er
et kommunalt ansvar, og dette er bakgrunnen for at det er
kommunen som står som søker. Kommunene står fritt til
å organisere sine tjenester og mange kommuner har lang-
siktige driftsavtaler med stiftelser og ideelle aktører.

Direkte- eller videretildeling av tilskudd til stiftelser
eller andre aktører vil mest sannsynlig utgjøre statsstøtte

da dette anses som økonomisk aktivitet. Et slikt spørsmål vil kreve nærmere statsstøtterettslige vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1703

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen

Besvart 24. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden gjennomgå bestemmelsene for praksisplasser, og gjøre tiltak for at man får opprettet flere praksisplasser for sykepleiere ute i kommunene?

BEGRUNNELSE:

Det mangler over 7 000 sykepleiere, og vi får ikke utdanning nok til å dekke dette behovet. En av flaskehalsene er å tilby sykepleierne nødvendig praksisplass. Undertegnede er kjent med samarbeidsavtalen mellom Regjeringen og KS som vil styrke dette arbeidet ute i kommunene. Kommunene har etter samhandlingsreformen bygget en stor og bred kompetanse på mer avansert arbeid for sykepleiere, noe som gjør kommunene bedre rustet til å også kunne gi praksis av høy faglig kvalitet. Det er derimot en stor utfordring at europeiske bestemmelser ligger til grunn for hvilken type praksis studentene skal ha, dette skaper en barriere for hvor mange praksisplasser man kan realisere i kommunene.

Svar:

Spørsmålet berører både mitt og Kunnskapsministerens ansvarsområde. Begge har derfor bidratt i besvarelsen av spørsmålet.

Regjeringen er opptatt av å bevare en sterk og offentlig helsetjeneste som kan gi befolkningen gode og trygge tjenestetilbud. Utfordringen med tilgang på fagfolk i helse- og omsorgstjenestene er noe jeg tar på stort alvor, og som representant Abrahamsen peker på har nesten alle kommuner i Norge utfordringer med å rekruttere sykepleiere (KS' arbeidsgiversmonitor for 2021).

Representanten viser til samarbeidsavtalen med KS for å styrke praksis i kommunene. Dette er et av flere tiltak som regjeringen har for å styrke praksis i kommunene. I tillegg til at vi har inngått avtalen med KS har vi også om-disponert midler i Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. Midlene skal benyttes til bo- og reisestøtte til studentene, slik at utdannings-institusjonene kan ta i

bruk flere kommuner i distriktene som praksisplasser for helse- og sosialfagsstudenter. Foreløpig rapportering fra utdanningsinstitusjonene viser at dette har ført til at en betydelig andel kommuner som ikke tidligere er benyttet til praksis, nå blir benyttet. Mange av disse kommunene er i kategori 5 og 6 i sentralitetsindeksen.

Sykepleierutdanningen er regulert av Yrkeskvalifikasjonsdirektivet (Directive 2005/36/EC) som er en del av forpliktelsene Norge har gjennom EØS-avtalen. I tillegg er utdanningen regulert av forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanningen. Bestemmelsene i direktivet og i nasjonal retningslinje er ikke til hinder for at mye av praksis i sykepleier-utdanningen kan foregå i kommunene. Den største utfordringen med direktivet er bestemmelsen om at halvparten av utdanningen må være praksis. Dette påvirker både kvalitet og kapasitet i utdanningen. I dag er det ikke mulig å la simulering bli regnet som praksis, fordi praksis må være i direkte pasientkontakt, selv om de stadig bedre simuleringstilbudene ved utdanningsinstitusjonene i mange tilfeller har en kvalitet fullt på høyde med klinisk praksis. Dette er uheldig og ikke i tråd med den faglige utviklingen. Regjeringen er derfor i dialog med andre EØS-land for å få til endringer i direktivet slik at noe av praksis kan erstattes av simulering dersom dette gir like bra eller bedre læringsutbytte for studentene.

Det er ikke noe i dagens regelverk knyttet til innhold og organisering av sykepleier-utdanningen som hindrer bruk av praksisplasser i kommunene. Jeg mener det er viktig at kommunene bidrar med praksisplasser til helse- og sosialfagsstudenter og at utdanningsinstitusjonene tar i bruk disse plassene slik at vi får utdannet tilstrekkelig antall kandidater med riktig kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 1704**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 24. mars 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

I forbindelse med anskaffelsen av nye maritime helikoptre er det viktig at leverandøren eller amerikanske myndigheter inngår forpliktende samarbeid med norsk forsvarsindustri.

Kan statsråden bekrefte at slike avtaler er inngått, hva disse eventuelt omfatter og om hvorvidt de samsvarer anskaffelsesbeløpet?

BEGRUNNELSE:

Store materiellanskaffelser fra utenlandske leverandører skal normalt gjenspeiles i industrisamarbeidsavtaler med norsk industri. Oppdragene til norsk industri skal gjenspeile det beløpet anskaffelsen utgjør. For å sikre at norsk forsvarsindustri sikres kontrakter i forbindelse med nye anskaffelser, er det viktig at regjeringen stiller krav om det som gjerne omtales som gjenkjøp så tidlig som mulig i an-

skaffelsesprosessen. Norsk forsvarsindustri er ledende på mange områder og for å sikre fremtidig utvikling og vekst, er det nødvendig at regjeringen ivaretar norske næringslivsinteresser i sine forhandlinger med leverandører av materiell til det norske Forsvaret.

Svar:

Det skal for anskaffelsen av seks MH-60R Seahawk til støtte av Kystvakten, stilles krav til leverandøren av helikoptrene om en industrisamarbeidsavtale tilsvarende den fulle verdien av anskaffelsen.

Forslaget om anskaffelse av seks MH-60R Seahawk til støtte av Kystvakten skal legges fram for Stortinget i investeringsproposisjonen våren 2023. Forutsatt at Stortinget godkjenner anskaffelsen vil en industrisamarbeidsavtale inngås innen en kontrakt for anskaffelse av maritime helikoptre signeres.

SPØRSMÅL NR. 1705**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 24. mars 2023 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Mener statsråden at når et marked når målene så er det allikevel markedssvikt?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument nr. 15:1559 (2022-2023), besvart 09.03.2023, samt Dokument nr. 15:1270 (2022-2023), besvart 15.02.2023, samt Dokument nr. 15:1128, besvart 01.02.2023.

I høringsnotat om endringer i kringkastingsloven, kringkastingsforskriften mv. Forslag til gjennomføring av direktiv (EU) 2018/1808 om audiovisuelle medietjenester delkapittel 12.6.1 Behovet for å innføre medfinansieringsplikt står det:

«Endret konsum gir endringer i pengestrømmene og svekker grunnlaget for etablerte finansieringsmodeller.»

I samme delkapittel står det ingen henvisning til undersøkelser som viser at et uregulert marked ikke vil frembringe den bredden, det volumet og den kvaliteten på norsk film- og serieproduksjon som alle partier ønsker.

Det finnes ikke noe i hele høringsnotatet som viser en markedssvikt. Det eneste som påvises er at de offentlige støtteordningene får svikt i sitt inntektsgrunnlag. Å hevde at det automatisk medfører en svikt i bredde, volum og kvalitet er det ikke grunnlag for, med mindre statsråden kan vise til undersøkelser som viser en slik årsakssammenheng. Noen slik undersøkelse har ikke statsråden klart å frembringe, verken i høringsnotatet eller i tidligere svar på skriftlige spørsmål fra Stortinget.

Faktisk er det slik at det for tiden er minst like – om ikke bedre – bredde, volum og kvalitet på norsk film- og serieproduksjon. Det har statsråden tidligere anerkjent, og har endog bemerket i høringsnotatet at det er en

pågående økning i hvor mye som investeres fra de ulike aktørene i dag:

«En kartlegging av strømmetjenestenes investeringer i norske filmer, dramaserier og dokumentarer anslår totale investeringer i 2020 til 668 mill. kroner og at beløpet vil øke til 845 mill. kroner i 2023.»

Den ferske rapporten kulturministeren nylig har mottatt fra Olsberg•SPI og Proba Research viser også til at:

«Norge har en voksende film- og tv-sektor, med innenlandske produksjoner og samproduksjoner som lykkes med å nå et internasjonalt publikum» og til og med «en langsom, men gradvis økende norsk produksjon som retter seg mot det internasjonale markedet.»

Jeg ber om at statsråden svarer faglig og presist på spørsmålet.

Svar:

Det konkrete svaret på selve spørsmålet er «nei». Men det er heller ikke sånn at dette spørsmålet er definisjonen på hva som er markedssvikt og ikke. Jeg vil derfor på generelt grunnlag si at jeg mener det ikke foreligger markedssvikt dersom et marked fungerer godt uten offentlige reguleringer.

Jeg tror ikke det er definisjonen av markedssvikt representanten og jeg er uenig i, men snarere om det foreligger markedssvikt eller ikke. Jeg mener det foreligger en markedssvikt i markedet for audiovisuell produksjon i Norge. Profesjonell audiovisuell produksjon er kostnadsintensivt, og det norske hjemmemarkedet er relativt lite. Det genererer derfor som regel ikke tilstrekkelig inntekter

til at det kan finansiere den bredden, det volumet og den kvaliteten på norsk film- og serieproduksjon som de fleste partier ønsker. Uten offentlige tilskudd til utvikling, produksjon og markedsføring samt andre virkemidler rettet mot profesjonelle og bransje ville norsk audiovisuell produksjon vært beskjeden. Uten et visst omfang i audiovisuell produksjon ville man heller ikke hatt et tilstrekkelig antall profesjonelle filmarbeidere å tilby eventuelle utenlandske aktører som ønsket å kjøpe eller få produsert produksjoner i Norge. Dette er forutsetninger som ligger til grunn ikke bare for norsk, men også de fleste europeiske lands politikk. Dette er et så grunnleggende og opplagt utgangspunkt for de aller fleste at det normalt ikke må redogjøres eller forklares eksplisitt hver gang man legger frem et høringsnotat eller budsjettproposisjon.

Jeg konstaterer at Hjemdal mener det ikke lenger foreligger en markedssvikt fordi at «det for tiden er minst like – om ikke bedre – bredde, volum og kvalitet på norsk film- og serieproduksjon». Jeg antar at dette harmonerer med Hjemdals markedsliberale tilnærming og lave ambisjoner for norsk audiovisuell produksjon.

Her er jeg grunnleggende uenig med Hjemdal. Det skal mer til for at man skal kunne konstatere at det ikke lenger foreligger en markedssvikt. Det ville være uklokt å rive ned eller unnlate å tilpasse virkemidlene på sektoren fordi bransjen «for tiden» kan vise til en tilfredsstillende utvikling. De resultatene vi ser i dag bygger på at det offentlige har ført en mangeårig og konsistent politikk som stimulerer norsk audiovisuell produksjon. Forslaget om en medfinansieringsplikt er en logisk videreføring av denne politikken.

SPØRSMÅL NR. 1706

Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 24. mars 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I pressemelding nr. 12/2023 (16.03.2023) skriver Finansdepartementet at "regjeringen har økt reisefradraget betydelig".

Når overtok regjeringen beskatningsmyndigheten fra Stortinget?

Svar:

Regjeringen har ikke overtatt Stortingets beskatningsmyndighet etter Grunnloven. I overenstemmelse med Grunnloven fremmet regjeringen i statsbudsjettet for 2022 forslag til lovvedtak som innebar å øke reisefradraget betydelig. Regjeringens forslag ble vedtatt av Stortinget uten endringer.

Endringen medfører at en rekke dagpendlere og ukespendlere kan nyte godt av økt reisefradrag i skatteoppgjøret for 2022. Regjeringen fikk dermed gjennomført

et sentralt politisk løfte til hele landets pendlere. Formuleringen i pressemeldingen, om at regjeringen har økt reisefradraget betydelig, synliggjør at regjeringen har fått gjennomført sin politikk.

Jeg er samtidig litt overrasket over representantens prinsipielle inngang til dette når en på hjemmesidene til

hans eget parti, kan lese at regjeringen-Solberg reduserte selskapskattesatsen fra 28 til 22 prosent. Også disse endringene ble vedtatt av Stortinget, og de var en del av et bredt skatteforlik.

SPØRSMÅL NR. 1707

Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 23. mars 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at forbudet mot innleie på byggeplasser i Osloregionen og de generelle innstramminger for innleie av arbeidskraft vil bli gjennomført og gjelde, selv om ESA konkluderer med at innleiereglene ikke er forenlig med EØS-retten og vikarbyrådirektivet?

BEGRUNNELSE:

EFTAs overvåkingsorgan ESA har, på eget initiativ, opprettet sak for å undersøke om de nye innleiereglene strider mot EØS-avtalen og vikarbyrådirektivet.

ESA har stilt regjeringen 15 spørsmål, blant annet hva som gjør innleiesituasjonen i Norge så spesiell at man kan rettferdiggjøre et totalforbud når bruken av midlertidig arbeidskraft i landet er lavere enn gjennomsnittet i EU og OECD. Arbeids- og inkluderingsdepartementet skal svare på spørsmålene innen 5. mai.

I Hurdalplattformen står det:

«Regjeringen vil ta kampen for den norske arbeidslivsmodellen gjennom å utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen, og i de situasjoner der norsk arbeidslovgivning og tariffavtaler blir utfordret, drive aktivt politisk arbeid i EØS-samarbeidet.»

Svar:

Stortinget har etter forslag fra regjeringen vedtatt endringer i innleieregelverket som vil få stor betydning for norsk arbeidsliv. Målet er blant annet å sikre at innleie ikke benyttes på bekostning av faste og direkte stillinger i topartsforhold mellom arbeidstaker og arbeidsgiver. Vi ønsker et tryggere arbeidsliv der arbeidsfolk har mer makt over hverdagen sin.

Når ESA nå har bedt om informasjon knyttet til regeleddringene, vil departementet selvsagt gå i dialog med

ESA og besvare henvendelsen. Regjeringens vurderinger av de EØS-rettslige sidene fremkommer av lovens forarbeider og som stortingsflertallet har sluttet seg til.

Etter regjeringens vurdering vil forslagene bidra til å skape mer trygghet og forutsigbarhet for arbeidstakere, og kan også bidra til mer produktive og omstillingsdyktige virksomheter. Endringene i regelverket vil styrke det seriøse, ordnede arbeidslivet som vi mener skal kjenne seg Norge.

Lov- og forskriftsendringene trer i kraft som besluttet 1. april 2023, med enkelte overgangsregler.

SPØRSMÅL NR. 1708**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 27. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Regjeringen lyser ut midler til nye forskningssentre for miljøvennlig energi, med sikte på oppstart av mellom seks og ti nye sentre fra andre halvår 2024. Forskningen i sentrene skal bidra til å løse sentrale utfordringer på energi- og klimaområdet og styrke innovasjonsevnen i norsk næringsliv. Allikevel er kjernekraft eksplisitt unntatt muligheten for forskningsmidler.

Kan statsråden forklare rasjonale i denne avgjørelsen, og avklare om han mener at EU og FNs klassifisering av kjernekraft som grønn og nødvendig er feilaktig?

BEGRUNNELSE:

På Forskningsrådets utlysning leser vi:

"Avgrensning

Utlysningen er ikke åpen for sentre som er faglig overlappende med de nylig etablerte sentrene innenfor vindenergi og hydrogen, jf egne utlysninger i 2020 og 2021. Det vil heller ikke kunne søkes om FME innenfor kjernekraft."

Samtidig har EU klassifisert kjernekraft som miljøvennlig, lenge før den siste pågående utlysningen. EUs vitenskapspanel sier at moderne kjernekraft er den tryggeste energikilden av alle og minst like bærekraftig som alternativer. Videre finner FNs økonomiske kommisjon for Europa (UNECE) at kjernekraft har den aller laveste negative påvirkningen på ressursbruk (mineraler og metaller), økosystemer (natur, klima og miljø) og menneskers helse (inkludert kreft). Over 40 land bygger nå kjernekraftanlegg mens nesten 90 ulike reaktordesign er under utvikling internasjonalt hvorav flere vil være operasjonelle for 2030.

I Energi 21 strategien som er kimen til FME sentrene leser vi blant annet følgende om kjernekraft:

- Norge har lang erfaring med forskning på kjernekraft gjennom enkelte forskningsinstitusjoner, og det skal etableres en SMR-simulator i Norge for å kunne forske på sikkerheten i fremtidens kjernekraft.

Sentrale forsknings- og innovasjonsbehov inkluderer:

- Driftssikkerhet og cybersikkerhet i SMR
- Varmeviklingsteknologi
- Systemintegrasjon og oppetidsbetraktninger
- Sikker håndtering og lagring av avfall

Utvalgte tiltak inkluderer:

- Støtte til sentrale forsknings- og innovasjonsbehov
- Støtte til deltakelse i internasjonale forsknings og innovasjonssamarbeid

Allikevel velger regjeringen eksplisitt å unnta kjernekraft forskningsmuligheter.

<https://www.forskningsradet.no/utlysninger/2023/fme/#sub87452>

Svar:

Det er riktig at kjernekraft ikke er omfattet av Norges forskningsråd sin utlysning av nye forskningssentre for miljøvennlig energi. Utlysningen er rettet inn mot temaområdene som inngår i Energi21-strategien og i Forskningsrådets Porteføljeplan for energi og lavutslipp. I tillegg må sentrene som skal etableres ta hensyn til gjeldende energiforskningspolitikk.

Selv om fremtidens kjernekraft kort er omtalt i Energi21 som et av flere teknologi- og kunnskapsområder som bør videreutvikles, er det ikke et prioritert satsingsområde i strategien. Forskningsrådets Porteføljeplan for energi og lavutslipp omfatter ikke forskning på kjernekraft. EUs taksonomiregelverk åpner for at investeringer i kjernekraft kan anses som bærekraftige, under forutsetning av at en rekke vilkår blant annet knyttet til avfallshåndtering er oppfylt.

Min vurdering er at kjernekraft ikke er aktuelt for den norske kraftforsyningen og derfor heller ikke noe som bør prioriteres innenfor den norske satsingen på energiforskning. Det er viktig for regjeringen at vi bruker ressursene på de områdene som har størst potensial for Norge og der Norge kan spille en viktig rolle her og nå. Dette er eksempelvis bakgrunnen for regjeringens betydelige havvind-satsing, som både kan gi mye ny fornybar kraftproduksjon og der norske fagmiljøer samtidig kan bidra til å gjøre flytende havvind kommersielt lønnsomt på sikt.

Selv om Norge ikke har kompetanse innen drift av kjernekraft som del av kraftforsyningen, finnes det imidlertid andre områder innenfor nukleær forskning der Norge allerede har fagmiljøer, som håndtering av radioaktive stoffer og radiofarmasi. Regjeringen har nylig varslet at det bevilges 200 mill. kroner til et slikt nasjonalt senter for nukleær forskning for å støtte opp om disse miljøene. Vi følger også nøye med på den internasjonale utviklingen innen kjernekraft. Om utviklingen innen små modulære reaktorer skulle tilsi at disse kan bli en del av det fremtidige norske kraftsystemet, kan det i fremtiden bli aktuelt å bygge opp kompetanse også på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1709**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Ane Breivik****Besvart 27. mars 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å få slutt på at mindre og lokalt eide strømleverandører blir diskriminert av Statkraft når kraftprodusenter skal inngå fastprisavtaler med bedrifter, hvilket vil øke konkurransen i fastprismarkedet og legge til rette for at mer av kraftinntektene blir igjen lokalt?

BEGRUNNELSE:

I dag tilbyr Statkraft fastprisavtaler til bedrifter til utelukkende to strømleverandører, Fjordkraft og Fortum. Alle andre mindre og lokalt eide energiselskap som har ytret ønske om en tilsvarende avtale med Statkraft, har fått avslag.

Dersom mindre og lokalt eide energiselskap ikke får tilgang til å levere fastprisavtaler, kan de miste konkurransevne og stå i fare for å miste lokale kunder til større aktører.

Dette er svært uheldig, og det er viktig å vite hva statsråden vil gjøre for å snarest få slutt på praksisen.

Svar:

Regjeringa har arbeidd iherdig for å få i gong marknaden for standard fastprisavtaler under det nye kontrakt-sunntaket i grunnrenteskatten for vasskraft. Dette er vårt viktigaste tiltak for å leggje til rette for at alle føretak som ønskjer meir føreseielege straumkostnadar skal ha ein reell moglegheit til å sikre seg dette. Prisane på kontraktane er redusert betydeleg sidan dei første kontraktane vart tilbydt frå Statkraft og Fjordkraft, på tvers av dei tre avtalelengdene 3, 5 og 7 år. Det er no mogleg for føretak i Sør-Norge å inngå 3-årskontraktar med kontraktspris under 80 øre per kilowattime, og lengre avtaler ned mot 65 øre per kilowattime.

Kontrakt-sunntaket er innretta i stor grad etter og i tråd med innspel frå kraftbransjen, og basert på dialog med Statkraft og andre kraftaktørar har eg ein klar forventning om at bransjen vil tilby fastprisavtaler og delta i konkurransen. Eg har òg på eit ekstraordinært føretaksmøte i Statkraft i januar i år tydeleggjort kva for forventningar staten som eigar har til Statkraft når det gjeld fasprisavtaler. Det går fram av protokollen blant anna at eigar forutset at Statkraft innanfor gjeldande regelverk opptrer offensivt i konkurransen om fastpris-kundene.

Eg forventar og eg har tillit til at Statkraft og andre aktørar følgjer opp regjeringa sine forventningar til bransjen. Det ligg moglegheiter både for bransjen og for kun-

dane i desse avtalane. Og så må det vere opp til høvesvis kraftleverandørane og sluttbrukarane å tilby og inngå avtaler som er tenlege for dei, innanfor marknadsmessige rammer.

Staten sitt eigarskap i Statkraft blir forvalta innanfor rammene som framkjem av selskapslovgivinga og eigarskapsmeldinga. Som eigar har vi klare forventningar til selskapa, jf. omtale over. Det er styret og leiinga i selskapet som har ansvaret for forvaltninga og drifta av selskapet, medrekna inngåing av kontraktar for sal av kraft.

Leveransar av kraft til kraftintensiv industri i Noreg på langsiktige kontraktar utgjer ein viktig del av Statkrafts verksemd. Statkraft har opplyst at det nye kontraktsunntaket for standard fastprisavtaler i grunnrenteskatten for vasskraft, vedtatt hausten 2022, har gjort det mogleg å tilby fastprisavtaler til mindre næringskundar. Statkraft oppgjev at dei, som ein aktør i engrosmarknaden, ikkje har system og kompetanse til å handtere sal av kraft direkte til mange mindre næringskundar. Selskapet leverer derfor standard fastprisavtaler under det nye kontraktsunntaket gjennom sluttbrukarselskap. Statkraft har opplyst at dei valde å starte opp salet av slike avtaler med to leverandørar, Fjordkraft og Fortum, som selskapet då hadde avtale med.

Statkraft var, gjennom samarbeidet med dei to selskapa, først ut med å tilby slike standard fastpriskontraktar, i desember 2022. Allereie ved oppstarten signaliserte Statkraft at selskapet såg føre seg å tilby fastpriskontraktar via fleire sluttbrukarselskap, og Statkraft har opplyst til departementet at selskapet arbeidar aktivt for å inkludere fleire leverandørar i fastpristilbodet, innanfor den operasjonelle kapasiteten til selskapet. Statkraft har også opplyst til departementet at dei forventar at dei om ikkje lenge vil tilby fastprisavtaler også gjennom andre leverandørar.

Ifølge Statkraft blir straumleverandørar som kontaktar selskapet med ønske om å distribuere fastprisavtaler evaluerte etter tre objektive kriterier:

- Vurdering av leverandørens samfunnsansvar (såkalla Corporate Social Responsibility).
- Kredittvurdering.
- Behovet for kraft, dvs. i kva grad leverandøren i eige konsern allereie har tilgang til kraftproduksjon i det aktuelle prisområdet.

Ut over dette er det tidspunktet for kontakten med Statkraft som vil avgjera når eit sluttbrukarselskap kan tilby fastprisavtaler frå Statkraft.

SPØRSMÅL NR. 1710**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 24. mars 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Har statsråden tillit til at Forsvarets ledelse er egnet til å ivareta personellforvaltningen og trygge arbeidsforholdene for de tjenestegjørende og ansatte i organisasjonen, etter at NRK har avslørt at en tidligere straffedømt Major har blitt beordret til NATO tjeneste i Tyskland selv om dette bryter med Forsvarets eget regelverk?

BEGRUNNELSE:

Forsvaret har en rekke ganger blitt konfrontert med at ledelsen i Forsvaret ikke makter å ivareta de som er utsatt for uønskede hendelser, enten det er ansatte eller andre tjenestegjørende i organisasjonen. Videre har det vakt reaksjoner at det tilsynelatende ikke har vært strenge reaksjoner mot dem som er ansvarlige for den uønskede adferden og i enkelte tilfeller straffbare handlingene. Nå kan altså NRK vise til at en straffedømt Major har blitt forfremmet til NATO-tjeneste i Tyskland. Ifølge Forsvarets egne regler, skal ikke dette forekomme etter at de nye retningslinjene ble innført. Dette gir et inntrykk av at Forsvarsledelsen ikke evner å ta disse forholdene på alvor. Det er derfor riktig og viktig å få en avklaring på om statsråden har tillit til at Forsvarsledelsen tar personalforvaltningen i organisasjonen tilstrekkelig alvorlig og om de evner å rette opp og følge opp de tilfeller som har fremkommet i interne og eksterne granskninger og rapporter.

Svar:

I løpet av det siste året har det framkommet en rekke saker i media som omhandler mobbing og seksuell trakassering i Forsvaret, inkludert misbruk av egen posisjon for å oppnå fordeler. Dette er helt uakseptabelt og noe jeg tar på største alvor. Sakene viser hvor viktig det er at Forsvaret kontinuerlig arbeider med holdninger, kultur og ledelse i sin egen organisasjon. Forsvarets ledelse har tatt en rekke grep for å sørge for at arbeidsgiverrollen utøves på best mulig måte og at uønskede hendelser ikke skjer.

Jeg kommenterer ikke enkeltsaker. Generelt kan jeg opplyse om at det fra 1. februar 2023 er trådt i kraft nye regler om krav til vandel og atferd ved forvaltning av militært tilsatte. I forlengelsen av dette arbeider Forsvaret med å etablere prosedyrer og få på plass tekniske løsninger i personellforvaltningen som vil redusere muligheten for feil.

Forsvarssjefen arbeider for tiden med en ny handlingsplan som skal danne grunnlaget for arbeidet med kultur, holdninger og ledelse de neste fem årene. Det er viktig at planen blir godt forankret og jeg har respekt for at det tar tid å ferdigstille denne. Generalmajor Elisabeth Michelsen (nåværende Sjef HV) tilsettes som prosjektleder for et eget prosjekt om profesjons- og kulturutvikling og vil lede arbeidet med å implementere handlingsplanen. Jeg har tillit til at det viktige arbeidet som er igangsatt i Forsvaret vil føre til forbedringer. Dette er et område jeg vil følge nøye med på.

SPØRSMÅL NR. 1711**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 24. mars 2023 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Kan kulturhistorien redegjøre for hvorfor departementet endrer praksis og om hun vil ta initiativ til å rydde opp slik at TvBRA kan få svar på om de kan lage valgsendinger i år eller ikke.

BEGRUNNELSE:

Kulturministeren er godt kjent med undertegnede mangeårige engasjement for TvBRA. Det er en utbredt opplevelse av det etter hvert har blitt et bredt politisk flertall for å fortsette å støtte kanalen uavhengig av hvem som sitter i regjering.

Det var derfor svært overraskende å motta nyheten om at Kulturdepartementet har avslått deres søknad om midler til å lage valgsendinger i 2023.

TvBRA har nå sendt klage til departementet der de viser til brev fra departementet av 21. februar (ref.24/43) hvor det uten videre begrunnelse slås fast at kultur- og likestillingsdepartementet avslår søknaden.

TV BRA er selvsagt skuffet, overrasket og opprørt over departementets manglende evne eller vilje til dialog for på en eller annen måte å komme dem i møte for å kunne lage valgsendinger ved kommune- og fylkestingsvalget i 2023. Dette står i skarp motstrid til hvordan departementet beskriver valgsendingene i 2021 som var en stor suksess. St.meld. 8 (2022 – 2023) – Menneskerettigar for personar med utviklingshemming i Noreg. – «Det handlar om å bli høyrte og se.» Her står det:

«I samband med valet i 2021 fekk TV BRA støtte frå Kultur- og likestillingsdepartementet til å lage valgsendingar av og med personar med utviklingshemming. I programserien «BRA VALG» gjekk TV BRA i front for å få fram meiningar og synspunkt frå utviklingshemja i Noreg. Målet var å mobilisere sjåarane til å bruke røysteretten sin og å gje folk flest ein enklare inngang til kva val er.» Det fremgår her med all tydelighet at det var midler fra Kultur- og likestillingsdepartementet som gjorde det mulig for dem å lage disse valgsendingene.

Slik undertegnede forstår det er det gitt tydelig beskjed til departementet om at statsbudsjettet for 2023 ikke ville kunne gi muligheter for valgsendinger.

Det er selvsagt forståelig at TvBRA lurer på hvorfor regjeringen bryter med den prosedyren som den for-

rige regjeringen la opp til med egne bevilninger fra departementet til valgsendinger. Manglende finansiering av valgsendinger for målgruppen vil kunne gi lavere valgdeltakelse og dermed fremstå som et demokratisk problem. Dette kan imidlertid løses med vilje og en mindre bevilgning dersom man ønsker.

Svar:

Regjeringen ønsker at valget – og informasjon om valget skal være tilgjengelig for alle. Vi vil at alle skal kunne delta i den politiske debatten, ta del i lokaldemokratiet, og sette seg inn i politikk som handler om dem. Som representanten sikkert kjenner til har Kultur- og likestillingsdepartementet derfor bevilget et engangstilskudd på 1 million kroner til TV-BRAs valgsendinger i forbindelse med kommune- og fylkestingsvalget i 2023.

For å sikre likebehandling av ulike aktører er hovedregelen at tilskuddsmottagere skal søke på ordinær måte i etablerte tilskuddsordninger. Tilskudd til informasjonstiltak om valg, som TV-BRAs valgsendinger, skal i utgangspunktet søkes fra en ordning i Valgdirektoratet. Søknadsfristen for denne ordningen gikk ut 15. november 2022. For å bidra til at TV-BRA kunne lage valgsendinger også i år har vi derfor bevilget et engangstilskudd. Ved kommende valg kan TV-BRA søke om tilskudd fra den etablerte ordningen med tilskuddsmidler til informasjonstiltak i Valgdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1712

Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 24. mars 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

På hvilken måte ivaretar Forsvaret Statens plikter som luftfartsmyndighet gjennom å beholde Sjef Luftforsvaret som militær luftfartsmyndighet, delegert fra Forsvarssjefen?

BEGRUNNELSE:

Forskrift om militær luftfartsmyndighet sier at Forsvarssjefen, eller den Forsvarssjefen bemyndiger, er militær luftfartsmyndighet i Norge. Den militære luftfartsmyndigheten skal tre i stedet for den sivile luftfartsmyndigheten ved

håndheving og forvaltning av de bestemmelser i lovens første del som kommer til anvendelse på norsk militær luftfart.

Det er den militære luftfartsmyndighet som skal ivareta Statens plikter i forbindelse med militær luftfart. Så vidt meg bekjent er det sjef Luftforsvaret som har fått delegert den militære luftfartsmyndighet.

Sjef Luftforsvaret skal i tillegg til å ivareta Statens plikter som luftfartsmyndighet også ivareta operatørens plikter, som sjef for flyselskapet Luftforsvaret regulert og kontrollert av den militære luftfartsmyndighet Luftforsvaret. I praksis medfører dagens organisering innen militær luft-

fart at Luftforsvaret er gitt all formell definisjonsmakt og dispensasjonsmakt innenfor militær luftfart.

Dette skal skape problemer når andre forsvarsgrener enn Luftforsvaret for eksempel ønsker å innføre UAV-er som verktøy og militær kapabilitet for å løse sine oppdrag.

Det er framstår uheldig og betenkelig at Sjef Luftforsvaret har dobbeltrollen både som luftfartsmyndighet på vegne av Forsvarssjefen og Sjef for flyselskapet som skal godkjennes og kontrolleres av den militære luftfartsmyndigheten i det daglige.

Enkelte militære avdelinger har realisert en UAV-kapasitet gjennom å søke sivil RO3-driftstillatelse som sivil Statsluftfart. Flere andre militære avdelinger og forsvarsgrener vurderer samme løsning med å søke sivil driftstillatelse for UAV-er og operere som Statsluftfart.

Statens Havarikommisjon kom med klar faglig anbefaling til Forsvarsdepartementet i 2021 som tilrådte å etablere en militær luftfartsmyndighet med særskilt uavhengig stilling, slik luftfartsmyndigheten er for sivil luftfart.

Sikkerhetstilrådingen fra Statens Havarikommisjon ble ikke tatt til følge av Forsvarsdepartementet. Nå-tilstanden er at Luftforsvaret er både militært Luftfartstilsyn og militært flyselskap.

Avdelingsdirektør Kåre Halvorsen i Statens havarikommisjon uttalte til Forsvarets forum 19. april 2021 at å la Luftforsvaret føre tilsyn med seg selv er som å la bukken passe havresekken.

Avdelingsdirektør Kåre Halvorsen i Statens havarikommisjon uttalte til Forsvarets forum 19. april 2021 at å la Luftforsvaret føre tilsyn med seg selv er som å la bukken passe havresekken.

Svar:

Det er nedsatt en arbeidsgruppe for å vurdere blant annet dette forholdet. Målet er å etablere en uavhengig og helhetlig luftfartsmyndighet for norsk militær luftfart. Jeg håper å kunne ferdigstille dette arbeidet i løpet av inneværende år.

SPØRSMÅL NR. 1713

Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 24. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Det hastar med å få ei avklaring for flyruta Stord–Oslo. Ei midlertidig ordning med 8 rotasjonar er no på plass. Frå og med 20. mars aukar DAT frekvensen på ruta frå 5 til 8 rotasjonar pr. veke. Ordninga gjeld fram til og med 31. mai d.å. Likevel er det naudsynt med 12 rotasjonar og gode rutetider for å få ei tenleg rute for regionen.

Vil departementet bidra til å få dette på plass inntil avklaring om FOT-rute for sambandet endeleg er på plass?

GRUNNGJEVING:

Med økonomisk støtte frå eigarane, Stord kommune og Vestland fylkeskommune vart flyruta Stord–Oslo lyst ut på eit anbod gjeldande for 3 månadar. Flyselskapet DAT var einaste tilbydar. Primært ønskte Stord lufthamn seg ein ruteplan basert på 12 rotasjonar pr. veke. Utfrå dei økonomiske midlane dei hadde til disposisjon let dette seg ikkje gjennomføra.

Etter forhandlingar med DAT har dei vorte samde om ein ny ruteplan, der dei aukar frå 5 rotasjonar i veka til 8 rotasjonar. I ruteplanen har dei fokusert på å få eit best mogleg tilbod til dei reisande. Rutetidene er ikkje heilt optimale då dei må dela fly med Florø og Ørlandet.

Det hastar difor med å få på plass dei endelege avklaringsane frå departementet, då dette er den einaste måten ein kan sikre eit godt og føreseieleg tilbod for ruta Stord – Oslo.

Svar:

Regjeringa varsla 15. mars 2023 at vi har vedteke å styrke rutetilbodet og redusere billettprisane i FOT-utlysingane med avtaleoppstart i 2024. Eit av tiltaka er å ta flyruta mellom Stord og Oslo inn i FOT-ordninga ved oppstart av neste avtaleperiode 1. april 2024, noko som har blitt godt mottatt på Sunnhordland.

Når det gjelder flyruteilbodet før den tid, er merkningen om ruta Stord–Oslo frå Stortinget sin hand-saming av statsbudsjettet 2023 til vurdering i Samferdselsdepartementet, jf. Innst. 13 S (2022–2023). Departementet er og i dialog med lufthamnselskapet. Eg tar sikte på ei avklaring før utløpet av den lokale kjøpsavtalen 31. mai 2023.

SPØRSMÅL NR. 1714**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 23. mars 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Må man være bosatt i Oslo-bobla for å kunne bidra med gode innspill til offentlig utvalgsarbeid om utvikling av lavlønn i Norge?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen i statsråd satte 10. mars ned nok et offentlig utvalg. Denne gangen av arbeid og inkluderingsdepartementet som ledes av vestlendingen og til og med lederen av Vestland Ap, arbeid og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen. Likevel har 9 av 12 medlemmer av dette utvalget under en times reisetid til regjeringskvartalet. 5 av 12 kjem frå Oslo. Dette er en ny nedsetting like etter at regjeringen har fått kritikk for at slike utvalg er for østlandsdominert med for få representanter fra resten av landet. Denne kritikken skulle vi trodd lederen i Vestland Ap iallefall hadde fått med seg og ikke fremma så Oslo-boble dominerte utvalg.

Svar:

Jeg er helt enig med representanten i man ikke må være bosatt i Oslo eller næromliggende områder for å kunne bidra med gode innspill til offentlig utvalgsarbeid. Lavlønnsutvalget har medlemmer som er bosatt både i Trondheim, Bergen og Gjøvik. Dette er utvalgsmedlemmer som er knyttet til relevante forskningsmiljøer på feltet i sine

bostedskommuner, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) i Trondheim, NTNU i Gjøvik og til Universitetet i Bergen. Utvalgsleder Linda Nøstbakken har i tillegg sterk tilknytning til Bergen og Norges Handelshøyskole (NHH). Hun har for tiden permisjon fra sin stilling som professor ved NHH og var i perioden 2017-2020 prorektor ved NHH. Hun pendler jevnlig til Bergen. For de fem uavhengige medlemmene i utvalget har altså minst tre av dem bosted utenfor Oslo-området.

Av 13 medlemmer i utvalget er det åtte medlemmer fra partene i arbeidslivet. De aktuelle organisasjonene ble bedt om å spille inn én kandidat av hvert kjønn, og departementet har på vanlig måte fulgt ønskene. Ingen av kandidatene som ble spilt inn hadde bostedsadresse utenfor det sentrale Oslo-området.

Når det gjelder partssammensatte utvalg ser jeg at departementet framover kan gjøre en større innsats for at partene i arbeidslivet spiller inn kandidater med en noe bredere geografisk spredning. Mitt departementet er i ferd med å opprette et utvalg om nattarbeid mv. i varehandelen, og har nylig sendt brev til arbeidslivets parter i varehandelen om å spille inn forslag til utvalgsmedlemmer. I dette brevet er det i tillegg til kravet om kjønnsbalanse også minnet om at regjeringen ønsker en bredest mulig sammensetning av offentlige utvalg der blant annet geografisk spredning, alder og etnisk bakgrunn ivaretas. Partene er bedt om å ta hensyn til disse målsetningene i sine forslag.

SPØRSMÅL NR. 1715**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 23. mars 2023 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Er statsråden samd med Mattilsynet at villgeitene i Sogn skal avlivast?

GRUNNGJEVING:

Regjeringen sine etater styrer på med masse ting. Som til dømes Mattilsynet og Statsforvaltaren som tok initiativ til å sjekke statusen for nokre ville geiter som har vært i området i over 100 år. Alle dyra Mattilsynet observerte såg friske ut. Ingen var avmagra og samtlege hadde god pels i fylgje Sogn avis. Konklusjonen til Mattilsynet er klar. Den

ville geiteflokken på Kvist må avlivast. Dette har sjølvsagt skapt enorme reaksjoner. Staten burde heller engasjert seg i å løse problem som finnes enn å gå laus på problem som ikkje er problem. No har statsråden sjanse å sette skapet på plass og berge geitene.

Svar:

Spørsmålet fra representanten retter seg mot en geiteflokk på anslagsvis 50-60 dyr som har en eier. Dyrene ble etterlatt da en gårdsdrift med geitemelkproduksjon ble nedlagt. Flokken lever derfor forvillet og er i hovedsak overlatt til seg selv. Dyrene er ikke tamme og blir ikke på noe vis håndtert. Det er likevel misvisende å kalle flokken for villgeiter.

Eide dyr har en utvidet rett til vern etter dyrevelferdsregelverket, sammenliknet med ville dyr, da det finnes en eier som har ansvar for at velferden ivaretas. Dette dyreholdet har en lengre tilsynshistorikk, fra 1994 ved Fylkesveterinæren i Hordaland og Sogn og Fjordane til gjentatte tilsyn med vedtak fra Mattilsynet fra 2006, og fram til dagens situasjon. Gjentakende krav har vært at dyra skal ha forsvarlig tilsyn og tilgang på beskyttelse mot vær/klima og rovdyrangrep.

Dyreeier har ikke klart å oppfylle disse kravene. Mattilsynet fattet derfor i fjor sommer vedtak om avvikling av

dyreholdet. Dyreeier har selv utarbeidet en plan for avvikling og startet denne prosessen høsten 2022. Dyreeier har frist for avvikling fram til våren 2024, slik at avviklingen kan gjennomføres mest mulig effektivt og med minst mulig stress for dyrene.

Mattilsynet vurderer at dyreholdet har svært mange avvik fra grunnleggende krav som er viktige for velferden til dyra. Dyrene kjeer i tillegg i februar, på en ugunstig tid i forhold til klima- og værforhold. Faren for at dyra i tiden de kjeer utsettes for sult, nedkjøling og angrep av rovdyr er stor, og tilsier at dødligheten blant dyrene er høy i denne perioden. Tilsyn med eller oppfølging av drektige, fødende, nyfødte, syke, skadde og gamle dyr, forekommer ikke. Mattilsynet har mottatt bekymringsmeldinger om dyr fra flokken. Anslagsvis er det 200 dyr fra flokken som det ikke kan gjøres rede for i løpet av de siste 15 årene. Driftsopplegget har dermed store mangler og tilfredsstillende ikke minimumskrav i dyrevelferdsregelverket. Mattilsynet ønsker å forebygge fremtidig lidelser blant dyrene, og har derfor besluttet at det er grunnlag for å avvikle et svært mangelfullt dyrehold.

Jeg vil understreke at det i alle dyrehold er dyreholder som har ansvaret for velferden til sine egne dyr og som plikter å følge kravene i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1716

Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 24. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvor mange ekstra flyavganger vil prisreduksjonen føre til, og hvor mye er det beregnet at totalkostnadene for innkjøp av FOT-ruter for 2024 vil bli med denne prisreduksjonen og økningen i antall flyavganger?

BEGRUNNELSE:

I dokumentet "Forslag til offentlig kjøp av regionale flyruter" står det bl.a. at:

"På følgende ruter vil det være behov for mer kapasitet dersom ikke en reduksjon i maksimalprisen skal føre til at et betydelige antall reisende avvises:

- Ørsta/Volda–Bergen
- Florø–Oslo

- Svolvær–Bodø
- Leknes–Bodø
- Sandane–Oslo
- Førde–Oslo
- Stokmarknes–Tromsø
- Ørsta/Volda–Oslo
- Førde–Oslo
- Stokmarknes–Bodø"

Det står også:

«Belegget på ruten Ørsta/Volda–Oslo estimeres å bli over 80 prosent dersom billettprisene reduseres mer enn 30 prosent. En halvering av pris vil kreve opptil tre ekstra avganger per dag tur/retur.»

Svar:

Regjeringen har i pressemeldingen av 15. mars presisert at kravene til setekapasitet skal økes på rutene der etterspørselseffekten forventes å være størst, og at ingen ruter får et svekket rutetilbud. Det gjenstår fortsatt en del arbeid før utlysningen av konkurransene senere i vår. Av hen-

syn til statens forhandlingsposisjon og den forestående konkurransen kan jeg ikke gå ut med de konkrete kravene for enkeltruter eller hvilke estimerte totalkostnader for FOT-rutekjøp som legges til grunn på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1717**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Olve Grotle****Besvart 24. mars 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Vi merker nå ei stor bekymring hos folk langs kysten som følge av at årets fangstkvote på vågekval enno ikkje er fastsett, og det knappe to veker før fangstsesongen startar.

Kan statsråden seie noko om kor tid vi kan vente at årets kvote blir fastsett?

GRUNNGJEVING:

Hvalfangsten i Norge er strengt regulert, og baserer seg på bærekraftig og bevaringsorientert forvaltning. Norsk hvalfangst bidrar til sunn og kortreist mat, og utgjør en viktig del av livsgrunnlaget langs norskekysten. Næringen er av stor betydning for mange familier og lokalsamfunn, og fangsten langs norskekysten har en lang historie som kan spores tilbake til 800-tallet. Fangstsesongen begynner normalt 1. april og varer til ut september hvert år. Fangstknoten beregnes ut fra modeller utarbeidet av Den internasjonale hvalfangstkommissjonen. Så langt i 2023 er årets fangstkvote enno ikkje fastsatt, og Fiskeridirektoratet har en høring om regulering av fangst med frist 24. mars. Dette skaper uforutsigbarhet for fartøyene som skal delta. Fjorårets kvote ble fastsatt 20. februar 2023, i god tid før fangstsesongen begynte.

Svar:

Fangstknoten på vågekval for 2023 vart fastsett 20. mars 2023 og er på 1 000 dyr. Det er ei auke på 83 dyr frå i fjor, som skuldast overføring av kvote som ikkje var utnytta i 2022. Eg er klar over at vågekvalfangsten normalt startar 1. april, og at det frå næringa si side er venta at det vert lagt til rette for at det kan skje også i 2023.

Fangststart, utnytting av totalkvote og inspektør/observatør vert mellom anna regulert i den årlege regul-

eringsforskrifta. Fangststart har i ei årrekke vore fastsett til 1. april. Det er difor avgjerande at reguleringsforskrifta vert fastsett før fangststart.

Fiskeridirektoratet gjennomfører i desse dagar ei høyring av den årlege reguleringsforskrifta (forskrift om regulering av fangst av vågekval i 2023), med frist for innspel 24. mars. Fiskeridirektoratet foreslår at tidlegare års regulering av vågekvalfangsten i hovudsak blir vidareført til i år. Totalkvoten vert endra frå år til år, derfor vert ikkje reguleringsforskrifta sendt på høyring før den er fastsett. Dei siste åra har tidspunktet for kvotefastsetjinga ført til at høyringsfristen er blitt korta ned. Norges Småkvalfangerlag er orientert om endringar i høyringa og den forkorta fristen. Reguleringsforskrifta var fastsett høvesvis 31. mars i 2021 og 30. mars 2022. Planen er å ha reguleringane klare i tide til at også fangsten i år kan byrje 1. april.

SPØRSMÅL NR. 1718**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 24. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan jeg få en kopi av forslaget Sande henviser til?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Firdaposten 16. mars hevder Erling Sande at:

"– Det var eit forslag i bordet om å ta Florø lufthamn ut av ordninga i den førre regjeringa, men etter at vi kom inn i kontora er det bestemt at Florø–Oslo skal vidareførast som FOT-rute."

Svar:

Jeg kan ikke uttale meg om et mulig forslag som den forrige regjeringen hadde til vurdering og som stortingsrepresentanten Erling Sande viser til, men flyrutene Florø–Oslo, Florø–Bergen og Ørsta–Volda–Oslo ble tatt ut av ordningen med statlig kjøp, de såkalte FOT-rutene (Forpliktelser til offentlig tjenesteytelse), fra 1. april 2016. I pressemeldingen av 7. mai 2015 som ble publisert ved utlysningen av FOT-anskaffelsen for rutene i Sør-Norge med avtaleperiode 1. april 2016 – 31. mars 2020, under den daværende Regjeringen Solberg, ble det vist til at:

På strekningar med eit stort passasjerpotensial er det ikkje naturleg at staten subsidierer flyruter. Situasjonen for kvar flyrute blir vurdert ved kvart anbod. Frå 1. april

2016 blir det ikkje statleg regulering og kjøp av flytransport på rutene Florø – Oslo, Florø – Bergen og Ørsta–Volda – Oslo. Disse rutene er no vurdert som trafikksterke flyruter med potensial for konkurranse og tilbud på kommersielle vilkår.

De nevnte rutene ble heller ikke tatt inn igjen i anskaffelsen for FOT-rutene i Sør-Norge for avtaleperioden 1. april 2020 – 31. mars 2024. Imidlertid ble rutene Florø–Oslo og Ørsta–Volda–Oslo tatt inn igjen i FOT-ordningen, sammen med rutene Stokmarknes–Bodø og Stokmarknes–Tromsø, i en egen utlysning med avtaleoppstart 1. oktober 2021. Dette med bakgrunn i behandlingen av statsbudsjettet for 2021 der Stortinget ba om en utvidelse av FOT-ordningen til markedet blir mer normalisert. Opplegget for utlysningen ble også senere behandlet i Stortinget. Ruten Florø–Bergen forble kommersiell. Se Innst. 13 S (2020–2021), Prop. 79 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021).

Rutene Florø–Oslo og Ørsta–Volda–Oslo, Stokmarknes–Bodø og Stokmarknes–Tromsø er planlagt videreført som FOT-ruter fra 1. april 2024

De aktuelle konkurranseutlysningene er tilgjengelig på regjeringens nettsider via lenken:

<https://www.regjeringen.no/no/dokument/anbud-og-konsesjoner/id438824/?ownerid=791&term=>

SPØRSMÅL NR. 1719**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 24. mars 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvilke kostnader ligger innbakt i kostnadsrammen, annet enn selve anskaffelseskostnaden for helikoptrene, og medfører det riktighet at det innenfor kostnadsrammen ikke er satt av midler til å anskaffe utstyr for deteksjon og bekjempelse av ubåter?

BEGRUNNELSE:

For få dager siden ble det annonsert en anskaffelse av seks MH-60R Seahawk maritime helikoptre til bruk for Kystvakten. Anskaffelsen har ifølge regjeringen en forventet kostnadsramme på om lag 12 milliarder kroner. Kostnadsrammen omfatter angivelig også andre kostnader i tillegg til selve anskaffelseskostnaden for seks helikoptre, for eksempel til diverse utstyr, utdanning, vedlikehold og understøttelse.

Regjeringen skriver i pressemeldingen om saken at:

«Helikoptrene skal i første omgang brukes til Kystvakten, men de vil også være klargjorte for utstyr til anti-ubåt-operasjoner.»

Enkelte medier skriver at anskaffelsen ikke inkluderer utstyr for anti-ubåtkrigføring (ASW), eksempelvis sensorer og torpedoer.

Svar:

De seks MH-60R Seahawk som skal anskaffes til støtte av Kystvakten vil ha en standard konfigurasjon med rolleuts-

tyr for operasjoner fra Kystvaktens helikopterbærende fartøy. Helikopteret skal være tilpasset slik at man kan ettermontere rolleutstyr for anti-ubåt (ASW) operasjoner fra fregattene, uten modifikasjon på helikoptrene.

I kostnadsrammen for prosjektet inngår helikopter, reservedeler og støttmateriell, kommunikasjonssystemer og integrasjon, trening og opplæring, administrative kostnader, integrasjon på skip, eiendom, bygg og anlegg (EBA), gjennomføringskostnader samt uspesifiserte kostnader, forventede tillegg og usikkerhetsavsetninger.

SPØRSMÅL NR. 1720

Innlevert 15. mars 2023 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 27. mars 2023 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil kulturministeren bidra til at det offentlige Norge i større grad tilgjengeliggjør stortingsmeldinger og andre viktige dokumenter på måter som sikrer alle tilgang til informasjonen?

BEGRUNNELSE:

Kulturdepartementet skal ha ros for å tilgjengeliggjøre en lettlest stortingsmelding om menneskerettigheter for utviklingshemming.

Vi er enige om at alle bør sikres tilgang til dokumenter og det å sette seg inn i politiske saker som omhandler den enkelte.

Universell utforming handler blant annet om å sikre lik tilgang til informasjon og beslutningsprosesser.

Svar:

Jeg er enig med representanten Tage Pettersen i at alle bør få tilgang til informasjon og dokumenter som er relevant for den enkelte. Gjennom språklovens §9 er offentlige organ allerede forpliktet til å kommunisere på et klart og korrekt språk som er tilpasset målgruppen.

Det er et grunnleggende demokratisk prinsipp at borgerne skal få uttale seg i saker som angår dem. For regjeringen har det derfor vært viktig å lage en lettlest versjon av stortingsmeldingen om menneskerettigheter for utviklingshemmede. Gjennom en lettlest versjon ønsker

vi å gjøre politikken vår tilgjengelig samt legge til rette for at flere kan delta, og dermed bidra til en mer inkluderende politisk debatt. Jeg vil også framover vurdere behovet for grep som kan bidra til å tilgjengeliggjøre stortingsmeldinger og andre relevante dokumenter i større grad enn i dag.

Jeg vil be mine regjeringskollegaer vurdere hvordan de kan gjøre offentlig informasjon mer tilgjengelig på egne ansvarsområder.

SPØRSMÅL NR. 1721**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 27. mars 2023 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Bondebladet omtalte 16. mars en sak der statsråden bekrefter at det ikke vil bli noen videre støtte til de regionene i Norsk Landbruksrådgivning som ikke vil fusjoneres inn i en nasjonal juridisk enhet. Enkelte av regionene til Norsk Landbruksrådgivning har uttalt seg svært skeptisk til fusjoneringen.

Hva tenker statsråden i så fall om all den verdifulle kompetansen som kan gå tapt og hvordan vil hun ivareta de regionene som kan miste dette gode tilbudet?

Svar:

Norsk Landbruksrådgiving (NLR) har en sentral og unik rolle i det norske landbruket ved å tilby bønder og gartnere nødvendig og lokalt tilpasset rådgiving og forskningsbasert kunnskap innen mange produksjonsområder. Or-

ganisasjonen tilføres over 100 mill. kroner i tilskudd over jordbruksavtalen. Formålet med tilskuddet er å bidra til et likeverdig rådgivningstilbud til alle bønder i hele landet, uavhengig av geografisk tilhørighet eller medlemskap.

Jeg opplever at NLR det siste året har jobbet godt med å utvikle organisasjonen, slik at de skal være i stand til å kunne oppfylle vilkårene med tilskuddet de får over jordbruksavtalen.

Med den nye organiseringen av NLR vil NLR bedre kunne ta et helhetlig ansvar for å sikre at alle deler av landet har et godt rådgivningstilbud, med lokal tilstedeværelse og tilgang til rådgivere med god kompetanse. Gjennom en mer enhetlig organisering vil NLR fremover i tid i større grad kunne dra veksler på hele organisasjonens kompetanse og rådgiverkorps til det beste for bønder i hele landet, uavhengig av om de bor i Finnmark eller i Rogaland.

SPØRSMÅL NR. 1722**Innlevert 16. mars 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 28. mars 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Innskrenkingen av Lågendeltaet verneområde er nå på høring, og fristen for å komme med innspill er 1. mai. Men forslaget til kompensierende tiltak kommer først 12. mai. I høringen står det at verneområdet ikke skal endres før miljøforbedrende tiltak er klare. Men totaliteten i dette er det ingen som får komme med innspill til siden dette ikke blir klart før etter høringsfristen.

Vil statsråden utsette fristen for å komme med innspill til endringer i verneområde av Lågendeltaet til forslagene til kompensierende tiltak foreligger?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har sagt at de miljøforberedende tiltakene er en forutsetning for å tillate en firefelts motorvei gjennom Lågendeltaet. Likevel legger man opp til en prosess der det ikke blir mulig å ta stilling til den totale miljøbe-

lastningen. Lågendeltaet i Lillehammer, der Lågen møter Mjøsa, har hatt status som naturreservat i over 30 år. Nå planlegger regjeringen å bygge en firefelts motorvei tvers gjennom naturreservatet.

Svar:

Forslaget Statsforvalteren har sendt på høring nå, er et forslag om å endre selve vernegrensen og verneforskriften. Forslaget omhandler ikke avbøtende tiltak. Klima- og miljødepartementet har i tråd med naturmangfoldloven og vanlig praksis lagt opp til høringsfrist på to måneder her. Høringsfristen går ut 1. mai. Nye Veier AS arbeider parallelt med utredning av miljøforbedrende tiltak. Arbeidet med miljøforbedrende tiltak går parallelt og har høy prioritet, da formålet her er at naturen som helhet skal komme klart bedre ut enn i det opprinnelige forslaget.

Temaet for høringssaken er slik jeg vurderer det allerede godt opplyst gjennom omfattende planprosesser, innsigelser og dispensasjonsbehandling. Som del av denne prosessen har de som har engasjert seg i saken kunnet uttale seg og klage på vedtak. Samferdselsministeren og jeg har også hatt dialogmøte med miljøorganisasjonene om saken og har her fått innspill om mulige miljøforbedringer.

Samtidig har jeg forståelse for at det også vil være synspunkter på hvordan de miljøforbedrende tiltakene skal utformes. Dette kan man gi innspill om til Nye Veier AS, som har ansvar for å utarbeide forslag til miljøforbedren-

de tiltak innen 12 mai. Etter at forslagene er offentlig kjent og oversendt Samferdselsdepartementet, er det mulig å sende ytterligere innspill om forslaget til departementene, som vil behandle dette videre.

Planleggingen av ny E6 har pågått i mange år, og ytterligere forsinkelser vil være uheldig. For regjeringen har det vært viktig å komme raskt videre i saken om en grenseendring, vel og merke etter at det tatt stilling til en plan om relevante miljøforbedrende tiltak. En forutsetning for at det kan skje, er at høringen går som planlagt. Jeg ser derfor ikke grunn til å utsette høringsfristen og endre fremdrift i saken.

SPØRSMÅL NR. 1723

Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 27. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Er olje- og energiministeren uenig med næringsministeren i at kraft fra land ikke vil en være hensiktsmessig «løsning i alle tilfeller» når det er snakk å elektrifisere sokkelen, og kan ministeren i så fall peke på noen prosjekter som er særlig uhensiktsmessig?

BEGRUNNELSE:

Næringsministeren svarte MDG 9. mars på et skriftlig spørsmål der det kom frem at han mener elektrifiseringen av sokkelen ikke alltid vil være hensiktsmessig når kraften skal prioriteres.

Dette synes spøreren er en fornuftig linje og en etterlengtet snuoperasjon. Planene om å elektrifisere sokkelen med kraft fra land, gir ingen mening når målet er å bytte ut fossil energi med fornybar energi. I stedet for å bruke den fornybare kraften til foredling og annet næringsliv, eller for den del til eksport, har et politisk flertall vedtatt å bruke fornybar kraft til å produsere fossil energi. Det er tidenes strømsløseri, og en viktig grunn til at Norge lik som går mot et kraftunderskudd.

Samtidig slo olje- og energiministeren fast at elektrifiseringen skal fortsette som før, da han deltok på lobbyorganisasjonen Offshore Norges årskonferanse.

De to utsagnene rimer ikke helt med hverandre, og spøreren håper olje- og energiministeren er ikke er fastlåst til standpunktet om elektrifisering, i likhet med næringsministeren.

Svar:

Kraft fra land innebærer store investeringer, og det er betydelige variasjoner i både tekniske muligheter, kostnader og potensialet for utslippsreduksjoner knyttet til å forsyne ulike innretninger og landanlegg med kraft fra land. Ombygging av innretninger til havs kan medføre behov for at produksjonen stenges ned en periode, og varigheten av nedstengingen påvirker kostnaden ved tiltaket. Kraft fra land-prosjekter er også avhengig av at det er tilgjengelig kapasitet i et egnet tilknytningspunkt på land og det kan være behov for tiltak i kraftnettet.

Det er ingen uenighet mellom næringsministeren og meg. Kraft fra land vil for eksempel ikke være en aktuell løsning på innretninger som har lave CO₂-utslipp, kort gjenværende levetid, høye ombyggingskostnader, der ombygging ikke er teknisk mulig eller hvor det ikke er et egnet tilknytningspunkt i nettet. Dette er forhold som har bidratt til at kraft fra land-løsninger som er utredet av rettingshaverne de siste ti-årene er lagt bort.

Kraft fra land må derfor også fremover vurderes fra sak til sak, slik det gjøres i dag. Det er dette som er regjeringens politikk.

SPØRSMÅL NR. 1724**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 28. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil mat- og landbruksministeren kjempe for at Norge får forsette vår praksis med 35 dagers holdbarhet på egg, og ikke måtte underlegge oss EU sitt regelverk om 28 dager?

BEGRUNNELSE:

Norge har lang tradisjon for å være stolte av at vi har salmonellafrie egg, og generelt svært god hygienisk kvalitet. Dette oppnår vi pga. gode rutiner for hygiene og kontroll på gården og eggpakkeriene, og en desentralisert produksjon med mindre besetninger enn det som er vanlig i Europa. I tillegg har vi sammenhengende kjøling fra gården, via transporten, til utsalg i butikk. Dette gir svært god holdbarhet, med en risiko for bakterievekst med salmonellasmitte nær null. Dersom Norge må følge EUs regelverk i denne saken vil det bli svært vanskelig å hente egg så ofte som nødvendig på gårdene som ligger et stykke unna eggpakkeriene. Mange av dagens eggprodusenter får hentet egg én gang per uke pga. store avstander. For å oppnå lang nok salgperiode i butikk må det hentes egg to ganger per uke dersom holdbarheten settes ned med en uke. Da vil flere gårder gå ut av produksjon og norsk landbruk bli ytterligere sentralisert i større enheter i nærheten av eggpakkeriene.

Svar:

Delegert kommisjonsforordning (EU) 2022/2258 trådte i kraft i EU den 8. desember 2022. Denne forordningen medfører to endringer i animaliehygieneforordningen (forordning 853/2004) relatert til egg. For det første utvides siste salgsdato for egg til inntil 28 dager etter legging, og ikke kun 21 dager som er kravet etter dagens regelverk. Dette er positivt. Den andre endringen innebærer at bestemmelsen om holdbarhetsmerking av eggpakker fra EUs markedsregelverk for egg, som er utenfor EØS-avtalen, flyttes til hygieneregelverket, som er innenfor EØS-avtalen. Dette betyr at regelen om at egg fra arten *Gallus gallus* (konsumegg) skal merkes med en holdbarhetsdato (best før) som ikke er mer enn 28 dager etter legging, også kan bli gjeldende for EFTA-landene, herunder også Norge.

Siden denne regelen om holdbarhetsmerking ikke tidligere har vært gjeldende for EFTA-statene, benytter den norske egg-næringen seg i dag av en bransjestandard som tilsier at holdbarhet på egg blir satt til 35 dager etter legging.

Helt siden regelverket om egg ble tatt inn i EØS-avtalen i 1999 har Norge ment at det bør være en større fleksibilitet i regelverket for land med lav forekomst av salmonella. Jeg og landbruks- og matministeren har samarbeidet tett for å påvirke regelverksutviklingen i 2022. Sommeren 2022 sendte vi et felles brev til Kommisær Stella Kyriakides i Europa-kommisjonen, hvor vi forklarte og begrunnet Norges posisjon i saken. Endringene som nå er vedtatt har også vært diskutert flere ganger i en ekspertgruppe under Kommisjonen, der Mattilsynet har deltatt og spilt inn norske posisjoner i flere omganger. Dette uten at det norske synet vant frem. I EU er de opptatt av å ha likt regelverk for hele det indre markedet, og de ønsker færrest mulig nasjonale unntak.

Endringen i forordning (EU) 2022/2258 om holdbarhetsmerking av egg er begrunnet i folkehelsehensyn på grunn av forekomsten av salmonella i mange av EUs medlemsstater. I Norge og de øvrige nordiske land har vi svært lav forekomst av salmonella, og i tråd med salmonellagarantien deltar produsenter av egg i strenge kontrollprogrammer for å teste for salmonella. Det norske markedet opplever derfor ikke de samme utfordringene med risiko for salmonella som andre land i EU gjør. Risikoen for utvikling av salmonella i egg reduseres ytterligere dersom egg oppbevares kjølig. I Norge har vi forskriftsfestet krav om ubrutt kjøle-kjede fra egget legges og helt frem til forbruker, jf. animaliehygieneforskriften § 23. Denne bestemmelsen slår fast at egg skal oppbevares under maksimalt 12°C under transport og levering fra produsent til forbruker. Det er også vanlig at forbruker oppbevarer sine egg kjølig.

Med bakgrunn i den gode helsestatusen for norske høner og den ubrutte kjølekjeden som egg har, mener vi at norske egg er trygge, av god kvalitet og kan ha en vesentlig lengre holdbarhet enn 28 dager. Landbruks- og matministeren og jeg mener derfor at vi har gode grunner for å be om en tilpasning vedrørende holdbarhetsmerking av egg ved implementeringen av forordning (EU) 2022/2258 i EØS-avtalen. Vi har derfor startet arbeidet med dette.

SPØRSMÅL NR. 1725**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 28. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Det pågår som kjent en vurdering av mulige funksjonsfordelinger ved sykehusene i Helse Nord.

Hvordan vil statsråden sikre at stemmene til pasienter som står i behov for akuttberedskap blir hørt i pågående prosesser og kan statsråden garantere at så grunnleggende oppgaver for helsevesenet som akuttberedskap og fødetilbud beskyttes i den pågående prosessen?

BEGRUNNELSE:

Den 02.03 fødte en av mine sambygdninger en datter. Da fikk familien erfare hvor avhengig vi er av et lokalsykehus med akuttberedskap i Lofote. Lillesøster ble i all hast forløst ved katastrofekeisersnitt på Gravdal. Moren fikk akutt blødning da morkaken løsnet. Et profesjonelle team av helsepersonell fikk jenta trygt ut på under 50 minutter, akkurat i tide for å redde henne.

Sitat fra lommelegen:

"Ved morkakeløsning er det behov for rask transport til sykehus for vurdering. Tilstanden gir akutt behov for keisersnitt ved stor blødning som må stanses raskt. I noen alvorlige tilfeller kan det bli nødvendig å fjerne hele livmoren for at mor skal overleve. Fosterets er også avhengig av raskt keisersnitt, da komplett løsning av morkaken medfører at fosteret ikke lenger får tilført oksygen gjennom mors blod.»

I dette tilfellet oppstod komplikasjonen før beregnet termin. Etter det jeg kjenner til ville barnet ikke kunne reddes uten beredskapen ved Nordlandssykehuset Lofoten.

I 2010 kom Veilederen «Et trygt fødetilbud – kvalitetskrav til fødselsomsorgen» som konkluderte med at fødestuer ikke skulle foreta keisersnitt og pasienter skal overflyttes til et høyere omsorgsnivå dersom slikt behov oppstår.

Etter beslutning fra styret i Helse Nord i 2011 ble Lofoten videreført som en fødestue med akutt keisersnittberedskap, på tross av at dette ikke var forenlig med kvalitetsveilederen.

Begrunnelsen var i hovedsak Lofoten som geografisk område, samt krevende metrologiske forhold med tidvis stengte veier, bruer og flyplasser,

En auditrapport som ble gjort av Nordlandssykehuset, så på keisersnittvirksomheten i Lofoten etter innføring av ordning med nødkeisersnittberedskap. Dette gjaldt for perioden 01.03.12- 01.03-15.

Rapporten så på 20 fødsler som endte i keisersnitt og konkluderte med at 8 av 20 keisersnitt var nødkeisersnitt

på medisinsk indikasjon, hvilket betyr at dersom nødkeisersnitt ikke hadde vært mulig ville det overveiende sannsynlig ført til fatale konsekvenser for mor eller barn, eller begge.

Ved forespørsel til Nordlandssykehuset får man beskjed om at hendelsen er underlagt taushetsplikt. Vurdering av funksjonsfordeling mellom sykehusene der også akuttberedskap og fødetilbud er i spill skaper bekymring hos befolkningen.

Svar:

I foretaksmøtet i Helse Nord RHF den 9. november i fjor, ba jeg Helse Nord RHF om å vurdere behovet for endringer i funksjons- og oppgavedeling som bidrar til at helseregionen kan ivareta sitt sørge for-ansvar på lang sikt.

Utfordringene i regionen gjør det nødvendig med omstillingsarbeid av langsiktig karakter for å understøtte en bærekraftig utvikling av tjenesten. Helse Nord har en svak befolkningsvekst, samtidig som andelen eldre øker. Det er forventet en vekst i behovet for helse- og omsorgstjenester som ikke kan løses med tilsvarende vekst i bemanningen, jf. også vurderingene til Helsepersonellkommisjonen. Sykehusene i Helse Nord opplever allerede i dag rekrutteringsutfordringer. Riktig organisering og en hensiktsmessig innretning av sykehusdriften vil være nødvendig for å kunne gi gode og likeverdige helsetjenester til befolkningen i Helse Nord. I dette arbeidet er det naturlig å se på tiltak som innebærer endringer i funksjons- og oppgavedeling, på en måte som også styrker fagligheten og kvaliteten i pasienttilbudet. I dette arbeidet må styret i Helse Nord RHF ta en aktiv rolle.

I styremøtet 23. februar fulgte styret i Helse Nord RHF i sak 11-2023, opp kravene jeg stilte i foretaksmøtet 9. november 2022. Saken rammer inn det videre arbeidet som nå skal gjøres i Helse Nord. Styret i Helse Nord RHF har lagt opp til en bred involvering i det videre arbeidet. Styret har i egne vedtaks punkter forutsatt at brukermedvirkning og medvirkning fra tillitsvalgte og verneombud, samt informasjon om arbeidet til offentligheten, blir godt ivaretatt i det kommende arbeidet. Videre arbeid skal skje med god medvirkning og involvering av de berørte både internt og eksternt, hvorav primærhelsetjenesten og kommunene er særlig viktig. Styret forutsatte også i et eget vedtaks punkt at det skal sikres forsvarlig akuttberedskap for befolkningen i regionen i det videre arbeidet.

Det er helseforetakene som har ansvaret for å sørge for et forsvarlig føde- og barseltilbud. Anbefalingene om hva

som er en god og forsvarlig fødselsomsorg framgår av Helsedirektoratets nasjonale faglige retningslinje om fødselsomsorgen. Målet med kvalitetskravene i den nasjonale retningslinjen er å sørge for at fødeavdelingene, kvinneklinikkene og fødestuene gir fødselshjelp på et høyt faglig nivå. Helsedirektoratet reviderer nå den nasjonale faglige retningslinjen for fødselsomsorgen slik at den er faglig oppdatert. Målet med retningslinjen er at anbefalingene blant annet bidrar til et faglig forsvarlig fødetilbud, riktige prioriteringer ved at gravide blir selektert til rett fødenivå og mindre uønsket variasjon i fødetilbud. I spørsmålets begrunnelse vises det til erfaringer med fødsler på «forsterket fødestue». Den gjeldende retningslinjen for fødselsomsorgen anbefaler ikke «forsterkede fødestuer». Jeg

henviser til Helsedirektoratets retningslinje for nærmere begrunnelsen for dette. Norge er et av verdens tryggeste land å føde i. Vi er blant de land som har de aller laveste tallene når det gjelder alvorlig skade eller dødsfall hos mor og barn i forbindelse med fødsel. Selv om vi har et godt føde- og barseltilbud, kan det bli bedre. Regjeringen har blant annet satt i gang et større arbeid om det helhetlige svangerskaps-, føde- og barseltilbudet.

Proessen som Helse Nord RHF nå har satt i gang er viktig for å sikre tilbudet i fremtiden og er i tråd med det oppdraget jeg har gitt. I det videre arbeidet blir det viktig å involvere kommuner, brukere og pasienter, tillitsvalgte, verneombud og andre samarbeidsaktører.

SPØRSMÅL NR. 1726

Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 31. mars 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Hva er status for bruken av 50 millioner kroner til cybersikkerhetstiltak i kommunesektoren som Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av Prop. 78S (2021-2022) våren 2022?

BEGRUNNELSE:

Den digitale sikkerheten i kommunesektoren er ikke god nok. Det er ikke en påstand fra spørsmålsstilleren, men noe både kommuner og innbyggere mener. Bare ca. 60 prosent av norske kommuner mener at de har sikret sine egne data godt nok. Rapporten «IT i praksis» (Rambøll 2022) viser at kun 38 prosent av kommunene mener at de selv har tilstrekkelig kompetanse på informasjonssikkerhet.

En undersøkelse fra YouGov viser at et stort flertall av innbyggerne ikke har tillit til at kommunene har nok kunnskap til å ivareta personlige data på en trygg måte eller har tillit til at kommunen prioriterer IT-sikkerhet i tilstrekkelig grad. Bare 26 prosent har tillit til at kommunene har ressurs nok til å stå imot potensielle hakerangrep.

Datainnbrudd i kommunesektoren kan potensielt også være svært kostbart og ressurskrevende. Datainnbruddet i Østre Toten kommune januar 2021 har kostet kommunen minst 32 millioner kroner, i tillegg til bot fra

Datatilsynet på 4 millioner kroner. Av dette har igjen staten kompensert Østre Toten med 16 millioner kroner.

I svar på Venstres spørsmål nummer 151 i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2023 om bruk av de midlene som ble bevilget til cybersikkerhetstiltak i kommunesektoren opplyser Kommunal- og distriktsdepartementet at:

«Kommunal- og distriktsdepartementet arbeider fortsatt med å gjøre nødvendige vurderinger for å sikre at bruken av midlene skal ha best mulig effekt i kommunene».

Etter Venstres syn haster det med å få på plass ordninger som bidrar til økt datasikkerhet i kommunesektoren. Spørsmålet er om regjeringen fortsatt «vurderer», eller om de bevilgede 50 mill. kroner nå er brukt til «tiltak med best mulig effekt i kommunene». Jeg ber om en spesifisert opplisting av bruken av de tildelte midlene.

Svar:

Kommunene er på mange vis førstelinja i vår digitale beredskap. Fordi kommunene leverer så mange tenester som er viktige for innbyggerne, vil angrep på kommunene raskt få store konsekvenser. Målet med løyvingane frå Stortinget i Prop. 78 S (2021-2022) var å bidra til at kommunene får betre evne til å oppdage, førebygge og handtere digitale angrep. Det viktigaste tiltaket for å få til

dette var å sikre at kommunane kan knytte seg til eit responsmiljø (CERT eller liknande).

Norske kommunar er generalistkommunar som tilbyr innbyggjarane tenester på ei lang rekke område. Fleire av dei er tilknytt CERT-funksjonar for desse områda, som utdanning, kraft eller elektronisk kommunikasjon (ekom). Alle kommunar er òg knytt til HelseCERT gjennom medlemskap i Norsk Helsenett. Kommunane sjølv gir likevel uttrykk for at dei treng eit miljø som kan ta det overordna ansvaret og sikre at kommunesektoren får den støtta sektoren treng ved hendingar i kommunane. Eit slikt miljø bør både kunne yte bistand sjølv og koordinere mellom dei andre CERT-funksjonane om nødvendig.

I tillegg til å få på plass eit eige sektorvis responsmiljø for kommunane, så ønsker eg å sette i gang meir kortsiktige tiltak som kan bidra til å heve den digitale tryggleik-

en, særleg i kommunar som har komme kort i dette arbeidet på eigen hand. Det er fleire miljø som arbeider godt med både tiltak og rettleiing i digital tryggleik retta mot kommunesektoren. Departementet har hatt god dialog med både KS, Digitaliseringsdirektoratet og DFØ om slike tiltak.

Det har vore gjennomført eit omfattande arbeid på tvers av ulike departement for å legge til rette for ei best mogeleg innretting av både eit responsmiljø for kommunane og kortsiktige tiltak for digital tryggleik. Pengane som vart løyvd gjennom Stortinget si handsaming av Prop. 78 S (2021 – 2022), og som ikkje vart nytta i 2022, kan overførast frå eit år til eit anna og er derfor overført til 2023. Regjeringa vil komme tilbake seinare i år og orientere Stortinget om bruken av pengane på eigna måte.

SPØRSMÅL NR. 1727

Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 31. mars 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hva blir den beregnede effekten i konsumprisindeksen for februar for hvert av nedenstående grep, dersom det legges til grunn at strømstøtteordningen endres til 100 % dekning over 50 øre per kWt, CO₂- og veibruksavgiftene fjernes på veibruk og matmomsen halveres?

BEGRUNNELSE:

Ifølge tall publisert fra SSB 10. mars steg konsumprisindeksen (KPI) 6,3 prosent fra februar 2022 til februar 2023. Beregnet uten den etablerte strømstøtteordningen ville tolv månedersendringen for KPI vært på 7,3 prosent for samme periode. Forskjellen mellom den offisielle KPI og den hypotetiske indeksen uten strømstøtte blir dermed den dempende effekten strømstøtten har hatt på prisveksten.

Svar:

Jeg viser til mine svar på liknende skriftlige spørsmål fra stortingsrepresentant Limi; nr. 2857(2021-2022) om effekten på KPI av å øke strømstøtten til 100 pst. over 50 øre per kWt, nr. 346 (2022-2023) om effekten på KPI av å halvere merverdiavgiften på matvarer og nr. 347 (2022-2023)

om effekten på KPI av å fjerne veibruksavgiften og CO₂-avgiften på drivstoff.

Konsumprisindeksen justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE), som har vært mest brukt som Norges Bank hovedindikator for underliggende inflasjon, ville på kort sikt ikke vært påvirket av endringene i strømstøtte og avgifter som det stilles spørsmål om. KPI-JAE var i februar 5,9 pst. høyere enn i februar i fjor.

Litt lenger frem i tid vil avgiftslettelse bidra til å trekke opp konsumprisveksten, slik jeg gjorde rede for i svaret på spørsmål 346:

«Avgiftslettelse vil på kort sikt kunne dempe konsumprisveksten. På noe lengre sikt vil imidlertid en avgiftsreduksjon som dekkes inn med økt bruk av oljepenger, forsterke presset i økonomien ved å bidra til økt aktivitet. Det vil i sin tur isolert sett gi høyere vekst i konsumprisene over tid, hvor utslaget vil avhenge av tiltakets størrelse. I en situasjon hvor arbeidsmarkedet allerede er stramt, vil en ekspansiv økonomisk politikk øke risikoen for at konsumprisveksten fester seg på et høyt nivå. Et slikt tiltak vil altså kunne øke andre konsumpriser for husholdninger lenger frem i tid.»

SPØRSMÅL NR. 1728**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 28. mars 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Ifølge SSB bidro prishopp på biler som følge av avgiftsøkninger mye til økningen i tolv månedersveksten i KPI for januar og er også en viktig årsak til fortsatt høy prisvekst for februar. Fra desember til januar økte prisene på biler med 7,2 prosent. Det gjorde at bilprisene var 12,2 prosent høyere i januar 2023 sammenlignet med samme måned året før.

Hvorfor bidrar Regjeringen til å øke prispresset og inflasjonsfaren i økonomien gjennom å øke kjørtøyavgiftene?

BEGRUNNELSE:

Deler av forklaringen på prisveksten hittil i år er ifølge SSB et prishopp på biler med bakgrunn i regjeringens avgiftsøkninger.

Svar:

De siste tiårene har bilavgiftene blitt brukt for å stimulere til kjøp av biler med lave CO₂-utslipp og elbiler. Støtte til kjøp av elbiler, blant annet gjennom fritak i merverdiavgiften og engangsavgiften for elektriske kjøretøy, har bidratt til at Norge har en høyere andel elbiler enn noe annet land. I 2022 var nær 80 pst. av omsetningen av nye personbiler elbiler. Denne politikken har imidlertid kostet. Inntektene fra avgifter på kjøp, eie og bruk har falt med om lag 50 mrd. 2023-kroner siden 2007. I budsjettet for 2023 gjorde regjeringen flere grep, vi reduserte drivstoffavgiftene, og vi økte avgiftene spesielt på dyre elbiler. Vi lagde også et skatteopplegg der det ved budsjettbehandlingen ble anslått at om lag 80 pst. fikk lavere eller om lag lik inntektsskatt i 2023 sammenlignet med om 2022-reglene ble videreført. Vi har prioritert skatteuttak til folk med lave og middels inntekter.

SPØRSMÅL NR. 1729**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Ane Breivik****Besvart 27. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å sikre lærlinger og lærekanidater like gode rabattordninger i kollektivtrafikken som andre elev- og studentgrupper har?

BEGRUNNELSE:

Lærlinger og lærekanidater har adgang på å få utstedt lærlingbevis. Lærlingbeviset skal gi rabatterte priser ved reiser gjennom fylkeskommunes kollektivtilbud. De som er avhengig av å reise med Vy, blir derimot avvist hvis de ikke har gyldig studentbevis. Dette til forskjell fra ordningene for andre elev- og studentgrupper, som omfattes av skoleskyssordninger og rabattordninger.

Begrunnelsen for dette skillet er at lærlinger og lærekanidater normalt har en arbeidsavtale som regulerer lønns- og arbeidsvilkår. Dette skiller denne gruppa fra elevene på videregående skoler, med mindre lærlingene

og lærekanidatene har særskilte behov som gir dem rett til fri skyss gjennom avtaler med NAV.

Likevel er lærlinger og lærekanidater fortsatt under opplæring på linje med øvrige elever, og ikke ferdigutdannet før de har oppnådd yrkeskompetanse eller grunnkompetanse.

Svar:

Jeg viser til svar på spørsmål nr 1256 til høyere utdanningsminister Ola Borten Moe og svar på spørsmål nr. 1577 til undertegnede, som begge omtaler Samferdselsdepartementets regelverk om rabattordninger i kollektivtransporten.

Rabattordningen for skoleelever og studenter skal bidra til å gjøre kollektivtransport mer attraktiv for ungdom for dermed å skape gode reisevaner for denne målgruppen for fremtiden. Ordningen har derfor en ungdom-

sprofil. Den statlige bevilgningen til denne ordningen skal dekke 40 prosent rabatt på periodekort for skoleelever og studenter under 30 år. Rabatten gjelder på kollektivtransport med fylkeskommunal tjenestekontrakt og tog mot fremvisning av legitimasjon. Læringer faller utenfor denne definisjonen.

Regelverket oppstiller minstekrav og det er fullt mulig å tilby bedre vilkår enn disse. Det har også flere kollek-

tivselskap valgt å gjøre gjennom å likestille læringer med studenter. Samtidig er det en del transportører som ikke tilbyr slik rabatt til læringer.

Hovedvilkårene som staten har fastsatt for denne ordningen har vært gjeldende siden iverksettelsen av ordningen i 2002/2003. Det foreligger ikke planer om å foreta endringer i disse vilkårene.

SPØRSMÅL NR. 1730

Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 28. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Som del av fellesprosjektet E6-Dovrebanen ble det vurdert å bygge jernbanestasjon på Langset (Minnesund) i Eidsvoll kommune, etter ønske fra et enstemmig kommunestyre. Den gang het det: "På Minnesund skal det vurderes muligheten for framtidig holdeplass dersom befolkningsutviklingen i området skulle gjøre det aktuelt.» Dette er mer enn et tiår siden.

Vil regjeringen ta initiativ til en ny vurdering av muligheten for en jernbanestasjon på Langset?

BEGRUNNELSE:

Den nye jernbanebroen på Minnesund, landets lengste, sto nylig klar. Men Minnesund har ingen jernbanestasjon. Den ble nedlagt i 1980. Det er et sted toget suser forbi.

Som del av arbeidet med dobbeltspor på Dovrebanen ble det satt av plass til en ny stasjon på Langset ved Minnesund, og det er antagelig mulighet for en svært stor infartsparkering der. Dette er en strekning med svært stor personbiltrafikk på E6, og det er dermed grunnlag for å flytte mange reisende fra bil til tog. I tillegg vil en stasjon gi mulighet for ønsket utvikling i denne delen av Eidsvoll kommune.

I Prop. 13 S (2011-2012) het det:

«Dovrebanen har ikke stasjoner på denne strekningen, men på Langset i Eidsvoll kommune vil en mulig framtidig stasjon bli forberedt gjennom utspregning av stasjonsområdet.»

Se også skriftlig spørsmål dokument nr. 15:221 (2011-2012).

Så muligheten for stasjon ligger der. Denne representant er ikke kjent med at det er gjort noen ny vurdering av

muligheten for en stasjon i årene som er gått. Etter mer enn et tiår, er det derfor på tide å gjøre en slik vurdering.

Svar:

Et godt togtilbud kjennetegnes av at de reisende opplever stoppmønsteret, reisetiden og frekvensen som attraktivt. I planleggingen av et nytt togtilbud må disse hensynene veies mot hverandre. Tilbudet bør treffe et størst mulig passasjergrunnlag, samtidig som mange togstopp gjør det krevende å oppnå konkurransedyktige reisetider. Togtilbudet på én strekning må også tilpasses det øvrige togtilbudet, slik at den samlede kapasiteten utnyttes best mulig.

Når Jernbanedirektoratet utreder nye togtilbud, søker man gjennom samfunnsøkonomiske analyser å finne den kombinasjonen av frekvens, reisetid og stoppmønster som gir høyest nytte for samfunnet. I vurderingene inngår estimater på hvor mange som potensielt vil benytte seg av det enkelte togstopp, basert på eventuell historikk og oppdaterte markedsundersøkelser. Bruk av transportmodeller estimerer hvordan de reisende vil respondere på ulike tilbudsscenarioer. Direktoratet har også dialog med berørte fylkeskommuner om utformingen av togtilbudet sett i sammenheng med det øvrige kollektivtilbudet.

Utbyggingen av indre InterCity på Dovrebanen og nytt dobbeltspor gjennom Eidsvoll er i full gang. Parsellen mellom Eidsvoll og Langset er planlagt ferdig allerede høsten 2023. Dobbeltsporet vil bidra til nedkorting av reisetid, bedre punktlighet og økt kapasitet. Det vil være mulig å gå fra ett til to tog i timen Oslo–Hamar, i tillegg til økt fjerntog- og godskapasitet. Dette vil knytte bo- og arbeidsmarkedsregionene langs strekningen sammen og bidra til effektiv transport inn og ut av Oslo. Disse gevin-

stene forutsetter effektiv bruk av dobbeltsporet på strek-

ningen. En ny stasjon på Minnesund er ikke en del av det planlagte togtilbudet for InterCity på Dovrebanen.

SPØRSMÅL NR. 1731

Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Olve Grotle

Besvart 27. mars 2023 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Meiner statsråden at vedtaket om å avlive stammen av villgeiter i Høyanger kommune er riktig, eller kan evt. andre tiltak vere formålstenleg?

GRUNNGJEVING:

I Høyanger kommune har Mattilsynet vedtatt å avlive opp mot 140 villgeiter. Nedslaktinga av geitene er grunngitt med dyrevelferd. Det har komme svært mange og sterke reaksjoner frå lokalbefolkninga og fagpersonar på vedtaket. Geitene har i fleire tiår klart seg sjølv og bidreg til å halde kulturlandskapet ope og ryddig.

Svar:

Saken omhandler en geiteflokk på anslagsvis 50-60 dyr som har en eier. Da geitemelkproduksjonen ved et gårdsbruk opphørte på 70-tallet, ble besetningen sendt til slakt, med unntak av noen ungdyr (anslagsvis 15-18 dyr). Det er disse dyrene som er opphavet til dagens flokk, og det er en slektning av den opprinnelige gårdbrukeren som er dagens dyreeier. Dyrene er ikke tamme og blir ikke på noe vis håndtert. Det er likevel misvisende å kalle flokken for villgeiter, de er forvillede dyr fra en geitebesetning.

Det er angitt at flokken var større for en tid tilbake, men tallene er usikre. Eier har ikke tilført nye dyr til besetningen på 50 år. Dyreeier har heller ikke skutt eller slakta dyr fra flokken før avviklingsvedtaket. I 2010 estimerte dyreeier at det var ca 60 dyr i flokken. I februar 2022 estimerte eier flokken til om lag 55-60 dyr. Mattilsynet observerte 49 dyr ved sin inspeksjon i februar 2022.

Det finnes en lengre tilsynshistorikk mot dyreholdet, fra datidens dyrehelsetilsyn til dagens Mattilsyn. Mattilsynet vurderer at dyreholdet har mange avvik fra grunnleggende krav som er viktige for velferden til dyra. Dyrene kjeer i tillegg i februar, på en ugunstig tid i forhold til klima- og værforhold. Faren for at dyra i tiden de kjeer utsettes for sult, nedkjøling og angrep av rovdyr er stor, og tilsier at dødligheten blant dyrene er høy i denne peri-

oden. Tilsyn med eller oppfølging av drektige, fødende, nyfødte, syke, skadde og gamle dyr, forekommer ikke. Mattilsynet har mottatt bekymringsmeldinger om dyr fra flokken. Det er anslagsvis 200 dyr fra flokken som det ikke kan gjøres rede for i løpet av de siste 15 årene. Driftsopplegget har dermed store mangler og tilfredsstillende minimumskrav i dyrevelferdsregelverket.

Gjentakende krav har vært at dyra skal ha forsvarlig tilsyn og tilgang på leskur. Eier har ikke klart å oppfylle disse kravene. Mattilsynet har derfor fattet vedtak om avvikling av dyreholdet. Dyreeier har selv utarbeidet en plan for avvikling og startet denne prosessen høsten 2022. Dyreeier har frist for avvikling til våren 2024, slik at han kan avvikle mest mulig effektivt og med minst mulig stress for dyrene.

Jeg vil understreke at det i alle dyrehold er dyreholder som har ansvaret for velferden til sine egne dyr.

SPØRSMÅL NR. 1732**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik****Besvart 27. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er justisministeren enig med Senterpartiet sin parlamentariske leder i at Høyesterett og Riksadvokaten har «tolket politisk» og at politiet bør få en generell adgang til å rusteste og ransake uten konkret mistanke og mener justisministeren at det er grunnlag for å gi politiet mulighet til å ransake og rusteste personer ved mistanke om rusbruk?

BEGRUNNELSE:

Denne uken fremkommer det i et intervju i Vårt land at Senterpartiets parlamentariske leder Geir Pollestad mener at Riksadvokaten og Høyesterett har "tolket politisk".

Det vises i intervjuet til høyesterettsdommene fra i fjor, hvor det ble slått fast at mennesker med rusavhengighet ikke skal straffes for bruk og besittelse av mindre mengder narkotika. Som en følge av dette kom Riksadvokaten med nye retningslinjer om hvordan politiet skal gå frem i saker som gjelder mindre narkotikabeslag hos rusavhengige.

I de tre høyesterettsdommene la Høyesterett vekt på nettopp lovgiversignalene som kom til uttrykk ved Stortingets behandling av forslag om en rusreform. Selv om flertallet på Stortinget ikke gikk inn for rusreformen, var det tverrpolitisk enighet om at det er lite hensiktsmessig å straffe tungt rusavhengige for befatning med mindre mengder narkotika.

I april 2021 klargjorde Riksadvokaten reglene for tvangsmiddelbruk i mindre narkotikasaker. Riksadvokaten har flere ganger siden tydeliggjort at dette var presiseringer og ikke lovendringer.

I intervjuet med vårt land bekrefter Pollestad at han ønsker at politiet bør få en generell adgang til å rusteste og ransake uten konkret mistanke.

Tvangsmidler, som ufrivillige urin- eller blodprøver, gjennomgang av mobil eller bolig, er inngrep i vår personlige frihet, og kan bare brukes når strenge vilkår er oppfylt. Tvangsmiddelbruk må oppfylle det grunnleggende kravet til saklig etterforskningsformål, i tillegg oppstilles det krav om at det skal foreligge skjellig grunn til mistanke.

I tillegg til dette må tvangsmiddelbruken være forholdsmessig, jf. Strpl § 170 a. Dette kravet følger også av overordnede rettsnormer, jf. særlig bestemmelsene om retten til privatliv i Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8. I forbindelse med kravet til forholdsmessighet uttaler Riksadvokaten i brevet fra april 2021; «Saker som kun gjelder bruk av ulovlige rusmidler, må vurderes som lite alvorlige.[..] I lys av dette er det i slike saker grunn til særlig

oppmerksomhet om den begrensning som ligger i forholdsmessighetskravet.» Riksadvokaten presiserer at det ikke skal gjennomføres tvungen rusmiddeltesting i form av blod- eller urinprøve etter straffeprosessloven § 157 for å bekrefte mistanke om bruk av narkotika alene.

Svar:

Representanten henviser i sitt spørsmål til uttalelser parlamentarisk nestleder i Senterpartiet, Geir Pollestad har kommet med.

Innledningsvis vil jeg presisere at rusavhengighet er et samfunnsproblem som berører enkeltpersoner, pårørende og samfunnet. Bruk av illegale rusmidler kan få store skadevirkninger. Som det fremkommer av Hurdalsplattformen skal personer med rusavhengighet møtes med hjelp og behandling, istedenfor strafferettslige reaksjoner. Samtidig vil regjeringen gå imot en generell avkriminalisering av narkotika.

Høyesterett har i sine avgjørelser fra april 2022 lagt vekt på de signalene som kom til uttrykk ved Stortingets behandling av Solberg-regjeringens forslag til rusreform, og riksadvokaten har 13. mai 2022 fastsatt retningslinjer til påtalemyndigheten for å følge opp disse dommene.

Politiet er en av flere aktører som er sentrale i det rusforebyggende arbeidet. Regjeringen vil som ledd i arbeidet med den varslede forebyggings- og behandlingsreformen vurdere et eventuelt behov for lovendringer på feltet. Eventuelle lovendringer som vil bli foreslått av regjeringen, vil naturligvis ligge innenfor de rettslige skrankene som gjelder for politiets maktbruk, herunder overholde kravene som følger av Grunnloven og den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK).

SPØRSMÅL NR. 1733**Innlevert 18. mars 2023 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 27. mars 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva er regjeringens holdning til forslaget om å etablere et luftfartøyvernsenter på Kjeller flyplass, og er det aktuelt for regjeringen å bidra til å realisere et slikt senter?

BEGRUNNELSE:

Forsvaret skal utvikle aktiviteten Kjeller flyplass, og flyplassen skal avhendes.

Kjeller huser et stort småflymiljø. Kjeller huser også et veteranflymiljø, som er landets eneste av sitt slag. I Lillestrøm kommune har det lenge vært et ønske om å etablere et såkalt luftfartøyvernsenter på Kjeller. Altså et senter for det unike miljøet, som også kan ivareta kulturminneverdiene, og på sikt også være et opplevelsessenter. En slik løsning innebærer noe, men begrenset flyaktivitet.

Kommunestyret har tidligere gitt støtte til en slik løsning. De behandler i disse dager på nytt spørsmålet. For å vurdere realismen, er det nyttig å også kjenne regjeringens holdning. Det trengs økonomiske muskler som kommunen, sammen med fylket, antagelig ikke har alene for å realisere en slik løsning. Staten, som eier av Kjeller flyplass, må rett og slett inn i saken på et eller annet tidspunkt.

Det vil i så fall ikke være første gang Forsvaret bidrar til å finne smidige løsninger når eiendom avhendes. For noen få år siden ble for eksempel Det gamle krigsskole overdratt til en stiftelse for én krone, fremfor å bli solgt i markedet. En liknende løsning vil antagelig være aktuell for Kjeller.

Selv om det etableres et luftfartøyvernsenter, er det mulig å bygge ut deler av eiendommen. For Staten er avhending i alle tilfeller en prosess som går i pluss. Å overdra deler av eiendomsmassen vederlagsfritt og/eller bidra direkte økonomisk til å etablere senteret, gjør avhendingen litt mindre lønnsom, men ikke ulønnsom.

Forrige periode behandlet Stortinget «innst. 543 S (2020-2021)». Vedtaket sier at «Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget med en plan for hvordan staten kan bidra til at de nasjonale kulturhistoriske verdiene på Kjeller blir ivaretatt.» Det er imidlertid ikke noe 1:1-forhold mellom dette og planene om et luftfartøyvernsenter. Verneverdiene kan i prinsippet ivaretas med mange typer bruk.

Det er uklart hvilken minister som er rett adressat for spørsmålet. Salg av Kjeller ligger innunder forsvarsministeren. Antikvariske hensyn tilhører klima- og miljøministeren. Den sivile småflyaktiviteten er samferdsels-

ministerens domene. Men et luftfartøyvernsenter har en eksisterende parallell i fartøyvernsentrene for båter, som er kommunalministerens ansvar.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 20. mars 2023 med spørsmål fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen om «Hva er regjeringens holdning til forslaget om å etablere et luftfartøyvernsenter på Kjeller flyplass, og er det aktuelt for regjeringen å bidra til å realisere et slikt senter?». Spørsmålet ble opprinnelig stilt kommunal- og distriktsministeren, men besvares av meg etter som Forsvarsdepartementet følger opp stortingsvedtaket fra 2016 om utviklingen av virksomheten på Kjeller, og staten v/Forsvarsdepartementet er grunneier for store deler av Kjeller base.

Uviklingen av Kjeller base vil frigjøre store arealer som vil kunne bidra til en positiv samfunnsutvikling for Lillestrøm kommune og for regionen for øvrig, og utviklingen vil dessuten kunne gi betydelige salgsinntekter som potensielt kan benyttes til å gi Forsvaret økt operativ evne. Avhending av statlig eiendom er regulert i Kongelig resolusjon av 19. desember 1997 - Instruks om avhending av statlig eiendom m.v. Her fremgår det bl.a. at avhending av eiendom skal skje til markedspris.

Forsvarsdepartementets oppgave er i første rekke å avhende eiendommen i tråd med kommunens arealplaner, samtidig som det tilrettelegges for at de kulturhistoriske verdiene ivaretas. Det pågår nå en planprosess i Lillestrøm kommune der disse forholdene vurderes.

Det er viktig å se helhetlig på disponeringen av området som frigjøres når Kjeller base legges ned. Regjeringen er i den forbindelse også opptatt av å ta vare på kulturhistorien. Riksantikvaren har startet en fredningsprosess for deler av eiendommen, og fredning vil etter min vurdering være et viktig bidrag fra staten for å ivareta de kulturhistoriske verdiene på Kjeller. Forhold knyttet til ivaretagelse av nasjonale, kulturhistoriske verdier på Kjeller vil være inkludert i det videre arbeidet knyttet til avhendingen av Kjeller base, og koordineres med pågående prosesser hos Riksantikvaren og Lillestrøm kommune. Historien til Kjeller flyplass vil kunne ivaretas på en god måte, også uten en operativ flystripe, slik et luftfartøyvernsenter med flyvende fly krever. Vi har ovenfor Lillestrøm kommune vært tydelige på at de ikke kan legge til grunn at det kommer økonomiske bidrag fra Forsvarsdepartementet til en eventuell opprettelse av et luftfartøyvernsenter. Det skal

heller ikke foreligge planer om slike bidrag fra andre departementer

Jeg er opptatt av at kommunen får tid og handlingsrom til å gjennomføre planprosessen for Kjeller. Det er opp til kommunen som planmyndighet og fremtidige eiere av området å legge premissene for videre utvikling.

Jeg kan ikke se at det er en oppgave staten skal eller kan ta på seg.

Jeg har tillit til at det vil gjøres grundige vurderinger av sakens ulike sider og at alle viktige samfunnsmessige forhold blir godt ivaretatt i Lillestrøm kommunes planprosess.

SPØRSMÅL NR. 1734

Innlevert 18. mars 2023 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 27. mars 2023 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Hvor mye penger av Lokalradiotilskuddet er de siste fem år gått til DAB-utbygging, mener statsråden at regjeringen gjør nok i å bremse massedøden blant lokalradioene og som kjent er de fleste lokalradioer avhengige av å fortsette å sende på FM, og hvordan vil regjeringen sikre fremtiden for disse kanalene?

BEGRUNNELSE:

FM-båndet i Norge brukes i dag kun av lokalradioene. Digitaliseringen av disse har medført at halvparten av de norske lokalradioene har avsluttet sine sendinger, og de fleste kommuner er nå uten sin egen lokalradio. Lokalradioene slår seg sammen og blir større og større, en enkelt person eier halvparten av konsesjonene i Nordland og Troms. Samtidig er innholdskravet fjernet, så kanalene kan i praksis kun sende musikk og bingo.

Dette er blitt ytterligere forsterket med at Medietilsynets støtte til lokalradioene nå fordeles i høy grad til DAB-utbygging. Solbergregjeringen gikk mot Medietilsynets anbefaling om driftsstøtte til redaksjonelt innhold til lokalradiokanalene og gikk heller for å øke digitaliseringstilskuddet.

Svar:

Medietilsynet, som forvalter tilskuddsordningen til lokale lyd- og bildemedier, oppgir at det i de fem årene 2018-2022 ble gitt til sammen 33,8 millioner kroner i investeringstilskudd til digitalisering av lokalradio. Summen utgjør 33 prosent av bevilgningen til tilskuddsordningen, som samlet var på 102,3 millioner kroner i femårsperioden.

Antall lokalradiokonsesjoner på DAB var 246 i 2020, 308 i 2021 og 346 i 2022, ifølge Medietilsynets opplys-

ninger. Tallene gjelder innholdskonsesjoner i Lokalradioblokk I og Riksblokk II. Antall lokalradiokonsesjoner på FM var 203 i 2020, 236 i 2021 og 227 i 2022. Jeg vil følge opp forventningen som er uttrykt fra Arbeiderpartiet og et flertall på Stortinget om at gjeldende FM-konsesjoner for lokalradio bør direkteforlenges frem til 2031. Denne saken er viktig for å sikre fremtiden for de mange lokalradioene som fortsatt er avhengig av å kunne sende på FM. Jeg tar derfor sikte på å kunne komme med en avklaring om ikke altfor lang tid.

SPØRSMÅL NR. 1735**Innlevert 18. mars 2023 av stortingsrepresentant Sandra Bruflot****Besvart 27. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden avkrefte at regjeringens varslede forebyggings- og behandlingsreform kommer til å inneholde utvidede tvangshjemler for å avdekke bruk og besittelse av ulovlige rusmidler til eget bruk?

BEGRUNNELSE:

Sammenlignet med andre straffbare handlinger, anmeldes bruk og besittelse av ulovlige rusmidler til personlig bruk svært sjeldent ettersom lovbruddene ikke berører tredjepart direkte. For å avdekke slike forhold har derfor politiet vært avhengig av å oppdage lovbruddene på eget initiativ, og brukt straffeprosessuelle tvangsmidler som å ransake under klær, ransake mobil- og datamaskin, samt kroppslige undersøkelser (urin- eller blodprøve). Under stortingshøringen i forbindelse med Solberg II-regjeringens forslag til rusreform, advarte politiet mot avkriminalisering fordi de ville miste adgangen til disse straffeprosessuelle tvangsmidlene. Under høringen og senere i brev datert den 9. april 2022, presiserte Riksadvokaten at politiet ikke har anledning til å benytte slike invaderende straffeprosessuelle tvangsmidler i mindre alvorlige narkotikasaker som normalt løses med forelegg, og at de måtte sikre notoritet. Riksadvokaten undersøkte deretter politiets tvangsmiddelbruk og fant systematiske feil. Senere har Riksadvokaten gjennomført en ny undersøkelse som tyder på at politiet arbeider med å innrette seg. Riksadvokaten og Politidirektøren har også forsikret i media at politiet vil innrette seg etter Riksadvokatens direktiv. Under Senterpartiets landsmøte 17.03.23 ble det vedtatt

at "politiet må sikres lovhjemmel til å avdekke bruk, besittelse og salg av narkotika.". På spørsmål fra Dagbladet om hvorvidt Senterpartiet vil gi politiet en mer generell adgang til å rusteste og ransake uten konkret mistanke svarer parlamentarisk nestleder i Senterpartiet Geir Pollstad «ja». I Dagsnytt atten 08.03.23 uttalte medlem av justiskomiteen på Stortinget, Ivar B. Prestbakmo, at Senterpartiet ønsker å gi politiet tvangsmidler i forbindelse med den varslede forebyggings- og behandlingsreformen fra Støre-regjeringen.

Svar:

Helse- og omsorgsministeren har oversendt dette spørsmålet til meg for besvarelse. Jeg viser innledningsvis til mine svar på spørsmål nr. 1732 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik og spørsmål nr. 1740 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland om samme tema.

Regjeringen vil legge frem en helhetlig forebyggings- og behandlingsreform på rusfeltet. Målet er at personer med rusavhengighet skal møtes med hjelp og behandling istedenfor strafferettslige reaksjoner. Samtidig går regjeringen mot en generell avkriminalisering av narkotika.

Regjeringen vil som ledd i arbeidet med den varslede forebyggings- og behandlingsreformen vurdere behovet for lovendringer på feltet. Eventuelle lovendringer som vil bli foreslått av regjeringen, vil naturligvis ligge innenfor de rettslige skrankene som gjelder for politiets maktbruk, herunder overholde kravene som følger av Grunnloven og den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK).

SPØRSMÅL NR. 1736**Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 28. mars 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Feilinformerte statsråden Stortinget 9. mars om drivstoffavgiftene?

BEGRUNNELSE:

I Stortinget 9. mars påstod kommunalministeren at regjeringen hadde redusert drivstoffavgiftene. Når man snakker om drivstoffavgifter tenker en på alle avgiftene

en betaler pr liter drivstoff, altså også CO₂-avgift. I 2021 betalte bilistene totalt 6,32 kr pr liter bensin noe som er økt til 6,91 kr pr liter bensin i 2023. For diesel er økningen fra 5,16 kr liter i 2021 til 5,45 kr literen i 2023. En statsråd har plikt til å informere Stortinget korrekt og i replikkutvekslingen med undertegnende påpekte jeg feilinformasjonen fra statsråden uten at han benyttet anledningen til å beklage og trekke tilbake sitt feilaktige utsagt.

Svar:

I Stortinget 9. mars 2023 uttalte eg i mitt svar til representanten Wiborgs første replikk til mitt hovudinnlegg: «Vi er òg opptekne av andre tiltak, bl.a. å redusere avgifter på drivstoff, i motsetning til det Framstegspartiet gjorde då dei sat i regjering, då avgiftene auka.»

I Hurdalsplattforma står det at regjeringa vil «Redusere avgifter som rammer folk flest, som for eksempel elavgift og drivstoffavgifter, herunder differensiert veibruk-

savgift. Avgiftsnivået på biodrivstoff skal reduseres.» Dette har regjeringa fylgt opp.

Tabell 1 viser de samla særavgiftene (CO₂-avgift og vegbruksavgift) på flytande drivstoff til vegtrafikk da regjeringa Støre tiltredde 14. oktober 2021 og i dag, samt endring i avgifter under regjeringa Støre. Ved samanlikning av avgiftssatsar over tid, bør den underliggande prisstigninga korrigerast bort, slik at vi samanliknar reelle avgiftsendringsar. I tabellen er derfor avgiftssatsar for oktober 2021 prisjustert til februar 2023 ved hjelp av Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks. Tabell 2 viser, på tilsvarende måte, dei samla avgiftene på anleggsgasol.

Under regjeringa Støre er dei samla avgiftene på drivstoff til vegbruk reelt reduserte for biodiesel, bioetanol og mineralolje og om lag uendra for bensin. Under regjeringa Støre er grunnavgifta på mineralolje avvikla. Dermed er avgiftene på anleggsgasol også reelt reduserte.

Regjeringa er oppteken av å redusere drivstoffavgiftene, slik eg informerte Stortinget om 9. mars 2023, og regjeringa har redusert drivstoffavgiftene.

Tabell 1: Avgifter på flytande drivstoff til vegtrafikk i 2021 og 2023. 2023-kroner per liter.

	14. oktober 2021			2023			Endring
	CO ₂ -av.	Veibr.	SUM	CO ₂ -av.	Veibr.	SUM	SUM
Bensin	1,48	5,41	6,89	2,21	4,70	6,91	0,02
Mineralolje	1,71	3,87	5,67	2,53	2,92	5,45	-0,12
Bioetanol	-	2,65	2,65	-	2,08	2,08	-0,57
Biodiesel	-	3,95	3,95	-	2,91	2,91	-1,04

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Tabell 2: Avgifter på anleggsgasol i 2021 og 2023. 2023-kroner per liter.

	14. oktober 2021			2023			Endring
	CO ₂ -av.	Grunnav.	SUM	CO ₂ -av.	Grunnav.	SUM	SUM
Mineralolje	1,71	1,88	3,59	2,53	-	2,53	-1,06

Kilde: Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1737

Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 29. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Støtter regjeringen det reviderte bygningsenergidirektivet som nylig ble vedtatt av Europaparlamentet sånn det foreligger nå?

BEGRUNNELSE:

Europaparlamentet vedtok 14. mars det reviderte bygningsenergidirektivet og det skal nå vurderes av EUs ministerråd og det kan komme justeringer. Fremskrittspartiet mener det er viktig at Norge er tydelig i sitt syn når et så dramatisk direktiv ligger på bordet selv om det kan komme justeringer og tilpasninger. Sånn direktivet ser ut

nå vil det påføre norske husstander enorme ekstraavgifter hvis dette blir innført i Norge. Ifølge Huseiernes landsforbund vil dette kunne føre til at 65% av norske husstander vil få ekstrakostnader på mellom 500 000 kr og 1 500 000 millioner kroner. Veldig mange husstander har ikke økonomi til slike investeringer og dette ville rammet veldig usosialt. Fremskrittspartiet har allerede varslet at vi ikke vil kunne støtte dette.

Svar:

Kommisjonen la fram forslag til nytt bygningsenergidirektiv 15. desember 2021. Dette forslaget har nå blitt behandlet i Rådet og Parlamentet i EU og skal nå være gjenstand for forhandlingene mellom Parlamentet og Rådet. Det er viktig for meg å understreke at det fortsatt ikke er endelig avklart hvordan kravene i EUs nye bygningsenergidirektiv vil bli, og hvorvidt det vil bli implementert i Norge.

Bakgrunnen for forslaget til nytt bygningsenergidirektiv er et ønske om å redusere utslippene fra byggsektoren og tilrettelegge for grønn omstilling i den europeiske økonomien. Med dette som bakteppe er en av hovedmålsetningene i forslaget at alle bygg skal være nullutslippsbygg i 2050. Energibruken i europeiske bygg er vesentlig

annerledes enn i norske bygg. Fossile energikilder blir i stor grad brukt til oppvarming og kraftproduksjonen har også store innslag av fossile energikilder. Kommisjonen viser til at bygg står for 36 prosent av de energirelaterte utslippene.

I Norge har vi noen av de strengeste energikravene til bygg i Europa. Energibruken i dagens bygningsmasse er i all hovedsak fornybar, og det installeres ikke energiløsninger basert på fossile energikilder i nye bygg. Utslippene fra norske bygg utgjør om lag 1 prosent av Norges samlede direkte utslipp. Med andre ord er Norge allerede langt på vei der EU ønsker å være.

Når EU fatter endelig vedtak om nytt bygningsenergidirektiv, vil vi på vanlig måte gjøre en vurdering av direktivets EØS-relevans og eventuelle behov for norske tilpasninger. Det er langt fra gitt at et regelverk tilpasset europeiske bygg er godt tilpasset norske bygg. Arbeidet med bygningsenergidirektivet fra 2010 har vist at det er mulig å oppnå EØS-tilpasninger til kravene i direktivet. Dette er tilpasninger norske myndigheter har fremforhandlet med EU for å ivareta norske interesser. Det endelige direktivet som vedtas i EU vil sendes på offentlig høring i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1738

Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 27. mars 2023 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Ønsker statsministeren ICCs tiltale og arrestordre mot Russlands president Vladimir Putin velkommen, og vil regjeringen følge opp med å arrestere og utlevere Putin dersom han ankommer Norge, slik den tyske regjeringen har uttalt at den vil gjøre om han ankommer Tyskland?

BEGRUNNELSE:

17. mars ble det kjent at Den internasjonale domstol (ICC) har utstedt en arrestordre på Russlands president Vladimir Putin og landets barneombud Maria Lvova-Belova for krigsforbrytelser begått i Ukraina.

ICC begrunner tiltalen og arrestordren med mistanke om delaktighet i ulovlig deportering av barn og ulovlig overføring av mennesker fra okkuperte deler av ukrainsk territorium til Russland. ICCs president har understreket at det nå er opp til verdenssamfunnet å følge opp arres-

tordren og pågripe de tiltalte. Roma-vedtektene forplikter statspartene til å samarbeide med ICC.

Tysklands forbundskansler Olaf Scholtz har ønsket ICCs tiltale og arrestordre mot president Putin velkommen, og den tyske regjeringen har ifølge avisen Bild uttalt at den mener tyske myndigheter vil være forpliktet til å arrestere Putin og utlevere ham til domstolen, om han skulle komme til Tyskland.

Selv om Russland ikke vil utlevere Putin, har arrestordren likevel langt mer enn symbolsk betydning, ved at den forplikter de 123 statene som er statsparter til ICC til å gjennomføre den. Det betyr at Putin ikke kan reise til disse 123 landene, som inkluderer omtrent to tredeler av verdens stater og mange av Russlands handels- og samarbeidspartnere, uten å risikere å bli arrestert og utlevert til ICC. Det er imidlertid viktig at flest mulig av ICCs statsparter tydelig uttaler at de vil følge opp arrestordren, slik den tyske regjeringen har gjort.

Norge har, i likhet med Tyskland ratifisert Roma-vedtektene og er statspart til ICC. Spørsmålsstiller har foreløpig ikke sett at norske myndigheter har uttalt seg om tiltalen og arrestordren, eller Norges forpliktelse til å pågripe og utlevere Putin, dersom han skulle komme til Norge.

Svar:

Norge har vært en sentral støttespiller for den internasjonale straffedomstolen (ICC) siden opprettelsen. Som stortingsrepresentanten påpeker har Norge ratifisert Roma-vedtektene og er statspart til Den internasjonale straffedomstol (ICC).

I mars 2022 henviste Norge, sammen med et førtittalls andre land, situasjonen i Ukraina til ICC. Med denne statspartshenvisningen kunne hovedanklager raskt sette i gang etterforskning av mulige krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten og sikre bevis i saken, uten først å måtte innhente domstolens tillatelse til å åpne etterforskning.

Etterforskningen har nå foreløpig resultert i at Den internasjonale straffedomstol (ICC) har utstedt arrestordre mot president Putin og den russiske ombudspersonen for

barns rettigheter Maria Aleksejevna Lvova-Belova. Arrestordrene gjelder mulig ansvar for krigsforbrytelser knyttet til ulovlig deportasjon av barn og overføring av barn fra okkuperte områder av Ukraina til Russland.

Det er viktig at ICC får gjennomført sitt mandat på en god og effektiv måte.

Norge plikter å overlevere personer som er mistenkt for krigsforbrytelser dersom Den internasjonale straffedomstol anmoder om det i samsvar med Roma-vedtektene, jf. lov om gjennomføring i norsk rett av Den internasjonale straffedomstols vedtekter 17. juli 1998 (Roma-vedtektene) § 1 tredje ledd. Videre vil Norge være forpliktet til å etterkomme en eventuell anmodning om pågripelse dersom det skulle komme.

Det vil være Justis- og beredskapsdepartementet som eventuelt vil motta en anmodning om overlevering og som etter rettskraftig kjennelse for at vilkårene er oppfylt avgjør slik overlevering i henhold til Roma-vedtektene.

Strafferettslig immunitet gjelder ikke i saker ved Den internasjonale straffedomstolen, jf. Roma-vedtektene av 17. juli 1998 artikkel 27, og dermed heller ikke for overlevering fra Norge til Den internasjonale domstolen, jf. lov om gjennomføring i norsk rett Roma-vedtektene § 2.

SPØRSMÅL NR. 1739

Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 24. mars 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hva er status for arbeidet med tiltaksplanen for veteraner; når og i hvilken form vil regjeringen offentliggjøre tiltaksplanen og vil regjeringen legge tiltaksplanen frem for behandling i Stortinget?

Svar:

I tråd med ambisjonene i Hurdalsplattformen og behandlingen av Meld. St. 15 (2019-2020) Også vi når det blir krevet. Veteraner i vår tid samt Innst. 20 S (2020-2021) besluttet regjeringen medio 2022 å utarbeide en ny tiltaksplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av personell som skal tjenestegjøre, tjenestegjør eller har tjenestegjort i internasjonale operasjoner og deres familier.

I september 2022 ble mandat for arbeidet vedtatt, og oppdrag om å lede arbeidet med å ta frem forslag til tiltak

ble gitt til Forsvaret. Flere etater deltok i arbeidet, og veteranorganisasjonene fikk flere muligheter til å presentere sine syn underveis i arbeidet med å forslå tiltak.

En rapport med forslag til tiltak ble overlevert til en interdepartemental arbeidsgruppe 31. januar 2023.

Både mandat og forslag til tiltak har blitt oversendt til veteran- og arbeidstakerorganisasjonene.

Den interdepartementale arbeidsgruppen er nå i gang med å vurdere og utrede forslagene til tiltak og vurdere eventuelle behov for andre tiltak.

Tiltaksplanen forventes å være klar i 2023, og regjeringen vil orientere Stortinget på egnet måte.

Det er viktig for regjeringen at tiltaksplanen vil bidra til å styrke anerkjennelsen, ivaretagelsen og oppfølgingen av personell som skal tjenestegjøre, tjenestegjør eller har tjenestegjort i internasjonale operasjoner og deres familier.

SPØRSMÅL NR. 1740**Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 27. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at politiet bør få en generell adgang til å rusteste og ransake uten konkret mistanke, og hvordan mener statsråden i så fall en slik generell adgang står seg opp mot kravet om at inngrep fra myndighetene skal være forholdsmessige?

BEGRUNNELSE:

Lørdag 18. mars bekreftet Geir Pollestad til Vårt land at Senterpartiet mener at politiet bør få en generell adgang til å rusteste og ransake uten konkret mistanke.

Svar:

Jeg viser innledningsvis til mitt svar på spørsmål nr. 1732 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik.

Regjeringen arbeider med en forebyggings- og behandlingsreform med formål om å hjelpe dem som har et rusproblem, og hindre at personer begynner med narkotika. Målet er at personer med rusavhengighet skal møtes med hjelp og behandling istedenfor strafferettslige reaksjoner. Samtidig går regjeringen mot en generell avkriminalisering av narkotika.

Jeg er opptatt av at samfunnet gjør et godt forebyggende arbeid mot narkotika. Politiet er én av aktørene som har en viktig rolle i dette arbeidet. Regjeringen vil vurdere lovendringsbehovet som et ledd i den helhetlige forebyggings- og behandlingsreformen som vi skal legge fram. Eventuelle lovendringer som vil bli foreslått av regjeringen, vil naturligvis ligge innenfor de rettslige skrankene som gjelder for politiets maktbruk, herunder overholde kravene som følger av Grunnloven og den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK).

SPØRSMÅL NR. 1741**Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 24. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for status for arbeidet med å utrede mulighet for bruk av risikovurderingsverktøy for politiet, PST og kriminalomsorgen?

BEGRUNNELSE:

I handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme fremgår det at Justis- og beredskapsdepartementet har ansvar for å utrede mulighet for bruk av risikovurderingsverktøy for politiet, PST og kriminalomsorgen.

Svar:

Tiltaket om å utrede muligheten av bruk av risikovurderingsverktøy for politiet, PST og kriminalomsorgen følges opp, men arbeidet har tatt lang tid. Vi venter på en an-

befaling i saken fra de involverte direktoratene som etter planen skal komme før sommeren.

Jeg viser for øvrig til mine svar på skriftlig spørsmål nr. 1569 og nr. 1646 fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth.

SPØRSMÅL NR. 1742**Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 24. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for status for arbeidet med å prøve ut nye metoder for reintegrering etter endt straffegjennomføring?

BEGRUNNELSE:

I handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme fremgår det at Justis- og beredskapsdepartementet har ansvar for utprøving av nye metoder for reintegrering etter endt straffegjennomføring. Formålet er å legge til rette for en bedre reintegrering og tilbakekomst til samfunnet for personer som er domfelt etter terrorlovgivningen.

Svar:

For å styrke reintegrering til samfunnet etter straffegjennomføring for personer dømt etter terrorlovgivningen, skal metodikk for gjenopprettende prosess utvikles og prøves ut. Kriminalomsorgen og konfliktrådet har etablert et samarbeid om å gi et tilbud om gjenopprettende prosess til domfelte som er i målgruppen for tiltak mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. Kriminalomsorgen skal informere og legge til rette for at gjenopprettende

prosess kan gjennomføres, og konfliktrådet skal tilpasse opplærings- og veiledningsmateriell og prøve ut metodikken med utvalgte domfelte.

Personer som er domfelt etter terrorlovgivningen vil kunne få tilbud om gjenopprettende prosess for å reetablere relasjoner til personer, familie og andre skadelidende. Hensikten er å legge til rette for en bedre tilbakekomst til samfunnet. Deltakelse er frivillig.

Konfliktrådene er godt forberedt til å motta saker, men har så langt ikke fått prøvd ut metodikk for gjenopprettende prosess med terrordømte i Norge.

Konfliktrådet og kriminalomsorgen vurderer at det er et økt potensial for å nå frem til målgruppen gjennom ytterligere informasjonstiltak og målrettet arbeid og som en del av oppfølgingen av domfelte. Dette skal virksomhetene jobbe videre med fremover.

Status for tiltakene i handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme fra gjennomgangen i 2021 ligger tilgjengelig på regjeringens nettsider www.radikalisering.no. Neste rapporteringsrunde for oppdatert status på tiltakene i handlingsplanen er planlagt høsten 2023.

Jeg viser for øvrig til mine svar på skriftlig spørsmål nr. 1569 og nr. 1646 og nr. 1744 fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth og nr. 1741 fra stortingsrepresentant Ingunn Foss.

SPØRSMÅL NR. 1743**Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 23. mars 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for status for arbeidet med å etablere en nasjonal veiledningsfunksjon for arbeids- og velferdsforvaltningen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme?

BEGRUNNELSE:

I handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme fremgår det at Arbeids- og sosialdepartementet

har ansvar for å etablere en nasjonal veiledningsfunksjon for arbeids- og velferdsforvaltningen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Svar:

Det er viktig med en bred innsats for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme. Det kan være ulike grunner til at personer søker seg til ekstreme miljøer. Det er nødvendig med tidlig innsats fra en rekke aktører for å

øke mulighetene til å lykkes i det forebyggende arbeidet. Utfordringene må møtes med kunnskap om fenomenet, om risiko- og motivasjonsfaktorer, om hva man gjør når bekymring oppstår og hvilke tiltak som kan settes inn.

Arbeids- og velferdsforvaltningen forvalter tiltak og tjenester rettet mot et stort antall personer i ulike situasjoner og aldersgrupper. Som ledd i revideringen av handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme i 2020, ble det lagt vekt på å sikre et godt kompetansemiljø og et tydelig kontaktpunkt mot øvrige NAV-kontorer som kan tilby nødvendig råd og veiledning i saker som omhandler radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Det ble opprettet en nasjonal veiledningsfunksjon ved NAV Grünerløkka, som ble gitt et råd- og veiledningsansvar overfor andre NAV-kontor på feltet radikaliserings og ekstremisme. NAV Grünerløkka har lang erfaring med

å være en rådgivende enhet på nasjonalt nivå når det kommer til menneskehandel, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og vold i nære relasjoner. Tiltaket ble lansert ved fremleggelsen av den reviderte handlingsplanen i juni 2020.

Målet er å øke bevissthet rundt hvordan arbeids- og velferdsforvaltningen kan arbeide med å forebygge og håndtere saker som omhandler radikaliserings og voldelig ekstremisme. Ifølge Arbeids- og velferdsdirektoratet er NAV Grünerløkka tilgjengelig for å gi råd og veiledning per telefon, eller delta i saksdrøfting. Videre er kontoret tilgjengelig for å delta på kompetansehevede arrangementer og tiltak. Ifølge Arbeids- og velferdsdirektoratet er NAV Grünerløkkas rolle som veileder i saker om radikaliserings og voldelig ekstremisme til stor nytte, da enkelte kommuner relativt sjelden har saker av en slik karakter.

SPØRSMÅL NR. 1744

Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 24. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre rede for status for arbeidet med å etablere en nasjonal veilednings- og ressursfunksjon innenfor feltet radikaliserings og voldelig ekstremisme?

BEGRUNNELSE:

I handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme fremgår det at Justis- og beredskapsdepartementet, sammen med Helse- og omsorgsdepartementet, har ansvar for å etablere en nasjonal veilednings- og ressursfunksjon innenfor feltet radikaliserings og voldelig ekstremisme. Hovedformålet er å bistå det lokale tjenesteapparatet ved å gi råd og veiledning. Private vil også kunne få råd om hvor de kan henvende seg med en bekymring.

Svar:

Regionale ressursentre om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) fikk i 2020 ansvar for å etablere en nasjonal ressurs- og veiledningsfunksjon innen forebygging og håndtering av radikaliserings og voldelig ekstremisme. Dette arbeidet er nå godt i gang. Våren 2022 lanserte RVTS den nye versjonen av nettsiden Utveier.no som er sentral del av RVTS' ressurs- og veiledningsfunksjon på feltet. Den retter seg primært mot tjenesteappara-

ret, men gir også råd til privatpersoner som er bekymret for at noen de kjenner kan være i en radikaliseringsprosess.

Jeg viser for øvrig til mine svar på skriftlig spørsmål nr. 1569 og nr. 1646 fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth.

SPØRSMÅL NR. 1745**Innlevert 19. mars 2023 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 29. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I Sverige har langvarig hodeløs innvandringspolitikk og bosettingspolitikk kombinert med snillistisk og naiv justispolitikk ført til svenske tilstander over store områder. Gjengkriminalitet, vold, destruktiv adferd og mafia virksomhet har fått utvikle seg, uten at styrende partier har tatt tak og stoppet det, da bortforklaringer har vært prioritert høyere. Vi ser nå en økende kriminalitet i Norge, med grovere vold og grenseoverskridende kriminalitet.

Hva gjør regjeringen for slå dette tilbake og unngå svenske tilstander i Norge?

BEGRUNNELSE:

Uke 11 ble politiets trusselvurdering for 2023 lagt frem. Der leser vi at «det siste året har aktiviteten fra svenske gjengkriminelle på norsk jord blitt synlig».

Til nettavisen sier Eivind Borge - Leder for Etterforskningsavdeling hos Kripos:

"Vi har god innsikt gjennom etterretning, etterforskning og forebyggende arbeid. Alt tilsier nå at det er en tydeligere kobling mellom svenske og norske kriminelle miljøer enn det vi har sett tidligere."

I flere europeiske land har den kriminelle situasjonen blitt verre de siste årene, ifølge Kripos, og organisert kriminalitet har «påvirkning langt inn i den politiske sfæren».

Det er av interesse å vite hvilke krafttak regjeringen setter inn for å stoppe denne utviklingen.

Svar:

Kriminalitetsbildet er svært forskjellig i Sverige sammenlignet med Norge. I Sverige har det over tid vært en negativ utvikling bl.a. med en økning i dødelig vold med skytevåpen.

Økningen har en klar sammenheng med kriminelle miljøer i levekårsutsatte områder. I 2020 registrerte svensk politi 366 skytehendelser, med totalt 47 drepte og 117 skadde. Til sammenligning ble det brukt skytevåpen i fire drap i 2022 i Norge. Antallet drap med bruk av skytevåpen har vært relativt stabilt de siste ti årene. Regjeringen prioriterer innsatsen mot organisert kriminalitet, kriminelle gjenger og kriminelle nettverk. Forebygging og bekjempelse av denne typen kriminalitet krever en koordinert, målrettet og tilpasset innsats både i særorganene og i politidistriktene, noe regjeringen sørger for. Regjeringen tar gjengkriminalitet, og særlig utfordringene i Oslo, på alvor. Som et særskilt tiltak er det bevilget

øremerkede midler til kriminalitetsforebyggende innsats mot kriminelle nettverk i Oslo politidistrikt. I regjeringens første statsbudsjett ble det bevilget 200 mill. kroner til blant annet styrket innsats mot gjengkriminalitet. 40 mill.kroner av disse ble særskilt tildelt Oslo politidistrikts innsats mot kriminelle miljøer og gjenger. Regjeringens viderefører 200 mill. kroner til blant annet politiets innsats mot gjengkriminalitet også i 2023-budsjettet. Jeg er kjent med at politimesteren i Oslo har iverksatt en rekke tiltak for å forebygge og bekjempe gjengkriminalitet. Tiltakene spenner fra økt tilstedeværelse av uniformert politi ved de geografiske driftsenhetene, målrettet etterforskning og etterretning, opplæring av egne mannskaper som jobber i utsatte områder, tett samarbeid med skole, barnevern, frivillige organisasjoner og familier til økt samarbeid i politietaten.

Riksadvokaten og politidirektøren iverksatte i 2019 en nasjonal operasjon mot kriminelle nettverk. Operasjonen skal bidra til varig svekkelse av kriminelle nettverk i Norge, og hindre rekruttering av unge til kriminelle miljøer. Innsatsen innebærer tverretattlig samhandling og fokus på årsakene bak organisert kriminalitet og utbredelse av kriminelle nettverk. Gjennom operasjonen retter politiet oppmerksomheten mot de sentrale aktørene og sørger for at disse får prioritet i alle politidistrikt. Operasjonen skal dessuten styrke samhandlingen mellom politidistrikt og særorgan og sørge for bedre koordinering og prioritering på tvers av politidistrikter. For å bidra til varig svekkelse av kriminelle nettverk i Norge, er det nødvendig å forebygge rekruttering av unge til kriminelle miljøer, herunder gjenger. Dette er en viktig del av den landsdekkende operasjonen. For å styrke kampen mot grenseoverskridende kriminalitet fikk denne regjeringen blant annet på plass en politistasjon på den norsk-svenske grensen i juni i fjor, Magnormoen i Innlandet politidistrikt. Norsk og svensk politi samarbeider særlig om forebygging og bekjempelse av grenseoverskridende organisert kriminalitet. Vi har et godt samarbeid med svensk politi, et samarbeid som er i utvikling. Inndragning av utbytte er et viktig virkemiddel i all kriminalitetsbekjempelse, særlig for den organiserte kriminaliteten, og er derfor et høyt prioritert område for regjeringen. Med økt fokus på inndragning vil mye av motivasjonen for å begå kriminalitet kunne forsvinne. Muligheten for høy profit gir også grobunn for rekruttering av sårbare ungdommer til kriminalitet og annen utnyttelse av sårbare personer. Ved å fjerne muligheten for profit ønsker regjeringen å svekke både den kriminelle virksomheten og rekruttering-

gen til kriminalitet. For å følge opp Hurdalsplattformens ambisjoner på området økonomisk kriminalitet, med særskilt oppmerksomhet mot den organiserte delen av kriminaliteten samt inndragning, tar regjeringen sikte på å legge frem en stortingsmelding om økonomisk kriminalitet i løpet dette året. På bakgrunn av en utredning fra Straffelovrådet (NOU 2020:4) ble det i 2021 innført en ny bestemmelse i straffeprosessloven som åpner for at domstolen, etter begjæring fra påtalemyndigheten,

kan nedlegge forbud mot en kriminell sammenslutning. Det ble samtidig innført en ny bestemmelse i straffeloven som rammer den som deltar i eller rekrutterer medlemmer til en sammenslutning som på forhånd er forbudt av retten. Strafferammen for deltakelse eller rekruttering er satt til fengsel inntil 3 år. Bestemmelsene har hittil ikke vært benyttet, men Oslo statsadvokatembeter har nylig fremmet en begjæring for retten for å forby en sammenslutning.

SPØRSMÅL NR. 1746

Innlevert 20. mars 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 28. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Synes statsråden at endringene i strømstøtteordningen, som skal sikre at folk som bor i en såkalt fritidsbolig (uten annen bopel), treffer godt nok, og kan statsråden leve med at noen av de fattigste blant oss fortsatt faller gjennom?

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en person som faller gjennom i dagens system. Vedkommende bor i et lite hus som ble bygget som bolig, men som siden har blitt omregistrert til hytte i 2020. Personen det dreier seg om ble både trygdet og skilt i 2022 og flyttet derfor inn i det lille huset. Adressendringen ble likevel først gjort 9. februar i år.

Personen det gjelder har vært i kontakt med sitt lokale strømselskap, som ikke tør å gi strømstøtte innenfor dagens regime.

Resultatet av dette er at strømmen for det meste er av, at rørene fryser og at vedkommende har fått store økonomiske problemer i en fortvilt situasjon.

Svar:

Jeg er glad for endringene vi fikk på plass i februar som på nærmere vilkår inkluderer de som bor fast i fritidsbolig i strømstøtteordningen for husholdninger. Etter den offentlige høringen av forslaget til endringer, ble det gjort justeringer i det opprinnelige forslaget for at enda flere som bor fast i fritidsbolig skulle omfattes av ordningen.

For å unngå at det gis insentiver til å melde flytting fra helårsbolig til fritidsbolig for å motta stønad, er det behov for et skjæringstidspunkt. Dette ble satt til 18. januar 2023, samme dato som departementet sendte forslaget

om å inkludere de som bor fast i fritidsbolig i strømstøtteordningen på offentlig høring. Skjæringstidspunktet begrenser risikoen for at det utbetales urettmessig stønad ved ordinær bruk av fritidsboliger.

Det gis som tidligere strømstøtte dersom nettkunden kan fremlegge et gyldig vedtak fra kommunen, som viser at det er gitt varig eller midlertidig bruksendringstillatelse til boligformål. Husholdninger som er bostedsregistrert i fritidsbolig etter 18. januar 2023, må altså søke kommunen om bruksendringstillatelse til bolig etter plan- og bygningsloven for å motta strømstøtte.

I alle vurderinger av eventuelle justeringer i ordningen må omfanget av problemet som skal løses veies opp mot ressursbruk og eventuelle andre konsekvenser ved å foreta endringer.

Strømstøtnadsordningen for husholdninger er en raus ordning som i det store og hele treffer godt. Det er jeg godt fornøyd med.

SPØRSMÅL NR. 1747**Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 27. mars 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Spørsmålet gjelder programmet Varmesentraler hos Enova.

Kan statsråden redegjøre for hvorfor et bygg innenfor fjernvarmeområde ikke kan motta støtte for å installere en bergvarmepumpe innenfor dette programmet?

BEGRUNNELSE:

Kan statsråden begrunne punkt 4 under Programkriterier Varmesentraler hos Enova:

«kan ikke ligge innenfor fjernvarmeområde hvis varmesentralen forutsetter bruk av elkraft til grunn- og spisslast. Unntaket er hvis fjernvarmeleverandøren har skriftlig bekreftet at de ikke kommer til å bygge ut fjernvarme til det omsøkte bygget innen de neste 10 årene. Dette dokumenteres med vedlegg som finnes i senter for søknad og rapportering.»

Svar:

Enova og Klima- og energifondets formål er å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser og bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet. Økt kraftproduksjon, effektiv bruk av kraften vi har, og kraftnettets overføringsevne er faktor-

er som har stor betydning for om og når elektrifiseringstiltak kan realiseres, og dermed oppnåelse av klimamålene våre og omstillingen til lavutslippssamfunnet. Enova skal finne gode løsninger som tar hensyn til behovet for et effektivt energisystem. Det innebærer at Enova blant annet skal bidra til effektiv bruk av energi, mer effektiv utnyttelse av eksisterende nett og utvikling av energiteknologier i alle sektorer.

Kvalifikasjonskriterium nr. 3 under støtteprogrammet for varmesentraler sier at «Prosjektet kan ikke være omfattet av tilknytningsplikt for fjernvarme». Dette gjelder uavhengig av hvilken energikilde varmesentralen baseres på. Tilknytningsplikt vedtas kommunalt og Enova ønsker å unngå å lage virkemidler som er i motstrid til og uthuler de lokale reguleringene. Mindre varmesentraler vil desuten kunne uthule kundegrunnlaget for fjernvarme, noe som ville være uheldig. Det er likevel fortsatt mulig å søke støtte dersom søker sørger for skriftlig bekreftelse fra den lokale fjernvarmeaktøren om at de aksepterer dette.

Innenfor rammene av styringsavtalen er Enova gitt betydelig faglig frihet til å prioritere mellom områder, utforme programmer og kriterier, og tildele støtte til enkeltprosjekter slik at midlene utnyttes mest mulig effektivt.

SPØRSMÅL NR. 1748**Innlevert 20. mars 2023 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 27. mars 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Forstår statsråden at det blir uforutsigbart for fylkeskommunane, når dei må ta beslutning om nullutslipp for innkjøp av hurtigbåttjenester, før dei veit kor mykje av ekstra-rekninga som blir dekkja av staten?

GRUNNGJEVING:

Vi viser til tidligere svar på spørsmål nr. 1341 som omhandla å kompensere fylkeskommunene for merkost-

nader ved å velge lav- og nullutslippsteknologi for innkjøp av hurtigbåttjenester (L) (1115448).

Minner her om Hurdalspalttformens pasus: "Kompensere fylkeskommunene for merkostnader ved å velge lav- og nullutslippsteknologi ved anskaffelser av ferger og hurtigbåter.", men der statsråden i sitt svar peiker på budsjettposter som på langt nær dekker dei ekstra-kostnader som Vestland Fylkeskommune pådrar seg ved å velge null-og lavutslipp for anbudsutsending for hurtigbåter.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr 1341 fra representanten. Jeg har stor forståelse for behov for forutsigbarhet for rammene rundt omstillingen, også i fylkeskommunene. Samtidig er det også slik at kostnadsspørsmål må behandles gjennom de ordinære budsjettprosessene. Det er usikkerhet knyttet til estimatene av merkostnadene før prosjektene settes i gang, hvilket gjør arbeidet med å forutse merkostnader før de påløper krevende. Tidsmessig

er det heller ikke klart hvilket budsjettår kostnadene vil begynne å påløpe, og vi budsjetterer ikke framover i tid basert på estimater.

Hurdalsplattformen gir et tydelig signal om at regjeringen ønsker å «Kompensere fylkeskommunene for merkostnader ved å velge lav- og nullutslippsteknologi ved anskaffelser av ferger og hurtigbåter».

SPØRSMÅL NR. 1749

Innlevert 17. mars 2023 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 29. mars 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Mange er bekymret for at barnefamilienes frihet til å velge den barnehagen de selv ønsker for sine barn er truet. Et eksempel på at valgfriheten kan komme under press finner vi i Holmestrand kommune, der kommuneadministrasjonen ifølge Jarlsberg avis 10. mars nekter en privat barnehage å utvide. Kommuneadministrasjonen vil heller at kommunale barnehager skal få utvide.

Er statsråden enig i at barnefamilienes egne valg om hvor de ønsker at barna skal gå i barnehage må ligge til grunn for barnehage tilbudet i kommunene?

BEGRUNNELSE:

Kommuneadministrasjonen viser til at den aktuelle private barnehagen, som drives av NLM (Norsk Luthersk Misjonssamband) har for lave søkertall. Administrasjonen peker også på at det allerede er mange private barnehager i området, og at kommunen må ha høy kapasitet i de kommunale barnehagene fordi den har ansvaret for barnehagedekningen.

Men søkertall og behov for utvidelser vil jo private barnehager ha god oversikt over. KrF mener dessuten at barnehage tilbudet bør bestemmes av barnefamilienes frie valg, ikke av kommuneadministrasjonen. Påstanden om at kommunen må ha høy kapasitet fordi den sitter med ansvaret for full dekning er også søkt. Det er lite trolig at private som har nok søkere plutselig legger ned. Og hvis det skulle skje, kan andre private eller kommunen ta over.

Svar:

Alle foreldre som ønsker plass i barnehage, søker i dag kommunen om plass. Det er opp til kommunen selv å organisere opptaket til barnehage, og de kan selv bestemme om de for eksempel ønsker ett hovedopptak i året, supplerende opptak, eller løpende opptak. Barnehageloven har regler som sikrer en samordnet opptaksprosess i den enkelte kommune. Brukernes ønsker og behov skal tillegges stor vekt ved selve opptaket. Ved en samordnet opptaksprosess skal likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager sikres.

Barnehagene er en viktig velferdstjeneste for barn i hele landet. Barnehage er en kommunal oppgave som hovedsakelig finansieres av kommunenes frie inntekter og foreldrebetaling. Kommunen har et lovpålagt ansvar for å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen. Det er videre slik at utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Ved planer om større endringer i eksisterende barnehager er det altså mange hensyn som kommunen må vurdere. Regjeringen er opptatt av at alle barn skal ha tilgang til et likeverdig tilbud av høyere kvalitet. En forutsetning for å få det til, er en desentralisert barnehagestruktur. Et godt tjenestetilbud nært folk er viktig for at folk kan bo der de vil i landet. Det er derfor viktig at vi har tillit til de vurderinger av det samlede tjenestetilbudet som gjøres ute i den enkelte kommune.

Kommunene kan ha behov for flere virkemidler for å sikre en barnehagestruktur som er til det beste for innbyggerne i kommunen. I regjeringens barnehagestrategi, som ble lagt frem i januar i år, har vi derfor tatt til orde for

at kommunen bør få flere styringsvirkemidler slik at de har mulighet til å føre en mer enhetlig barnehagepolitikk på tvers av offentlige og private barnehager. Regjeringen ønsker å gi kommunene mer demokratisk styring over barnehagesektoren. I strategien står det videre at kommunene må ha styringsrett når det gjelder godkjenning av barnehager, opptak, dimensjonering og kapasitet, og

at private barnehager må ha reell medvirkning i disse beslutningene.

Som jeg tidligere har varslet vil regjeringen gjennomgå regelverket for finansiering og styring av barnehagesektoren innen utgangen av 2023 og legge frem et helhetlig forslag til regelverksendringer.

SPØRSMÅL NR. 1750

Innlevert 20. mars 2023 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 28. mars 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Kostnadene for investering i VA infrastruktur, og spesielt i reinse-infrastruktur, er ei stor utfordring i flere kommuner. Gebyra til våre innbyggere aukar, basert på store investeringar som ligg framom oss. Avskrivningstida for desse anlegga er kortare enn antatt levetid.

Kva blir konsekvensane om avskrivningstida avspeglar levetida?

GRUNNGJEVING:

Etterslepet på vann- og avløpsnett er stort. Det er etterslep på vedlikehold og ikkje minst også trong for modernisering og oppgradering av eksisterande infrastruktur inkludert reinseanlegg. Desse oppgraderingane er estimert til å koste fleire hundre milliarder innan relativt få år. Kostnader som vert påført våre innbyggjarar.

Prinsippa for sjølvkost er lovfesta i kommunelova § 15-1, og reglene for avskrivningar i kommuneregnskapet vert definert i budsjett- og regnskapsforskriftens §-3-4.

Svar:

Kommunane er ansvarlege for bygging, drift og vedlikehold av kommunale vass- og avløpsanlegg. Kommunane kan krevje dekning av kostnadane etter sjølvkost gjennom vass- og avløpsgebyret med heimel i vass- og avløpsanleggslova og forureiningsforskrifta. Avskrivingsreglane for reinseanlegg ligg i sjølvkostforskrifta som er fastsett i medhald av kommunelova.

Sjølvkostforskrifta (forskrift 12.11.2019 nr. 1731), fastsett med heimel i kommunelova § 15-1, regulerer korleis samla sjølvkost for ei sjølvkostteneste skal bereknast. Sjølvkostforskrifta § 5 tredje ledd første punktum slår fast at ved utrekning av sjølvkost (kalkylegrunnlaget for ut-

målinga av gebyra), skal avskrivningane gjerast planmessig over den levetida det varige driftsmiddelet kan nyttast. Den levetida driftsmiddelet kan nyttast er den perioden eigedelen er forventa å kunna brukast. Forskrifta legg dermed til rette for at gebyra til kommunane kan byggja på avskrivningar over faktisk forventa brukstid, i prinsippet til dømes 100 år.

Budsjett- og rekneskapsforskrifta for kommunane (forskrift 7.6.2019 nr. 714), fastsett med heimel i kommunelova § 14-6, regulerer utrekninga av avskrivningane som skal førast i årsrekneskapen til kommunane. Også for desse rekneskapsmessige avskrivningane er utgangspunktet at avskrivningane skal gjerast over den levetida driftsmiddelet kan nyttast, jf. forskrifta § 3-4 første ledd første punktum. Det er likevel sett grenser for kor lang avskrivingsperioden for avskrivningane i årsrekneskapen kan vera, til dømes maksimalt 40 år for reinseanlegg, jf. forskrifta § 3-4 første ledd andre punktum. Desse grensene er sette av omsyn til at avdragstida på låna til kommunen ikkje skal vera for lang. Dette må sjåast i lys av at kommunelova § 14-18 stiller krav om at kommunane skal betala årlege låneavdrag av ein viss storleik (minimumsavdrag) knytt til storleiken på avskrivningane.

Ved utrekning av gebyra kan altså kommunane leggja til grunn avskrivningstider utover 40 år med tanke på å redusera dei årlege gebyra for innbyggjarane. Ved betaling av låneavdrag og i årsrekneskapen, må kommunane derimot leggja til grunn ei avskrivningstid for reinseanlegg på maksimalt 40 år.

Dersom ein kommune baserer gebyra på avskrivningstider i sjølvkostkalkyla som går utover avskrivningstidene i årsrekneskapen (lengre enn 40 år), kan dette føre til at gebyrinntektene i rekneskapen ikkje står i tilstrekkeleg forhold til kommunen sine plikter til å betale låneavdrag gjennom den rekneskapsmessige avskrivingsperioda (40

år). Eit slikt avvik mellom inntekter og utgifter i årsrekneskapen vil eventuelt måtte finansierast av dei frie inntektene i budsjettet til kommunen over ein periode på 40 år. Etter 40 år og fram til avskrivningane er fullførte i sjølvkostkalkylane, vil forteiknet på avviket i årsbudsjettet og årsrekneskapen til kommunen bli motsett. Sjølvkostforskrifta opnar derfor for at sjølvkostberekningar til kommunen kan byggje på dei rekneskapsmessige avskrivningane, jf. forskrifta § 5 tredje ledd andre punktum, slik at det i dei årlege budsjetta til kommunen kan vere betre samsvar mellom gebyrinntektene og låneavdragsforpliktelsene.

Ei slik tilnærming vil òg vera enklare å administrere ved at kommunen ikkje treng å operera med eit dobbelt sett av avskrivningar. For innbyggjarane som betaler gebyra, vil lengre avskrivningstider isolert sett gje noko lågare gebyr på kort sikt, medan på lang sikt vil det samla sett bli dyrare som følgje av høgre samla renteutgifter.

Regelverket gir altså kommunane høve til å nytta lange avskrivningstider for å redusera gebyra til innbyggjarane, og det ligg til kommunane om dei vil nytta dette handlingsrommet.

SPØRSMÅL NR. 1751

Innlevert 20. mars 2023 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 24. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Ifølge oppslag hos TV 2 20. mars har en prosess om avtale om bruk av jernbanen mellom Bane Nor og togselskapene pågått i ett år. Ifølge togselskapene er gjeldene avtale ensidig til BaneNor sin fordel der uforholdsmessig mye risiko for forsinkelser blir lagt på dem.

Vil statsråden aktivt sørge for at det blir en ny avtale om bruk av jernbanene i Norge som sørger for ryddighet og en risikobalanse mellom togselskapene og Bane Nor som ansvarlig for infrastrukturen?

BEGRUNNELSE:

I følge Statsrådens svar på Dokument nr. 15:1139 (2022-2023) har Jernbanedirektoratet og BaneNor sammen med aktørene jobbet med en tiltaksplan for bedre driftsstabilitet og kundeopplevelse ved avvik i trafikken som også har pågått i ett år.

Svar:

Regjeringen har en offensiv jernbanepolitikk, og aktørene i sektoren må i sine avtalerelasjoner følge opp denne ved å sette opp tilstrekkelige insentiver til effektiv drift, høy driftsstabilitet og gode leveranser fra avtalepartene.

Det er Bane NORs ansvar å sørge for en sportilgangsavtale som er i tråd med kravene i jernbaneforskriften. Jeg er uansett opptatt av at det er god sammenheng i mål og insentivstrukturen i de ulike tilgangsavtalene i jernbanesektoren, slik at avtalene kan være effektive virkem-

idler i den samlede oppnåelsen av de jernbanepolitiske målsetningene.

Jeg bekrefter at togselskapene har formidlet sitt syn på hvordan Bane NORs prosess med en revisjon av sportilgangsavtalen bør gjennomføres, og hvilke temaer som vil være sentrale å behandle i en slik revisjon. Togselskapene er ansvarlige overfor sine reisende, og jeg forstår dem slik at de mener Bane NOR i liten grad tar på seg ansvar for skader og tap togselskapene blir påført som følge av forhold hos Bane NOR.

Jernbanedirektoratet er i tildelingsbrevet for 2023 varslet om at de skal gå gjennom tilgangsavtalene i sektoren. Dette arbeidet skal sikre at avtalevilkårene er balanserte og gir en sammenhengende insentivstruktur for å oppnå de jernbanepolitiske målene. Arbeidet gjelder både tilgangsavtalen mellom Entur og persontogselskapene, tilgangsavtalen mellom Norske tog AS og persontogselskapene og dagens sportilgangsavtale. Dette oppdraget må ses i sammenheng med oppdraget til Jernbanedirektoratet om å innen 1. juli 2023 vurdere om ytelsesordningen som forvaltes av Bane NOR og som skal kompensere togselskapene ved feil på infrastruktur, fungerer etter hensikten, og vurdere eventuelle endringer for å øke måloppnåelsen.

Regjeringen har satt i gang en rekke tiltak for å redusere forsinkelsene. I fjor høst la Jernbanedirektoratet frem en tiltaksplan for å bedre driftsstabiliteten.

Dette er bl.a. knyttet til bruk av ny teknologi for å oppdage og utbedre feil før det blir kritisk, og faste møter mellom de ulike aktørene på jernbanen for å sikre en bedre koordinert innsats. I tillegg er Spordrift tilbakeført

til Bane NOR. Dette er for å samle kompetanse og bidra til raskere utvikling av et helhetlig og moderne vedlikeholdssystem, som skal bidra til et mer effektivt vedlikehold og økt punktlighet. Departementet har også bedt Jernbanedirektoratet og Bane NOR om å utarbeide et forslag til en vedlikeholdsplan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på jernbane, slik regjeringen varslet i Hurdal-

splattformen. Planen skal leveres til departementet som viktig grunnlag til ny Nasjonal transportplan, som skal legges frem i 2024. I departementets pågående gjennomgang av sektoren er i tillegg et sentralt tema hvordan det kan legges enda bedre til rette for at alle aktørene drar i samme retning for å sørge for et godt og velfungerende togtilbud.

SPØRSMÅL NR. 1752

Innlevert 20. mars 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 27. mars 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Over 42 000 ukrainarar har til no søkt asyl i Noreg. Fleire av desse har arbeid i helse- og omsorgsyrke i heimlandet, og har helsefagleg utdanning.

Er statsråden i gang med eit arbeid for å etablere eit hurtigspor for ukrainske flyktningar med helsefagleg bakgrunn, slik at dei kan kome raskt i arbeid på norske sjukehus og i kommuner?

GRUNNGJEVING:

Helsepersonellkommissjonen peikar på at det har vorte eit merkbart større press på personellet i helse- og omsorgstenestene dei seinaste åra, og at tilgang på tilstrekkeleg personell er ei stor samfunnsutfordring. Det er mellom anna stor mangel på helsearbeidarar både i norske sjukehus og kommunar. Derfor bør det vera mogleg å oppretta eit eige program for ukrainske helsearbeidarar, og vurdere eit tilpassa kurs i tilknytning til introduksjonsprogrammet for å kunna tilby praksisplassar så raskt som mogleg, og gjerne i tilknytning til eit sjukehus eller større sjukeheim. Det vil vera naturleg å hausta erfaring med ei slik ordning i eit pilotprosjekt i fleire kommunar.

Svar:

Regjeringen deler representantens engasjement for at fordrevne fra krigen i Ukraina skal kunne bruke sine ressursar her i Norge. Det vil være meningsfullt for den enkelte, og som representanten påpeker, bidra til at våre fagfolk får flere kollegaer. Det vil også kunne bli svært viktig for å opprettholde gode kommunale og fylkeskommunale tjenestetilbud til dem som kommer, særlig dersom ankomsttallene skulle bli høye.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) har derfor gitt Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) i oppdrag å utarbeide en nasjonal plan for hvordan det kan legges til rette for å mobilisere ressurser blant fordrevne og andre med bakgrunn fra Ukraina til nødvendige oppgaver innen tjenesteproduksjonen i kommunene og fylkeskommunene. Planen skal utarbeides i samarbeid med etatene som forvalter relevant regelverk og godkjenningsordninger, inkludert Helsedirektoratet. Planen må kunne iverksettes fra 1. juni 2023.

AID har i tilknytning til dette hatt på høring forslag til en midlertidig hjemmel i integreringsloven for at enkelte offentlige organer kan behandle opplysninger om personer som er innvilget midlertidig kollektiv beskyttelse og deres kompetanse. Dette når det er nødvendig for å kunne sysselsette personene i arbeid i mottak eller i det kommunale eller fylkeskommunale tjenestetilbudet til fordrevne fra Ukraina.

Regjeringen ga våren 2022 Helsedirektoratet i oppdrag å vurdere hvordan det kan legges til rette for at flyktninger fra Ukraina kan fritas for enkelte dokumentasjonskrav, under forutsetning av at det er faglig forsvarlig. Ukraina har etablert et moderne utdanningssystem med digitale registre. Dokumenter som har gått tapt, kan derfor fremskaffes digitalt i de fleste tilfeller.

Formålet med godkjenningsordningene for helsepersonell er å ivareta pasientsikkerheten, ikke integrering eller å sikre helsetjenestens tilgang til personell. Helsepersonelloven § 5 gir mulighet til å benytte flyktninger fra Ukraina med helsefaglig bakgrunn som medhjelpere, uten direkte krav til autorisasjon, lisens eller språk, hvis det er forsvarlig ut fra oppgavens art, personellens kvalifikasjoner og den oppfølgingen som gis.

Å ansette ukrainske fordrevne med helsefaglig bakgrunn som medhjelpere er en mulighet som kommuner

og sykehus bør gjøre seg kjent med og benytte, og den nasjonale planen for mobilisering av ressurser vil kunne bidra til dette. Ansettelse som medhjelper vil ivareta behovet representanten påpeker for at ukrainsk helsepersonell kommer inn i den norske helsetjenesten. Samtidig vil det bidra til at de opparbeider seg kunnskap i norsk språk.

Jeg vil sammen med Arbeids- og inkluderingsministeren legge til rette for at ordningen blir kjent, både blant

flyktningene selv og potensielle arbeidsgivere. AID vil nå gi IMDi, i samarbeid med andre aktører som Helsedirektoratet og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, i oppdrag å ytterligere målrette informasjonen om relevante godkjennings-ordninger til ukrainske fordrevne.

SPØRSMÅL NR. 1753

Innlevert 20. mars 2023 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 27. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når kan Stortinget vente seg regjeringas regelverksendringer for varebilsektoren, og når ser statsråden for seg at disse endringene tidligst kan tre i verk?

BEGRUNNELSE:

I sin handlingsplan mot sosial dumping i transportsektoren varslet regjeringen i fjor høst omfattende regelverksendringer for varebilbransjen. I skrivende stund har Stortinget ikke fått framlagt noen forslag til regelen-dringer.

I et intervju med Klassekampen 20.03.2023 etterlyser Posten Norge fortløpende i arbeidet med nytt regelverk. Posten er bekymret for at Norge henger så langt etter Sverige og Danmark på dette området, og for at dagens situasjon fører til at seriøse bedrifter blir utkonkurrert av firma som utnytter de mangelfulle reglene. Også fagbevegelsen venter utålmodig på handling fra regjeringen.

I sin trusselvurdering for 2023 trakk Kripos fram arbeidslivskriminalitet i varebilbransjen som en av åtte prioriterte trusler, sammen med blant annet gjengkriminalitet og datatyper. Det haster med andre ord å få kontroll i sektoren.

Det hadde vært fint å få en tidsplan for når regjeringen vil legge fram forskriftsendringer eller eventuelle forslag for Stortinget som kan rydde opp i varebilsektoren. Spørsmålet dreier seg både om HMS-kortordning, løyvekrav, kjøre- og hviletidsbestemmelser, samt alle andre relevante initiativ har planlagt i forbindelse med den allerede varslede regelverksgjennomgangen.

Svar:

Jeg er glad for å se at flere deler engasjementet for å sikre gode arbeidsforhold i Norge.

Innledningsvis vil jeg nevne at regjeringen arbeider på flere fronter for å sikre bedre rettigheter for arbeidstakere i Norge – også i varebilsektoren. Når det gjelder denne sektoren er det grunn til å trekke frem at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i november 2022 fremmet forslag om endringer i arbeidsmiljøloven som tydeliggjør arbeidstakerbegrepet. Disse lovendringene ble vedtatt av Stortinget nå i mars 2023 og vil tre i kraft 1. januar 2024. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har for 2023 avsatt midler til oppstart av et kunnskapsprosjekt som blant annet skal se på bruken av enkeltpersonforetak som organisasjonsform for sjåfører i varebil- og budbransjen.

De 39 tiltakene i handlingsplanen mot sosial dumping i transportsektoren er av svært ulik art, og følger ulike prosesser. Tiltakene vil på mange måter utfylle hverandre og bidra sammen for å nå målene om bedre arbeidsvilkår i transportsektoren og til likere konkurranse mellom næringsaktørene. Det er bare lovendringer og tiltak med større budsjettmessige konsekvenser som vil legges frem for Stortinget for behandling. I tillegg er det planlagt en rekke forskriftsendringer som regjeringen vil fastsette, og en del av tiltakene dreier seg om løpende arbeid, hvor vi jobber for stadige forbedringer.

Mange av tiltakene, også tiltak som kommer varebilbransjen til gode, er gjennomført allerede. Andre tiltak innebærer behov for grundigere vurderingsprosesser og alminnelige offentlige høringer, som dermed vil ta tid.

Blant tiltakene som allerede er gjennomført kan vi nevne at krav om løyve for godstransport med varebiler med tillatt totalvekt mellom 2,5 og 3,5 t i internasjonal

transport, trådte i kraft 1. november 2022. Videre er det vedtatt regler om kjøre- og hviletid for varebiler i samme vektklasse i internasjonal transport. Disse reglene trer i kraft i EU i 2026. Stortinget fikk fremlagt lovforslag om disse endringene, som var en del av EUs mobilitetspakke, parallelt med at arbeidet med handlingsplanen pågikk. Innføring av krav om løyve og kjøre- og hviletidsregler for varebiler internasjonal transport har også betydning for varebiltransporten i Norge, som delvis skjer i konkurranse med grensekryssende transport med varebiler.

Godstransport med varebiler over 3,5 t, både i nasjonal og internasjonal transport, har vært underlagt krav om løyve og regler om kjøre- og hviletid lenge.

Forslag til forskriftsendringer for å innføre løyvekrav for varebiler mellom 2,5 t til 3,5 t i nasjonal transport, skal etter planen sendes på høring i løpet av 2023. Innføring av løyvekrav innebærer at vil bli stilt krav til vandel, økonomisk evne, etablering i EØS-stat og fagkompetanse. Dette vil bidra til å løse flere av de utfordringene næringen selv og politiet har tatt opp, og regelverksendringene er etterspurt av næringen.

Statens vegvesen har videre fått i oppdrag å utarbeide et forslag til forskriftsendringer for å innføre regler om kjøre- og hviletid for varebiler mellom 2,5 og 3,5 t. Som nevnt vil ikke disse reglene tre i kraft i EU for internasjonal transport før i 2026.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet jobber med å følge opp tiltaket om en HMS-kortordning for varebiltransport, og Arbeidstilsynet er i gang med den innledende fasen av pilotprosjektet om publisering av vedtak der Arbeidstilsynet har truffet vedtak om å stanse driften av en virksomhet. Arbeidstilsynet og Statens vegvesen er videre i gang med å utrede nødvendige regelverksendringer for å innføre en hjemmel for Statens vegvesen til å hindre videre kjøring i strid med Arbeidstilsynets stansingsvedtak.

Jeg viser til at handlingsplanen har mange tiltak som treffer bredt, og som dermed også har betydning for den delen av næringen som driver godstransport med varebiler mellom 2,5 og 3,5 t. Dette gjelder særlig på tilsyn- og kontroll siden.

Noen av tiltakene i handlingsplanen viser til løpende arbeid som vil pågå over tid og ikke ha en sluttdato. Bedre kontrollsamarbeid og flere samarbeidskontroller mellom etatene, for eksempel mellom Arbeidstilsynet, Statens vegvesen, politiet og skattemyndighetene, økt bruk av digitalisering og målretting i kontrollvirksomheten, kontinuerlig arbeid med bedre informasjonsformidling om hvilke krav som stilles og hvilke rettigheter sjåførene har, er eksempler på løpende arbeid som også kommer varebilsjåførene til nytte.

I statsbudsjettet for 2023 har regjeringen satt av 40 millioner til Statens vegvesen for oppfølging av handlingsplanen. Disse midlene brukes nå til 35 nye stillinger, som skal styrke kontroll- og tilsynsvirksomheten i Statens

vegvesen. Vegvesenet er i gang med å ansette nye kontrollører.

Forslag til forskriftsendringer som vil tydeliggjøre at de som bestiller transport har et ansvar for å sørge for at regler om arbeidstid for sjåfører etterleves, skal etter planen sendes på alminnelig høring før sommeren 2023. Når det innføres regler om kjøre- og hviletid også for varebiler ned til 2,5 t, vil dette bestilleransvaret også gjelde transport med kjøretøy i denne vektclassen.

Regjeringen har nylig lagt frem et lovforslag for Stortinget for å kunne innføre overtredelsesgebyr for flere brudd på yrkestransportlovgivningen. Dette vil kunne bidra til mer effektiv håndheving og bedre utnyttelse av kontrollressursene, noe som kommer hele den seriøse delen av næringen til gode. Også de som driver transport med varebiler. Lovforslaget åpner også for at det i forskrift skal kunne innføres overtredelsesgebyr for flere overtredelser av yrkestransportregelverket.

Vi er altså allerede er godt i gang med å gjennomføre tiltakene i handlingsplanen, selv om det ikke er mulig å fastslå konkrete tidspunkt for når alt vil tre i kraft. Selvsagt er jeg ivrig etter å få disse tiltakene raskt på plass, men en del av arbeidet er tidkrevende. Det er viktig at de alminnelige utredningsprosessene følges slik at vi finner gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 1754**Innlevert 20. mars 2023 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 28. mars 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil regjeringen benytte seg av eierskapet i Statkraft til å levere bedre fastprisavtaler til næringslivet enn idag?

BEGRUNNELSE:

I skriftlig spørsmål nr 3042 (2021-2022) spør representanten Marhaug om regjeringen vil bruke eierskapet i kraftselskaper til å levere bedre fastprisavtaler til næringslivet.

Finansministeren svarte da at:

"Regjeringen vurderer ikke å bruke eierskap for å sørge for at de offentlig eide kraftselskapene leverer på fastprisavtaler. Det følger av selskapslovgivningen, statens eierprinsipper og eierskapsmeldingen at det er styret og ledelsen som har ansvaret for selskapenes operasjonelle beslutninger. Det fremgår videre at statens eierrolle skal skilles fra øvrige roller, og at statlig eierskap ikke urettmessig skal medføre andre konkurransevilkår, verken fordeler eller ulemper, sammenlignet med selskaper uten statlig eierandel."

Dette kan tolkes som om regjeringen avviser å instruere Statkraft til å levere bedre fastprisavtaler.

Svar:

Regjeringen har tatt situasjonen i kraftmarkedet på stort alvor og har hele tiden vært tydelig på at vi ønsker å få på plass mer langsiktige tiltak som gir trygghet for norske strømkunder.

Regjeringen har arbeidet målrettet for å få i gang markedet for standardiserte fastprisavtaler innenfor det nye kontraktsunntaket i grunnrenteskatten for vannkraft. Dette er vårt viktigste tiltak for å legge til rette for at alle bedrifter som ønsker seg mer forutsigbare strømkostnader skal ha en reell mulighet til å sikre seg dette. Prisene på kontraktene er redusert betydelig siden de første kontraktene ble tilbudt fra Statkraft og Fjordkraft, på tvers av de tre avtalevarighetene på tre, fem og syv år. Det er nå mulig for bedrifter i Sør-Norge å inngå treårskontrakter med en kontraktspris under 80 øre per kilowattimer, og lengre avtaler ned mot 65 øre per kilowattimer. De siste prisene fra Statkraft på langsiktige kontrakter til bedrifter i NO1 (Østlandet) er nå på 72 øre per kilowattimer, 71 øre per kilowattimer og 68 øre per kilowattimer for kontrakter med varighet på hhv. tre, fem og syv år.

Statkraft er en viktig leverandør av kraft til norsk kraftkrevende industri, og selskapet har inngått langsiktige avtaler også de siste månedene. Selskapet viser til at de legger vekt på å være konkurransedyktig i dette mark-

edet, som gir både kraftprodusenter og store kraftbrukere mulighet for forutsigbarhet og risikoreduksjon.

Statens eierskap i Statkraft forvaltes innenfor rammene som fremkommer av selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen (Meld. St. 6 (2022-2023)), som nylig ble behandlet i Stortinget med bred tverrpolitisk tilslutning. Dette innebærer at det er styret og ledelsen i selskapet som har ansvaret for forvaltningen og driften av selskapet, herunder for utformingen av selskapets fastprisavtaler.

Som eier har vi tydelige forventninger til selskapene. På et ekstraordinært foretaksmøte i Statkraft i januar tydeliggjorde jeg hvilke forventninger staten som eier har til Statkraft når det gjelder kraftprisavtaler. Som det blant annet fremkommer av protokollen fra dette møtet forutsetter staten som eier at Statkraft innenfor gjeldende regelverk opptreer offensivt i konkurransen om fastpriskundene. Det fremgår også av protokollen at i den ekstraordinære situasjonen i strømmarkedet forventer staten som eier at Statkraft bidrar til et velfungerende og bærekraftig kraftsystem og kraftmarked. Staten som eier er også opptatt av at Statkraft bidrar aktivt til å videreutvikle et kraftsystem og kraftmarked som styrker norsk næringslivs konkurransevne på kort og lang sikt.

Kontraktsunntaket i grunnrenteskatten for vannkraft er i stor grad innrettet etter, og i tråd med, innspill fra kraftbransjen. Basert på dialog med Statkraft og andre aktører har vi en klar forventning om at bransjen vil tilby fastprisavtaler og delta i konkurransen. Det har jeg også tillit til at Statkraft og andre aktører følger opp. Det ligger muligheter både for bransjen og for bedriftskundene i disse avtalene. Det må imidlertid være opp til kraftleverandørene og sluttbrukerne å inngå avtaler som er formålstjenlige for den enkelte, innenfor markedsbaserte rammer.

SPØRSMÅL NR. 1755**Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 28. mars 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvilke norske områder regnes som «assisterte områder», og anser statsråden at EUs Green Deal Industrial Plan åpner for en målrettet satsning mot grønne høyteknologiske bedrifter som ønsker å etablere seg i «assisterte områder» i Norge?

BEGRUNNELSE:

EUs Green Deal Industrial Plan åpner for at staten i såkalte eksepsjonelle tilfeller kan gi en virksomhet tilsvarende støtte som andre land for å motarbeide risikoen for at investeringer blir flyttet ut av Europa. Det åpner i praksis for at en virksomhet kan få matchet den støtten man ville mottatt under IRA i USA. En av kriteriene for at man har med et eksepsjonelt tilfelle å gjøre, er at investeringen eller selskapet opererer i såkalte «assisterte områder». Videre må selskapet eller investeringen det er snakk om benytte seg av «state of the art»-teknologi. Det kan leses som at det finnes et mulighetsrom for å gi ekstra insentiver til grønn høyteknologisk industri som ønsker å etablere seg i norske distrikter. Det er ønskelig med statsrådets betraktninger rundt dette, samt en avklaring av hvilke norske områder som regnes som assisterte områder.

Svar:

Europakommisjonen har vedtatt et justert Temporary Crisis and Transition Framework (TCTF) for bedrifter rammet av Ukraina-krigen¹, som del av EUs Green Deal Industrial Plan. Retningslinjene binder Europakommisjonens skjønn når den vurderer saker som omfattes av retningslinjene, og vil gjelde på samme måte for EFTAs overvåkningsorgans (ESA) vurdering av mulige, liknende norske støttetiltak.

TCTF inneholder et nytt kapittel som åpner for støtte til strategiske sektorer, nærmere bestemt batterier, solcellepaneler, vindturbiner, elektrolyse og utstyr for karbonfangst, -bruk og -lagring. I tillegg åpner retningslinjene for støtte til produksjon av sentrale komponenter som primært brukes som direkte innsatsfaktor innenfor nevnte sektorer, og produksjon og gjenbruk av kritiske

råmaterialer som er nødvendige for å produsere disse innsatsfaktorene.

Som representanten Melby påpeker, åpner retningslinjene for å matche støtte et foretak kan motta fra et tredjeland, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt. Det kreves at investeringen er fullt ut lokalisert i et assistert område i EØS, eller at investeringen finner sted i minst tre EØS-land og at en vesentlig del av investeringen finner sted i et område der levestandarden er unormalt lav. Norge har notifisert et regionalstøttekart til ESA, hvor det fastsettes hvilke områder som skal regnes som assisterte områder. Regionalstøttekartet er nærmere omtalt på Kommunal- og distriktsdepartementets hjemmesider, [Virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte 2022–2027 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no). For Norge omfattes store deler av landet, unntatt områdene rundt de store byene og enkelte kystområder, se også vedlagte liste og kart.²

For å kvalifisere for støtte under TCTF må en rekke vilkår være oppfylt. Blant annet må foretaket benytte den senest tilgjengelige «state-of-the-art» produksjonsteknologien sett fra et utslippsperspektiv. Støtten kan hverken overstige det et foretak realistisk sett kan motta i et tredjeland, eller det som er nødvendig for å lokalisere investeringen i det aktuelle EØS-området. Støtten kan videre ikke brukes for å trekke investeringer fra andre EØS-områder, og det stilles krav til hvor lenge investeringen må opprettholdes i det aktuelle området. Støtten må være tildelt innen utgangen av 2025. Det må foretas en konkret vurdering av om et mulig støttetiltak oppfyller disse og andre vilkår i retningslinjene. Eventuell støtte må også notifiseres til og godkjennes av ESA i forkant av tildeling.

Retningslinjene gir staten et handlingsrom for å gi støtte. At det er rom for å tildele støtte innebærer ikke automatisk at det er et hensiktsmessig virkemiddel, og norske myndigheter må vurdere hva som er den beste løsningen for norske forhold. Det kan for eksempel tenkes at andre virkemidler enn offentlig støtte er mer effektive.

Regjeringen er opptatt av å finne de riktige svarene på utviklingen vi ser i USA og Europa. Og vi vurderer løpende om næringspolitikken skal justeres for å nå målene om grønn omstilling og verdiskaping. I debatten om Inflation Reduction Act og de tiltak som det åpnes for gjennom EUs Green Deal Industrial Plan, er det imidlertid viktig å understreke at Norge ikke starter på null. All politikk som

¹ Temporary Crisis and Transition Framework for State Aid measures to support the economy following the aggression against Ukraine by Russia (2023/C 101/03).

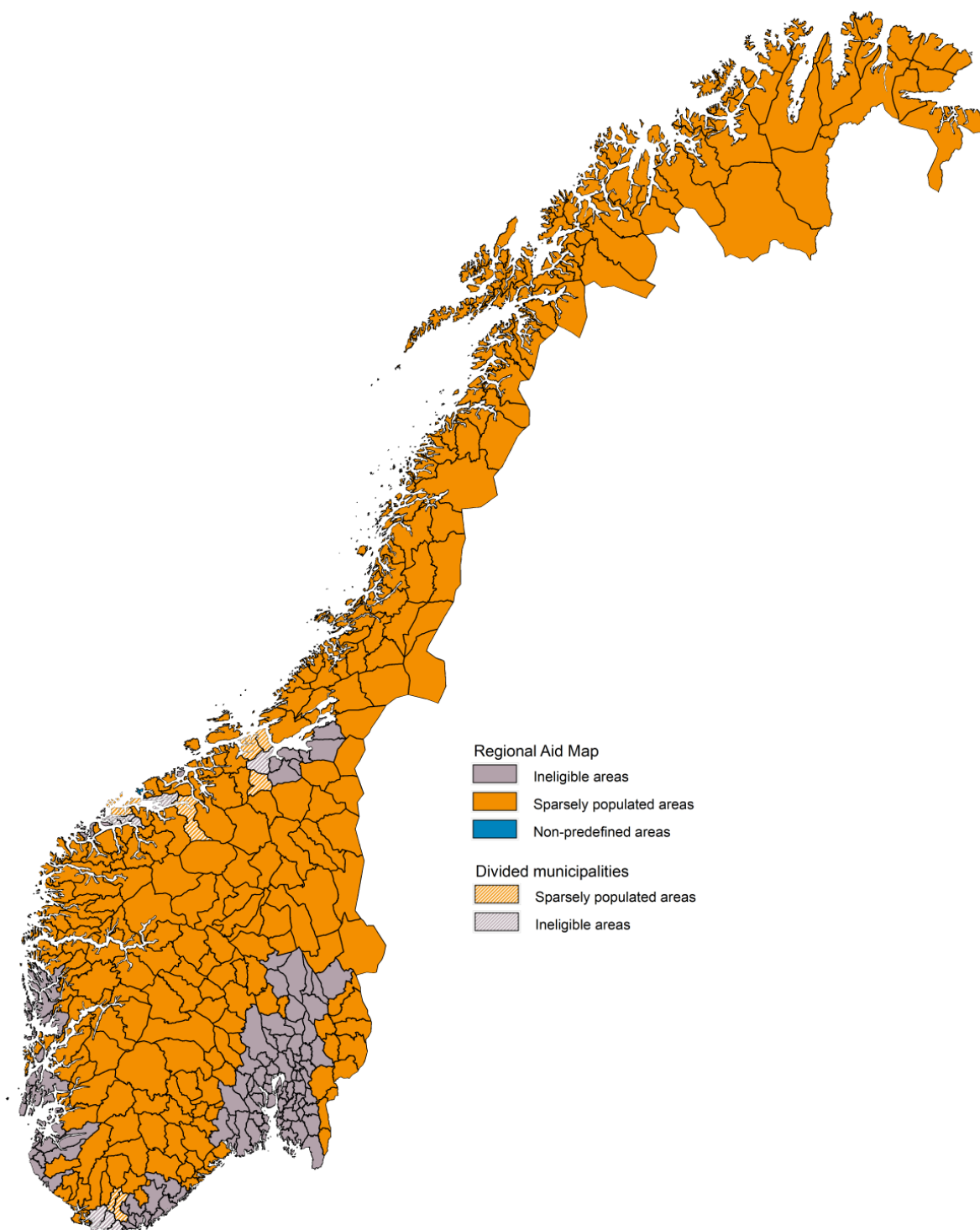
² Både områder angitt under overskriften «Predefined «c» areas, og «Non-pre-defined «c» areas» i listen er omfattet av regionalstøttekartet.

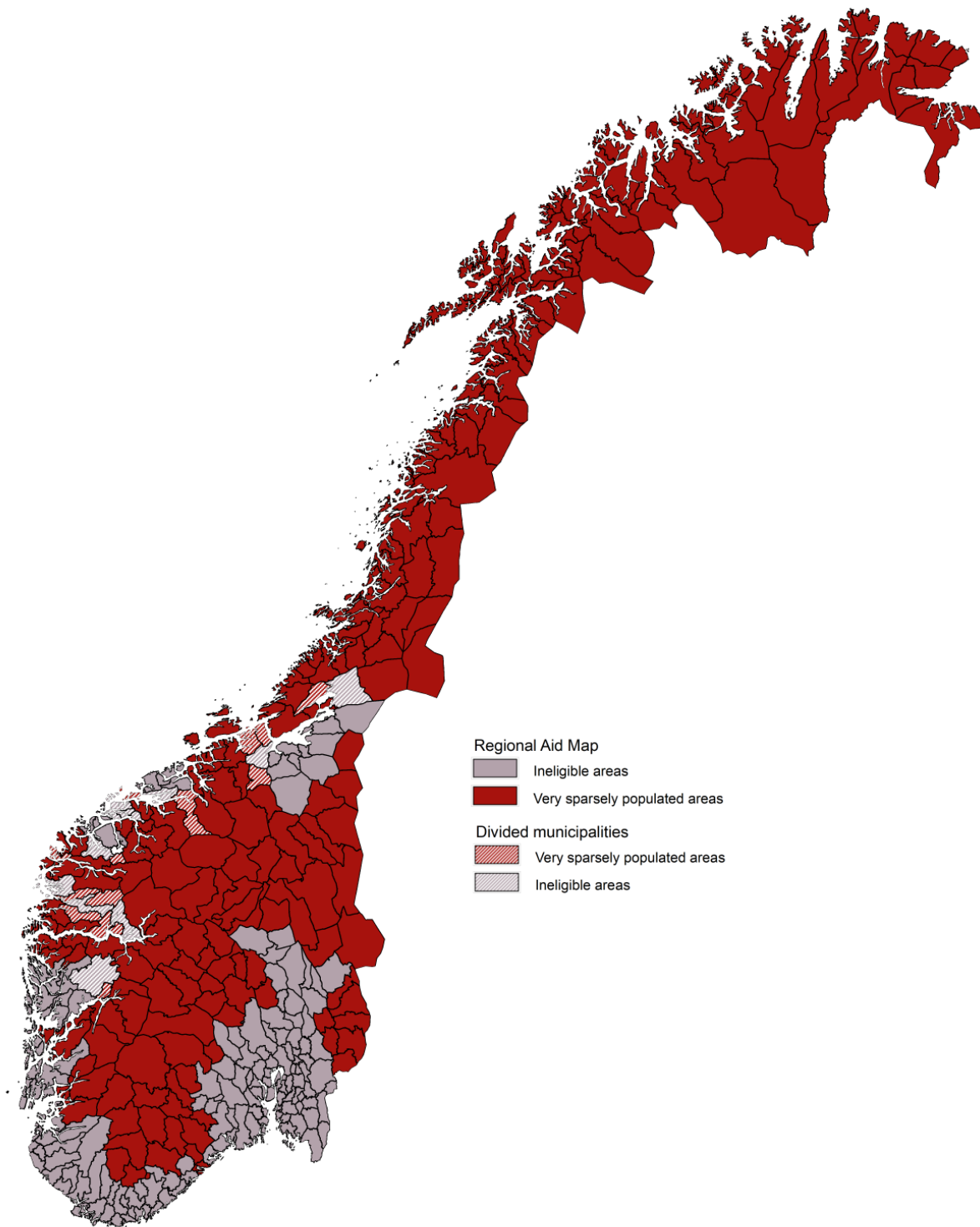
bidrar til å legge til rette for det grønne skiftet er av betydning for om Norge er et attraktivt land for grønne investeringer. I veikart for grønt industriløft, som ble lansert før Inflation Reduction Act, har regjeringen foreslått hundre tiltak som skal bidra til å øke investeringene i grønne verdikjeder og sikre at norske bedrifter i hele landet kan ta del i dugnaden om å levere grønne løsninger som verden trenger.

I veikartet viste vi til anslag fra virkemiddelapparatet om at behovet for statlig risikoavlastning til grønt industriløft kan være i størrelsesorden 60 milliarder kroner frem mot 2025. Siden regjeringen tiltrådte, har vi lagt til rette for nær 5 milliarder kroner i garantier, lån og tilskudd på batteriområdet, 3 milliarder kroner til hydrogenformål

gjennom virkemiddelapparatet og økt bevillingen til EN-OVA med 2 milliarder kroner. I 2023-budsjettet er det satt av nær 4 milliarder kroner til CO₂-håndteringsprosjekter. Vedlegg figur og tabell:

Annex III(a) and (b) – Graphic illustrations of the eligible areas

1755 Vedlegg tabell:

Annex I – Overview of the areas covered by the regional aid map**1 Predefined ‘c’ areas****1.1 Very sparsely populated areas**

Level 3 region	Municipalities
Troms og Finnmark	Tromsø, Harstad-Hárstták, Alta, Vardø, Vadsø, Hammerfest, Kvæfjord, Tjeldsund, Ibestad, Gratangen, Loabák-Lavangen, Bardu, Salangen, Målselv, Sørreisa, Dyrøy, Senja, Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord-Omasvuotna-Omasvuono, Gáivuotna-Kåfjord-Kaivuono, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen, Guovdageaidnu-Kautokeino, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger-Porsáŋgu-Porsanki, Kárášjohka-Karasjok, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Deatnu-Tana, Unjárga-Nesseby, Båtsfjord, and Sør-Varanger
Nordland	Bodø, Narvik, Bindal, Sømna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Herøy, Alstahaug, Leirfjord, Vefsn, Grane, Hattfjelldal, Dønna, Nesna, Hemnes, Rana, Lurøy, Træna, Rødøy, Meløy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Fauske-Fuosso, Sørfold, Steigen, Lødingen, Evenes, Røst, Værøy, Flakstad, Vestvågøy, Vågan, Hadsel, Bø, Øksnes, Sortland, Andøy, Moskenes, and Hamarøy-Hábmer
Trøndelag	The part of Steinkjer that was formerly Verran, Namsos, Osen, Snåase-Snåsa, Lierne, Raarvihke-Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Overhalla, Flatanger, Leka, Inderøy, Indre Fosen, Ørland, Åfjord, Nærøysund, Hitra, Frøya, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Tydal, Meråker, Heim, Rindal, and the parts of Orkland that were formerly Agdenes, Meldal and parts of Snillfjord municipality
Møre og Romsdal	Vanylven, Sande, Stranda, Sykkylven, Vestnes, Rauma, Tingvoll, Sunndal, Surnadal, Smøla, Aure, Fjord, the part of Volda that was formerly Hornindal, the parts of Molde that were formerly Nesset and Midsund, and the part of Ålesund that was formerly Sandøy
Vestland	Tysnes, Kvinnherad, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Modalen, Fedje, Masfjorden, Gulen, Solund, Hyllestad, Høyanger, Vik, Aurland, Lærdal, Årdal, Luster, Askvoll, Fjaler, Bremanger, Stad, Gloppen, Stryn, the part of Voss that was formerly Granvin, the part of Kinn that was formerly Vågsøy, the parts of Sogndal that were formerly Leikanger and Balestrand, and the parts of Sunnfjord that were formerly Gaular, Jølster and Naustdal
Rogaland	Hjelmeland, Suldal and Sauda
Agder	Risør, Gjerstad, Åmli, Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle, and Åseral
Vestfold og Telemark	Drangedal, Nome, Tinn, Hjartdal, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, and Vinje
Innlandet	Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Trysil, Åmot, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os, Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron, Sel, Sør-Fron, Ringebu, Søndre Land, Nordre Land, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, and Vang
Viken	Flå, Nesbyen, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Rollag, and Nore og Uvdal

1.2 Sparsely populated areas

Level 3 region	Municipalities
Trøndelag	The part of Steinkjer that was formerly Steinkjer (i.e. the part that was not Verran), Midtre Gauldal, Selbu, Frosta, and Verdal
Møre og Romsdal	The part of Ålesund that was formerly Haram, Hareid, the part of Volda that was formerly Volda (i.e. the part that was not Hornindal), Ørsta, Averøy, Gjemnes, and Hustadvika
Vestland	The part of Voss that was formerly Voss (i.e. the part that was not Granvin), the part of Kinn that was formerly Flora, the part of Sogndal

	that was formerly Sogndal (i.e. the part that was not Balestrand and Leikanger), the part of Sunnfjord that was formerly Førde, Etne, Bømlo, Fitjar, Kvam, Samnanger, Vaksdal, and Austrheim
Rogaland	Sokndal, Lund, and Bjerkreim
Agder	The part of Lindesnes that was formerly Marnardal, the part of Lyngdal that was formerly Audnedal, Farsund, Flekkefjord, Vegårshei, Tvedestrand, Iveland, Hægebostad, Kvinesdal, and Sirdal
Vestfold og Telemark	Notodden, Bamble, Kragerø, and Midt-Telemark
Innlandet	Øyer, Gausdal, and Vestre Toten
Viken	Aremark, Marker, Aurskog-Høland, Sigdal, Krødsherad, and Flesberg

2 Non-predefined 'c' areas

Level 3 region	Municipalities
Rogaland	Utsira and Kvitsøy
Møre og Romsdal	Aukra

SPØRSMÅL NR. 1756

Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 28. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å unngå at folk belastes for mye gjennom autopass-systemet?

BEGRUNNELSE:

Nylig rapporterte NRK at Moss Transportforum har blitt belastet feil pris på fergestrekningen Moss-Horten når de kjører ombord i Horten. Bastø Fosen erkjenner feilen som har rammet enkelte lastebiler som ved en feil har fått en takst som om lastebilen er lenger enn den faktisk er. Til tross for at de innrømmer feilen ber de lastebilsekskapene om å ta kontakt selv for å få ryddet opp, men for flere transportører er dette en stor jobb. Det naturlige er at Bastø Fosen og andre fergeselskaper selv går gjennom historikken tilbake i tid og rydder opp når feilen ligger hos dem.

Svar:

I dagens ferjedrift er ansvaret for billettering en del av driftskontrakten for et ferjesamband og det er ferjeselskapene som står for anskaffelse og drift av billettsystemene.

Det blir innført automatisk identifisering og måling av kjøretøy i stadig flere samband. Løsningene fungerer gjennomgående godt med lite feil. Et automatisk billettsystem på en ferjekai skal kunne identifisere kjøretøykjennemerker for behandling opp mot avtale eller

fakturerings, identifisere om ekvipasjen faller innenfor særbestemmelser i takstregulativet (f.eks. personbil med tilhenger) og måle den faktiske lengden inklusiv overhengende last og/eller påmontert utstyr. Slik registrering og måling skjer ofte i et krevende ferjekaimiljø med sol, regn, snø, vind, salt og drev rundt kjøretøy. Det er også en utfordring at kjøretøyet er i bevegelse og kan ha en måleteknisk krevende utforming som f.eks. et kjøretøy som drar båthenger uten båt.

Det er vanskelig å bruke støttestrukturdata fra Kjøretøyregisteret ettersom takstberegningen skal skje ut fra målt lengde inkludert last eller påmontert utstyr. I tillegg kommer utfordringer med at tilhengerdrag kan justeres, svingskiver kan flyttes og tilhengere kan byttes slik at målt lengde for kjøretøyet kan variere. Ettersom takseringen ikke skjer i et perfekt miljø, kan det altså oppstå upresise målinger.

På flere av de mindre ferjesambandene benyttes det fortsatt håndholdte løsninger der mannskapet klassifiserer kjøretøy visuelt.

Det er tett kontakt mellom ferjeselskapene som eier og drifter det tekniske utstyret på ferjekaiene og Sentral tjenesteleverandør for systemene og det arbeides fortløpende for å forbedre systemene og redusere antallet feilregistreringer og feilfakturerings. Sentral tjenesteleverandør for AutoPASS for ferje, som har detaljert datatilgang og utfører den praktiske kundebehandlingen, har lagt inn flere forebyggende tiltak som f.eks. at gjentagende

identifiserte feilmålte kjøretøy (identifisert etter klage fra kunden) blir overført til manuell vurdering via foto. Systemet har gjennom driftserfaring fått bygd inn tiltak som skal bidra til redusert antall feilmålinger og konsekvensen av disse.

Ved opprettelse av AutoPASS-regulativ for ferjetakster ble lengdeintervallene for takstgruppene satt slik at de fleste gruppene kjøretøy i praksis ikke ligger nær opp til en takstgrense. Statistikken for 2022 viser at 82 % av alle kjøretøy på riksvegferjesamband er i minste takstklasse AP1/<6m. Ettersom personbiler stort sett er rundt 5 m, kommer det inn relativt få kundeklager.

Dersom det først er målt feil total lengde på et kjøretøy finnes det ingen historikk som ferjeselskapet eller sentral tjenesteleverandør kan benytte for å rette opp feil på eget initiativ. Når fører blir oppmerksom på at det er blitt målt

feil total lengde på sitt kjøretøy, må hen sende inn en klage på dette. Først når en slik klage er registrert vil det være mulig å rette opp i tidligere feilmålinger. I tillegg til ferjeselskapenes kontroll og oppdatering av teknisk måleutstyr, vil systemet derfor også i fremtiden være avhengig av å lære av kundeklager for å kunne forbedres.

I begrunnelsen for spørsmålet peker representant Wiborg spesielt på ferjestrekningen Moss-Horten. Jeg vil for ordens skyld gjøre representanten oppmerksom på at denne ferjestrekningen ikke er en del av det nasjonale billetteringssamarbeidet AutoPASS for ferje og benytter seg derfor ikke av Sentral tjenesteleverandør for AutoPASS for ferje. Sambandet har en tilsvarende løsning med eget kundesenter. utfordringene med korrekt måling er likevel i prinsippet de samme for alle samband.

SPØRSMÅL NR. 1757

Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 24. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden lytte til organisasjoner som Kirkens Bymisjon og bedre papirløses levekår i Norge gjennom å gi dem tilgang til arbeid, helsetjenester, bolig og utdanning?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag 21. mars la Kirkens Bymisjon frem en rapport om papirløse barn og barn av papirløse, med navnet «De usynlige barna». Rapporten viser tydelig at papirløse barnefamilier ikke får dekket sine helt nødvendige basisbehov som mat, medisiner, bolig, klær og leker. Mange papirløse barnefamilier lever i skjul og unngår å kontakte det offentlige eller andre instanser i frykt for å bli rapportert eller utvist. Rapporten viser også at papirløse mødre og unge enslige mindreårige som lever i skjul er særlig utsatt for utnyttelse og vold i nære relasjoner.

Aftenposten kunne samme dag som rapporten legges frem fortelle om en ung mann som har levd og vokst opp som papirløs i Norge. I ung alder ble mannen hovedforsørger for sin mor og søstre, og forteller om hvor vanskelig livet som papirløs i Norge var. Familien fikk til slutt opphold på humanitært grunnlag, men historien til den unge mannen viser at måten Norge behandler papirløse på er umenneskelig og bryter med alle våre menneskerettslige forpliktelser.

Svar:

En asylsøker som har fått avslag på søknaden om beskyttelse og heller ikke fyller vilkårene for å få opphold på humanitært grunnlag i Norge, har en plikt til å forlate landet. For å opprettholde tilliten til asylsystemet vårt er det viktig at personer som ikke har krav på beskyttelse etterlever utlendingsmyndighetenes lovlige fattede vedtak.

Jeg mener det vil sende et helt feil signal dersom myndighetene med den ene hånden skulle avslå en søknad om asyl, og samtidig, med den andre hånden, gi søkeren akkurat de samme rettighetene som en person som har fått oppholdstillatelse. Det vil klart svekke incitamentet til å forlate landet for de som har fått avslag. Det ville også være inkonsekvent, uansvarlig og ikke minst urettferdig overfor de asylsøkerne som retter seg etter avslaget og reiser hjem.

Jeg tilføyer at dagens regelverk åpner for at det kan gis oppholdstillatelse når det ikke er mulig for utlendingen å reise hjem, verken på egen hånd eller med bistand fra norske myndigheter (assistert retur eller tvangsretur). Det er også mulig å få oppholdstillatelse hvis det foreligger sterke menneskelige hensyn eller en særlig tilknytning til riket. Hvorvidt vilkårene for dette er oppfylt er det UDI og UNE som vurderer.

Etter mitt syn ivaretar og balanserer gjeldende regelverk viktige hensyn og gir de åpninger det er behov for.

SPØRSMÅL NR. 1758

Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 23. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Jeg viser til svaret olje- og energiministeren ga meg 16. mars 2023, Dokument nr. 15:1655 (2022-2023). Her er det ingen juridisk begrunnelse for hvorfor vindkraftanleggene på Storheia og Roan kan drives videre.

Kan jeg derfor be om en juridisk begrunnelse for hvorfor anleggene kan drives når statsråden selv fastslår at konsesjonsvedtakene er ugyldige?

BEGRUNNELSE:

Tidligere leder av Justisdepartementets lovavdeling Inge Lorang Backer sier til Teknisk Ukeblad 14. mars: "I prinsippet er nok den driften som nå har funnet sted ulovlig og straffbar:

Videre sier han:

"Forutsetningen for at utbyggeren kan ta området i bruk på en måte som innskrenker eller vanskeliggjør reieneiernes bruk, er at det er hjemmel for det og at de har fått fastsatt erstatning. Ingen av delene er tilfelle på Fosen."

<https://www.tu.no/artikler/jusekspert-mener-fos-en-utbyggerne-kan-straffes-med-boter/527741?key=lxzs-TY8d>

Svar:

Jeg viser til mitt svar av 16. mars til representant Haltbrekken. Svaret uttrykker de juridiske vurderingene som begrunner Olje- og energidepartementets oppfølging av Høyesteretts dom. Selv om Høyesterett la til grunn at konsesjonsvedtakene er ugyldige, innebar dommen ingen umiddelbar opphevelse av vedtakene. Fram til nye vedtak kommer på plass, drives vindkraftverkene i henhold til de opprinnelige konsesjonene, slik det følger av gjeldende forvaltningsrettslige regler og prinsipper.

Når det gjelder de siterte uttalelsene fra artikkelen i Teknisk Ukeblad som representanten viser til begrunnelsen for spørsmålet, vil jeg bemerke at disse omhandler privatrettslige forhold mellom vindkraftselskapene og rein-driften.

SPØRSMÅL NR. 1759

Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 22. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden det ikke er gunstig for noen at en struktur som ikke blir varig, får virke for lenge før man gjør nye endringer, og hvilket tidsanslag vil hun gi bekymrede tillitsvalgte i domstolene for når regjeringen vil avklare domstolstrukturen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til regjeringens prestisjeprosjekt om å reversere domstolsreformen. Det fremgår også av Hurdalsplattformen at regjeringen vil gjeninnføre domstolstrukturen slik den var før domstolsreformen i 2021. Statsråden gikk etter tiltredelsen som justis- og beredskapsminister offensivt

ut, og ville ha en rask reversering av domstolsreformen. Det vises til følgende uttalelser til NTB den 5. desember 2021:

«Er det et mål at reformen reverseres før den har satt seg skikkelig?»

Ja, det kan jeg være tydelig på. Jeg tror ikke det er gunstig for noen at en struktur som ikke blir varig, får virke for lenge før man gjør nye endringer.

Målet er å gjennomføre dette tidlig i perioden så vi deretter kan konsentrere oss om hvordan vi skal styrke domstolene på andre måter, sier Mehl.»

Da det nå har gått over halvannet år siden valget og godt over et år siden de siterte uttalelser, ønsker spørsmålsstiller svar på om statsråden fremdeles mener det hun uttalte til NTB i desember 2021.

Det at domstolenes fremtidige struktur nå har vært uavklart i over halvannet år, har medført en utfordrende situasjon for de ansatte i landets domstoler. Den uavklarte strukturen kommer på toppen av regjeringens nedprioritering av domstolene i statsbudsjettet, som har ledet til at det er innført full ansettelsesstopp i domstolene.

Spørsmålsstiller har blitt kontaktet av hovedtillitsvalgt i NTL Domstolene, som uttrykker bekymring for de ansatte i domstolene sin situasjon og hvor det bes om at jeg i egenskap av å være leder av justiskomiteen kan ta opp en snarlig avklaring vedrørende reverseringsspørsmålet med justisministeren. Det bes på denne bakgrunn om en tilbakemelding på hvilket tidsanslag for strukturavklaring statsråden vil gi de bekymrede tillitsvalgte i domstolene.

Svar:

Jeg har forståelse for at de ansatte i domstolene ønsker å få en avklaring om oppfølgingen av høringen om endringer i domstolstrukturen, nettopp fordi det er krevende å stå lenge i en endringsprosess. Regjeringen er opptatt av å sikre en bærekraftig struktur som kan bidra til ro og forutberegnelighet. Som nevnt i mitt svar på spørsmål nr. 1631 er det avgitt ca. 400 høringssvar, og det er ulike hensyn i denne saken som skal vurderes grundig. Jeg kan derfor ikke si noe på nåværende tidspunkt om når saken vil være ferdig behandlet i regjeringen. Jeg viser for øvrig til mine svar på spørsmål nr. 1492 og 1545.

SPØRSMÅL NR. 1760

Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 28. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at avbøtende tiltak gjennomføres for å minimere forurensing ved mudring av Espenesgrunnen og ved deponering, og vil statsråden sikre at det foretas prøver av massene som tas opp fra bunnen før deponering?

BEGRUNNELSE:

Kystverket ønsker å utdype Espenesgrunnen i innseilingen til Moss havn for å bedre fremkommeligheten og sikkerheten. Innseilingen til Moss havn trafikkeres av Horten–Moss-fergene, konteiner- og bulkbåter til Moss havn og en betydelig småbåt- og fritidsbåttrafikk. De mener det er nødvendig med større bredde på farleden for å kunne separere trafikken og sikre at fergene går uhindret. Espenesgrunnen planlegges utdypet til 10,5 meter dybde. Utdypingen består av ca. 25 000 kubikkmeter løsmasser

som planlegges lagt i sjøbunnsdeponi. Prøver gjort i 2016 viser at ved 6 prøvestasjoner var det moderat til dårlig miljøtilstand på noen av grunnprøvene. Havforskningsinstituttet har ytret bekymring ved mudring og deponering av massene i sjøen blant annet fordi man frykter spredning av forurensede partikler. Det er i området et tosifret antall ålegrasenger av lokal og nasjonal betydning.

Avbøtende tiltak som nevnes i rapport fra Multiconsult at kan gjennomføres er:

- Bruk av siltgardin og overvåking av turbiditet under anleggsarbeid er anbefalt for å innskrenke spredning av finstoff mot det nasjonalt viktige ålegrassamfunnet Søly og ved Reiertangen, dvs. for å unngå nedslamming av ålegrasengen.

- Vurdere mulighet for bruk av sugemudring for å redusere partikkeloppvirvling.

- Vurdere mulighet for bruk av siltgarding og/eller rør for nedføring av mudringsmasser til deponi for å redusere belastning på deponiets influensområde.

- I anleggsperioden vil det være hensiktsmessig å utføre arbeidet mest mulig sammenhengende, for å minske forstyrrelser og påvirkning over tid.

- Gjennomføre oppfølgende undersøkelser av naturtyper og artsforekomster etter tiltak for å øke kunnskap mht. påvirkning fra Kystverkets aktiviteter.

Svar:

Spørsmålet er stilt til samferdselsministeren, men er videre sendt til undertegnede som ansvarlig statsråd.

Jeg deler stortingsrepresentant Elvestuens syn om viktigheten av å ivareta natur og miljø på en god måte i forbindelse med Kystverkets planlegging av mulig farvannsprosjekt i innseilingen til Moss havn.

Kystverket har i planleggingsarbeidet gjennomført grundige undersøkelser for å avdekke massenes egen-skaper og forurensningsgrad. Dette gjelder både i utdypings- og i deponiområdene. Målingene i utdypingsområdene har avdekket områder som er forurenset og områder som er rene. Deponiet er planlagt i en naturlig

forsenkning på sjøbunnen. Massene i dette området er jevnt over lite forurenset, med unntak av forhøyede verdier av enkelte tinnforbindelser.

Kystverket har videre gjort strømmålinger i hele vannsøylen for å få kunnskap om strømforholdene både i utdypings- og deponiområdene. Dette gir kunnskap om faren for spredning av sedimenter, spesielt til ålegrasområdene. Målingene viser liten spredning av partikler.

Undersøkelsene som er gjennomført så langt gir et godt grunnlag for videre arbeid med å sikre at de negative miljøkonsekvensene reduseres til et minimum. Valg av mudringsmetode og avbøtende tiltak vil bli avklart gjennom det gjenstående utredning- og planleggingsarbeidet.

Jeg vil legge til at det mulige farvannsprosjektet vil bedre fremkommeligheten og sikkerheten i innseilingen til Moss havn. Bedre sikkerhet betyr redusert fare for hendelser og ulykker, som igjen kan medføre fare for liv og helse samt akutte utslipp med tilhørende negative miljøkonsekvenser.

SPØRSMÅL NR. 1761

Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 28. mars 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Den kjente russiske opposisjonspolitikeren Vladimir Kara-Murza har svært dårlig helse etter at han ble forgiftet i 2015 og 2017, og står nå tiltalt for «landsforræderi» i en pågående retts sak.

Hvordan vurderer utenriksministeren situasjonen for Vladimir Kara-Murza, og vil hun ta initiativ til å innføre målrettede sanksjoner mot hovedaktører i forfølgelsen og eventuelt andre tiltak som kan bidra til at Kara-Murza slipper ut av fengsel og får nødvendig behandling?

BEGRUNNELSE:

Vladimir Kara-Murza er en kjent russisk opposisjonspolitiker, journalist, historiker og menneskerettighetsforkjemper. Han er politisk fange i Russland, hvor han i en pågående retts sak står tiltalt for «landsforræderi» med en strafferamme på opp mot 25 år. Samtidig er hans helsetilstand svært dårlig. Han ble forgiftet i 2015 og 2017 og lider av senskader; en form for svekkelse av nervesystemet som særlig merkes i ben og armer.

Kara-Murza har en unik stilling i den demokratiske bevegelsen i Russland, og er kjent fra mange opptredener i internasjonale fora, nasjonale parlament, osv. Han har blant annet fått Europarådets Václav Havel menneskerettighetspris i 2022. Han har vært hyppig deltaker på Oslo Freedom Forum og samarbeidet med norske parlamentarikere og Den norske Helsingforskomité om arrangementer i rammen av OSSEs parlamentarikerforsamling.

I november 2021 var han hovedtaler ved Den norske Helsingforskomité's Sakharov Frihetspris-arrangement i Oslo rådhus. Her snakket han om arven etter sovjetisk forfølgelse i dagens Russland. Talen utgjør nå ett av tre punkter i siktelsen mot ham for landsforræderi.

Det er hundrevis av politiske fanger i Russland, men Kara-Murzass sak skiller seg ut. Den er unik ved at han er siktet for landsforræderi kun basert på taler som kritiserer russiske myndigheter. Med hans egne ord:

«Min sak markerer det første tilfellet i det post-sovjetiske Russland der offentlig kritikk av myndighetene er offisielt definert som "forræderi".»

Den norske Helsingforskomité har i samarbeid med aktivisten og finansmannen Bill Browder tidligere hatt kontakt med Utenriksdepartementet om saken hans. I et brev av 31. oktober 2022 ba de om at Norge sammen med likesinnede land innfører målrettede sanksjoner mot hovedaktører i forfølgelsen av Kara-Murza. I et svarbrev av 16. januar 2023 understreker statssekretær Eyvind Vad Petersson at Norge «vil fortsette å konsultere med andre land og vil legge vekt på synspunktene til EU og likesinnede land» når det gjelder å innføre slike sanksjoner. EU har så langt ikke innført noen sanksjoner knyttet til saken mot Kara-Murza, mens Canada og USA har sanksjonert noen og Storbritannia er ventet å gjøre det.

Svar:

Forfølgelsen av og straffesaken mot den kjente russiske opposisjonspolitikeren og menneskerettighetsforsvareren Vladimir Kara-Murza er urovekkende. Jeg ser svært alvorlig på at han risikerer å bli dømt til fengsel i opptil 25 år for blant annet landsforræderi.

Saken er illustrerende for den meget alvorlige menneskerettighetssituasjonen i landet og demonstrerer hvilke virkemidler russiske myndigheter er villige til å ta i bruk for å undertrykke opposisjonelle, krigsmotstandere og andre regimekritikere.

Jeg følger nøye med på utviklingen i saken, og er kjent med at helsesituasjonen til Kara-Murza har forverret seg sterkt den siste tiden. Dette gir grunn til bekymring.

Den norske ambassaden i Moskva følger også situasjonen til Kara-Murza tett, og har vært til stede i flere av

rettshøringene i saken hans. Ambassaden er i nær dialog med nærstående lands ambassader om hvordan man best kan følge opp saken.

Jeg vil fortsette å sette menneskerettighetssituasjonen i Russland, inkludert situasjonen for Kara-Murza og andre politiske fanger, på agendaen i internasjonale fora som OSSE og FNs menneskerettighetsråd.

Samtidig må vi erkjenne at våre virkemidler har begrenset virkning på det russiske regimets hensynsløse framferd overfor sine kritikere.

Etter sanksjonsloven er det ikke mulig for Norge å listeføre personer på egenhånd. Loven gir kun hjemmel for å gjennomføre sanksjoner vedtatt i mellomstatlige organisasjoner, eller som ellers har bred internasjonal oppslutning. Det er slike sanksjoner som har størst legitimitet, og best tvangskraft til å påvirke en stat til å endre adferd. Regjeringen har hatt en klar linje om at vi står sammen med EU og andre allierte for å sikre at sanksjonene treffer sterkt og effektivt.

Norge har så langt sluttet opp om EUs sanksjoner mot Russland, med noen få nasjonale tilpasninger. Stadig flere personer og enheter blir listeført. Til sammen er nå 1 678 fysiske og juridiske personer listeført av EU. Norge har sluttet opp om alle disse listeføringene og de er blitt fortløpende gjennomført i norsk rett. Norge har også sluttet opp om samtlige listeføring under EUs restriktive tiltak mot alvorlige menneskerettsbrudd og -overgrep. Jeg vil fortsette å drøfte videreutvikling av sanksjonsregimet med europeiske kolleger, inkludert listeføring av enkeltpersoner.

SPØRSMÅL NR. 1762

Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 27. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilke verdi tenker statsråden intensjonsavtalen har, og hva gjør statsråden for at den skal bli iverksatt og implementert?

BEGRUNNELSE:

Samfunnsikkerhetsmeldingen beskriver et samfunnsmessig krav om å utnytte de totale beredskapsmessige ressursene hensiktsmessig.

Når en stor samfunnsmessig krise er et faktum, snakker en ofte om den "gylne time". Anerkjent forskning viser at det innenfor denne timen reddes flest liv. Å ha kapasitet raskt fremme ved en hendelse er kritisk viktig. I Norge er det per i dag 14000 vektere, fordelt på i underkant av 9000 årsverk. Til sammenligning har politidistriktene arbeidsgiveransvar for 10000 politimannskaper. En stor andel av disse er ikke en del av de operative politistyrkene.

Det er derfor flere operative vektere enn operative politi. Vekterne utgjør derfor et betydelig forebyggende

og trygghetsskapende element. Dette ble demonstrert når bomben gikk av i regjeringskvartalet for drøye 10 år siden. 20 av vekterne bidro aktivt i livreddende førstehjelp og evakuering. De ordinære samvirkeressursene brukte lang tid på å mobilisere, og gjorde at akutfasen ble fylt av innsats fra blant annet vektere i tjeneste. Til tross for dette er ikke sikkerhetsbransjen nevnt i politiets beskrivelse av samvirkeaktører i kapittel 5 av politiets beredskapssystem del 1.

Vekterbransjen er en uomtvistelig kapasitet når alvorlige hendelser oppstår. For oss er det naturlig at vekterbransjen blir en naturlig del av samvirkefellesskapet, med trening og kompetanseheving som en del av prosessen med å avdekke sårbarheter. Dette var også et helt naturlig for politiet når intensjonsavtalen som ble undertegnet mellom NHO og POD den 17 september 2017. Utdrag fra avtaleteksten:

"Formålet med avtalen er å sikre at partene samhandler for å forebygge og forhindre kriminalitet, samt opprettholde sikkerhet, ro og orden. Dette vil også gjelde ved ekstraordinære hendelser og kriser. Politiet og sikkerhetsbransjen skal involvere hverandre i aktuelle planer, instruksjon, øvelser, evaluering og læring. Avtalen skal sikre kjennskap til aktørenes virksomhet, ressurser, kompetanse og organisering. Avtalen skal søke å bedre ressursutnyttelsen, og bedre kvaliteten i løsningen av partenes oppgaver og oppdrag. Avtalen skal sikre en nasjonal tilnærming".

Svar:

Jeg mener at det er viktig å gjøre bruk av våre samlede ressurser når en alvorlig hendelse oppstår, og jeg er enig med representanten i at vekterbransjen representerer en viktig kapasitet i slike tilfeller.

Som representanten viser til inngikk Næringslivets hovedorganisasjon (NHO) og Politidirektoratet 17. september 2017 en intensjonsavtale for å sikre at de to partene samhandler for å forebygge og forhindre kriminalitet samt opprettholde sikkerhet, ro og orden, også ved ekstraordinære hendelser og kriser. Jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at det samtidig med utarbeidelsen av intensjonsavtalen, ble utarbeidet samarbeidsavtaler for inngåelse mellom stedlig politidistrikt og sikkerhetsbransjen. Disse avtalene omhandler også forholdet mellom politiet og sikkerhetsbransjen i forbindelse beredskap, ekstraordinære hendelser og kriser, herunder kostnader som følger av å benytte sikkerhetsbransjen. Elleve av tolv politidistrikter har inngått slike lokale avtaler med sikkerhetsbransjen. Også det siste politidistriktet melder om bra samarbeid med sikkerhetsbransjen lokalt.

Samarbeidet mellom politiet og sikkerhetsbransjen er omtalt under samvirkeaktøren NHO, i gjeldende versjon av Politiets beredskapssystem (PBS) del I, kapittel 5.27. I flere av kapitlene i PBS del I beskrives politiets rolle og ansvar ovenfor samvirkeaktører, og det presiseres at politidistriktene skal samarbeide nært med regionale og

lokale samvirkeaktører og relevante objekteiere. Det er viktig å understreke at det er det enkelte politidistrikt som har ansvaret for polititjenesten, herunder samvirket med sikkerhetsbransjen om beredskap og bidrag til håndtering av ekstraordinære hendelser og kriser. Politiet samarbeider også med andre private aktører på forskjellige nivå, for eksempel Næringslivets sikkerhetsråd, også omtalt i PBS I.

Sikkerhetsbransjen er rettslig regulert i vaktvirksomhetsloven. Innenfor rettslig ramme og funksjon har sikkerhetsbransjen en rolle som kan være viktige bidrag for å forebygge og forhindre kriminalitet, samt bidra ved beredskap, ekstraordinære hendelser og kriser. Sikkerhetsbransjen bidrag må baseres på selvstendig hjemmelsgrunnlag. Politiets oppgaver er regulert i en rekke lover og annet regelverk som spesifikt omhandler roller, ansvar og myndighet mv. Sikkerhetsbransjen vil på bakgrunn av dette ikke kunne bidra innenfor alle beredskapsområder.

Sikkerhetsbransjen har blitt benyttet i forbindelse med reelle krisehendelser. Det er liten tvil om at sikkerhetsvaktene i DSS gjorde en stor innsats i forbindelse med bombeeksplosjonen i regjeringskvartalet 22. juli 2011. Denne innsatsen ble de, med rette, berømmet for blant annet av 22. juli kommisjonen i deres rapport NOU 2012:14. Under naturkatastrofen i Gjerdrum i 2020 ble sikkerhetsbransjen innleid av kommunen for å benyttes til vaktholdsoppgaver med å sikre skredområdet etter at politiet var ferdig med sitt oppdrag. Dette er eksempler på hvordan et bredt spekter av beredskapsaktører samvirker for å løse et felles oppdrag. Sikkerhetsbransjen er også benyttet til vakthold mv. ved objekter i forbindelse med den sikkerhetspolitiske situasjon Norge nå er en del av.

SPØRSMÅL NR. 1763**Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 29. mars 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Jeg viser til den siste tidens oppslag vedrørende Akademiet og bruk av offentlig støtte i de ulike delene av konsernet, særlig bruk av midler gitt til Akadamiets offentlig støttede private skoler til den kommersielle delen av selskapet, i Klassekampen, og kan jeg derfor be statsråden om en redegjørelse for de grep regjeringen og Utdanningsdirektoratet har tatt for å se til at midlene gitt til Akademiet blir brukt i samsvar med loven?

Svar:

Privatskolelova § 6-3 fastsetter at statstilskuddet og skolepengene i sin helhet skal komme elevene til gode. Utbytteforbudet innebærer at alle former for åpne eller skjulte uttak av midler eller andre disposisjoner som medfører at offentlige tilskudd og skolepenger fra elevene ikke fullt ut kommer elevene til gode, er forbudt. Loven er likevel ikke til hinder for handel med nærstående selskaper, så lenge det skjer på markedsvilkår.

Sommeren 2021 inngikk Solberg-regjeringen et forlik med skolene i Akademiet-strukturen, og skolene måtte tilbakebetale 10 millioner kroner til staten. Til gjengjeld

skulle det ikke åpnes eller fullføres tilsyn for årene 2015 til og med 2019. Det følger likevel av forlikssavtalen at staten kan kreve tilbakebetaling av statstilskudd dersom det oppdages vesentlig nye forhold fra denne perioden.

Tidligere statsråd, Guri Melby, må svare for de vurderinger som ble gjort som grunnlag for forlikssavtalen. Dagens regjering er uansett rettslig forpliktet av den inngåtte forlikssavtalen.

På grunnlag av blant annet flere oppslag i media, ba jeg i brev av 17. november 2022 Utdanningsdirektoratet om å gjennomføre nødvendige undersøkelser for å avklare om det i perioden 2015-2019 har funnet sted vesentlige nye forhold som er i strid med forbudet mot utbytte i privatskolelova. Utdanningsdirektoratet skal innen 1. juni 2023 sende departementet en rapport med sine vurderinger og funn. Jeg vil så ta stilling til om det er grunnlag for å kreve tilbakebetaling av statstilskudd.

Utdanningsdirektoratet fører på vanlig måte tilsyn med Akademiet-skolene for tiden etter 1. januar 2020 mens departementet er klageinstans.

Jeg vurderer løpende om det er behov for reguleringsendringer for å sikre at privatskolelovens klare utbytteforbud er reelt.

SPØRSMÅL NR. 1764**Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 31. mars 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Betyr finansministerens uttalelser på Rederiforbundets årskonferanse at han vil skrinlegge endringene i rederiskatteordningen knyttet til utseilt distanse og endringer for brønnbåter, som varslet i Prop 1 LS, og ref. Skatteetatens varsel om utkastelse av rederiskatteordningen til enkelte brønnbåtrederier?

BEGRUNNELSE:

På årskonferansen til Rederiforbundet i dag, 21. mars, sa finansministeren at næringen ikke trengte å bekymre seg for eventuelle endringer i rederiskatteordningen.

Svar:

Flertallet i Skatteutvalgets innstilling, jf. NOU 2022: 20 Et helhetlig skattesystem, foreslo å avvikle rederiskatteordningen.

Det følger av Hurdalsplattformen at politikken må sikre gode vilkår for norske sjøfolk og at det legges til rette for aktivitet i hele verdikjeden. Jeg vil derfor ikke ta initiativ til å avvike rederiskatteordningen, slik flertallet i Skatteutvalget foreslo. Det betyr at Regjeringen ikke kommer til å foreslå å avvike ordningen, slik noen har spredd usikkerhet rundt.

Representanten sikter muligens til en relatert, men annen sak. Som det fremgår av omtalen i Prop. 1 LS (2022–2023) Skatter, avgifter og toll 2022 kapittel 15, fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak ved behandlingen av Meld. St. 2 (2019–2020) Revidert nasjonalbudsjett 2020, se Innst. 360 S (2019–2020):

«Vedtak 784: Stortinget ber regjeringen utrede og vurdere endringer i rederiskatteordningen slik at selskaper innenfor

ordningen i tillegg til virksomhet som kvalifiserer for rederibeskatning kan drive virksomhet som ikke er støtteberettiget, og som skal beskattes ordinært. Status for saken skal omtales i forbindelse med nasjonalbudsjettet for 2021.»

Regjeringen Solberg sendte 24. september 2021 ut et høringsforslag om å innføre adgang for selskaper i rederiskatteordningen til å drive visse typer skipsfartsrelatert virksomhet, som i dag ikke er tillatt innenfor ordningen (delt virksomhet). Departementet har ikke mer å meddele om dette nå enn det som følger av Prop. 1 LS (2022–2023) Skatter, avgifter og toll 2022 kapittel 15.

Når det gjelder konkrete skattesaker knyttet til tolkningen av den gjeldende rederiskatteordningen, må disse behandles av Skatteetaten på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 1765

Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 30. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvorfor har ikke regjeringen pålagt Statnett å redusere eksportkapasiteten på North Sea Link tidligere og kan Norge, på samme måte som britene, redusere kapasiteten ytterligere når det er behov for å balansere det norske kraftsystemet?

BEGRUNNELSE:

På landsmøte til Senterpartiet opplyste Finansministeren at regjeringen hadde pålagt Statnett å redusere eksportkapasiteten på kabelen North Sea Link. På utallige henvendelser og spørsmål fra FrP om muligheter for å begrense krafteksporten har regjeringen opplyst at dette er mer eller mindre umulig.

Svar:

Overføringskapasiteten på North Sea Link (NSL) har ikke vært fullt utnyttet etter at den kom i ordinær drift mot slutten av oktober 2022. Under den forutgående prøvedriften på rundt ett år var kapasiteten varierende og hovedsakelig redusert begge veier. Noe redusert overføringskapasitet har fra britisk side vært begrunnet med tekniske forhold. En konsekvens har vært at det i enkelte perioder har vært mindre overføringskapasitet i forbindelsen inn til Norge

enn fra Norge til Storbritannia. Hva som er faktisk flyt over kabelen, beror også på tilbud og etterspørsel i markedet, slik at denne asymmetrien har i praksis ikke hatt stor betydning for hvor mye strøm som faktisk flyter den ene eller den andre veien.

Den aktuelle situasjonen er tatt opp med britisk side både på myndighetsnivå, og av Statnett. Det har pågått dialog over tid mellom Statnett og deres partner i Storbritannia (National Grid ESO), og mellom Reguleringsmyndigheten for energi og den britiske regulatoren (Ofgem) med sikte på å forbedre situasjonen.

Med bakgrunn i situasjonen på britisk side har departementet sett behov for å klargjøre innholdet i Statnetts konsesjon for tilrettelegging av kraftutveksling mellom Norge og Storbritannia. Departementet har derfor i brev til Statnett av 15. mars presisert at konsesjonen skal forstås og praktiseres slik at det legges til rette for størst mulig grad av symmetri i tilgjengelig utvekslingskapasitet på forbindelsen. I henhold til konsesjonen skal Statnett rette seg etter de bestemmelser departementet treffer med hensyn til vilkårene for forbindelsen.

Det er fortsatt Statnetts oppgave å fastsette den eksakte kapasiteten på kabelen.

SPØRSMÅL NR. 1766**Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 30. mars 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for status og prosess knyttet til nevnte CO₂-kvotetildelingene?

BEGRUNNELSE:

Elkem Thamshavn har mye spillvarme som kommer lokalsamfunnet til gode. Gjennom spillvarme sikres oppvarming til to fotballbaner, basseng og lavere priser på fjernvarme, for å nevne noe. Det er svært positivt at slik spillvarme kommer lokalsamfunnet til gode. Alternativet er bruk av elektrisitet, som fremover vil kreve ytterligere økt kraftproduksjon.

Forslag til nye CO₂-kvotetildelinger ser ut til å føre til at Elkem Thamshavn i praksis enten må avvikle ordningen eller øke prisen for å kompensere kvotekostnaden på varmen som leveres. I verste fall kan man risikere at denne spillvarmen vil gå ut i fjorden. I Avisa Sør-Trøndelag har statssekretær Ragnhild Syrstad uttalt:

«Vi tar denne problemstillingen her på største alvor fordi det spenner bein under en viktig problemstilling som ligger foran oss. Dessverre tror jeg dette er et veldig dårlig eksempel på en skrivebordsøvelse som slår helt feil ut. Jeg må komme med en tur til Brussel så raskt som mulig for å få prøvd å retta opp i dette systemet. For dette gjelder sikkert flere enn Elkem.»

Videre sier hun:

«Det kan være det trekker ut i tid. Fra departementet sin side så må vi rette opp i systemet i sin helhet og ikke bare en enkeltsak. Da tar det ofte litt lenger tid. Vi er i hvert fall enige om at dette er helt "høl i haue".»

Svar:**Innledning**

Jeg vil i det følgende svare generelt om problemstillingen stortingsrepresentanten tar opp og departementets oppfølging overfor EU. Jeg ønsker ikke å uttale meg om den konkrete saken det er vist til i begrunnelsen for spørsmålet, som gjelder tildelingen av gratiskvoter til Elkem Thamshavn for inneværende tildelingsperiode (2021-2025). Bedriften har påklaget tildelingen til Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet vil kunne få klagen til behandling som klageinstans. Jeg ønsker ikke å foregripe eventuell klagebehandling.

Bakgrunn for problemstillingen – utformingen av tildelingsreglene

Jeg er godt kjent med at regelverket for tildeling av gratis klimakvoter er utformet slik at noen industribedrifter

kan få færre gratis klimakvoter dersom de gjenvinner og eksporterer overskuddsvarme, enn om varmen ikke hadde blitt utnyttet.

Forklaringen på dette er innfløkt, men skyldes at tildelingen av gratiskvoter skal følge et eksplisitt hierarki, med fire nivåer for tildelingsstandarder:

- a) Produkt
- b) Varme
- c) Brensel
- d) Prosessutslipp

I Norge finnes det flere bedrifter som får tildelt kvoter ut fra punkt c) eller d) i tildelingshierarkiet, og som samtidig faller i kategorien «anses utsatt for karbonlekkasje». Karbonlekkasjeutsatte virksomheter får som utgangspunkt tildelt gratiskvoter tilsvarende 100 prosent av det beregnede tildelingsgrunnlaget.

Noen av disse bedriftene eksporterer overskuddsvarme til allmenntilgode formål eller til andre bedrifter som ikke er en del av EUs kvotesystem. Bedriften får da tildelt kvoter for varmeeksporten etter punkt b) i tildelingshierarkiet. I den grad eksporten av varme går til formål som ikke faller i kategorien «anses utsatt for karbonlekkasje», får bedriften tildelt gratiskvoter tilsvarende 30 prosent av tildelingsgrunnlaget.

Overskuddsvarmen kommer fra prosesser som gir bedriften krav på tildeling av gratiskvoter etter punkt c) eller d). Fordi EU-regelverket ikke åpner for at man kan få tildelt gratiskvoter for det samme utslippet flere ganger, må tildelingen for varmen trekkes fra tildelingen etter c) og d). Tildelingen for varmen kommer ikke i tillegg. At det dermed gis tildeling etter tildelingsstandard b), og ikke etter c) eller d), skyldes at førstnevnte er høyere i tildelingshierarkiet. Denne avstemningen mellom tildelingsstandardene tar ikke hensyn til om varmen leveres til formål som er karbonlekkasjeutsatte eller ikke. Det betyr at dersom bedriften eksporterer varme til formål som ikke er karbonlekkasjeutsatt blir tildelingen av gratiskvoter mindre for bedriften, på grunn av at det da for denne delen kun gis tildeling med 30 prosent av tildelingsgrunnlaget. Jo mer varme som leveres jo mindre tildeling får bedriften. Denne effekten svekker insentivene til å utnytte overskuddsenergi.

Klima- og miljødepartementets oppfølging

Jeg er enig i at regelverket om tildeling av gratiskvoter kan gi uheldige utslag, særlig i de tilfeller der bedriften eksporterer overskuddsvarme til allmenntilgode formål.

Problemstillingen har vært tema for flere klagesaker, og Miljødirektoratet har forsøkt å finne en løsning. For å

unngå den uheldige effekten la Miljødirektoratet opprinnelig opp til at bedriftene kunne unnlate å søke om tildeling for eksport av varme. Ved å se bort fra eksporten av overskuddsvarme ville virksomhetene i stedet få tildelt kvoter basert på den underliggende aktiviteten varmen var gjenvunnet fra. ESA konkluderte imidlertid med at løsningen ville bryte med det totalharmoniserte EU-regelverket, som bygger på en streng etterfølgelse av hierarkiet for tildeling av gratiskvoter. EU-regelverket er klart på hvordan dette skal løses.

Tildelingsreglene skal imidlertid nå revideres, etter at det i EU er enighet om oppdatering av det overordnede kvotedirektivet som ledd i den såkalte «Klar for 55»-pakken. Miljødirektoratet har tatt saken opp med EU-Kommisjonen, for å sikre at problemstillingen tas tak i under revisjonen. Kommisjonen har allerede gitt signaler på embetsnivå om at de i revisjonsarbeidet vil se nærmere på problemstillingen.

Jeg har i tillegg tatt opp problemstillingen med generaldirektør i EU-Kommisjonens Generaldirektoratet for

klima, Kurt Vandenberghe, i mitt møte med ham i Brussel den 16. mars. Vandenberghe bekreftet at Kommisjonen er klar over problemstillingen og at de skal behandle den i forbindelse med den kommende revisjonen. Klima- og miljødepartementet vil følge opp med et brev til Kommisjonen ved Vandenberghe for å få ytterligere bekreftelse på dette, og vil fortsette å ta opp problemstillingen i egnede forum.

Forhåpentligvis vil vi med dette oppnå en bedre regelutforming som sikrer gode incentiver for energigjenvinning. Eventuelle endringer i reglene som følge av revisjonen vil imidlertid først få virkning fra 2026 (det vil si for neste tildelingsperiode fra 2026-2030). Jeg mener det er viktig å få rettet opp i dette uheldige utslaget av reglene så snart som mulig. Særlig i lys av situasjonen Europa står i, med en alvorlig energikrise over hele kontinentet. Jeg har derfor i nevnte brev bedt om at problemstillingen tas tak i allerede nå og gjelde for inneværende periode.

SPØRSMÅL NR. 1767

Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 30. mars 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Staten er største eier i Teknologisenter Mongstad (TCM). TCM har driftsmidler ut 2023, men da er perioden de er inne i over. Slik undertegnede har forstått det, så er det enda uvisst hva som skjer med senteret etter 2023. Ordfører Per Lerøy (AP) sier 21.03.2023 til Avisa Nordhordland at næringsministeren har sagt at TCM vil få videre driftstøtte fra staten. Stortingsrepresentanten Merkesdal (AP) svarer imidlertid mer vagt til samme avis.

Kan næringsministeren bekrefte at TCM vil få støtte til videre drift etter periodens utløp?

BEGRUNNELSE:

Teknologisenter Mongstad (TCM) har siden starten i 2012 testet og verifisert teknologier for CO₂-fangst og lagring. Senteret er en svært viktig arena for kvalitetssikring av renseteknologi og er derfor en svært viktig del av løysinga på klimakrisa. Gjennom å bygge bro mellom teknologiutviklerer, vitenskap og industriell anvending av teknologier for CO₂-fangst, har senteret blitt et av de mest komplekse industrieanlegg vi har Norge.

TCM bidrar også inn i et viktig arbeid med «Greenspot Mongstad» som er et samarbeid om grønn omstilling i et breitt partnerskap mellom flere aktører som bl.a. kommuner, Nordhordland Næringslag og Industriutvikling Vest for å nevne noen.

TCM har driftsmidler ut 2023. Da er perioden de er inne i over. Slik undertegnede har forstått det, så er det enda uvisst hva som skjer med senteret etter 2023, og om driften blir forlenget og for hvor lang periode det blir. Undertegnede viser til at TCM innehar unik kompetanse og er viktig i klimakampen. For regionen og Alver kommune er dette verdifulle kompetansearbeidsplasser også med tanke på «Greenspot Mongstad». TCM trenger forutsigbare rammer og driftsmidler over tid for å opprettholde aktivitet og beholde forskerkompetanse og kompetanse for øvrig. En ny driftsperiode etter 2023 bør minimum ha en periode på 5 til 6 år for å skape trygghet og forutsigbarhet for å inngå bla. nye kontrakter.

Svar:

Teknologisenteret på Mongstad (TCM) har vært en viktig testarena for utviklingen av Langskip og for utvikling av fangstteknologier. Siden 2007 har staten støttet TCM med om lag 7 mrd. kroner. Deltakeravtalen for TCM utløper 31.12.2023. Gassnova SF, som forvalter statens eierskap i TCM DA, har gjennomført en kartlegging av mulige alter-

nativer for videre drift etter avtalens utløp. Departementet og Gassnova er i dialog med de industrielle eierne om løsninger for TCM etter utløpet av gjeldende deltakeravtale.

Jeg vil komme tilbake med vurderingene av forslag om fremtidig virksomhet og statens rolle i TCM i statsbudsjettet for 2024.

SPØRSMÅL NR. 1768

Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 30. mars 2023 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Den fiktive kapitalinntekten eller verdiøkningen som følge av prisstigning finnes ikke i bondens reelle inntekt fra år til år, og kan ikke benyttes som en kontantstrøm i avtaleoppsettet. For jordbrukets kontantstrømmer eksisterer ikke denne gevinsten eller tapet.

Mener statsråden, som har to representanter fra Landsbruksdepartementet i Budsjettnemnda for jordbruket, at «effekt av finansiering» likevel fortsatt skal benyttes som en faktisk kontantstrøm når jordbrukets innbetalinger og utbetalinger stilles opp i Totalkalkylen?

BEGRUNNELSE:

Budsjettnemnda for jordbruket har som hovedoppgave å legge fram materiale som kan danne grunnlag for vurdering av den økonomiske stillingen i jordbruket, først og fremst til bruk under forhandlingene om jordbruksavtalene. Jordbruksforhandlingene danner dermed et bilde på hvilke muligheter og begrensinger som ligger i jordbrukets tilgang til næringsinntekter, spesielt fremover i tid.

Jeg ønsker derfor å løfte hvilken målbarhet og relevans «effekt av finansiering» eller beregnet realrente har for jordbruksforhandlingene, og spesielt effekten av oppnådd resultat ved en avtale.

Noe av poenget med Totalkalkylen er å gi en best mulig oversikt over faktiske inntekter og kostnader i jordbruket. Det antas å være i nemndas interesse å vise til den økonomiske stillingen, og budsjetter for den løpende matproduksjonen, som jordbruket er, og ikke en matproduksjon der avviking ligger til grunn. Store deler av kapitalbasen knyttes til en løpende produksjon, og kan ikke gjennomgå en likvidasjon hvert år.

Dersom et prinsippet skal legges til grunn i de årlige jordbruksforhandlingene må man se på de faktiske likvidasjonene som foretas. Her er eksempler på slike likvidasjoner:

1. Produksjoner som faktisk avvikles, og ikke fortsetter som en del av næringen, og hva beløper gevinst/tap seg til ved overdragelse/salg i sum.
2. Produksjoner som overdras til fortsatt produksjon, og hvilke gevinster/tap realiseres ved eierskifte i sum.
3. Synliggjøre kapitalobjekter der tap/gevinst realiseres per år.

Svar:

Budsjettnemnda for jordbruket består av fagpersoner blant annet fra jordbruksavtalepartene og har som oppgave å utarbeide omforent grunnlagsmateriale til jordbruksoppjøret innenfor rammer gitt av Stortinget og avtalepartene. Innenfor disse rammene forholder jeg meg til det grunnlagsmaterialet som nemnda avgir, og går naturligvis ikke inn med politisk instruksjon av nemndas datainnsamling og faglige vurderinger av enkeltheter i beregningene.

Det synes for øvrig som spørsmålet er basert på en misforståelse, siden Totalkalkylen ikke er et regnskap basert på kontantstrøm. Det regnskapsmessige resultatet er blant annet basert på at kapitalslitet er beregnet av prisjustert saldo som gir høyere avskrivninger enn bonden har i sitt regnskap. Samtidig er beregningen av rentekostnader basert på realrente. Disse avvikene fra vanlige regnskapsmessige prinsipper henger sammen. Inntektsutvalget (NOU 2022:14) foreslo å gjøre opp Totalkalkylen etter vanlige regnskapsmessige prinsipper, og viste at det ville gitt et høyere regnskapsmessig resultat.

Jeg vil også vise til at regjeringen med jordbruksoppjøret i 2022 viste at arbeidet med å bedre jordbrukets

inntektsmuligheter ikke henger på beregningsmessige teknikaliteter i grunnlagsmaterialet.

SPØRSMÅL NR. 1769

Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 29. mars 2023 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil statsråden gjøre noe for å sikre likestilling i hoppporten, slik at også kvinnelige utøvere kan delta i skiflyving i verdenscupen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til oppslag i VG 21.03 d.å om «SKI-DIREKTØR VIL KNUSE LUNDBYS HÅP: - HVORFOR VIL DE HOLDE OSS TILBAKE?»

Der fremgår det at det fortsatt er motstand innen idretten mot at kvinner også får delta i topparrangementer i skiflyving. Motstanden synes ikke å være godt begrunnet.

Idretten er i utgangspunktet styrt av idrettens egne organer. Det er også slik at norsk idrett fungerer innenfor et internasjonalt rammeverk, og innen internasjonale sammenslutninger. I andre land er det varierende støtte til likestilling. Det gir seg også utslag i hvordan internasjonal idrett drives. Norsk idrett har i mange sammenhenger vært en pådriver for likestilling, men møter fortsatt motstand.

Statsråden kan og bør signalisere klar støtte til likestilling i idretten. Statsråden bør også vurdere hvilke andre muligheter norske myndigheter har for å bidra til likestilling innen nasjonal- og internasjonal idrett.

Svar:

Søndag for en uke siden sto jeg endelig i Vikersundbakken og så kvinnene sette utfor skiflyvningsbakken for aller første gang. Det har tatt alt for lang tid. Det var for sent allerede i 2004, da kvinnebevegelsen i Arbeiderpartiet og jeg sammen med mange andre tok opp kampen for at Anette Sagen og resten av jentene skulle få fly langt på ski. Det var for sent i 2010, da vi sa tydelig fra om hva vi syntes da noen forsøkte å ta fra Anette Sagen æren av å være første hopper i den nye Holmenkollbakken. Og det var for sent i 2018, da vi sa fra at det var uakseptabelt at jentene

måtte reise hjem fra OL etter at de kun fikk konkurrere i normalbakke.

I internasjonale fora, møter, kronikker, bevilgninger og i vurderingen på hvilke arrangement vi deltar på, i posisjon og opposisjon i årevis, har vi prioritert likestilling. Også i hoppporten. Dette er fortsatt topp prioritet og også en av årsakene til at jeg søndag reagerte skarpt på at renndirektør for hopp i Det internasjonale ski og snowboardforbundet (FIS), Sandro Perstle, ikke ville gi kvinnes skiflygingsrenn verdenscupstatus neste sesong. Og dette er årsaken til at vi i tildelingsbrevene til idretten påpeker at likestilling og deltakelse er de to absolutt viktigste prioriteringene.

Det vanskelig å forstå at noen kan se jentenes hopping i Vikersundbakken som noe annet enn et langt skritt i riktig retning. Det er enda vanskeligere å forstå at noen fortsatt er motstandere av denne utviklingen. Selvsagt skal idrett være for alle. Selvsagt skal kvinner delta på de arenaer de selv ønsker. Selvsagt skal kvinner hoppe i de største bakkene.

Jeg synes det er veldig positivt dersom spørsmålet fra Hjemdal er ett tegn på at Fremskrittspartiet fremover vil engasjere seg mer i likestillingskampen både generelt, og i idretten spesielt. Frem til nå har det dessverre vært svært sjelden vi har sett Fremskrittspartiet engasjere seg. Ikke minst håper jeg engasjementet består også når medias oppmerksomhet er mindre enn akkurat nå, og behovet derfor er ekstra stort. Likestillingskampen trenger flere røster som tar plass og sier fra om at vi forventer og krever at samfunnet og også idretten blir likestilt.

Idretten er en selvstendig organisasjon og det er de som har ansvaret for å endre idrettens strukturer. Når det gjelder kvinnehopp har Norge vært en pådriver og en kraft for endring internasjonalt. Rennet i Vikersund hadde ikke skjedd uten utrettelig innsats fra det norske skimiljøet – fra ledere, trenere og ikke minst fra utøvere som har stått på barrikaden og talt FIS midt i mot.

Den kampen har de regjeringens fulle støtte i – uansett når og hvor det er behov for å ha den.

SPØRSMÅL NR. 1770**Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 29. mars 2023 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere en form for økonomisk hjelp til museer og antikvariske bygg som tar skade av høye strømpriser?

BEGRUNNELSE:

Strømkrisen og de høye strømprisene har ført til at en rekke museer og bygdetun har måtte kutte kraftig i bruken av strøm. Dette vil kunne ha store konsekvenser for vern og bevaring av antikvariske bygninger med stor historisk verdi. Det å kutte strømmen vil i verste fall føre til fukt- og kuldeskader på bygninger med stor historisk verdi.

Etter to år med lukkede dører på grunn av korona er nå deler av kulturtilbudet strøm-stengt. Dette har minnert vår adgang til kultur og hemmer historiefremføring til befolkningen. I gamle Hedmark har mange museer vært stengt gjennom hele vinteren på grunn av høy strømpris og museumstilbudet har vært svært dårlig. Mange skoler og barnehager som skulle ha besøkt museene har måttet utsette dette. Som et eksempel hadde Anno Museum Kongsvinger før pandemien en årlig strømregning på 4 millioner kroner. I fjor reduserte de strømforbruket med 30 prosent og endte til tross for dette med en strømregning på 11 millioner kroner. For å betale strømregningen måtte derfor museet kutte ned på alle områder, holde stengt, utsette konserveringsprosjekter og kutte ett årsverk. Det er også eksempler på at antikvariske bygg gjennom vinteren har fått frostskaider og vannskaider på grunn av sprukne rør som igjen har sammenheng med at det spares på strøm i dyrtiden. Det er viktig å ivareta kulturtilbudene og den norske kulturarven. Både privatpersoner, næringsliv og landbruk får kompensert deler av sine strømkostnader, og det kan hevdes at også museer og antikvariske bygg burde få noe støtte. Dette av hensyn til å bevare kulturarv og ivareta allmuens adgang til den.

Svar:

Jeg er godt kjent med de utfordringene mange museer står i. Dette gjelder også andre aktører med ansvar for viktige, kulturhistoriske bygninger. Forutsetningene museene har for å ta godt vare på samlingene sine har bedret seg en hel del de senere årene. Rapportering og statistikk fra museene viser imidlertid at de fremdeles har utfordringer med vedlikeholdet av sine om lag 5 500 kulturhistoriske bygninger. Denne utfordringen er dessuten økende, bl.a. som følge av de senere års varmere og fuktigere klima. De

høye strømprisene de siste par årene har gjort situasjonen enda vanskeligere.

Museene med årlige driftstilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet mottar 2,4 mrd. kroner i 2023. Dette er midler som skal dekke mange oppgaver museene har tatt på seg på vegne av fellesskapet, deriblant bygningsvern. Prioriteringen av hvordan disse midlene skal benyttes, overlater jeg til museene og deres faglige vurderinger.

Generelt finnes det også gode tilskuddsordninger til vedlikehold og istandsetting av kulturhistorisk verdifulle bygninger gjennom Riksantikvaren, fylkeskommuner og kommuner samt Kulturminnefondet.

Det er ingen partier som har gått inn for å opprette en egen strømstøtteordning for museer, heller ikke spørsmålsstillerens eget parti. I forbindelse med strømsituasjonen, har imidlertid regjeringa innført en rekke tilskuddsordninger for å avhjelpe situasjonen på kulturfeltet, deriblant Energitilskuddsordningen for næringslivet. Anno museum, som spørsmålsstiller nevner spesielt i sin begrunnelse, mottok 3,3 mill. kroner. Totalt har 44 mill. kroner gått til museer gjennom denne ordningen. Regjeringa har for øvrig varslet at den i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett vil fremme forslag for Stortinget om en pris- og lønnsjustering av budsjettet som veier opp for den ekstraordinære kostnadsveksten i år. Hvis dette blir vedtatt, vil det gi et større handlingsrom for museene. Denne regjeringas avvikling av forrige regjeringas ABE-kutt, vil også øke det økonomiske handlingsrommet. Dersom prisnivået på strøm går ned utover våren, vil det bidra ytterligere til å avhjelpe situasjonen for museumsinstitusjonene.

Selv om situasjonen for norske museer er utfordrende, og behovet innen bygningsvern er betydelig, har jeg tillitt til at de midlene museene mottar fra det offentlige, inkludert de ekstraordinære tilskuddene regjeringa har innført i forbindelse med de økte strømprisene, benyttes på en måte som bidrar til at våre kulturhistoriske bygninger tar minst mulig skade.

SPØRSMÅL NR. 1771**Innlevert 21. mars 2023 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 29. mars 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvilke instrumenter som skal beskytte det indre marked og motvirke urettferdig praksis oppgraderer EU nå, og hva er regjeringens vurdering av disse?

BEGRUNNELSE:

Statsråden sa i sin utenrikspolitiske redegjørelse for Stortinget 21. mars at EU nå oppgraderer «sin handelspolitiske verktøykasse med instrumenter som både skal beskytte det indre marked og motvirke urettferdig praksis fra handelspartnere.» Dette spørsmålet stilles fordi det er ønskelig med en redegjørelse for hvilke instrumenter (som skal beskytte det indre marked og motvirke urettferdig praksis) statsråden refererte til og hvordan regjeringen vurderer disse.

Svar:

EU har den siste tiden arbeidet med å utvikle nye handelspolitiske instrumenter for å beskytte det indre marked og motvirke uheldig handelspraksis fra handelspartnere.

Eksempler på slike instrumenter er:

Instrument for grov økonomisk tvang

Instrumentet er ment å motvirke økonomiske tvangsmidler fra andre land, med mulighet til å treffe mottiltak mot myndigheter, selskaper og individer. Kommisjonen gis ihht forslaget omfattende fullmakter. Forslaget er nå til behandling i EU og det arbeides for en løsning tidlig innværende år.

Instrument for utenlandske subsidier

Formålet med dette instrumentet som trådte i kraft i EU i januar i år, er å tette såkalte regulatoriske hull i konkurransereglene for det indre marked. Det skal bidra til sikre like konkurransevilkår i det indre marked, ved å forhindre at utenlandske foretak vrir konkurranse ved hjelp av hjemlige subsidier.

Instrument for gjensidighet for offentlige anskaffelser (IPI)

IPI skal sikre gjensidighet i markedsadgang for offentlige anskaffelser, slik at tredjeland som ikke åpner sine markeder for EU-tilbydere heller ikke får tilgang til EU-utlysninger for offentlige anskaffelser. IPI trådte i kraft i EU i august 2022.

Rammeverk for investeringscreening

Instrumentet innebærer en minimumsharmonisering av nasjonale mekanismer for screening av oppkjøp fra tredjeland, for de medlemslandene i EU som har en slik mekanisme. Det trådte i kraft i 2020, og er ment å fange opp investeringer innenfor sektorer som tradisjonelle sikkerhetslover ikke direkte kan forhindre, som for eksempel oppkjøp innenfor infrastruktur, IKT m.v.

Felles for disse nye handelspolitiske verktøyene i EU er at hjemmelsgrunnlaget dels kan være EUs handelspolitikk, dels det indre marked, eller i enkelte tilfeller begge deler. Som kjent deltar Norge gjennom EØS-avtalen i EUs indre marked, mens vi ikke er en del av EUs handelspolitikk. De handelspolitiske verktøyenes konsekvenser og eventuell oppfølging fra norsk side vurderes nå på vanlig måte i de ansvarlige departementene.

SPØRSMÅL NR. 1772**Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 24. mars 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Har statsråden en oversikt over hvor mange som årlig mister sin plass i folketrygden som ikke Nav har, og har statsråden en plan for å sørge for varsling til de som står i fare for å miste sin plass i folketrygden?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har mottatt flere henvendelser fra personer som er bosatt i utlandet, og som har mistet sitt medlemskap i folketrygden. Dette er personer som bor utenfor EU/EØS. Regelen i dag er at du mister medlem-

skapet i folketrygden dersom du oppholder deg i utlandet i mer enn 6 måneder hvert år i 2 eller flere påfølgende år, hvis man ikke søker om en frivillig tilknytning. Dette medlemskapet mister du automatisk, og det er ingen form for varslings i form av brev eller digitalt brev, om at man står i fare for å miste sitt medlemskap. På spørsmål til Nav, kunne ikke nav svare på hvor mange dette gjaldt årlig, da de ikke har statistikk over dette. Nav fikk også spørsmål om hvordan varslingsystemet var, om reglene for medlemskap i folketrygden hvis man velger å flytte og bo utenfor EU/EØS permanent, svarte Nav at det ikke fantes et slikt system.

Svar:

Som hovedregel er alle som bor eller arbeider i Norge medlemmer i folketrygden. Det følger av folketrygdloven at også personer som i kortere eller lengre perioder oppholder seg i utlandet, på nærmere vilkår kan være pliktige eller frivillige medlemmer i folketrygden. Etter det jeg kjenner til, er folketrygdloven mer liberal med hensyn til å åpne for medlemskap i utlandet, enn lovgivningen i mange andre land det er naturlig å sammenligne med. Det er likevel slik at det i loven er satt noen grenser for hvor lenge et slikt medlemskap i utlandet vedvarer. Blant annet faller medlemskapet bort dersom oppholdet i utlandet over tid er av et slikt omfang at vedkommende ikke lenger fyller vilkårene for å anses som trygdemessig bosatt i Norge, eller dersom vedkommende kommer i arbeid i utlandet eller på utenlandsregistrert skip.

Som representanten Olsen nevner i bakgrunnen for spørsmålet sitt, foreligger det ingen statistikk over antall

personer som av forskjellige årsaker mister medlemskapet i folketrygden i løpet av et år.

Arbeids- og velferdsetaten tar normalt kun stilling til om en person har eller har hatt medlemskap i folketrygden, dersom vedkommende fremsetter krav om ytelser fra folketrygden, eller i forbindelse med kontroll av personer som mottar løpende ytelser fra folketrygden.

Å skulle varsle personer som står i fare for å miste medlemskapet på grunn av for lange utenlandsopphold, ville nødvendigvis gjøre at Arbeids- og velferdsetaten foretok løpende vurderinger av medlemskapsstatusen. Jeg finner grunn til å nevne at Arbeids- og velferdsetaten selvfølgelig ikke har tilgang til informasjon om hvilke medlemmer av folketrygden som befinner seg i utlandet til enhver tid. Selv om etaten hadde hatt tilgang til slik informasjon, ville det medført en betydelig administrativ merbelastning å skulle foreta slike løpende vurderinger i alle aktuelle saker, for å kunne varsle om at enkeltmedlemmer nærmer seg grensene for tillatt opphold i utlandet. Og verdien av et slik varsel til de aktuelle medlemmene, ville uansett ha begrenset verdi, siden medlemskapet allerede vil kunne ha falt bort, for eksempel på grunn av arbeid i utlandet.

Jeg mener derfor at det er viktig at de som vurderer å ta et kortere eller lengre opphold i utlandet, informeres om de mulige trygdemessige konsekvensene av dette og om at de selv må sette seg inn i reglene og forholde seg til dem. Jeg er derfor glad for at Arbeids- og velferdsetaten har informasjon om reglene ved arbeid og opphold i utlandet på sine nettsider:

<https://www.nav.no/no/person/flere-tema/arbeid-og-opphold-i-utlandet>

SPØRSMÅL NR. 1773

Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Ane Breivik

Besvart 30. mars 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at det kommer på plass et unntak for "Students at risk"-studentene, dersom han fortsatt mener at det er en god idé å innføre studieavgift for utenlandske studenter?

BEGRUNNELSE:

Venstre er særlig bekymret for hvilke effekter en eventuell innføring av studieavgift for utenlandske studenter

utenfor EU/EØS og Sveits vil ha for ordningen "Students at risk".

Students at risk er en menneskerettighetsordning for forfulgte studentaktivister som ble etablert av Norsk studentorganisasjon (NSO) og Studentenes og akademiskernes internasjonale hjelpefond (SAIH). Ordningen gir studenter som opplever forfølgelse, trusler og utestenging på grunn av fredelig aktivisme eller kamp for menneskerettighetene, en mulighet til å fullføre utdanningen sin i Norge.

Per dags dato gir Students at risk-ordningen mulighet for videreføring eller fullføring av studier til opptil 20 studenter i året. Evalueringen av ordningen i 2020 viste at målsetningene i stor grad var oppnådd. Ordningen har lyktes med å støtte studenter som kjemper for menneskerettigheter i sine hjemland. De fleste fullfører en bachelor- eller mastergrad. Under utdanningsoppholdet tilegner studentene seg også andre impulser som nettverksbygging og innsyn i demokratiske styre- og aksjonsformer. Dette bidrar til å styrke studentenes rolle som endringsagenter i landet sitt.

Det er verdt å merke seg at den norske Students at risk-ordningen også vekker positiv oppmerksomhet utenfor våre landegrensener. Polen og Tyskland har blitt inspirert til å etablere lignende ordninger i 2021. Internasjonalt har dette blitt løftet opp som et mulig felleseuropeisk prosjekt.

Det er enn så lenge ikke kommet et klart signal fra regjeringen om hvorvidt innføringen av studieavgift, hvilket er sterkt frarådet av sektoren og møter motmæle av tilnærmet alle instanser, vil omfatte Students at risk-ordningen. Selv hvis studentene som deltar i Students at risk-ordningen unntas en eventuell studieavgift, vil innføringen av studieavgift for studenter utenfra EU/EØS og Sveits uansett kunne påvirke Students at risk-ordningen negativt. Færre utenlandsstudenter kan føre til at færre studieprogrammer tilbys på engelsk. Dette vil igjen be-

grense muligheten for at Students at risk-deltakere kan få et reelt studietilbud i Norge.

Innføring av skolepenger er dermed egnet til å svekke en svært viktig menneskerettighetsordning, i en tid hvor akademisk frihet og studenters rettigheter er under press internasjonalt.

Svar:

Et bredt flertall i Stortinget har stilt seg bak forslaget om å innføre studieavgift for internasjonale studenter fra land utenfor EØS og Sveits. Departementet har siden gjennomføringen av høringsrunden vurdert den endelige innretningen av forslaget, og jeg viser til at regjeringen nå har lagt frem lovproposisjonen Prop. 68 L (2022-2023) for Stortinget. Som det fremkommer av lovforslaget, foreslås det at studenter som kommer gjennom Students at Risk-ordningen unntas kravet om studieavgift.

Students at Risk er en anerkjent og viktig ordning som bidrar til at forfulgte studenter kan få fullført utdanningen sin i Norge. Jeg mener derfor at det er fornuftig å unnta disse studentene. Unntak til kravet om studieavgift vil også omfatte flyktninger, utvekslingsstudenter som kommer gjennom avtaler mellom norske og utenlandske institusjoner, og studenter som kommer gjennom nasjonalt finansierte samarbeidsprogrammer som NORPART og NORHED.

SPØRSMÅL NR. 1774

Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 30. mars 2023 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

SP vedtok denne helgen en innstramming i ruspolitikken sin, hvor de vil involvere politiet mer i avdekking og straffeforfølgning av ulovlig rusbruk. Geir Pollestad m.fl i SP har gitt uttrykk for at de nå vil sørge for at politiet kan bedrive utstrakt rustesting og ransaking av personer uten konkret mistanke om rusbruk.

Stiller Arbeiderpartiet seg bak denne linjen til Senterpartiet og vil regjeringens forebyggingsreform innebære virkemidler ved bl.a nakenransaking som Riksadvokaten m.fl har karakterisert som uforholdsmessige?

Svar:

Regjeringen jobber med å utforme en helhetlig forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet. Målsettingen er å gi bedre kvalitet i behandlingen og oppfølgingen av mennesker med rusproblemer. Personer med rusavhengighet skal møtes med hjelp og behandling istedenfor strafferettslige reaksjoner. Samtidig vil regjeringen ikke gå inn for en generell avkriminalisering av narkotika.

Det er svært viktig at vi jobber godt for å forebygge at mennesker begynner med illegale rusmidler. Rusavhengighet er et samfunnsproblem som berører enkeltpersoner, pårørende og samfunnet. Politiet er én av flere aktører i det forebyggende arbeidet.

Regjeringen er opptatt av at politiet skal ha egnede virkemidler for å kunne forebygge og avdekke narkotikabruk blant ungdom og etterforske alvorlig narkotikakriminalitet. Dette vil regjeringen se nærmere på i arbeidet med forebyggings- og behandlingsreformen. Både Grunnloven

og den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) setter grenser for hvilke metoder politiet kan bruke, blant annet et krav om forholdsmessighet. Eventuelle lovendringer som vil bli foreslått av regjeringen, vil selvsagt holde seg innenfor disse rettslige rammene.

SPØRSMÅL NR. 1775

Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 31. mars 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at alle barn hvor det er fattet vedtak om at de skal plasseres utenfor familiens hjem får tilbud om både akutt plass og ordinær institusjons plass?

BEGRUNNELSE:

22. mars kunne vi lese i adresseavisa om krise i barnevernet i Midt-Norge med mangel på institusjons plasser. Barn med behov for hjelp havner på hotell, glattcelle eller i psykiatrien.

Barn blir også værende hjemme, selv om det er fattet vedtak om at de skal ut av familien. Barnevernvakta i Trondheim sier at de ikke får gjort jobben sin godt nok fordi Bufetat ikke tilbyr nok akutt plasser.

Nå har også statsforvalteren sendt bekymringsmelding om situasjonen. Siden nyttår har Bufetat brutt loven 8 ganger i Midt-Norge på grunn av mangel på akutt plasser.

Barn blir også værende lenge på akutt plasser på grunn av manglende kapasitet i ordinære institusjoner.

Denne uken la barnevernutvalget fram sin rapport hvor situasjonen beskrives som alvorlig og presserende.

I statsbudsjettet for 2023 ble det vedtatt et kutt til offentlig barnevern med begrunnelse at det var et mindreforbruk av institusjons plasser. Dette henger dårlig sammen med beskrivelsen i adresseavisa om situasjonen i Midt-Norge og barnevernutvalgets beskrivelse av situasjonen.

Svar:

Mangelen på akutt plasser og institusjons plasser i region Midt – Norge er noko eg tar på stort alvor. Bufetat har ansvar for å tilby forsvarlege institusjons plasser når kommunen ber om det. Dette gjeld og i akutte tilfelle, og kor barnet har store og samansette utfordringar.

Det er alvorleg når Bufetat ikkje lukkast med dette, og kommunen må ta i bruk ulike kriseløysingar. For barn og ungdom og deira familiar, og dei tilsette i den kommunale barneverntenesta, er sjølv sagt dette ein svært kritisk situasjon.

Bufetat si bistandsplikt krev at dei må sørge for at dei har eit tilstrekkeleg tal på plassar i sitt institusjonstilbod til ein kvar tid. I det siste har det vore ein auke i etterspurnad etter plassar i fleire regionar. Bufetats regionar har dei siste månadane difor hatt nokre utfordringar med å oppfylle bistandsplikta, særleg på akuttområdet og særleg for barn som har behov i grensesnittet mellom barnevern, psykisk helse og kriminalomsorg.

Bufetat vurderer fortløpande behov for endringar i akutt kapasiteten, og departementet følger dette opp kontinuerleg i styringsdialogen med Bufdir, inkludert korleis dei tilpassar tilbodet. Situasjonen krev tiltak både på kort og lang sikt, slik at Bufdir til ein kvar tid klarar å oppfylle bistandsplikta. Spørsmålsstillar viser til at Bufetat har fått redusert budsjett i 2023 på grunn av ein nedgang av barn søkt inn frå kommunane. Det stemmer at ein no ser ei annan utvikling, med ein auke i barn som treng hjelp frå det statlege barnevernet.

Eg vil understreke at det er viktig med god dialog og samarbeid mellom kommunale barnevernleiarar, statsforvaltarar, barneverns- og helsenemndene og politiet om situasjonen rundt ungdom det er vanskeleg å finne gode omsorgstilbod til. Eg meiner det må på plass eit meir systematisk samarbeid mellom desse etatane for ungdom som treng det, i alle Bufetat sine regionar.

Eg vil også peike på at tiltak etter barnevernslova ikkje skal vere grunngeve i samfunnet sitt behov for vern eller allmennpreventive omsyn. Barnevernet skal heller ikkje gje behandling for alvorleg psykisk sjukdom. Samstundes har barnevernet bistandsplikt, og barnevernet må difor sørge for eit tilbod til barna, også i tilfelle der barnet sitt

behov i stor grad overlappar med andre sektorar sitt ansvar.

SPØRSMÅL NR. 1776

Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 30. mars 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Har statsråden sørget for at tidligere vedtatt statsstøtte eller risikoavlastning følger med krav om moderasjon i lønn, bonuser og andre honorarer, og vil statsråden sørge for at slike krav følger med i framtiden?

BEGRUNNELSE:

Selskapet Freyr ønsker å bygge batterifabrikk på Mo i Rana. Selskapet er registrert i Luxembourg. De er børsnotert i New York og største eier er USAs nest største ikke-børsnoterte selskap, Koch Industries. Selskapet har fått 200 millioner i statsstøtte fra Enova og Innovasjon Norge, før selskapet sommeren 2022 fikk 4 milliarder i lånegaranti fra Norsk Eksportfinansiering (Eksfin). Selskapet har 212 ansatte ifølge siste årsrapport, og driver enda ingen batterifabrikk. Likevel har styre og administrerende direktør fått store summer fra selskapet, summer som de fleste vanlige folk bare kan drømme om. Lønn og bonus fra selskapet til administrerende direktør var i 2021 27 millioner kroner, ifølge Dagens Næringsliv. Styret fikk i 2022 honorarer verdt 60 millioner samlet, ifølge årsrapporten. Finansavisen har skrevet om dette. Det er fordelt slik at styreleder fikk nærmere 20 millioner, et styremedlem nærmere 10 millioner og de fleste andre styremedlemmer over 5 millioner.

Næringsministeren har, i eierskapsmeldingen og andre sammenhenger, varslet tøffe grep mot overdrevne topplederlønninger og styrehonorarer og for moderasjon der staten har eierskap. Det er en viktig og nødvendig innsats. Men dette eksempelet viser at det samme ikke skjer i private selskaper hvor fellesskapet stiller opp med betydelige midler. I en tid hvor det er planlagt at staten skal stille opp med store summer i såkalt risikoavlastning til private selskaper er det urovekkende. En lånegaranti, slik som den Freyr har fått, er jo reelt en verdioverføring til eierne fra fellesskapet. En slik verdioverføring bør ha vilkår ved seg.

Svar:

Det er ingen hemmelighet at jeg mener at selskaper, både de som er eid av offentlige og private, bør vise moderasjon når det gjelder lederlønninger. For private bedrifter er det selskapene selv som må vurdere hvordan overskuddet fra virksomheten skal fordeles, herunder avlønning og godtgjørelse for ledere og styret.

Når det offentlige bidrar med ulike former for støtte til næringslivet, for eksempel gjennom Eksfin, Forskningsrådet, Innovasjon Norge eller Siva, er det for å oppnå noe som næringslivet ellers ikke ville gjort. Det kan for eksempel være banebrytende forskning, finansiering av nye produkter eller tjenester eller grønne investeringer som ikke ville sett dagens lys uten offentlig støtte.

Når det er sagt, vil all offentlig støtte være støtte til eierne av selskapene. Derfor må statlige støtteordninger være godt begrunnet og ha et klart mål for hva som skal oppnås med støtten.

Det er ikke slik at staten kan eller bør regulere alle deler av bedrifters valg selv om de benytter seg av offentlige ordninger. Jeg håper og tror at de aller fleste virksomhetene som mottar midler eller støtte fra virkemiddelapparatet tar inn over seg at slik støtte fra fellesskapet må forvaltes på en fornuftig måte og i tråd med formålet med støtten.

SPØRSMÅL NR. 1777**Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 30. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hadde tjenestetelefonen som statsråden installerte den kinesiske applikasjonen TikTok på, tilgang til departementets og/eller regjeringens interne digitale infrastruktur eller tjenester?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 1456 av 22.02.23, med videre henvisning til TV2s nettsak av 14.02.23. Bakgrunnen for spørsmålet var justisdepartementets uttalelser i TV2-saken om hvilke mobile enheter statsråden disponerer, herunder det retoriske skillet mellom graderte og ugraderte enheter som ble flittig brukt av statsråden og departementet i anledning saken om statsrådens bruk av TikTok på sin tjenestetelefon.

Det vises videre til at justisdepartementet den 21.03.23 gikk ut med at de nå fraråder bruk av TikTok på tjenesteenheter. Dette som følge av departementets forespørsel til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) om å vurdere innføring av tiltak eller råd som retter seg konkret mot TikTok. Denne forespørselen er besvart i NSMs brev til justisdepartementet av 20.03.23. Det hitsettes fra brevs første side, tredje og fjerde avsnitt:

«NSM vurderer at TikTok eller Telegram ikke bør installeres på tjenesteenheter. Dersom det er tjenstlig behov for TikTok eller Telegram, anbefaler NSM at applikasjonen installeres

og benyttes på en separat enhet forbeholdt denne typen formål og at denne enheten ikke får tilgang til virksomhetens interne digitale infrastruktur eller tjenester.

Applikasjonene TikTok eller Telegram bør heller ikke installeres på private enheter som får tilgang til virksomhetens interne digitale infrastruktur eller tjenester.»

Spørsmålsstiller ønsker på denne bakgrunn å få klarhet i om den tjenestetelefonen hvor statsråden hadde TikTok installert i fjor, hadde tilgang til departements og/eller regjeringens interne digitale infrastruktur eller tjenester.

Svar:

Ugraderte tjenestetelefoner i Justis- og beredskapsdepartementet har tilgang til et separat ugradert trådløst nett i departementet. En slik enhet har også tilgang til enkelte av departementets ugraderte tjenester, som e-post og kalender. Departementets saksbehandlingssystem er ikke tilgjengelig på departementets ugraderte tjenestetelefoner. Dette oppsettet hadde også min ugraderte tjenestetelefon. Telefonen som jeg i dag kun benytter til sosiale medier har ikke tilgang til departementets digitale infrastruktur og tjenester.

En ugradert tjenestetelefon har ikke tilgang til regjeringens interne digitale infrastruktur eller tjenester.

SPØRSMÅL NR. 1778**Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 31. mars 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden fremlegge og opplyse Stortinget om de lovlighetsvurderinger som ble gjennomførte før Regjeringen sendte forslaget om innføring av en kontrantstrømsbasert grunnrenteskatt på norsk havbruk på høring 28.09.2022?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har foreslått å innføre en ny grunnrentebeskatning av norsk havbruk. Sjømat Norge og Sjømatbedriftene har innhentet en juridisk betenkning om grunnlovsmessigheten av regjeringens forslag fra SANDS Advokatfirma, herunder at den massive inndragningen av private risikokapital er gitt tilbakevirkende kraft. Betenkningen er utført av doktorgradsstipendiat Eirik Wold

Sund, Nordisk Institutt for Sjørett ved Universitetet i Oslo. Sunds konklusjon er at forslaget som ble sendt på høring kan innebære en ulovlig tilbakevirkende regulering etter Grunnlovens § 97.

Finansdepartementet har i forbindelse med høringen fått tilsendt flere juridiske vurderinger som konkluderer med at regjeringens forslag kan være rettsstridig på flere grunnlag. Det fremgår bl.a. av Advokatfirmaet Thommessens sitt høringsinnspill og en utredning fra SANDS Advokatfirma som Sjømatbedriftene har fått utarbeidet i forbindelse med sitt hørings svar. I sistnevnte utredning ble det konkludert med at skatten slik den er foreslått kan anses som rettsstridig konfiskasjon, og dessuten være i strid med EØS-avtalen.

Svar:

Finansdepartementets vurdering har hele tiden vært at innføring av grunnrenteskatt på havbruk i 2023 med virkning for inntektsåret 2023, ikke er i strid med tilbakevirkningsforbudet i Grunnloven § 97.

I høringen var flere instanser kritiske til innføring av grunnrenteskatt for havbruk med virkning fra 1. januar 2023. Bare et fåtall av høringsinstansene hadde mer utdypende merknader om tilbakevirkningsspørsmålet. I arbeidet med proposisjonen har departementet vurdert høringsinnspillene om blant annet tilbakevirkning nærmere. For innholdet i vurderingene, viser jeg til omtalen av ikrafttredelsestidspunkt i kapittel 8 i Prop. 78 LS (2022-2023).

Departementet mottok betenkingen som doktorgradsstipendiat Eirik Wold Sund har utarbeidet for Sjømat Norge og Sjømatbedriften 21. mars 2023. Betenkingen konkluderer med at

«[d]et gjelder en berettiget tvil om hvorvidt forslaget om grunnrenteskatt på havbruk innebærer en ulovlig tilbakevirkende regulering etter Grl. § 97.»

I arbeidet med proposisjonen har Finansdepartementet vært i dialog med og innhentet en tolkningsuttalelse fra Justisdepartementets lovavdeling om tilbakevirkningsspørsmålet. Uttalelsen av 20. mars 2023 har en annen konklusjon enn betenkingen fra doktorgradsstipendiat Sund.

I kapittel 8 i Prop. 78 LS (2022-2023) er det blant annet uttalt følgende:

«Høyesterett har i sin praksis lagt til grunn at det er Stortinget som skal vurdere behovet for det aktuelle tiltaket, herunder om det er et hensiktsmessig virkemiddel. Ved behandlingen av forslaget er det derfor ønskelig at også Stortinget vurderer tilbakevirkningsspørsmålet grundig. Stortinget bør da ta hensyn til blant annet statens samlede behov for inntekter og hva som er en rimelig beskatning av ulike skattesubjekter. I tvilstilfeller vil Stortingets egen avveining av de berørte interessene og av grunnlovsmessigheten av regelendringen ha betydning, forutsatt at Stortingets standpunkt er basert på et overveid syn og Stortinget har lagt til grunn et riktig prøvingstema (tilbakevirkningsnorm).»

Under punkt 5.3 om skattesats i proposisjonen gir departementet en vurdering av Grunnloven § 105 og Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) tilleggsprotokoll 1 artikkel 1. Departementet vurderer at disse reglene ikke er overtrådt i forslaget om grunnrenteskatt på havbruk. Under punkt 5.7.10 om bunnfradrag og under punkt 9.3.4 om verdsettelse av akvakulturtillatelse i formuesskatten, gir departementet sine vurderinger av EØS-rettslige konsekvenser av forslaget.

Departementet legger der til grunn at forslaget ikke er i strid med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 1779

Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 28. mars 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å øke satsene for økonomisk sosialhjelp til et nivå med SIFOs referansebudsjett?

BEGRUNNELSE:

I følge nye tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) kommer det frem at antall sosialhjelpstilfeller økte i 2022, fra 124 900

i 2021 til 135 750 i 2022. Antall tilfeller økte med 8,7 %, og økningen var størst blant barnefamilier (12,9 %). Dette er første gang på fire år at antall sosialhjelpsmottakere øker. Nylig vedtok Vestland Arbeidsparti på sitt årsmøte «at satsane for økonomisk sosialhjelp vert auka i samsvar med Forbruksforskningsinstituttet (SIFO) sitt referansebudsjett.» SIFOs referansebudsjett viser helt alminnelige forbruksutgifter for ulike typer husholdninger, men de

veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp ligger i dag langt under fattigdomsgrensa, og også under grensa for hva SIFO regner som alminnelige forbruksutgifter. Der-som satsene hadde vært økt i samsvar med SIFOs referansebudsjett, ville det hjulpet veldig mange som nå sliter med å få endene til å møtes i møtet med dyrtida. Fafo kom blant annet nylig med en rapport som viser at blant de som oppsøker matstasjonene til Frelsesarmeen mottar 84 % allerede en eller flere ytelser fra Nav, og at det vanligste er å motta sosialhjelp (41 %).

Svar:

Økonomisk sosialhjelp utgjør samfunnets siste økonomiske sikkerhetsnett. Hovedprinsippet er at det skal foretas konkrete og individuelle vurderinger av mottakerens hjelpebehov, stønadsbeløp og stønadsform. Nav-kontoret har både rett og plikt til å foreta skjønnsmessige vurderinger i hver enkelt sak. Det store handlingsrommet sosialtjenesteloven gir Nav-kontoret er fremhevet i en ny veileder som Arbeids- og velferdsdirektoratet utarbeidet i desember 2022.

De statlige veiledende retningslinjene for økonomisk sosialhjelp fastsettes av Arbeids- og inkluderingsdepartementet i et rundskriv (A-5/2022). Satsene som fremgår av retningslinjene prisjusteres vanligvis ved årsskiftet etter anslått vekst i konsumprisene. Satsene omfatter utgifter til helt grunnleggende behov, som mat, klær, kommunikasjon, husholdningsartikler og hygiene. De tar også hensyn til andre sider av dagliglivet, som fritid og sosiale behov. Andre nødvendige utgifter, som boutgifter, strøm og oppvarming inngår også i livsoppholdet som økonomisk sosialhjelp skal dekke. De er likevel ikke inkludert ved

fastsettelsen av de veiledende satsene, da dette er utgifter som varierer mye.

De statlige veiledende retningslinjene er ment å bidra til å redusere forskjeller i stønadsnivået mellom kommuner og innad i den enkelte kommune. Retningslinjene er imidlertid kun veiledende for utmålingen, og kan ikke erstatte den individuelle vurderingen.

Det er ulike hensyn som ligger bak utformingen av de statlige veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp og SIFOs referansebudsjett. SIFOs referansebudsjett er ment å være et langtidsbudsjett. Det er blant annet beregnet for at en skal ha råd til å foreta sjeldnere innkjøp av dyrere og varige forbruks-gjenstander. Økonomisk sosialhjelp er derimot i utgangspunktet en midlertidig inntektssikring for et nøkternt og forsvarlig livsopphold. SIFOs referansebudsjett er derfor ikke fullt ut egnet som et grunnlag for å justere de statlige veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp.

Jeg har gitt SIFO i oppdrag å foreta en oppdatert utredning av grunnlaget for de statlige veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp. Oppdraget vil pågå i 2023. Deretter vil utredningen inngå i en vurdering av om det er behov for å endre nivå og/eller innretning på de statlige veiledende satsene.

Jeg viser for øvrig til pressemelding fra Finansdepartementet av 3. februar i år, hvor det blant annet vises til at regjeringen arbeider med en pris- og lønnsjustering av statsbudsjettet for 2023 som veier opp for den ekstraordinære kostnadsveksten i år. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023.

SPØRSMÅL NR. 1780

Innlevert 22. mars 2023 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde

Besvart 30. mars 2023 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hva er den faglige begrunnelsen for at høstbare viltressurser overføres til Landbruksdirektoratet, og hvordan vil dette påvirke forvaltningen, og er det statsrådets vurdering at endring av direktoratsansvar kan skje uten endring av viltloven?

BEGRUNNELSE:

Landbruksdepartementet har den 16.3.23 meddelt at ansvaret for høstbare viltressurser, herunder hjorteviltforvaltningen og villreinforvaltningen, skal overføres fra Miljødirektoratet til Landbruksdirektoratet.

Villreinen er en rødlistet art, og er en såkalt ansvarssart som vi er særlig forpliktet til å ta vare på etter Bernkonvensjonen. I dag har Miljødirektoratet det sentrale

forvaltningsansvaret for villreinen, og oppnevner villreinnemndene, legger rammene for villreinjakt og gir faglig råd om forvaltning av villrein og villreinens leveområder.

Det følger av viltloven § 4 at det er departementet, Miljødirektoratet, statsforvalteren, fylkeskommunen og kommunene som er organer i viltforvaltningen. Landbruksdirektoratet er ikke nevnt.

Svar:

Under Regjeringen Solberg overtok Landbruks- og matdepartementet i 2018 ansvaret for forvaltning av høstbare viltressurser fra Klima- og miljødepartementet. På direktoratsnivå forble oppgavene liggende i Miljødirektoratet, men Landbruks- og matdepartementet fikk ansvaret for etatsstyring av Miljødirektoratet for gjeldende saksområde.

Regjeringen har bestemt å flytte oppgaver og årsverk fra Miljødirektoratet i Trondheim til Landbruksdirektoratet i Steinkjer. Flytting av offentlige arbeidsplasser ut fra de største byene vil bidra til en jevnere fordeling av kompetansemiljøer i landet og det vil styrke Landbruksdirektoratets fagmiljø i Steinkjer.

Retten til jakt og høsting av vilt ligger til grunneierne, og landbrukspolitikken retter seg i stor grad mot private grunneiere som selvstendig næringsdrivende. Samling av fagkompetanse for høstbare viltressurser og skog- og utmarksforvaltning i Landbruksdirektoratet, vil gi gode muligheter for å se ressursforvaltningen i sammenheng. Det er etter min vurdering naturlig at ansvarsdelingen mellom departementene også gjør seg gjeldende på direktoratsnivå.

Jeg har i brev av 16. mars 2023 gitt direktoratene i oppgave å forberede og gjennomføre flyttingen av årsverk og oppgaver. Det er ikke tatt stilling til virkningstidspunkt. Jeg legger opp til at virkningstidspunktet for flyttingen av oppgaver vurderes ut fra direktoratenes behov for tid til prosess, og i nær dialog med direktoratene. Inntil videre fortsetter Miljødirektoratet sitt arbeid på saksområdet. Jeg har bedt direktoratene rapportere om en gjennomføringsplan og en orientering om status i arbeidet innen 15. mai 2023.

Landbruksdirektoratet forvalter et omfattende regelverk og økonomiske virkemidler for landbruksvirksomhet. Enheten i Steinkjer har i dag om lag 35 ansatte. Jeg har tillit til at Landbruksdirektoratet framover kan ivareta oppgavene knyttet til høstbare viltressurser på samme ryddige og profesjonelle måte som Miljødirektoratet har gjort. I en videre prosess fram mot tidspunktet for overføring av oppgavene, vil direktoratene klargjøre behovet for justeringer i regelverket, herunder endring av viltloven med tilhørende forskrifter, slik at Landbruksdirektoratet formelt sett blir forvaltningsmyndighet etter viltloven. Jeg vil følge opp dette på egnet måte.

Det er også i dag en avtalt fordeling på hvilke oppgaver og regelverksbestemmelser som faller under Landbruks- og matdepartementets og Klima- og miljødepartementets ansvar. Klima- og miljødepartementet har eksempelvis ansvaret for den overordnede forvaltningen av økosystemene og artene i Norge, samt oppgaver og ansvar knyttet til ikke-høstbare viltarter og gaupe. Det samme gjelder arter av nasjonal forvaltningsinteresse som for eksempel fredet rovvilt, andre fredede arter, prioriterte arter og fremmede arter. Klima- og miljødepartementet avgjør, i samsvar med naturmangfoldloven § 16 og viltloven § 9, om en art kan høstes, hvor den kan høstes, samt tidsrammer for høsting. Landbruks- og matdepartementet har ansvaret for den ordinære forvaltningen etter viltloven, og for jakt- og fangstutøvelsen på viltarter, som miljømyndighetene har definert som høstbare.

For villrein, som representanten Tybring-Gjedde omtaler i sin begrunnelse for spørsmålet, innebærer ansvarsdelingen at Klima- og miljødepartementet har et overordnet ansvar for villreinens leveområder og villreinen som ansvarsart. Villreinen står på den norske og den internasjonale rødlista. Klima- og miljødepartementet har ansvaret for oppfølgingen av kvalitetsnormen for villrein, arbeidet med stortingsmeldingen for å bedre situasjonen for villrein i Norge, Norsk villreinsenter, de europeiske villreinregionene, samt å ivareta villreinhensyn i ulike arealspørsmål. Landbruks- og matdepartementet har ansvar for den delen av forvaltningen som omfatter høsting av villrein, bestandsovervåking som grunnlag for høsting og for villreinnemndene. Ansvarsdelingen endres ikke ved at Landbruksdirektoratet overtar oppgaver for høstbart vilt fra Miljødirektoratet. Jeg legger til grunn at Norges ansvar for villrein blir ivaretatt på en god måte også framover.

SPØRSMÅL NR. 1781**Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 30. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren forklare kvifor Statens vegvesen region midt har forsøkt å framstille kostnadsnivået på Møreaksen heilt utanfor realismen i kostnadsutviklinga, samanlikna med absolutt alle andre vegprosjekt her i landet?

GRUNNGJEVING:

I prosjektet Møreaksen har Statens vegvesen i lengre tid framstilt dette prosjektet med totalt urealistiske kostnadsanslag. I resten av anleggsbransjen og i alle andre store vegprosjekt her i landet er kostnadsveksten formidabel. Prosjekt etter prosjekt har fått problem med den store kostnadsveksten medan ein ser ut til å holde på med "eit under" på Møreaksen.

Eit under må det være, når Statens vegvesen region midt har i lengre tid forsøkt å "trylle" vekk milliardane i overskridelsar på dette prosjektet, som sjølv sagt har same kostnadsveksten som sjølv sagt er i tråd med resten av landet sine vegprosjekt.

Svar:

På oppdrag frå Samferdselsdepartementet og Finansdepartementet har Dovre Group og Transportøkonomisk

institutt (TØI) gjort ei ekstern kvalitetssikring (KS2) av E39 Vik-Molde. Det er krav til slik kvalitetssikring for alle statlege investeringsprosjekt med forventa kostnad over 1 milliard kroner.

Kvalitetssikringa skal vere ein kontroll av om grunnlaget for å fremje forslag om godkjenning av prosjektet med kostnadsramme er godt nok. Kvalitetssikringa skal også kartlegge moglege styringsmessige utfordringar i gjennomføringa av prosjektet.

Konsulentane har vurdert at Statens vegvesen sine kostnadsberekningar av prosjektet er gode. Vurderingane er også gjort i 2020-prisnivå for å ikkje få usikkerheit om kostnadsindeksar. Konsulentane har vurdert at styringsramma for prosjektet (P50) bør setjast om lag på same nivå som det Vegvesenet har anbefalt. Kostnadsramma (P85) er vurdert å setjast noko høgare enn anbefalinga frå Vegvesenet grunna at dei har lagt inn noko høgare usikkerheit. Det er ut frå dette semje mellom Dovre Group/TØI og Statens vegvesen om kostnadsnivået i prosjektet.

Frå 2020 har det vore ei stor kostnadsauke i heile bygge- og anleggsbransjen på godt over 20 prosent. Denne kostnadsauken påverkar E39 Vik-Molde på same måte som alle andre vegprosjekt. I tråd med Statens vegvesen sine rutinar for prisjustering av kostnader vil derfor også dette prosjektet prisjusterast etter den faktiske prisveksten i bransjen.

SPØRSMÅL NR. 1782**Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 31. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren leggje fram kva planleggingssmidlar framvist i kr og personalressursar framvist i ant personar, som Statens vegvesen region midt har forbrukt til prosjekt i Møre og Romsdal sidan 2011 og fram til i dag, fordelt pr år og pr prosjekt?

GRUNNGJEVING:

E-136 har vore prioritert på topp i Møre og Romsdal fylke i svært mange år. Dette prosjektet har også vore inne i fleire NTP prioriteringar, men har av ein eller anna grunn ikkje blitt gjennomført verken planlagt eller prosjektert av Statens vegvesen region midt.

Eg har ved fleire høver tidligare påpeika dette forholdet, og det er svært spesielt at det prosjektet som har vore

prioritert på topp i fleire tiår, ikkje er kome lengre i planlegging og prosjektering en det som er fakta pr i dag.

No har Nye veier as fått denne strekninga i sin portefølje, og er godt igang med planlegging av fleire områder på E-136.

Likevel er det grunnlag for å sjå nærare på kva som faktisk har skjedd ang planlegging av prioriterte prosjekt i Statens vegvesen sin regi i Møre og Romsdal. Det kan ikkje være slik at Stortinget vedtek prioriteringar av prosjekt i NTP, medan Statens vegvesen region midt opptre som ein "stat i staten" og gjer støtt det dei vil på eigen hand.

Prosjektet på E-39 ferjefri kryssing og Møreaksen har blitt prioritert på topp av Statens vegvesen region midt, sjølv om dette prosjektet har vore prioritert lågare enn E-136. Det kan sjå ut til at både planleggingsmidlane og personlege resursar innan Statens vegvesen region midt, har blitt flytta frå E-136 til Møreaksen i svært lang tid. Kven som har hatt myndigheita til dette og såleis har ansvaret for dette vil også være av stor interesse å kunne få brakt til overflata. Det må faktisk være slik at dei prosjekt som dei folkevalgte har prioritert på topp er også det som

blir prioritert av Statens vegvesen som ikkje er i posisjon til å styre dette på eiga hand.

Svar:

Stortingsrepresentant Sve ber om informasjon om planleggingsmidlar og personalressursar brukt til prosjekt i Møre og Romsdal dei siste 12 åra, fordelt pr. år og pr. prosjekt. Dei siste 12 åra har etaten gått gjennom mange organisatoriske endringar, ikkje minst som følge av regionreform. For eksempel er det slik at eininga Statens vegvesen region midt, som stortingsrepresentanten stadig viser til i spørsmåla sine, ikkje eksisterer lenger. Å skaffe data for å generere ei oversikt over planleggingsmidlar på prosjekt i fylket dei siste 12 åra er i sum så omfattande arbeid at vi ikkje kan klare det, gitt fristen frå Stortinget. Når det gjeld data for personalressursar involverte i planlegging av prosjekt i fylket i desse åra er det heller ikkje mogleg å skaffe desse grunna nye datasystema i Statens vegvesen. Følgjeleg vil heller ikkje denne delen av spørsmålet bli svart på.

SPØRSMÅL NR. 1783

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 12. april 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvilke vurderinger har regjeringen gjort av NAMMOs behov for kraftforsyning for å kunne øke produksjonen i tråd med de nasjonale og allierte behovene og hvilken dialog har regjeringen hatt med NAMMO om bedriftens behov for kraftforsyning?

BEGRUNNELSE:

22. mars publiserte VG en sak der det fremgår at etableringen av et nytt datasenter på Hamar vil kunne medføre betydelige utfordringer for den norske ammunisjonsprodusenten Nammo.

Det planlagte datasenteret på Hamar, der europeiske data skal lagres for den kinesiske videodelingstjenesten TikTok, har signert kontrakt om levering av opptil 150 MW kraft. Om dette blir realisert, vil det ifølge media potensielt kunne utgjøre et forbruk på opp mot ti prosent av kraftforbruket i Innlandet, og kanskje opp mot en halv prosent av Norges totale forbruk. Et såpass høyt kraftforbruk fra en eneste aktør vil kunne gjøre det svært krevende

å utvide eller etablere annen industri i regionen, rett og slett grunnet mangel på tilgjengelig kraft. Den lokale kraftleverandøren Elvia bekrefter overfor VG at det lokale kraftnettet er «så å si fullt». Dette skjer på et tidspunkt der Nammo opplever mer enn en tidobling av etterspørselen etter ammunisjon på bakgrunn av den forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen, og er i ferd med å utvide produksjonskapasiteten. Nammos konsernsjef uttaler til VG om denne saken at:

«Om vi ikke får tilgang til strøm, så klarer ikke Nammo å bygge ut kapasiteten, som er sårt trengt».

I forbindelse med offentliggjøringen av en større ammunisjonsavtale med NAMMO i januar, uttalte forsvarsministeren at ammunisjonsavtalen ikke bare skulle bidra til vår nasjonale militære beredskap, men også bidra til å øke produksjonskapasiteten i NAMMO.

Tilgang på tilstrekkelig kraft er helt avgjørende for at NAMMO skal kunne produsere nok ammunisjon til Norge, våre allierte og til Ukrainas forsvarskamp. Etterspørselen etter norsk ammunisjon er nå ekstremt stor.

NAMMO er en av kun fire større produsenter av ammunisjon i Europa, og norske myndigheter har dermed et spesielt ansvar for å bidra til ammunisjonsberedskapen i våre nærområder. Skulle etableringen av dette datasenteret medføre redusert tilgang på strøm for NAMMO, risikerer vi betydelige utfordringer både for vår egen og alliertes beredskap, og for Ukrainas evne til å forsvare seg mot Russlands brutale angrep.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å øke kapasiteten i norsk forsvarsindustri. I januar i år kunngjorde vi planer om å inngå en omfattende avtale med Nammo om produksjon av artilleriammunisjon, forutsatt at Stortinget godkjenner forslaget om anskaffelse som ble lagt fram i investeringsproposisjonen 31. mars.

Dersom en aktør som Nammo har behov for å øke sitt uttak fra strømmettet så må den ta kontakt med sitt nettselskap. Nettselskapet vil vurdere om det er ledig kapasitet i eksisterende nett, eller om det er nødvendig å investere i nettet for å øke kapasiteten. Nettselskapet plikter å utrede, omsøke og gjennomføre eventuelle investeringer som er nødvendige uten ugrunnet opphold.

I dag er situasjonen mange steder slik at det ikke er tilstrekkelig ledig kapasitet til at alle som melder at de har behov for uttak av strøm kan tilknyttes eller øke sitt effektuttak. Dette viser at det er behov for å bygge mer nett raskere og utnytte nettet mer effektivt. Regjeringen utarbeider nå en handlingsplan om raskere nettutvikling og mer effektiv utnyttelse av nettet. Jeg har som mål å legge denne fram i april. Handlingsplanen vil blant annet adressere nettselskapenes rammer for tildeling av kapasitet.

SPØRSMÅL NR. 1784

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 30. mars 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om situasjonen til personen i det gjengitte eksempelet i begrunnelsen, og vil han ta initiativ til å endre på dagens inntektsgrenser for når stipend omgjøres til lån, ikke minst i lys av den krevende økonomiske situasjonen med kraftig inflasjon og prisvekst hvor mange studenter velger å ta ansvarlige og aktive grep som økt arbeid for å få privatøkonomien til å gå rundt men opplever å bli straffet og satt enda lenger tilbake ved at stipend mistes?

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt gjort med en et eksempel som gjelder ei kvinnelig student som har dysleksi, og derfor har fått 4 000 kroner ekstra ekstra i måneden stipend fra Lånekassen. Med dagens økte utgifter, leiepriser osv., så hun seg nødt til å få seg en jobb ved siden studiene for å få det økonomiske til å gå rundt. Det som da skjedde er at hun mistet store deler av stipendet sitt, selv om hun hadde sett seg nødt til å begynne å jobbe nettopp for å få det økonomiske til å gå rundt. Det er nok mange som er i en lignende situasjon som henne.

Svar:

Representanten tar opp kombinasjonen av inntekt fra arbeid og behovsprøving av stipend både i spørsmål nr. 1784 og spørsmål nr. 1827, som er en presisering av førstnevnte spørsmål. Svaret gjelder begge spørsmål.

Utdanningsstøtteordningen skal bidra til lik tilgang til utdanning. Generelt mener jeg det er bra at studenter får erfaring fra arbeidslivet ved å jobbe ved siden av at de tar utdanning. I sine spørsmål tar representanten opp to ulike ordninger vi har i regelverket for utdanningsstøtte. Vi har inntektsgrenser for hvor mye utdanningsstøttemottakere kan tjene ved siden av studier uten å miste stipendet. Dette gjelder alle studenter. I tillegg har vi et eget tilleggsstipend for studenter med nedsatt funksjonsevne, som det kun er mulig å få dersom man ikke jobber.

Utdanningsstøtteordningene bør utformes slik at studentene kan gjennomføre utdanningen effektivt. Derfor har vi i ordningene grenser for hvor mye den enkelte kan tjene ved siden av studier, uten å miste rett til å få omgjort lån til stipend. I 2023 er disse grensene 205 579 kroner dersom du får utdanningsstøtte hele året, og 513 946 kroner dersom du kun får utdanningsstøtte ett semester. Å øke inntektsgrensene vil potensielt kunne gi insentiv til at flere studenter velger å arbeide mer og studere min-

dre. En slik utvidelse av ordningene har en kostnad ikke bare i økt bevilgning til utdanningsstipend, men også for samfunnets produktivitet og arbeidslivets tilgang til kompetanse. Inntektsgrensene justeres årlig som følge av lønns- og prisvekst. Regjeringen har ingen planer om større endringer i inntektsgrensene nå.

Tilleggsstipendet til studenter med nedsatt funksjonsevne er ment for dem som ikke kan ha lønnet arbeid i tillegg til utdanning med normal utdanningsprogresjon. Også studenter med nedsatt funksjonsevne og lavere kapasitet enn andre skal kunne bruke Lånecassen til å finansiere utdanning. For at studenten skal ha rett til stipendet, må den nedsatte funksjonsevnen påvirke studiesituasjonen slik at det er vanskelig å kombinere med lønnet arbeid ved siden av. Det er ikke anledning til å ha arbeidsinntekt i stipendperioden. Dette er regulert i forskrift om utdanningsstøtte § 83.

Tilleggsstipendet, som i studieåret 2022-2023 er 4 000 kroner per måned, er et virkemiddel for at personer med funksjonsnedsettelse som påvirker studiekapasiteten negativt, kan ta utdanning og kvalifisere seg for arbeidslivet. Studenter som kan ta seg en jobb, oppfyller ikke vilkårene for stipendet. Det gjelder uavhengig av begrunnelsen for at de ønsker å jobbe ved siden av. Slik mener jeg det fortsatt bør være.

Høyere utdanning har større betydning for å komme i arbeid for dem med nedsatt funksjonsevne enn for andre. Det er viktig å bruke samfunnets ressurser målrettet for å bidra til høy sysselsetting og for et mer inkluderende samfunn. Å åpne tilleggsstipendordningen for personer med arbeidskapasitet vil etter min vurdering både undergrave formålet med stipendet og styre ressurser vekk fra regjeringens prioritering om å kvalifisere flere av dem som står utenfor arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 1785

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 31. mars 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Mener statsråden at det å sladde lønnsopplysninger til tross for at det ikke er noe i tilsynsrapporten som tilsier underbetaling er nødvendig og riktig tolkning av offentlighetsloven, ser statsråden at denne sladdepraksisen vanskeliggjør arbeidet med å avdekke sosial dumping og vil statsråden vurdere om en lovendring må på plass for å gi offentligheten nødvendig innsyn i saker om potensiell sosial dumping og arbeidslivskriminalitet?

BEGRUNNELSE:

I 2020 klaget Byggebransjens uropatrolje på Arbeidstilsynets praksis med å hemmeligholde timelønnsatser i bedrifter de har ført tilsyn med. Klagen førte til følgende medieoppslag:

<https://frifagbevegelse.no/magasinet-for-fagorganiserte/han-etterforsker-sosial-dumping-men-arbeidstilsynet-hemmeligholder-lonna-for-dem-som-blir-underbetalt-6.158.754389.2fe30a84d9>

<https://frifagbevegelse.no/magasinet-for-fagorganiserte/roe-isaksen-ma-svare-pa-hvorfor-arbeidstilsynet-hemmeligholder-lonna-i-akrimbedrifter-6.158.761530.86917468fe>

Siden klagesaken i 2020 mener Byggebransjens uropatrolje at sladdepraksisen er blitt grovt forverret og de har levert følgende klagetekst til Arbeidstilsynet:

«På vedlagte arbeidskontrakter er alle lønnsopplysninger sladdet, til tross for at det ikke er noe i tilsynsrapporten som tilsier underbetaling.

Forrige gang jeg klaget på samme forhold ble det fra Arbeidstilsynets side opplyst at sladding av lønnsopplysninger kun skal praktiseres når det er snakk om lønnsatser som er i strid med minstelønnsbestemmelsene i allmenngjøringsloven.

Offentleglova og rettleieren til lova slår fast at lønnsopplysninger ikke er et privat forhold som har krav på hemmelighet så lenge lønna er fra det offentlige eller følger allmennkjente tariffen. Men hvis lønna avviker fra tariffen er det et personlig forhold som ikke skal være offentlig. Arbeidstilsynet viste til dette da de besvarte min klage i 2020, og Sivilombudsmannen svarte at dette var rett fortolkning av loven.

Jeg mener en slik sladdepraksis er til hinder i kampen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Siden vår klagesak i 2020 fremstår dagens praksis som en grov forverring av sladdepraksisen i Arbeidstilsynet.

Jeg representerer Byggebransjens uropatrolje, som er en del av Fair Play Bygg Norge.

Jeg ber dere vurdere saken på nytt.»

Svar:

Jeg forstår det slik at spørsmålet har sammenheng med en konkret klage til Direktoratet for arbeidstilsynet om innsyn i lønnsopplysninger i forbindelse med Arbeidstilsynets tilsyn, som nå er til behandling der. Jeg går ikke inn i denne saken, men kan uttale meg generelt om hva som legges til grunn ved Arbeidstilsynets behandling av krav om innsyn i lønnsopplysninger.

Offentleglova og forvaltningsloven setter noen begrensninger for hvilke opplysninger forvaltningen kan gi innsyn i. Det kan blant annet ikke gis innsyn i opplysninger om «noens personlige forhold». Opplysninger om lønn for arbeidstakere i privat sektor, og som ikke sammenfaller med offentlig kjente tariffsatser eller standardlønn for den aktuelle profesjonen, regnes i denne sammenheng som «personlige forhold». Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen (Sivilombudet) behandlet i 2021 en sak som også gjaldt innsyn i lønnsopplysninger i forbindelse med Arbeidstilsynets tilsyn, og hvor lønnsopplysningene var sladdet fordi lønnen i den aktuelle saken ikke sammenfalt med offentlig kjente tariffsatser. Ombudet uttalte at «Direktoratet for Arbeidstilsynet ser ut til å ha tatt utgangspunkt i en riktig forståelse av reglene som gjelder». Sivilombudet uttalte samtidig at loven likevel ikke vil være til hinder for at lønnsopplysninger gis ut forutsatt at individualiserende kjennetegn, som for eksempel navn, skjermes og slik at det ikke er mulig å koble disse opplysningene til personen det gjelder.

Ved krav om innsyn i lønnsopplysninger som avviker fra offentlig kjent tariffsats, opplyser Arbeidstilsynet at navn og andre individualiserende opplysninger skjermes så fremt det er praktisk mulig, slik at lønnsopplysningene kan gis ut. Arbeidstilsynet opplyser imidlertid at det ofte ikke er mulig å gjøre dette uten at opplysningene kan kobles til personen det gjelder. Mange av virksomhetene det føres tilsyn med er for eksempel ganske små og holder til på mindre steder med oversiktlige forhold, slik at sladding av navn ofte ikke vil være tilstrekkelig for å sikre at identifiserende kjennetegn ikke blir avslørt. Opplysninger om personene lønnsopplysningene gjelder kan dessuten fremgå av andre dokumenter i samme sak som det allerede er gitt innsyn i, og som dermed kan kobles til det aktuelle dokumentet. Arbeidstilsynet opplyser at de i slike tilfeller, av hensyn til lovfestet taushetsplikt må unnta lønnsopplysningene fra innsyn. Jeg legger til grunn at dette er i tråd med Sivilombudets uttalelse fra 2021 og med taushetspliktsreglene i forvaltningsloven.

Jeg er svært opptatt av å bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, og er i utgangspunktet positiv til tiltak som kan bidra til dette. Når det gjelder reglene om forvaltningens taushetsplikt for visse typer opplysninger, skal de ivareta andre viktige samfunnshensyn, blant annet hensynet til personvern og privatlivets fred. Offentlighetens rett til innsyn må veies opp mot disse hensynene. Etter mitt syn er det ikke gitt at en utvidelse av innsynsretten slik representanten Kristjánsson her viser til bør veie tyngre enn de hensynene som ligger til grunn for reglene om unntak fra innsyn. Avslutningsvis gjør jeg for ordens skyld oppmerksom på at forvaltningslovens regler om taushetsplikt hører inn under justis- og beredskapsministerens ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 1786

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø

Besvart 31. mars 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva har regjeringen så langt gjort og hva vil man fremover gjøre - særlig på politisk nivå - for å oppnå en økonomisk partnerskapsavtale (ØPA) med Japan?

BEGRUNNELSE:

Japan er en viktig handelspartner for Norge. Norsk sjømat er blant annet et populært produkt, som står for 40 % av vår eksport til det japanske markedet.

Japan står for en "Free and Open Indo-Pacific" med mer frihandel, og tollsatsene til våre hovedkonkurrenter på sjømat vil bli redusert i takt med at frihandelsavtalene

med EU og Storbritannia, samt Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP)-avtalen, gjennomføres.

Norge har så langt ikke lykket med å få til en tilsvarende handelsavtale. Dermed vil man i tiden fremover få en solid konkurransevridning i disfavør norsk sjømat.

Jeg er kjent med at man fra norsk side flere ganger har tatt opp ønsket om å starte forhandlinger om en økonomisk partnerskapsavtale (ØPA), men at dette så langt ikke har ført frem. Det er viktig at man likevel ikke gir opp, og har en klar strategi for hvordan man skal oppnå målet.

Vår EFTA-venn Sveits ønsker nå å oppdatere sin avtale, hvilket burde kunne gi et nytt momentum. Det er i alle tilfeller viktig at regjeringen intensiverer arbeidet med å oppnå en avtale, slik at norsk sjømat ikke mister marked-sandeler. Vi har ingen tid å miste.

Svar:

Det norske ønsket om å inngå en frihandelsavtale, eller økonomisk partnerskapsavtale (ØPA), er kommunisert til Japan ved en rekke anledninger og på ulike nivå siden 2005. Norge er nå blant få europeiske land som ikke har en slik avtale med Japan, og ønsket om

en ØPA ble senest tatt opp i møte mellom våre to lands utenriksministre i september 2022. Vi har også fått Stortingets støtte i arbeidet med å vekke japansk interesse for en ØPA med Norge. Tre stortingsdelegasjoner har besøkt Tokyo det siste halve året og tatt opp saken. Til tross for dette har man så langt fra japansk side vist liten interesse i å fremforhandle en ØPA med Norge.

Vi skulle gjerne ønsket det annerledes. Japan er et viktig eksportmarked for norsk sjømat, og det er rom for tettere næringssamarbeid på mange felt, ikke minst på områdene i regjeringens Veikart for grønt industriløft. Som to av verdens største skipsfartsnasjoner, er Norge og Japan tjent med et tettere samarbeid om videreutvikling av skipsflåten, herunder bl.a. elektrifisering og automatisering av skipsfartøy. Norge har betydelig kompetanse innen utviklingen av offshore vindkraft og hydrogen som er av interesse for Japan. Japan er på sin side en viktig batteriproducent og er opptatt av å utvikle robuste og forutsigbare verdikjeder med strategiske partnere. Det er potensial for styrket samarbeid innenfor helsenæringen. En voksende andel eldre i den japanske befolkningen kan også føre til muligheter for norske aktører innen helseteknologi og helserelaterte tjenester.

Regjeringen vil fortsette å arbeide for en økonomisk partnerskapsavtale med Japan samtidig som vi løpende vurderer tilnærmingen for å få dette til, men interessen må selvsagt være gjensidig for at man skal komme noen vei. Samtidig mener jeg at norsk næringsliv har mye å hente på tettere samarbeid med japanske partnere. På kortere sikt, og som et ledd i arbeidet for en økonomisk partnerskapsavtale, vil jeg også prioritere å arbeide for å styrke samarbeidet mellom norsk og japansk næringsliv, særlig innenfor det grønne skiftet.

Jeg planlegger et besøk til Japan med en næringslivsdelegasjon for å fremme våre nærings- og handelspolitiske interesser overfor japanske myndigheter. På dette besøket vil jeg argumentere for hvorfor en ØPA vil være positivt både for Norge og Japan, og bidra til å fremme våre næringslivsforbindelser med Japan.

SPØRSMÅL NR. 1787

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 31. mars 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å åpne for kilenotfisket etter laks i Agder i forkant av fiskesesongen 2023, for å bedre hensynte byrdefordelingsprinsippet mellom elv og sjø?

BEGRUNNELSE:

Via forskrift om fiske etter anadrom laksefisk i sjøen som trådte i kraft 15.03.21, ble fisket etter laks i Agder stengt. Fremskrittspartiet fremsatte et Dok 8 forslag: 148 S (2020-

2021) våren 2021. Energi og miljøkomiteen innstilte til Stortinget 11. mai 2021 og Stortinget fattet følgende vedtak:

- Stortinget ber regjeringen foreta en ny vurdering av innstrammingerne slik de er foreslått om hvordan de vil virke konkret for sjølaksefiskerne på Sørlandet. Stortinget ber videre regjeringen om å foreta lempelige vurderinger av søknader om dispensasjon for fiskere som mister en stor del av sin inntekt uten andre muligheter.

- Stortinget ber regjeringen tillate krokarnfiske i Finnmark i 2021, og vurdere andre tiltak for å styrke villaksbestandene.

Fangstresultatene fra sesongen 2021 og 2022 kan tyde på at byrdefordelingsprinsippet ikke ivaretas tilstrekkelig. Det ble fisket 0 kg laks med kilenot i sjø, mens 20 333 kg (2021) og 14 837 kg (2022) avlivet laks ble høstet i elver i Agder. (SSB statistikk 08991). Dagens forvaltning av villaks synes for øvrig i stor grad å bygge på fangststatistikker og i liten grad gytebestandsmål og oppgangstall i elv. Grunnlaget for å stenge fisket i Agder begrunnet i risikoen for å fiske på 13 små og sårbare bestander – fremstår som underlig så lenge en tillater fiske på de fleste av disse bestandene i hjemmehørende elver.

I Regjeringsplattformen 2021 - 2025 (Hurdalsplattformen) under punktet Fiskeri, kulepkt. 26 står følgende: Beholde et bærekraftig sjølaksefiskes om en viktig nærings og kultur – og tradisjonsbærer.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL) fikk tydelige politiske føringer i forkant av forvaltningsperioden 2021 – 2025 om å vurdere risikoen for at minst en av de små og sårbare bestander blir overbeskattet via sjølaksefisket. Svaret var gitt på forhånd. Dette er også som nevnt begrunnelsen for at fisket er stengt i Agder. De samme små og sårbare bestandene kunne imidlertid beskattes via elvefiske og stangfiske i sjø både i fangstsesongen 2021 og 2022. Undertegnede unner nordmenn å fiske sjølaks i både sjø og elv men mener det er viktig å hensynta byrdefordelingsprinsippet slik at muligheten til å utøve gamle tradisjoner og rettigheter til sjølaksefiske ikke forsvinner.

Svar:

Fisket etter anadrome laksefisk i elv og sjø er regulert med det formål å sikre at beskatningen er bærekraftig og at det så langt som mulig bare fiskes på bestander som produserer et høstbart overskudd. Rundt 450 laksebestander gyter i norske vassdrag, og det er viktig at vi regulerer fisket på en måte som sikrer videreføring av dette bestandsmangfoldet, inkludert små og sårbare laksebestander.

Fisket etter anadrome laksefisk i sjø reguleres på regionsnivå, og fiskeområdene langs hele norskekysten er inndelt i 11 kystregioner, og 36 fjordregioner. Inndeelingen av regionene tar hensyn til hvilke bestander som beskattes i ulike områder. I kystområdene er det mange bestander som blandes og fisket beskatter dermed bredt, mens i fjordregionene er det færre bestander som inngår i fisket. Fisket er derfor også regulert ulikt i kystregionene og i fjordregionene. I region kysten av Agder inngår 15 sårbare bestander i fisket, og Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har anslått at det er mer enn 98 % sannsynlighet for overbeskatning av disse bestandene i sjølaksefisket i kystregionen. Fisketidene i hver region er altså basert på tilstanden til de bestander som vandrer i regionen, ikke

på gytebestandsmåloppnåelsen i regionens egne vassdrag.

Små og sårbare bestander er bestander som er fåtalige, som har dårlig status, eller som er i en situasjon hvor bestandens utsikter til vekst er usikker. En liten eller sårbar bestand kan likevel produsere et høstbart overskudd. Dersom det åpnes for beskatning av slike bestander er det svært viktig at beskatningen er kontrollert. I vassdrag kan fisket reguleres mer nøyaktig, ved at man vet hvilke bestander som beskattes, hvor de beskattes og hvor mange individuelle laks som tas opp. I sjø er fisket mer uoversiktlig, og man kan ikke kontrollere hvilke bestander som beskattes eller hvor mye av hver bestand som tas ut. Ved en tilfeldighet kan en hel gytebestand fiskes opp. Dette er også grunnen til at man i St.prp. nr. 32 (2006-2007) fravek prinsippet om lik byrdefordeling mellom elvefisket og sjølaksefisket, ved å slå fast at for å redusere fisket på små og sårbare laksebestander, vil fangstene i sjø måtte reduseres mer enn fangstene i elv (s.35). Det ble i samme proposisjon påpekt at man i vurderingen av hvor beskatningen må reduseres, skal legge særlig vekt på de samlede konsekvensene reduksjonen i fisket har for de berørte lokalsamfunnene.

I 2021 gjorde Miljødirektoratet en ny hovedrevisjon av fiskeforskriftene for laksefisket. Basert på råd fra Vitenskapelig råd for villaksforvaltning, ble det ikke åpnet for fiske i noen av kystregionene sør for Finnmark. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning viste til at laksens vandringsruter medfører at en del laks fanges i kystfisket relativt langt fra der de hører hjemme, og at det dermed var høy risiko for overbeskatning i sjølaksefisket i kystregionene. For kommende sesong har Miljødirektoratet vurdert at det ikke er grunnlag for å åpne for laksefiske i region kysten av Agder, og har ikke foreslått endringer i fisket i Agder i høringsrunden for mellomreguleringer i sjølaksefisket.

SPØRSMÅL NR. 1788**Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 29. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at opprettelsen av polititjenestested i Engerdal ikke vil medføre redusert bemanning ved tjenestestedene på Elverum og i Trysil?

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlige spørsmål nr. 1353, nr. 1472 og nr. 1542, og statsrådens besvarelse av disse spørsmålene. I skriftlig spørsmål nr. 1353 bes statsråden garantere for at opprettelsen av polititjenestested i Engerdal ikke vil medføre redusert bemanning ved noen av de eksisterende polititjenestestedene i Innlandet politidistrikt. Ved statsrådens besvarelse av spørsmålet gis det ingen slik garanti, men det fremholdes at:

«Det er lagt til grunn i oppdraget gitt til Politidirektoratet at de nye tjenestestedene ikke skal medføre redusert bemanning ved eksisterende polititjenestesteder.»

Det ble i skriftlig spørsmål nr. 1472 forsøkt å få belyst nærmere hvor mange nye politistillinger som skal opprettes i forbindelse med etableringen av nye polititjenestesteder, og hvilke minstekrav til bemanning regjeringen har satt for de nye tjenestestedene. Av statsrådens svar fremgår det at det «ikke er avklart» hvor mange nye stillinger som skal opprettes i forbindelse med etableringen av nye tjenestesteder. Videre også at det ikke er fastsatt noen egne krav til de nye tjenestestedene, men de skal oppfylle de samme krav som gjelder for alle politiets tjenestesteder.

I et ytterligere forsøk på å få klarhet i bemanningen ved de nyopprettede polititjenestestedene, ble det i spørsmål nr. 1542 spurt om kriteriene for fordelingsnøkkel av midlene til nyetableringen av tjenestesteder og hvordan disse midlene var fordelt etter politidistrikt. Av statsrådens svar fremgår det at det ikke er noen fordelingsnøkkel eller fordeling pr. distrikt tilgjengelig, men at det i tildelingsbrevet er gitt beskjed om at

«midlene bl.a. skal brukes til å etablere ni nye tjenestesteder i 2023.»

Som her illustrert har det ikke vært enkelt å få klarhet i hvordan de nyopprettede polititjenestestedene skal bemannes, og hvordan det vil påvirke bemanningen ved de eksisterende tjenestestedene i de politidistriktene hvor disse stedene etableres. Spørsmålsstiller har fått informasjon som kan tyde på at bemanningssituasjonen ved det nye tjenestestedet i Engerdal, skal løses ved at det avstås mannskaper fra tjenestestedene på Elverum og Trysil. Det

bes derfor om en garanti fra statsråden på at dette ikke er tilfellet.

Svar:

Pga. uforutsett høy prisstigning har statlige virksomheter i alle sektorer strammere økonomi enn forutsatt i statsbudsjettet for 2023 som ble vedtatt av Stortinget i høst. Dette rammer også politiet, inkl. i Innlandet.

For å kompensere for den høye prisstigningen, varslet regjeringen 3. februar om at vi i forbindelse med RNB vil fremme forslag for Stortinget om pris- og lønnsjustering av statsbudsjettet basert på oppdaterte anslag. Hensikten med å varsle om dette er å redusere usikkerheten for virksomhetene slik at de kan planlegge året på en god måte. Det gir politiet i Innlandet og andre steder bedre forutsigbarhet enn om regjeringen ikke hadde gitt slik varsel, for så langt som mulig å kunne unngå å redusere bemanningen og tjenestetilbudet til publikum. Det kan likevel være nødvendig å redusere tjenestetilbudet ved enkelte tjenestesteder av hensyn til ulike økonomiske eller lokale forhold. Det er politimesteren i det enkelte politidistrikt som har ansvaret for å disponere sine ressurser effektivt og etter behov. Jeg har tiltro til at politimestrene gjør de prioriteringene som er best for sitt distrikt innenfor de rammer som er gitt i tildelingsbrevet. Innlandet politidistrikt er tilført ekstra midler til å finansiere et nytt tjenestested i Engerdal. Opprettelsen av det nye tjenestestedet i Engerdal må altså ikke medføre behov for nedbemanning av andre tjenestesteder i distriktet.

SPØRSMÅL NR. 1789**Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 30. mars 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Ifølge Drivkraft Norge skal bensin 95 oktan E10 nå etableres som bransjestandard. Innblanding av etanol i bensin skaper problemer for mange eldre kjøretøy og det er anslagsvis 300 000 entusiastkjøretøy i Norge som ikke bør bruke en slik bensinkvalitet. Utover dette er det også en betydelig andel av landets fritidsbåter som ikke bør bruke den nye bensinkvaliteten.

Vil statsråden ta et initiativ for å etablere 98 oktan E0 som sikringskvalitet for bensin slik at det sikres at man i hele landet har tilgang til etanolfri bensin?

BEGRUNNELSE:

Innblanding av etanol i bensin skaper vanskeligheter for mange eldre kjøretøy, båter og motorredskap. Motorene er ikke bygget for etanolinnblanding og dette tærer på både slanger og pakninger som kan gi lekkasjer og fare for brann.

Svar:

Kvaliteten på drivstoff er regulert i produktforskriften. Det er forskriftsfestet at minst 4 volumprosent av totalt om-

satt mengde drivstoff til veigående bensinkjøretøy per år skal bestå av biodrivstoff.

Når bransjen nå velger å tilby E10, dvs. innblanding av inntil 10 volumprosent bioetanol i bensin, er dette et valg som bransjen selv tar bl.a. for å overholde kravet på 4 volumprosent i nevnte forskrift. Innblandingen er altså høyere enn dette kravet i forskriften. Salg av drivstoff foregår som representanten er vel kjent med i et marked. Jeg mener derfor det må antas at bransjen har lagt forretningsmessige forhold til grunn for beslutningen om å tilby E10. Statens medvirkning i dette markedet er å etablere noen rammevilkår, mens bransjen gjør sine vurderinger og tilpasninger innenfor disse rammene. Regulering av dette markedet for å sikre tilgang til E10 over hele landet, ville i praksis bety at staten skulle pålegge bransjen å tilby et produkt bransjen ikke finner regningsvarende å selge. En slik praksis vil generelt være svært uheldig. Ofte fører den teknologiske utviklingen også til at både kjøretøy og andre gjenstander ikke kan beholde sin opprinnelige funksjon. Jeg ser nå ingen gode løsninger for å innføre en statlig ordning for å sikre tilgang til etanolfri bensin, men jeg har merket meg synspunktene fra bilentusiastmiljøene.

SPØRSMÅL NR. 1790**Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 13. april 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over alle tilskuddsposter til frivillig og ideelt arbeid på sitt ansvarsområde med oppdatert informasjon om hvilke organisasjoner som har fått tilskudd og hvilke som ikke har fått tilskudd for 2023, pr. 23.3.23?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2023 reduserer regjeringen tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner som gjør en stor

innsats i vårt samfunn. Ved å fjerne øremerkingen av tilskudd, nærmest over natten, skapte regjeringen stor og unødvendig uforutsigbarhet for en lang rekke frivillige organisasjoner som gjør et svært viktig arbeid. Når regjeringen også reduserer tilskuddspostene går det ut over det frivillige og ideelle arbeidet som bidrar til å skape viktige møteplasser og uformell hjelp til mange i vårt samfunn. I en tid hvor vi trenger mer og ikke mindre frivillighet for å løse våre felles samfunnsoppgaver er det svært negativt å kutte støtte til alle de som hver dag gjør en enorm innsats

på områder der kommunale og statlige tjenester ikke kan være til stede hele tiden.

Svar:

Jeg har innhentet tall for tilskuddspostene fra Helsedirektoratet. Oversikten viser hvilke søkere som har fått innvilget midler og hvilke søkere som ikke har fått innvilget midler, per 23.03.2023. Jeg gjør oppmerksom på søknadsbehandlingen for enkelte ordninger ikke er avsluttet, og at det dermed ikke er innvilget noen søknader per 23.03.2023.

Tilskuddsordning	Organisasjoner innvilget tilskudd	Organisasjoner ikke innvilget tilskudd
<p>Aktivitetstilbud for personer med rusmiddelproblemer, psykiske helseproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle tjenester</p>	<p>FRELSESARMEEN STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO A-LARM BRUKER OG PÅRØRENDE ORGANISASJON FOR ÅPENHET OM RUS OG BEHANDLING STIFTELSEN ETT SKRITT VIDERE STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON VESTFOLD WAYBACK, STIFTELSEN LIVET ETTER SONING STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON I DRAMMEN FFHR FORENINGEN FOR HELHETLIG RUSPOLITIKK STIFTELSEN CRUX STIFTELSEN NORSK SELVHJELPSFORUM DET HJELPER, BRUKER- OG PÅRØRENDEORGANISASJON EIDANGER IDRETTLAG FONTENEHUSET HARSTAD FORENINGEN FOR HUMAN NARKOTIKAPOLITIKK MARITASTIFTELSEN PITSTOP NORGE AS PROLAR NETT - NASJONALT FORBUND FOR FOLK I LAR RIO - EN LANDSDEKKENDE BRUKERORGANISASJON PÅ RUSFELTET STIFTELSEN GUTS STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON ROGALAND STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON TROMSØ STIFTELSEN RETRETEN VEIEN TILBAKE AS ALBATROSSEN AS BACK IN THE RING BERGEN RØDE KORS BLÅ KORS NORGE DRÅPEKORT</p>	<p>BETANIA ALTA CENTER FOR AFRICAN MENTAL HEALTH PROMOTION AND CULTURAL COMPETENCE (CAMPCOM) NEET COMMUNITY ARBEIDERBEVEGELSENS RUS- OG SOSIALPOLITISKE FORBUND AUTISMEFORENINGEN I NORGE BLÅ KORS KRISTIANSAND BLÅ KORS TJENESTEPRODUKSJON RINGERIKE AS CHEMFRIENDLY NORGE DE NORSKE LENKER OSLO 89 DET ISLAMSKES FORBUNDET EFA STIFTELSEN KARMØY ET SLAG AV GANGEN FAGRÅDET - RUSFELTETS HOVEDORGANISASJON FLERKULTURELLE KVINNEGRUPPE FOLKEAKSJONEN FLERE UT AV RUS FONTENEHUSET OSLO ØST FORENINGEN BASECAMP UNGDOMSDIAKONITILTAK/BASECA MP YDS- BASECAMP YOUTH DIACONAL SERVICE FORENINGEN FOR FLERKULTURELT RECOVERY-ARBEID FORENINGEN RØVERHUSET FRAM HALLINGDAL FOTBALLKLUBB HJELPEKILDEN VEST HVITE ØRN NORGE IVARETA, PÅRØRENDE BERØRT AV RUS KRISTEN BESØKSTJENESTE LANDSFORENINGEN FOR PÅRØRENDE INNEN PSYKISK HELSE OSLO</p>

<p>ELVEKANTEN AKTIVITETSHUS ERLIK KAFFE AS FELLOWMAN MH&B FLEKKEFJORD FOTBALLKLUBB FORENINGEN TRYGGERE RUSPOLITIKK FOTBALLSTIFTELSEN HEART KARMØY HJERTE FOR SANDNES IDRETTE SKAPER SJANSER IOGT I NORGE KULTURALLIANSEN MASKEFALL LILLEHAMMER BRUKERSTYRT SENTER LISA-GRUPPENE MARBORG - BRUKERORGANISASJON PÅ RUSFELTET MENTAL HELSE ØKSNES MULIGHETENES HUS NO LIMITATION AS NORGES CYKLEFORBUND NORGES RØDE KORS NOTODDEN FOTBALLKLUBB ORGANISASJONEN ATROP STØTTE & ETTERVERNSSENTER PAAHJUL OSLO AS PORS FOTBALL POWER. PÅ RETT VEI RANA FOTBALLKLUBB SAGATUN BRUKERSTYRT SEN- TER SALANGEN FRIVILLIGSENTRAL OG AKTIVITETSSSENTER (SAFA) STABBURSHELLA BRUKER- OG PÅRØRENDEFORUM & VÆRESTED I VALDRES STIFTELSEN ALBATROSSEN ETTERVERN- SEN- TER STIFTELSEN EVANGELIESENTERET STIFTELSEN HIIMSMOENKOLLEKTIVET STIFTELSEN JOINUS STIFTELSEN KIM-SENTERET</p>	<p>LEVE-LANDSFORENINGEN FOR ETTERLATTE VED SELVMORD LINDESNES FRIVILLIGSENTRAL LINK BERGEN OG OMEGN LIONS CLUB ELVERUM LØRENSKOG GYMNASTIKKLAG LØRENSKOG IDRETTSFORENING MILJØSTIFTELSEN ELV OG HAV MIO MINORITETENES INTERESSEORGANISASJON MORGENSTELLET - VEIEN TILBAKE TIL LIVET MUSIKKENS STUDIEFORBUND NORSK OCD OG ANGSTFORENING, ANANKE OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD POLSK-NORSK FORENING RAZEM=SAMMEN PROSJEKT HVERDAGSGLEDE RÅDGIVNING OM SPISEFORSTYRRELSER SPISEFORSTYRRELSSEFORENING EN STIFTELSEN AMALIE SKRAMS HUS STIFTELSEN BREAKTHROUGH STIFTELSEN FOSSUM- KOLLEKTIVET STIFTELSEN FRANSISKUSHJELPEN STIFTELSEN KARMSUND ABR- SENTER STIFTELSEN KRAFT STIFTELSEN RETTTFERD STIFTELSEN SOLLIAKOLLEKTIVET STIFTELSEN VIKERSUND HOPPSSENTER TOPPEN GRØNN VEST AGDER BYGDEKVINNELAG VÅRRES REGIONALT BRUKERSTYRT SEN- TER MIDT NORGE WAYBACK TRONDHEIM WINGE SEN- TER</p>
--	---

	<p>STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON AUST-AGDER OG TELEMAR STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON I KRISTIANSAND STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON I ØSTFOLD STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON NORDLAND STIFTELSEN MARITASTIFTELSEN & ERIKSHJÄLPEN SECOND HAND STIFTELSEN PETTER UTELIGGER STIFTELSEN SHALAM STIFTELSEN SKIEN DIAKONALE SENTER STIFTELSEN TRYGGERE STIFTELSEN VÅLERENGA FOTBALL SAMFUNN TILSTEDE NORGE VARMESTUA SARPSBORG VENNESLA FRIVILLIGSENTRAL WAYBACK BERGEN - STIFTELSEN LIVET ETTER SONING</p>	
Mobilisering mot ensomhet	<p>A-LARM BRUKER OG PÅRØRENDE ORGANISASJON FOR ÅPENHET OM RUS OG BEHANDLING STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON ROGALAND BERGEN SANITETSFORENING BLÆREKREFTFORENINGEN CARITAS TRONDHEIM DEN NORSKE TURISTFORENING FRIVILLIGHET NORGE INN PÅ TUNET NORGE SA INN PÅ TUNET TRØNDELAG SA KOMPETANSESENTER FOR BRUKERERFARING OG TJENESTEUTVIKLING KBT LATINAMERIKANSK FORENING LINDLAND GÅRD AS MENNESKER I FOKUS</p>	<p>GODE ØYEBLIKK AS AGDENES VEKST AS AKTIVT PUSTEROM AS NARVIK FRIVILLIGSENTRAL NASJONALFORENINGEN FOR FOLKEHELSEN NORSKE KVINNERS SANITETSFORENING PITSTOP NORGE AS STIFTELSEN JOINUS STIFTELSEN LIVSGLEDE FOR ELDRE STIFTELSEN NORSK SELVHJELPSFORUM YOGA I SKOLEN PROSJEKTET AFRIKANSK HELSE- OG SOSIAL UTVIKLING ORGANISASJON ALTA RØDE KORS ANDEBU FRIVILLIGSENTRAL ANICCA PICTURES AS AVERØY FRIVILLIGSENTRAL BAMBLE OG OMEGN INTERNASJONALE FORENING</p>

	<p> NESODDEN FRIVILLIGSENTRAL NORGES FRIVILLIGSENTRALER S16 HALDEN BEVARING OG UTVIKLING AS SIT STUDENTSAMSKIPNADEN I GJØVIK, ÅLESUND OG TRONDHEIM SKI IL FOTBALL TANA FYSIKALSKE INSTITUTT AS TROMSØ SOSIALE ENTREPRENØRSKAP AS TYNSET FRIVILLIGSENTRAL VIKING TURN OG IDRETTSFORENING </p>	<p> BARNAS ØY BETANIA ALTA BIKUBEN - REGIONALT BRUKERSTYRT SENTER BLÅ KORS KRISTIANSAND BLÅ KORS NORGE BØ FRIVILLIGSENTRAL CARITAS BERGEN CARITAS NORGE DER DU BOR - TELEMAR (DDB-T) DET HJELPER, BRUKER- OG PÅRØRENDEORGANISASJON DIAKONISENTERET STAVANGER DNT DRAMMEN OG OMEGN DRIVE NORGE AS FALKETIND HELSE AS FARSUND OG LYNGDAL REVMATIKERFORENING FELLESSKAP FOTBALLKLUBB FLERKULTURELLE KVINNEGRUPPE FONTENEHUSET OSLO ØST FORANDRINGSFABRIKKEN STIFTELSE FORENINGEN ÅPEN DØR FRIVILLIGHETSSENTRALEN ØST SARPSBORG GAUSDAL RØDE KORS FORENING HADSEL FRIVILLIGFORENING HAMNA AKTIVITET OG HELSE AS HAUGESUND RØDE KORS HELSEINN HJERTE FOR SANDNES HOLMLIA NÆRMILJØSENTER OG FRIVILLIGSENTRAL HORDALAND RØDE KORS HÆGELAND OG ØVREBØ FRIVILLIGSENTRAL INGERSTIFTELSEN INTERKULTURELL KVINNEGRUPPE (IKKG) INTERNASJONAL VELFERDSFORENING NORGE IVARETA, PÅRØRENDE BERØRT AV RUS </p>
--	--	--

		JULEGADA I VENNESLA KBT FAGSKOLE AS KFUK-KFUM NORGE KJERLINGLAND HEST OG AKTIVITETSGÅRD AS KRISTEN BESØKSTJENESTE KRISTEN VIDEREGÅENDE SKOLE NORDLAND KRISTENT INTERKULTURELT ARBEID (KIA) KRISTIANSUND FRIVILLIGSENTRAL KULTURBRYGGERIET KVÆFJORD FRIVILLIGSENTRAL LANDSFORENINGEN FOR PÅRØRENDE INNEN PSYKISK HELSE - LPP VESTFOLD OG TELEMARK LANDSFORENINGEN FOR PÅRØRENDE INNEN PSYKISK HELSE GRIMSTAD OG OMEGN LOKALLAG LINDESNES FRIVILLIGSENTRAL LINK VESTFOLD OG TELEMARK LIVATTE AS LNT NORDLAND FYLKESLAG LOM FRIVILJUGSENTRAL MARKER RØDE KORS MAURTUVA VEKSTGÅRD AS MENTAL HELSE MENTAL HELSE ØKSNES MERCY HOUSE MIDT-TELEMARK FRIVILLIGSENTRAL MINORITY WELFARE MODUM BAD MULIGHETENES HUS MUSLIMSK DIALOG OG VENNSKAPSFØRENING NABOLAGSHAGER AS NANNESTAD FRIVILLIGSENTRAL NARVIK STOLTRIM NASJONALFORENINGEN FOR FOLKEHELSEN SØR TRØNDELAG
--	--	--

		<p>NASJONALFORENINGEN FOR FOLKEHELSEN VESTFOLD OG TELEMARK FYLKESLAG NESODDEN RESSURSKAFE NITTEDAL TEATER NORDIC VAGABONDS AS NORGES RØDE KORS NORGES SJAKKFORBUND NORSK FORBUND FOR PSYKOTERAPI NORSK TAMILSK HELSE ORGANISASJON OPEN HANDS FOR YOU OS PENSJONISTFORENING OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD PAKISTANSK KULTURFORENING SKEDSMO PSYKIATRIALLIANSEN BIL PSYKODRAMAFORENINGEN I NORGE SALEM MENIGHET NORMISJON TRONDHEIM SENIOR AKTIV SENIORSENTERET TYHOLMEN 7 SKEIV VERDEN SPILLHUSET BERGEN STABBURSHELLA BRUKER- OG PÅRØRENDEFORUM & VÆRESTED I VALDRES STANG MEDIA AS STAVANGER RØDE KORS STIFTELSEN FJORDAKADEMIET STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON I ØSTFOLD STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON VESTFOLD STIFTELSEN NAKUHEL ASKER - LOKALT SENTER FOR NATUR KULTUR OG HELSE STIFTELSEN PÅRØRENDESENTERET STIFTELSEN RETTTFERD STIFTELSEN SESAM STIFTINGA GRANNEHJELPA SUNNAASSTIFTELSEN</p>
--	--	--

		THE HUMAN ASPECT TILSTEDE NORGE TOPPEN GRØNN TREFFAST TRIVSEL TRIM AS VERDISKAPER1 AS VILMER AS VOSS FRIVILLIGSENTRAL VÆR SÅ GOD MATUTDELING WAYBACK BERGEN - STIFTELSEN LIVET ETTER SONING ØYGARDENS INSTITUTT
Frivillig informasjons- og kontaktskapende arbeid	Denne tilskuddsordningen er til behandling hos Helsedirektoratet. Det er per 23.03 ikke innvilget noen midler over ordningen.	
Driftstilskudd til bruker- og pårørendeorganisasjoner innen psykisk helse, rus- og voldsfeltet	Denne tilskuddsordningen var ikke ferdig behandlet per 23.03.	
Seksuell helse	STIFTELSEN SEX OG SAMFUNN SEX OG POLITIKK STIFTELSEN KVINNEUNIVERSITETET FRI - FORENINGEN FOR KJØNNS- OG SEKSUALITETSMANGFOLD MEDISINERNES SEKSUALOPPLYSNING BERGEN NETTVERK; FUNKSJONSHEMMEDE, SEKSUALITET OG SAMLIV POLYNORGE STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO STIFTELSEN SENTER FOR KVALITET I LEGETJENESTER (SKIL) F 79 NORGE FORENINGEN RØVERHUSET HELSEUTVALGET LANDSGRUPPEN AV HELSESYKEPLEIERE MEDISINERNES SEKSUALOPPLYSNING	NOK. STIFTELSEN AMATHEA FORENINGEN TRYGGERE RUSPOLITIKK INTERNASJONAL VELFERDSFORENING NORGE KOMPETANSESENTER FOR BRUKERERFARING OG TJENESTEUTVIKLING KBT KREFTOMSORG ROGALAND MENNESKER I FOKUS MENNESKEVERD NORGES ARKTISKE STUDENTSAMSKIPNAD NORSKE KVINNER SANITETSFORENING PROLAR NETT - NASJONALT FORBUND FOR FOLK I LAR SIKKS: SEKSUALITET, IDENTITET, KJØNN, KROPP OG SAMLIV SKEIV UNGDOM SKEIV VERDEN STIFTELSEN PÅRØRENDESENTERET SUNNAASSTIFTELSEN SURVIVORS THE HUMAN ASPECT

	<p>MEDISINERNES SEKSUALOPPLYSNING (MSO) MEDISINERNES SEKSUALOPPLYSNING TROMSØ MIRA RESSURSSENTER FOR INNVANDRER OG FLYKTNINGKVINNER NOK. SØR-VEST NORSK FORENING FOR KLINISK SEXOLOGI NORSK KARAKTERANALYTISK INSTITUTT NORSK REVMATIKERFORBUND OSLO KRISESENTER OG KOMPETANSESENTER FOR VOLD I NÆRE RELASJONER PION PROSTITUERTES INT.ORG. I NORGE REDD BARNA STIFTELSEN BARNEVAKTEN STIFTELSEN KVINNEUNIVERSITETET NORD</p>	<p>UNGE MINORITETER</p>
	<p>STIFTELSEN TRYGGERE TYRILI UTVIKLING OG PROSJEKT- STIFTELSE UNGE FUNKSJONSHEMMEDE VID VITENSKAPELIGE HØGSKOLE AS VULVODYNIFORENINGEN</p>	
<p>Frivillig rusmiddelforebyggende og spillavhengighetsforebyggen de innsats</p>	<p>DNT-EDRU LIVSSTIL FORENINGEN TRYGGERE RUSPOLITIKK JUNIOR- OG BARNEORGANISASJONEN JUBA RUSFRI OPPVEKST ARBEIDERBEVEGELSENS RUS- OG SOSIALPOLITISKE FORBUND BARN AV RUSMISBRUKERE - BAR</p>	<p>HASHTAG I MORGEN ACTIS I OSLO OG AKERSHUS A-LARM BRUKER OG PÅRØRENDE ORGANISASJON FOR ÅPENHET OM RUS OG BEHANDLING ERITREAN PROFESSIONALS ASSOCIATION IN NORWAY (EPAN) FORANDRINGSFABRIKKEN STIFTELSE FORENINGEN BASECAMP UNGDOMSDIAKONITILTAK/BASECA</p>

	<p>FORBUNDET MOT RUSGIFT HELSEUTVALGET TRYGGERE UNGDOM ACTIS - RUSFELTETS SAMARBEIDSORGAN ADHD NORGE AKAN - ARBEIDSLIVETS KOMPETANSESENTER FOR RUS- OG AVHENGIGHETSPROBLEMATI KK BLÅ KORS NORGE CHEMFRIENDLY NORGE INTERNASJONAL HELSE- OG SOSIALGRUPPE (IHSG) IOGT I NORGE JUVENTE LEGESTUDENTENES RUSOPPLYSNING LEGESTUDENTENES RUSOPPLYSNING BERGEN LEGESTUDENTENES RUSOPPLYSNING OSLO LEGESTUDENTENES RUSOPPLYSNING TROMSØ LIONS CLUBS INTERNATIONAL DISTRIKT 104 MENNESKER I FOKUS RÅDET FOR KULTURKOMPETANSE I FOREBYGGENDE ARBEID (RKF). SKEIV VERDEN SPILLAVHENGIGHET-NORGE STIFTELSEN BARNEVAKTEN UNG I TRAFIKKEN - INGEN VENNER Å MISTE</p>	<p>MP YDS- BASECAMP YOUTH DIACONAL SERVICE FRAM KIRKENS SOS KOMMUNALT ALKOHOLFAGLIG SAKSBEHANDLERFORUM MANDARI MENTAL HELSE KONGSVINGER MIR MORNING BEAT NORSK TAMILSK HELSE ORGANISASJON NORSKE JERNBANERS AVANTGARD STIFTELSEN GOLDEN COLOMBIA STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON I DRAMMEN STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO STIFTELSEN PÅRØRENDESENTERET UNGDOM MOT NARKOTIKA - UMN</p>
Rådgivnings-, støtte- og veiledningstjenester innen psykisk helse, rus og vold	<p>BLÅ KORS KRISTIANSAND IVARETA, PÅRØRENDE BERØRT AV RUS KIRKENS SOS MENTAL HELSE MENTAL HELSE UNGDOM NORGES RØDE KORS</p>	<p>A-LARM BRUKER OG PÅRØRENDE ORGANISASJON FOR ÅPENHET OM RUS OG BEHANDLING ADHD NORGE STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON ROGALAND</p>

	<p>SKEIV UNGDOM STIFTELSEN DIAKONISSEHUSET LOVISENBERG</p>	<p>ALTERNATIV MØTEPlass I GAMLE OSLO AUTISMEFORENINGEN I NORGE BEATUS CRAS BIPOLARFORENINGEN NORGE CARITAS NORGE DEBORAH BORGENS STIFTELSE FONTENEHUSET OSLO ØST FORENINGEN 20PROSENT FORENINGEN VI SOM HAR ET BARN FOR LITE HELSEUTVALGET HJELPEKILDEN VEST KURDISH WOMEN RIGHTS LANDSFORENINGEN FOR PÅRØRENDE INNEN PSYKISK HELSE OSLO LILLEHAMMER BRUKERSTYRT SENTER LILLESAND RESSURSSENTER LINK BERGEN OG OMEGN MANNFORUM NORSK OCD OG ANGSTFORENING, ANANKE NORSK TOURETTE FORENING NORSKE KVINNER SANITETSFORENING OPPLYSNING OM KOSTHOLD OG MATFRIHET ORGANISASJONEN ATROP STØTTE & ETTERVERNSSENTER OSLO KRISESENTER OG KOMPETANSESENTER FOR VOLD I NÆRE RELASJONER RÅDGIVNING OM SPISEFORSTYRRELSER SPILLAVHENGIGHET-NORGE SPISEFORSTYRRELSSEFORENING EN STIFTELSEN AMATHEA STIFTELSEN ANGSTRINGEN NORGE (ARN) STIFTELSEN INSTITUTT FOR SPISEFORSTYRRELSER</p>
--	--	--

		STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON VESTFOLD STIFTELSEN PÅRØRENDESENTERET STIFTELSEN RETRETEN STIFTELSEN SMISO NORDLAND STIFTELSEN TRYGGERE THE HUMAN ASPECT VEIEN TILBAKE AS VENNESLA FRIVILLIGSENTRAL
Psykisk helse i skolen	MENTAL HELSE ORGANISASJONEN VOKSNE FOR BARN STIFTELSEN PSYKIATRISK OPPLYSNING FRI - FORENINGEN FOR KJØNNS- OG SEKSUALITETSMANGFOLD MOT NORGE PSYKOLOGISTUDENTENES OPPLYSNINGSARBEID FOR UNGE STUDIEFORBUNDET AOF NORGE TRYGG LÆRING	FORANDRINGSFABRIKKEN STIFTELSE BARNAS ØY BERGEN RØDE KORS BEVISSTUNG BLEKKULFKLUBBEN BLÅ KORS KRISTIANSAND BLÅ KORS VIDEREGÅENDE SKOLE GRIMSTAD AS DET HJELPER, BRUKER- OG PÅRØRENDEORGANISASJON DRIVE NORGE AS FONTENEHUSET OSLO ØST GIRL POWER ORG GODHET NORGE AS HÆGELAND OG ØVREBØ FRIVILLIGSENTRAL KFUK-KFUM NORGE KIRKENS SOS MEDISINERNES MENTALE HELSEOPPLYSNING MODUM BAD NASJONALT STØTTEGRUPPENETTVERK NEET COMMUNITY NORSK TOURETTE FORENING PAUSE! RÅDET FOR PSYKISK HELSE SPISEFORSTYRRELSSEFORENING EN STIFTELSEN FLEXID STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO STIFTELSEN PÅRØRENDESENTERET

		THE HUMAN ASPECT VÅRRES REGIONALT BRUKERSTYRT SENTER MIDT NORGE ZHINE AS
Fontenehus og Fontenehus Norge	FONTENEHUS NORGE FONTENEHUSET ARENDAL FONTENEHUSET ASKER FONTENEHUSET GJØVIK AS FONTENEHUSET HADELAND AS FONTENEHUSET HARSTAD FONTENEHUSET MORTENSRUD FONTENEHUSET OSLO ØST FONTENEHUSET SENJA FONTENEHUSET STAVANGER FONTENEHUSET ULLENSAKER STIFTELSEN FONTENEHUSET BERGEN STIFTELSEN FONTENEHUSET BÆRUM STIFTELSEN FONTENEHUSET DRAMMEN STIFTELSEN FONTENEHUSET FREDRIKSTAD STIFTELSEN FONTENEHUSET HØNEFOSS STIFTELSEN FONTENEHUSET NORDRE FOLLO STIFTELSEN FONTENEHUSET OSLO SENTRUM STIFTELSEN FONTENEHUSET PÅ KONGSBERG STIFTELSEN FONTENEHUSET RYGGE STIFTELSEN FONTENEHUSET TRONDHEIM STIFTELSEN FONTENEHUSET ÅLESUND STIFTELSEN TROMSØ FONTENE	

<p>Nasjonale tiltak for forebygging av selvmord og selvskading</p>	<p>LEVE-LANDSFORENINGEN FOR ETTERLATTE VED SELVMORD A-LARM BRUKER OG PÅRØRENDE ORGANISASJON FOR ÅPENHET OM RUS OG BEHANDLING HELSEUTVALGET LILLEBRORS MINNE - STIFTELSEN MED OMSORG FOR ETTERLATTE MANNFORUM MENTAL HELSE ORGANISASJONEN VOKSNE FOR BARN PÅRØRENDEALLIANSEN SOLLI SYKEHUS AS STIFTELSEN PÅRØRENDESENTERET THE HUMAN ASPECT</p>	<p>AFRIKANSK HELSE- OG SOSIAL UTVIKLING ORGANISASJON AURORA STØTTEFORENING FOR MENNESKER MED PSYKISKE HELSEPROBLEMER BLÅ KORS KRISTIANSAND HVITE ØRN NORGE KIRKENS SOS MUSIKKPLEDEN NORGES RØDE KORS STIFTELSEN BISPEHAGEN STIFTELSEN RETTFERD STIFTELSEN VIKEN SENTER</p>
<p>Driftstilskudd til frivillige rusmiddelpolitiske organisasjoner</p>	<p>ARBEIDERBEVEGELSENS RUS- OG SOSIALPOLITISKE FORBUND BLÅ KORS NORGE DET HVITE BÅND NORSKE KVINNERS KRISTNE AVHOLDSFORBUND DNT-EDRU LIVSSTIL FORBUNDET MOT RUSGIFT FORENINGEN TRYGGERE RUSPOLITIKK IOGT I NORGE IVARETA, PÅRØRENDE BERØRT AV RUS JUNIOR- OG BARNEORGANISASJONEN JUBA JUVENTE MA - RUSFRI TRAFIKK NORSK NARKOTIKAPOLITIFORENING NORSKE JERNBANERS AVANTGARD RUSFRI OPPVEKST SKEIV UNGDOM</p>	<p>ADHD NORGE A-LARM BRUKER OG PÅRØRENDE ORGANISASJON FOR ÅPENHET OM RUS OG BEHANDLING NORSK PASIENTFORENING RECOVERY OG TILFRISKING RUSKEN INTERESSEORGANISASJON</p>

	TRYGGERE UNGDOM UNG I TRAFIKKEN - INGEN VENNER Å MISTE UNGDOM MOT NARKOTIKA - UMN	
Institutter og foreninger som driver med etter-, videre- og spesialistutdanning i psykisk helse	INSTITUTT FOR MENTALISERING FELLESGANISASJONEN (FO) INSTITUTT FOR AKTIV PSYKOTERAPI INSTITUTT FOR BARNE- OG UNGDOMSPSYKOTERAPI INSTITUTT FOR GRUPPEANALYSE OG GRUPPEPSYKOTERAPI INSTITUTT FOR PSYKOTERAPI NORSK FORENING FOR BARN OG UNGES PSYKISKE HELSE (N-BUP) NORSK FORENING FOR INTEGRATIV TERAPI NORSK FORENING FOR KOGNITIV TERAPI NORSK FORENING FOR KUNST OG UTTRYKKSTERAPI NORSK KARAKTERANALYTISK INSTITUTT NORSK PSYKIATRISK FORENING NORSK PSYKOANALYTISK FORENING NORSK PSYKOLOGFORENING PSYKODRAMAFORENINGEN I NORGE SENTER FOR PSYKOTERAPI OG PSYKOSOSIAL REHABILITERING SKEIV VERDEN STIFTELSEN INSTITUTT FOR SPISEFORSTYRRELSER	DEBORAH BORGES STIFTELSE NORSK FORBUND FOR PSYKOTERAPI STIFTELSEN SENTER FOR KVALITET I LEGETJENESTER (SKIL)

	STIFTELSEN NORSK INSTITUTT FOR KUNSTUTTRYKK & KOMMUNIKASJON	
Diabetesarbeid	DIABETESFORBUNDET CLAP ALONG AS KVALITETSFORBEDRING AV MEDISINSK LABORATORIE- VIRKSOMHET	DIABETESFORBUNDET TRØNDELAG DIABETESFORBUNDET, KRISTIANSAND HÅPETS KATEDRAL AS INTERNASJONAL VELFERDSFORENING NORGE MANDARI MENNESKER I FOKUS NFU ELVERUM OG OMEGN LOKALLAG NORSK TAMILSK HELSE ORGANISASJON STIFTELSEN FONTENEHUSET OSLO SENTRUM STIFTELSEN GEITMYRA MATKULTURSENTER FOR BARN STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO
IKT-opplæring for å heve den digitale kompetansen blant eldre	PENSJONISTFORBUNDET STIFTELSEN LIVSGLEDE FOR ELDRE KIRKENS SOS LANDSFORENINGEN FOR NYREPASIENTER OG TRANSPLANTERTE LHL NORGES BLINDEFORBUND NORGES DØVEFORBUND SENIOR NORGE	CARITAS TRONDHEIM FUNKSJONSHEMMEDES FELLESORGANISASJON VESTLAND HAUGESUND RØDE KORS HÆGELAND OG ØVREBØ FRIVILLIGSENTRAL MANDARI MUSLIMSK DIALOG OG VENNSKAPSFORENING RØYRVIK FRIVILLIGSENTRAL SENIORNETT STIFTELSEN MANGFOLD I ARBEIDSLIVET TYNSET FRIVILLIGSENTRAL
Historiske pensjonskostnader	MERÅKER KURBAD AS FRELSEARMEEN HARALDSPASS DIAKONALE STIFTELSE INCOGNITO KLINIKK	STIFTELSEN SIGNO FURUKOLLEN PSYKIATRISKE SENTER AS NØSTRET BO OG OMSORGSSENTER AS RINGEN REHABILITERINGSENTER AS

	<p>N.K.S. ØSTBYTUNET, SENTER FOR BEHANDLING OG FAGUTVIKLING AS OSLO SANITETSFORENING BRUSETKOLLEN AS ROGALAND A- SENTER AS STIFTELSEN FAGERTUN NORSK FOLKEHJELP STIFTELSEN TRASOPPKLINIKKEN VALNESFJORD HELSESPORTSSENTER</p>	<p>STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO STIFTELSEN MANIFESTSENTERET SØRLANDETS REHABILITERINGSSENTER EIKEN AS</p>
<p>Studenter – psykisk helse og rusmiddelbruk</p>	<p>SIT STUDENTSAMSKIPNADEN I GJØVIK, ÅLESUND OG TRONDHEIM NORGES ARKTISKE STUDENTSAMSKIPNAD STUDENTSAMSKIPNADEN SIO STUDENTSAMSKIPNADEN I AGDER ANSA - ASSOCIATION OF NORWEGIAN STUDENTS ABROAD STUDENTSAMSKIPNADEN I INNLANDET STUDENTSAMSKIPNADEN I MOLDE STUDENTSAMSKIPNADEN I ØSTFOLD STUDENTSAMSKIPNADEN I ÅS STUDENTSAMSKIPNADEN PÅ VESTLANDET</p>	<p>STUDENTSAMSKIPNADEN I SØRØST-NORGE</p>
<p>Grunntilskudd til institusjonsbaserte tilbud for personer med rusmiddelproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle tjenester</p>	<p>FRELSESARMEEN STIFTELSEN P22 BERGEN KONTAKTSENTER FJORDHAGEN DRIFT AS STIFTELSEN EVANGELIESENTERET STIFTELSEN F-16 STIFTELSEN GUTS STIFTELSEN KARMSUND ABR-SENTER STIFTELSEN SHALAM</p>	<p>BACK IN THE RING FORENINGEN TRYGGERE RUSPOLITIKK NORSK PASIENTFORENING STIFTELSEN WAYBACK TROMSØ STORSTUA ETTERVERN WAYBACK TRONDHEIM</p>

	STIFTELSEN VEIEN UT	
Forebyggende innsats på rusmiddel- og dopingområdet	STIFTELSEN ANTIDOPING NORGE ACTIS - RUSFELTETS SAMARBEIDSORGAN AKAN - ARBEIDSLIVETS KOMPETANSESENTER FOR RUS- OG AVHENGIGHETSPROBLEMATIKK AV-OG-TIL FAGRÅDET - RUSFELTETS HOVEDORGANISASJON PREVENTIO	BACK IN THE RING FOTBALLSTIFTELSEN KOMMUNALT ALKOHOLFAGLIG SAKSBEHANDLERFORUM MANDARI MARITASTIFTELSEN NEET COMMUNITY STIFTELSEN EVANGELIESENTERET STIFTELSEN SENTER FOR KVALITET I LEGETJENESTER (SKIL)
Forskrift om tilskudd til arbeid innen feltet hiv og seksuelt overførbare infeksjoner	HIVNORGE	STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO STIFTELSEN SEX OG SAMFUNN AFRIKANSK HELSE- OG SOSIAL UTVIKLING ORGANISASJON CHEMFRIENDLY NORGE GAYSIR AS HELSEUTVALGET MANDARI PION PROSTITUERTES INT.ORG. I NORGE PROLAR NETT - NASJONALT FORBUND FOR FOLK I LAR SIT STUDENTSAMSKIPNADEN I GJØVIK, ÅLESUND OG TRONDHEIM
Faktainformasjon om rus og rusmidler	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Kunnskap og informasjon om lindrende behandling og omsorg ved livets slutt for barn og ungdom	BARNEKREFTFORENINGEN LØVEMAMMAENE STIFTELSEN NORDRE AASEN STIFTELSEN PÅRØRENDESENTERET SYKEHUSKLOVNENE	FORENINGEN FOR BARNEPALLIASJON FFB MUSIKKGLEDEN MUSLIMSK DIALOG OG VENNSKAPSFØRENING
Lindrende enheter	STIFTELSEN FRAMBU LUKAS STIFTELSEN STIFTELSEN NORDRE AASEN	FORENINGEN FOR BARNEPALLIASJON FFB MANDARI NORSKE KVINNERS SANITETSFØRENING ØNSKETTRANSPORTEN

Kunnskapsbaserte mestringskurs – opplæring av ansatte i helsetjenesten og NAV	BRORSON&SANDE AS HELSE I FRI LUFT RÅDET FOR PSYKISK HELSE STUDIEFORBUNDET AOF NORGE	NORSK OCD OG ANGSTFORENING, ANANKE OMSORGSVERKET AS TRØNDERSK KOMPETANSE AS
Videreutvikling av DIGI-UNG chat	EDIALOG24 AS NOOP AS OSLO KRISESENTER OG KOMPETANSESENTER FOR VOLD I NÆRE RELASJONER STIFTELSEN PÅRØRENDESENTERET	KIRKENS SOS OSLO RØDE KORS SKEIV UNGDOM
Aktivitetstiltak for å motvirke ensomhet og passivitet	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Onkologiske grupper	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Psykisk helse og livskvalitet - kjønns- og seksualitetsmangfold (LHBT+)	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Nasjonal støttegruppe etter 22. juli hendelsen	DEN NASJONALE STØTTEGRUPPEN ETTER 22. JULI	
Turnustjeneste for kiropraktorer - tilskudd for veiledning	ATLETO AS KIRO1 AS VITAL KIROPRAKTIKK AS	
De regionale kompetansesentra rus	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Fagnettverk Huntington – nasjonalt system for veiledning og kompetanse	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Fagutvikling og kompetanseheving i omsorgstjenestene til samiske brukere	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Norsk ressursgruppe for organdonasjon	NOROD - NORSK RESSURSGRUPPE FOR ORGANDONASJON	
Opphold i institusjoner for eldre med særskilte behov	JØDISK BO- OG SENIORSENTER STIFTELSEN MOSSERØDHJEMMET	
Aktivitetstilbud og besøksverter (tiltaksplan for sårbare eldre)	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	

Ammehjelpen	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Barn som pårørende - Kompasset	BLÅ KORS NORGE	
Demensplan 2025 – Nasjonalforeningen for folkehelsen, informasjon og veiledningsarbeid	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Driftstilskudd til Rådet for psykisk helse	RÅDET FOR PSYKISK HELSE	
Etablering av stillinger for spesialister i pedodonti	LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS	
Flerkulturell doula	NORSKE KVINNERS SANITETSFØRENING	
Frivillig arbeid mv.	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Frivillighet Norge – kompetanseløft	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Kiropraktikkforskning	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Landsbystiftelsen - Camphill	CAMPHILL LANDSBYSTIFTELSE I NORGE	
Leve hele livet (KS)	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
LNU – kompetansestøtte for trygge fritidsaktiviteter	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Lønn til kandidater under odontologisk spesialistutdanning	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Møteplass for folkehelse		INTERNASJONAL HELSE- OG SOSIALGRUPPE (IHSG)
NIFAB OG NAFKAM - driftstilskudd	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
NOKLUS - Kvalitetssikring av laboratorietjenester i sykehjem	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Opplæring av frivillighetskoordinatorer og omsorg ved livets slutt- Verdighetsenteret i Bergen	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Opplæring og implementeringsstøtte for å styrke den digitale kompetansen (tiltaksplan for sårbare eldre)	SENIORNETT	
Rehabiliteringstilbud til ryggmargsskadde (Sunnaasstiftelsen)	SUNNAASSTIFTELSEN	

Rekruttering av blodgivere - Røde kors	NORGES RØDE KORS	
Senter for Kvalitet i Legetjenester	STIFTELSEN SENTER FOR KVALITET I LEGETJENESTER (SKIL)	
Signo Conrad Svendsen senter	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	
Skadeforebyggende forum	SKADEFOREBYGGENDE FORUM	
Standard Norge	STANDARD NORGE	
Stiftelsen Amatheia	Stiftelsen Amatheia	
Støttegruppeberedskap - Norges Røde Kors	NORGES RØDE KORS	
Verdensdagen for psykisk helse	MENTAL HELSE	
Øremerkede mottakere – Tilskudd til aktivitets-, oppfølgings-, eller institusjonsbaserte tilbud på rus- og psykisk helsefeltet	Det er per 23.03 ikke innvilget noen mottakere av tilskuddet.	

SPØRSMÅL NR. 1791**Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 31. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil justisministeren avklare om politidirektør Benedicte Bjørnland gjorde noe kritikkverdig da hun i et avisintervju 4. oktober i fjor røpet at norsk politi hadde utplassert dronedeteksjonssystemer på flere olje- og gassinstallasjoner på norsk sokkel?

BEGRUNNELSE:

Det har fra en juridisk professor blitt fremholdt at statsråden har en forvaltningsmessig plikt til å avklare om politidirektør Benedicte Bjørnland gjorde noe kritikkverdig da hun i et avisintervju 4. oktober i fjor røpet at norsk politi hadde utplassert dronedeteksjonssystemer på flere olje- og gassinstallasjoner på norsk sokkel.

Dette førte til et umiddelbart og dramatisk fall i antall innrapporterte dronehendelser fra en uke til neste. Det gjorde det i neste omgang ekstremt vanskelig å avdekke hvem som stod bak den omfattende droneaktiviteten.

Jeg er enig i dette og mener statsråden må klargjøre hvordan dette oppfattes fra politisk ansvarlig ledelse i departementet.

Svar:

Etter det Justis- og beredskapsdepartementet får opplyst, var informasjonen som ble meddelt fra politidirektøren verken sikkerhetsgradert etter sikkerhetsloven eller beskyttelsesinstruksen. Departementet er heller ikke kjent med at politidirektøren på noe tidspunkt har uttalt seg konkret eller detaljert om antidronekapasitetene politiet besitter. Politidirektoratet har vært tydelig overfor departementet på at politidirektørens uttalelser til media var basert på politifaglige vurderinger, og at det i disse vurderingene ble lagt vekt på forebygging og beroligelse. Det ligger innenfor politiets mandat å gjøre politifaglige vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1792**Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 31. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Synes statsråden det generelt sett er positivt at øverste sjef i politidirektoratet avslører hemmelige politioperasjoner og er statsråden fornøyd med at Politidirektøren i et avisintervju den 4. oktober i fjor avslørte en hemmelig politioperasjon hvor det bl.a. var plassert dronedeteksjonssystemer på norske olje- og gassinstallasjoner på norsk sokkel i Nordsjøen?

BEGRUNNELSE:

Politidirektøren avslørte i et avisintervju den 04.10.22 en hemmelig politioperasjon hvor norsk politi hadde utplassert dronedeteksjonssystemer på flere olje- og gassinstallasjoner på norsk sokkel. Noen dager tidligere så hadde

gassrørledningene Nord Stream 1 og 2 blitt utsatt for sabotasje.

Det er uklokt å gå ut offentlig og avsløre politiets kapasitet og arbeide spesielt sett i lys av den meget spente sikkerhetspolitiske situasjonen med krig i Europa, at det akkurat hadde blitt utført sabotasje mot Nord Stream og spesielt siden dette var en hemmelig operasjon.

Etter intervjuet med Politidirektøren så ble droneaktiviteten umiddelbart drastisk redusert. Det vanskeliggjorde politiets arbeid med å innhente etterretning eller sporbare data fra deteksjonssystemene. Dette ledet igjen til at etterforskningsjobben med å avdekke hvem som stod bak droneaktivitetene ble vanskeliggjort. Ingen droneobservasjoner er i ettertid blitt bekreftet.

Slik spørsmålsstiller ser det, er det kritikkverdig at Politidirektøren gjennom medieutspill vanskeliggjør pol-

itiets operative virksomhet og etterforskningsarbeid. Vi har fått indikasjoner på at det også har vært flere som har reagert veldig sterkt på dette internt i politiet. Statsråden har unnlatt å svare på mediens henvendelser om saken, og det stilles derfor nå spørsmål i Stortinget slik at offentligheten kan få et svar.

Svar:

Etter det Justis- og beredskapsdepartementet får opplyst, var informasjonen som ble meddelt fra politidirektøren

verken sikkerhetsgradert etter sikkerhetsloven eller beskyttelsesinstruksen. Departementet er heller ikke kjent med at politidirektøren på noe tidspunkt har uttalt seg konkret eller detaljert om antidronekapasitetene politiet besitter. Politidirektoratet har vært tydelig overfor departementet på at politidirektørens uttalelser til media var basert på politifaglige vurderinger, og at det i disse vurderingene ble lagt vekt på forebygging og beroligelse. Det ligger innenfor politiets mandat å gjøre politifaglige vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1793

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 1. april 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Formueskatten er en skatt som kun betales av norske bedriftseiere, og skatten må betales uansett om selskapet går med overskudd eller underskudd. Hvis man flytter like over grensen til Sverige eller lengre, så faller formueskatten på det norske selskapet bort. Slik favoriseres utenlandsk eierskap i Norge, og gir bedrifter med norske eiere en konkurranseulempe, hvor bedriften må tappes for midler til skatt.

Kan statsråden avklare hvorfor man ønsker at norske eiere skal betale mer i skatt enn utenlandske eiere av norsk næringsliv?

BEGRUNNELSE:

Mange, deriblant SV lederen, tror at ligningsformue er penger som står i banken, og skiller ikke mellom formue fra eierskap av næringsvirksomhet (virksomhet som ikke nødvendigvis går med overskudd engang), og en fet bankkonto med penger klar til bruk.

Den lokale hjørnesteinsbedriften med norske eiere som har drevet i generasjoner er eksempel på et formuesobjekt som utløser formueskatt, selv om selskapet ikke nødvendigvis tjener bra, eller kanskje til og med går med underskudd.

De norske eierne må dermed hente ut penger fra selskapet for å kunne dekke skatteregningen. Hvis ikke selskapet har tilstrekkelig overskudd må skatten enten dekkes ved å tappe selskapet for ytterligere tidligere oppsparte midler, låneopptak, salg av eiendeler, salg av selskapet, eller mer. Dette er penger som kunne, og burde

vært brukt til utvikling av bedriften, men som istedenfor går til en stat som flommer over av penger, med lite kontroll på utgiftssiden i budsjettet.

Støre regjeringen har økt skattene voldsomt siden de tiltrådte. Kombinert med bred prisstigning, økte renter og redusert kjøpekraft i samfunnet, så medfører dette en meget utfordrende situasjon for deler av næringslivet. Den økte formueskatten på norsk eierskap og økningen i utbytteskatten fører dermed til at noen bedrifter opplever en beskatning på over 100 %, noe som er ødeleggende.

Regjeringen kan virke å ønske mer utenlandsk eierskap i norsk næringsliv, med tanke på at utenlandske eiere gis bedre vilkår i Norge.

Selv om Statsråden ikke svarte på dette spørsmålet på Debatten på NRK den 21.mars, så føler jeg meg trygg på at statsråden vil svare meg og Stortinget på hvorfor man ønsker at norske eiere skal betale mer i skatt enn utenlandske eiere av norsk næringsliv, med opplysningsplikten Regjeringen har ovenfor Stortinget friskt i minne.

Svar:

Regjeringen ønsker et skattesystem som gir tilstrekkelig inntekter til å finansiere velferdsoppgavene. Dette skattesystemet må innrettes slik at det i minst mulig grad svekker norsk økonomi. Med det menes at skattesystemet i minst mulig grad bør påvirke hvordan ressursene i samfunnet brukes. I tillegg skal skattesystemet bidra til å motvirke for stor ulikhet i inntekt og formue i samfunnet. Formuesskatten er et viktig element for å begrense ulikheten i levekår.

Formuesskatten er ikke en inntektsskatt, men en skatt på personers formuesbeholdning. I utgangspunktet skal norske personer i formuesskatteposisjon betale formuesskatt uavhengig av hvor og hvordan formuen er plassert. En formuesskatt med full markedsmessig verdsetting av formuesobjekter vil derfor ikke påvirke en investors valg mellom investering i ulike selskaper eller mellom selskapsinvesteringer og andre former for formuesplasing. Formuesskatt er først og fremst en skatt på norske husholdningers sparing, og i en økonomi med velfungerende og internasjonalt integrerte finansmarkeder som den norske, vil formuesskatten trolig ha liten betydning for investeringene.

Kapital og bedrifter er i større grad en tidligere mobile over landegrensene. Dette har bidratt til at skatten på selskapsoverskudd i alle land er presset ned. Det er selskapskatten som er avgjørende for hvor investeringene skjer i en global sammenheng, ikke personbeskatningen. Derfor har reduksjonen i selskapskatten blitt motsvart

av økt kapitalbeskatning av personer i Norge og i en rekke andre land. Selv om vi har sett at enkelte formuende personer har flyttet fra Norge, med et tilhørende tap av skatteinntekter fra disse, har ikke utflyttingen en direkte konsekvens for hvor disse har investert sin formue.

Når en vurderer om formuesskatten kan påvirke eiersammensetningen i norske bedrifter, må en ta med i beregningen at også utenlandske investorer står overfor ulike former for personbeskatning i sine hjemland. Det gir liten mening at Norge skal konkurrere med andre land om å la lavest mulig kapitalbeskatning av personer. Det vil ikke tjene verdiskapingen i Norge, og vil gi et mindre omfordelende skattesystem. Det viktige for verdiskapingen er at norske bedrifter med lønnsomme prosjekter får finansiering til å gjennomføre disse. Det er god tilgang på kapital i Norge og det er lite som tyder på at kapitaltilgangen for norske bedrifter er svekket av det norske skattesystemet.

SPØRSMÅL NR. 1794

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 29. mars 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

I følge nye oppslag i Dagbladet har Samhallsbyggnadsbolagens (SBB) arvet flere svært gunstige Husbanklån som i sin tid gitt til å oppnå full barnehagedekning, samtidig som det er gjort flere endringer på eierskapssiden i selskapet, uten at långiveren ble informert. Husbanken uttaler at de vil vurdere eventuelle konsekvenser.

Kan jeg be statsråden om å redegjøre for Stortinget om saken, samt å svare på hvorvidt statsråden mener lånene bør oppheves når betingelsene får lånene som er gitt, er endret?

Svar:

Lån fra Husbanken skal bidra til å nå politiske mål som elles ikkje ville blitt nådde. Husbanken skal supplere og ikkje konkurrere med andre bankar. Husbanklån til barnehagar blei gitt for å nå det politiske målet om full barnehagedekning. I dag gir ikkje Husbanken lenger nye lån til finansiering av barnehagar. Som hovudregel overdrar dei heller ikkje lån til ny eigar ved sal av barnehagar. Når spesielle omsyn tilseier det, kan dei gjere unntak. Ny

låntakar må da oppfylle dei same krava som blei stilte til opprinneleg låntakar og gjeldande reglar. Husbanklåna Dagbladet omtaler 13. mars gjeld fem barnehagar som blei bygde for nærare 15 år sidan av andre eigarar i Espira-kjeda. I 2015 blei barnehagane kjøpt av det svenske eigendomsselskapet Hemfosa AB. Dette selskapet blei fire år seinare kjøpt av Samhallsbyggnadsbolagen. Husbanken godkjente i 2016 overdraging av låna til ny eigar ut frå gjeldande reglar. Med dagens reglar ville overdraginga ikkje blitt godkjent. I dag må ny eigar òg drive barnehagen for at Husbanken skal kunne overdra lånet. Slik var det ikkje tidlegare. På generell basis vil eg ikkje instruere Husbanken i handsaminga av enkeltlån, og Husbanken kan heller ikkje seie opp eit lån utan vesentlege brot på låneavtalen.

SPØRSMÅL NR. 1795

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen

Besvart 11. april 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan jeg be om en tabell over Folketrygdens utgifter til lange sykefravær for hvert regionale helseforetak i 2022, hvori tabellen også bes angi sykefraværsprosenten for lange sykefravær per RHF og RHF-enes egne kostnader til lange sykefravær, som vikarbruk?

BEGRUNNELSE:

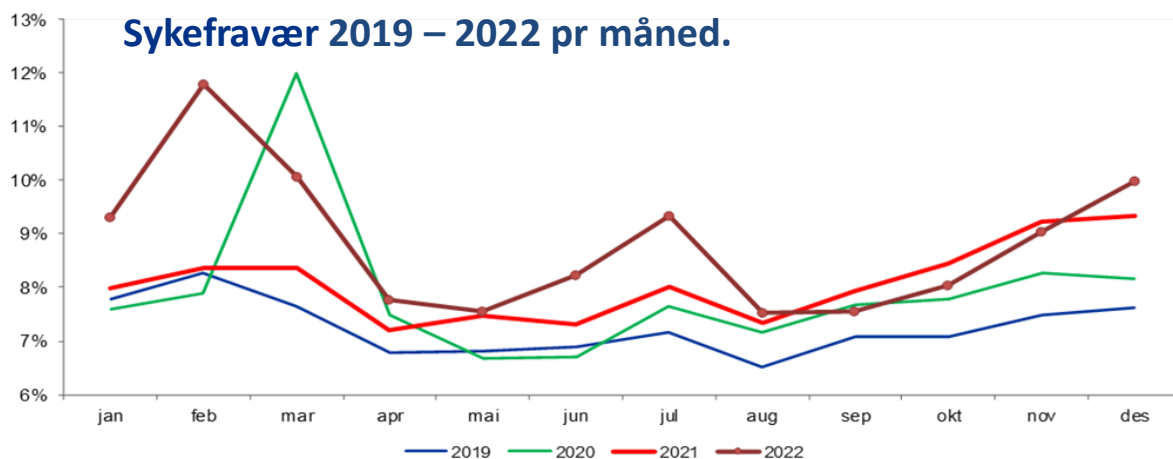
Med lange sykefravær menes sykefravær over 16 dager, som er arbeidsgiverperioden.

Svar:

Helseforetakene har god oversikt over og følger opp sykefraværsutviklingen blant egne medarbeidere tett. De enkeltopplysningene som representanten etterspør er imidlertid ikke så enkle å isolere og kan ikke uten videre hentes ut av eksisterende rapporteringssystemer. Dette er heller ikke variabler som de regionale helseforetakene rapporterer på. Departementet har i anled-

ning spørsmålet innhentet informasjon fra de regionale helseforetakene, men gitt tiden som har vært til rådighet og tilgjengeligheten til data så er de innkomne opplysningene noe ulikeartet. Det er derfor verken mulig eller hensiktsmessig å framstille opplysningene i en samlet tabell. For å gi et bilde av situasjonen, kan det opplyses om følgende for de ulike regionene:

Helse Sør-Øst RHF viser til at sykefraværsprosenten i helseforetakene i de senere år må sees i sammenheng med både covid-pandemien, sesong for luftveisinfeksjoner og RS-virus. Dette har gitt ulike infeksjonstopper med forhøyet fravær gjennom året. Til dels har det også skjedd tilpasninger i regler for sykefraværrefusjoner knyttet til covid-19. Helseregionen har oversikt over sykefravær og refusjoner, men gjør oppmerksom på at sykevikariat ikke er inndelt på en slik måte at det kan isoleres kostnader relatert til dette. Heller ikke overtid, merarbeid og innleie har årsakskoder. Grafene under viser hvilken ekstraordinær påvirkning de ulike infeksjonsperiodene gjennom året hadde på sykefraværet.

Helse Sør-Østs rapportering gir en overordnet fremstilling av omfang av sykefravær og refusjoner sett opp mot øvrige lønnskostnader. Dette vises i tabellen under

hvor rødt viser inntekt (refusjon for sykepenges) for helseforetakene.

Total Sykefravær 2022 SSB rapportert			Refusjon sykepengeinntekt i 1000 kr	Innleie av helsepersonell 1000 kr	Overtid ekstrahjelp 1000 kr	Totale lønnskostnader 1000 kr	Sykepenge refusjon andel av total lønn	Innleie andel av total lønn	Overtid ekstrahjelp andel av total lønn	
Sykefravær	Korttid	Langtid	2022	2022	2022	2022	% andel	% andel	% andel	
AHUSHF	9,60 %	4,00 %	5,60 %	217 871	190 951	630 451	6 803 883	-3,20 %	2,81 %	9,27 %
OUSHF	8,80 %	3,80 %	5,00 %	474 739	266 062	1 718 089	16 557 070	-2,87 %	1,61 %	10,38 %
SIHF	8,70 %	3,20 %	5,50 %	167 907	116 678	201 973	5 217 551	-3,22 %	2,24 %	3,87 %
SIVHF	8,70 %	3,30 %	5,40 %	114 696	86 280	201 973	3 308 555	-3,47 %	2,61 %	6,10 %
SOHF	9,30 %	3,70 %	5,60 %	141 453	59 900	326 914	4 237 919	-3,34 %	1,41 %	7,71 %
SSHF	8,40 %	3,10 %	5,30 %	141 563	87 309	410 617	4 502 261	-3,14 %	1,94 %	9,12 %
STHF	8,60 %	3,10 %	5,50 %	78 540	54 535	166 837	2 407 988	-3,26 %	2,26 %	6,93 %
SUNHF	8,10 %	3,30 %	4,80 %	13 089	0	26 363	431 685	-3,03 %	0,00 %	6,11 %
VVHF	8,90 %	3,60 %	5,30 %	189 554	85 449	446 364	6 301 550	-3,01 %	1,36 %	7,08 %
Sum Sykehusene i Helse Sør Øst	8,90 %	3,60 %	5,30 %	1 539 412	947 164	4 129 581	49 768 462	-3,09 %	1,90 %	8,30 %

Helse Midt-Norge RHF har gitt opplysninger om sykefraværspersent fra 17. dag (refusjonsberettiget fravær) og refusjon fra NAV. De peker samtidig på at det er ulike årsaker til refusjoner fra NAV; data knyttet til refusjon er delt inn i sykepenge, foreldrepenger og feriepenge for sykelønn. Kategorien sykepenge inkluderer imidlertid refusjon av mer enn bare eget sykefravær over 16 dager; herunder refusjon for fravær under svangerskap, egen

kronisk sykdom, pleiepenge, omsorgslønn mv. I tillegg vises det til utgifter til lønnskostnader ut over 6 G. NAV refunderer kun opp til 6 G og ikke resten av beløpet for de sykemeldte som har lønn utover dette. I helseregionen sitt ressursstyringssystem registreres årsaken til innleie, men ikke hvor vidt dette gjelder kort- eller langtidssykefravær. I tabellen under angis refusjoner for helseregionen.

Refusjon av sykepenge	622 375 852
Refusjon av fødselspenge	132 674 111
Feriepenge for sykelønn	36 259 339
Totalsum	790 522 442

Videre legges det ved en tabell som viser netto sykefraværspersent i 2022 for helseregionen. Denne følger under.

Helse Midt-Norge IT	3,1 %
Langtid	3,1 %
17-56 dager	2,5 %
> 56 dager	0,6 %
Helse Midt-Norge RHF	4,7 %
Langtid	4,7 %
17-56 dager	1,4 %
> 56 dager	3,4 %
Helse Møre og Romsdal	5,7 %
Langtid	5,7 %
17-56 dager	1,9 %
> 56 dager	3,8 %
Helse Nord-Trøndelag	5,0 %
Langtid	5,0 %
17-56 dager	4,4 %
> 56 dager	0,6 %
St. Olavs Hospital	4,3 %
Langtid	4,3 %
17-56 dager	4,0 %
> 56 dager	0,4 %

Sykehusapotekene i Midt-Norge	4,2 %
Langtid	4,2 %
17-56 dager	2,0 %
> 56 dager	2,2 %
Totalsum	4,8 %

Helse Nord RHF har gitt kortfattet informasjon og opplyser at Folketrygdens utgifter relatert til langtidsykefravær utgjorde 405 mill. kroner. Samlet sykefravær utgjorde 9,9 %, mens langtidsfraværet utgjorde 6,4 %.

Tabellen under viser viser refusjon og kostnader for helseregionen.

Element	Totalt	Herav langtidsykefravær
Folketrygdens utgifter	405 mill	405 mill
Sykefravær	9,9 %	6,4 %
Helse Nord sine utgifter		
Lønn utover 6G som ikke blir refundert		4 mill
Lønn egne vikarer	177 mill	130 mill
Lønn vikarer fra vikarbyrå	152 mill	100 mill

Helseregionen opplyser at lønn knyttet til egne vikarer ved langtidsfravær er estimert til å fordele seg forholdsmessig i henhold til sykefraværprosenten for langtidsfraværet. Samme forhold er brukt til å estimere lønn til vikarer fra vikarbyrå.

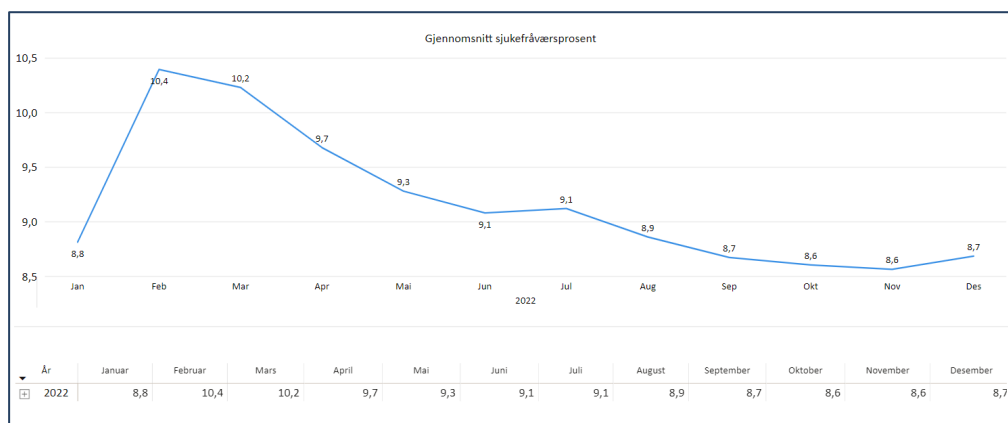
Helse Vest RHF har oversendt tabellene under som viser refusjon for sykefravær fra og med 17 dager i 2022, og oversikt over sykefraværprosent for sykefravær lengre enn 16 dager:

Sykefravær (foreldrepermisjoner og annet refusjonsberettiget fravær er ikke inkludert)	Antall fraværsdager	Andel av samlet sykefravær dager	Refusjon fra Navn	Kostnader refusjonsberettighet sykefravær NAV som ikke dekkes av Nav
0-16 dager	276 474	60 %	Ikke aktuelt for NAV refusjon	
17 - 56 dager	170 969	37 %	584 454 869	Det kreves spesiell kjøring av rapporter i lønnsystemet. Innenfor fristen har dette ikke vært mulig.
57-182 dager	9 324	2 %		
183 dager og lengre	259	0 %		
Totalt langtidsfravær	180 552	40 %		
Totalt sykefravær dager	457 026	100 %		

Foretak	Sykepenge-refusjon NAV 2022
Helse Bergen	303 859 769
Helse Fonna	81 747 616
Helse Førde	44 507 847
Helse Stavanger	154 339 637
Totalt	584 454 869

Helseregionen peker også på at sykefraværet må sees i sammenheng med covid-pandemien, luftveisinfeksjoner og RS-virus som rammet medarbeidere også i 2022. Kur-

ven under viser gjennomsnittlig sykefravær for helseforetakene i regionen i 2022.

Jeg vil til slutt igjen nevne at det dessverre er krevende å belyse spørsmål om helseforetakenes kostnader for sykefravær ut over arbeidsgiverperioden på en enkel måte. Dette illustreres av regionenes ulike innspill. For å få et komplett og sammenliknbart bilde så må det gjøres et relativt omfattende analysearbeid for å skille ut de ulike kostnads-elementene, vikarbruk mv. som knytter seg til

langtidssykefravær. Det blir for eksempel ikke registrert årsak til fravær ved bruk av den enkelte innleide vikar. Dette skyldes blant annet personvern hensyn. Bruk av innleid helsepersonell er begrenset, og når dette benyttes skyldes det både sykefravær, ferie, permisjoner og annet fravær.

SPØRSMÅL NR. 1796

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 5. april 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om at behandlingstilbudet til spilleavhengige blir svekket, og mener statsråden det er i tråd med regjeringens handlingsplan mot spilleproblemer?

BEGRUNNELSE:

- Til tross for at Norsk Tipping har enerett på pengespill i Norge, er det mange nordmenn som sliter med spilleavhengighet. Spilleavhengighet er ikke bare noe som rammer den enkelte, men kan også gi store konsekvenser for den spilleavhengiges nærmeste, som ofte må håndtere avhengigheten og konsekvensene av den.
- I Norge skal minimum 0,5 prosent av overskuddet fra Norsk Tipping settes av til forebygging av spilleavhengighet. Det er likevel stort behov for behandlingstilbud og andre hjelpetilbud utover dette, noe som også ble påpekt av regjeringen i handlingsplan mot spilleproblemer som ble lagt frem i fjor.
- I VG den 16. mars ble det imidlertid avdekket at flere tilbud som er viktig for å forebygge og behandle spilleavhengighet nå blir avvirket, blant annet behandlingstilbudet som Sykehuset Innlandet har tilbudt i lang tid. Denne uken ble det også klart at Spilleavhengighet Norge ikke innvilges midler til videre drift av behandlingstilbudet sitt. Resultatet er en drastisk svekkelse av det offentlige behandlingstilbudet i Norge, og at det mest kjente ideelle tilbudet for spilleavhengige legges ned.

Svar:

Representantens spørsmål er forelagt de regionale helseforetakene og Helsedirektoratet. Tilbakemeldingene viser at behandlingstilbudet for spilleavhengige i hovedsak

er uendret. Helse Midt-Norge RHF viser til at regionen har styrket sine behandlingstilbud for spilleavhengige, primært i poliklinikker, med økt tilgjengelighet og utvikling av behandlings-tilbud både individuelt og i grupper.

Helse Sør-Øst RHF uttaler at helseforetakene verken har planlagt endring eller reduksjon i tilbudet. Dette gjelder også for Sykehuset Innlandet HF. Sistnevnte har som de andre helseforetakene polikliniske tjenester til pasienter med spilleavhengighet i de ordinære TSB-teamene som en del av tilbudet ved de distriktspsykiatriske sentrene. Foretaket viser til at dette er tilbud til pasienter som er henvist til spesialisthelsetjenesten og prioritert i henhold til prioriteringsveilederen for tverrfaglig spesialisert rusbehandling. I tillegg har Sykehuset Innlandet HF siden 2007 driftet to ulike lavterskeltilbud for spilleavhengighet med midler fra handlingsplanen mot spilleproblemer. Dette gjelder tiltakene Fjernbasert behandling av spilleavhengige og Hjelpelinjen. Disse tilbudene vil fortsette, men i regi av andre aktører. Sykehuset Innlandet HF ønsker ikke å søke om midler for en ny periode, og er i dialog med Helsedirektoratet for å finne en ny aktør for Fjernbasert behandling. Helseforetaket vil drifte tilbudet frem til ny leverandør er på plass, og det er gjort avtale med Helsedirektoratet om en overlappning av tiltaket slik at pasientene ivaretas i denne perioden. Siden 2003 har Sykehuset Innlandet HF også driftet Hjelpelinjen på oppdrag fra Lotteritilsynet. Avtalen utløper ved utgangen av 2023, og helseforetaket har orientert Lotteritilsynet om at det ikke er aktuelt å fornye avtalen. Ifølge Lotteritilsynet vil Hjelpelinjen likevel videreføres og videreutvikles.

Helsedirektoratet opplyser at de etter påske lyser ut tilskuddsordningen Hjelpetilbud for personer med problematisk spilleadferd hvor midler til tiltaket Fjernbasert behandling er forankret. Direktoratet viser til at Spille-

avhengighet Norge både i 2022 og tidligere år har mottatt midler fra ulike tilskuddsordninger knyttet til handlingsplanen mot spilleproblemer. Organisasjonen kan på nytt søke om midler når Helsedirektoratet om kort tid lyser ut nevnte tilskuddsordning. Ut fra dette mener jeg at det

ikke er grunnlag for å hevde at behandlings-tilbudet til spilleavhengige er svekket. Siden Fjernbasert behandling og Hjelpelinjen er planlagt videreført av andre kompetente leverandører, vil tiltakene i handlingsplanen fortsatt være godt ivaretatt.

SPØRSMÅL NR. 1797

Innlevert 23. mars 2023 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 31. mars 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Er statsråden enig i at manglende kraftforsyning eller for dårlig tilgang på kraft vil kunne forsinke Nammos planer om å utvide produksjonen, og dermed også kunne forsinke planlagte leveranser av ammunisjon til det norske forsvaret, våre allierte og til Ukraina?

BEGRUNNELSE:

22. mars publiserte VG en sak der det fremgår at etableringen av et nytt datasenter på Hamar vil kunne medføre betydelige utfordringer for den norske ammunisjonsprodusenten Nammo.

Det planlagte datasenteret på Hamar, der europeiske data skal lagres for den kinesiske videodelingstjenesten TikTok, har signert kontrakt om levering av opptil 150 MW kraft. Om dette blir realisert, vil det ifølge media potensielt kunne utgjøre et forbruk på opp mot ti prosent av kraftforbruket i Innlandet, og kanskje opp mot en halv prosent av Norges totale forbruk. Et såpass høyt kraftforbruk fra en eneste aktør vil kunne gjøre det svært krevende å utvide eller etablere annen industri i regionen, rett og slett grunnet mangel på tilgjengelig kraft. Den lokale kraftleverandøren Elvia bekrefter overfor VG at det lokale kraftnettet er «så å si fullt». Dette skjer på et tidspunkt der Nammo opplever mer enn en tidobling av etterspørselen etter ammunisjon på bakgrunn av den forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen, og er i ferd med å utvide produksjonskapasiteten. Nammos konsernsjef uttaler til VG om denne saken at:

«Om vi ikke får tilgang til strøm, så klarer ikke Nammo å bygge ut kapasiteten, som er sårt trengt».

I forbindelse med offentliggjøringen av en større ammunisjonsavtale med NAMMO i januar, uttalte forsvarsministeren at ammunisjonsavtalen ikke bare skulle

bidra til vår nasjonale militære beredskap, men også bidra til å øke produksjonskapasiteten i NAMMO.

Tilgang på tilstrekkelig kraft er helt avgjørende for at NAMMO skal kunne produsere nok ammunisjon til Norge, våre allierte og til Ukrainas forsvarskamp. Etter-spørselen etter norsk ammunisjon er nå ekstremt stor. NAMMO er en av kun fire større produsenter av ammunisjon i Europa, og norske myndigheter har dermed et spesielt ansvar for å bidra til ammunisjonsberedskapen i våre nærområder. Skulle etableringen av dette datasenteret medføre redusert tilgang på strøm for NAMMO, risikerer vi betydelige utfordringer både for vår egen og alliertes beredskap, og for Ukrainas evne til å forsvare seg mot Russlands brutale angrep.

Svar:

Generelt sett vil all kraftkrevende produksjon kunne bli forsinket dersom det er mangel på tilgjengelig kraft eller tilstrekkelig kapasitet i kraftnettet. Regjeringen er opptatt av at samfunnskritiske funksjoner og aktører skal kunne sikres nødvendig kraft for å ivareta sine funksjoner. Selv om tilgangen på kraftnettet i utgangspunktet er lik for alle, eksisterer det også i dag mekanismer for raskere tilkopling for aktører etter særlige vilkår. Regjeringen er i gang med flere tiltak for å redusere tiden det tar å konsesjonsbehandle søknader om nettanlegg, og det er gjennomført en vesentlig styrkning av saksbehandlingskapasitet i Olje- og energidepartementet (OED) og underliggende etater for dette formål. En handlingsplan for raskere nettutvikling og mer effektiv utnyttelse av kraftnettet er under utarbeidelse, og ambisjonen er å legge denne handlingsplanen fram for Stortinget i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 1798**Innlevert 24. mars 2023 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 29. mars 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at ingen av de som nå arbeider eller på noe tidspunkt har arbeidet hos Politidirektoratet med å følge opp rolleforståelsesutvalgets rapport og rydde opp i samrøret mellom politiet og NNPF er eller har vært medlemmer i NNPF, og kan statsråden avklare om noen av hennes statssekretærer i Justisdepartementet er eller har vært medlem av NNPF?

Svar:

De fleste anbefalingene i Rolleforståelsesutvalgets rapport treffer områder der Politidirektoratet (POD) er hovedansvarlig for oppfølgingen. Justis- og beredskapsdepartementet er i dialog med POD om hvordan anbefalingene skal følges opp. POD har i årsrapporten for 2022 rapportert på status for iverksatte tiltak og plan for videre oppfølging av de anbefalingene som gis i rapporten fra utvalget. Departementet vil følge opp rapporteringen i styringsdialogen med POD.

POD har igangsatt et bredt arbeid for å følge opp anbefalingene i rapporten til Rolleforståelsesutvalget. POD legger i sin oppfølging til grunn at det prinsipielle ved anbefalingene favner bredere enn kun forholdet mellom politiet og Norsk narkotikapolitiforening (NNPF). Det

omfatter også politiets forhold til øvrige organisasjoner og foreninger som retter seg mot medarbeidere i politiet.

Oppfølgingen av en rapport som omhandler politiets rolleforståelse er et arbeid som vil involvere svært mange i politietaten. Det gjelder både i POD, i politidistriktene og i særorganene i politiet.

PODs oppfølging handler om rolleforståelse og om hvordan rollen som politiansatt skal balanseres mot roller den enkelte har på andre arenaer, herunder i kraft av medlemskap i ulike organisasjoner og foreninger. Det handler om lojalitetsplikten i kraft av rollen som politiansatt sett opp mot viktige friheter som yringsfrihet og organisasjonsfrihet. Dette er problemstillinger det er viktig at alle ledere og medarbeidere i politiet har høy bevissthet om.

POD har på forespørsel oppgitt at det blant medarbeiderne som er involvert i oppfølgingsarbeidet, finnes eksempler på tidligere/nåværende medlemmer av NNPF eller andre politiorganisasjoner. Direktoratet anser det som en styrke for oppfølgingsarbeidet at medarbeidere har ulik bakgrunn og også innbefatter personer med ulike foreningsmedlemskap.

Når det gjelder PODs direkte oppfølging mot NNPF framover, vil tidligere og nåværende medlemmer av NNPF ikke delta i denne dialogen.

Mine statssekretærer har opplyst at de ikke er eller har vært medlem av NNPF.

SPØRSMÅL NR. 1799**Innlevert 24. mars 2023 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 30. mars 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvordan regjeringen har fulgt opp flertallsmerknadene i Innst. 210 S (2021–2022) om endringer i trafikklærerutdanningen, status på dialogen med utdanningsinstitusjonene som tilbyr trafikklærerutdanning i tungbilsjåfør om utvikling av nye utdanningsløp og om tiltakene som hittil er gjennomført

har bidratt til økt rekruttering og opptak til trafikklærerutdanningene i tunge kjøretøy?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av representantforslag om å vurdere endringer i trafikklærerutdanningen for å sikre tilstrekkelig rekruttering av trafikklærere for tunge kjøretøy ble det

vedtatt en rekke flertallsmerknader som ba regjeringen følge opp og gjennomføre en rekke tiltak for å utdanne flere trafikklærere for tunge kjøretøy både i videregående skole og i de private kjøreskolene.

Regjeringen økte kapasiteten ved Nord universitet i samme tidsrom med 25 studieplasser. Men det var et tydelig behov for å tenke nytt om organiseringen av utdanningsløpene og regjeringen skulle gå i dialog med OsloMet og Nord universitet om en egen integrert toårig utdanning. Og understreket samtidig at de forventet rask fremdrift i dette arbeidet.

Ett år etter er det på sin plass å etterspørre status på dette arbeidet.

Svar:

Regjeringen har, som representanten skriver, gjort grep for å øke rekrutteringen til trafikklærerutdanningen for tunge kjøretøy. Dette ble allerede iverksatt før saken ble behandlet i Stortinget. Det er en pågående dialog mellom Kunnskapsdepartementet og Nord universitet og OsloMet – storbyuniversitetet, som begge tilbyr trafikklærerutdanning. Når det gjelder økt rekruttering, startet 126 studenter på trafikklærerutdanningen ved Nord universitet høsten 2022. Regjeringen finansierte 25 ekstra studieplasser ved dette opptaket. Disse ekstra studieplassene ble fylt opp.

På grunn av lettelse i opptakskrav for søkere med realkompetanse, hadde 29 av de 126 studentene som start-

et i høst realkompetansebakgrunn som yrkessjåfør, mot 3 i 2021. Bare én av realkompetansesøkerne har så langt sluttet på studiet. Studentene med yrkessjåførbakgrunn kan potensielt begynne på videreutdanningen Trafikkklærer tunge kjøretøy høsten 2024. De fleste signaliserer at de ønsker å gå i den retningen, ifølge Nord universitet.

Grepene som ble gjort høsten 2022 for studentkullet 2022-2024 må derfor så langt sies å ha hatt ønsket effekt med tanke på å rekruttere flere til å bli trafikklærer for tunge kjøretøy. Nord universitet vil også i årets opptak satse på å rekruttere studenter med realkompetansebakgrunn ved å opprettholde realkompetansekravene fra i fjor.

Når det gjelder en eventuell ny, integrert toårig utdanning for trafikklærer for tunge kjøretøy, planlegger Nord universitet å søke om midler til en pilotordning for dette. Søknaden går til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) og deres ordning for fleksibel og desentralisert utdanning.

OsloMet – storbyuniversitetet har på sin side ønske om at studenter med fagbrev som yrkessjåfør ved deres yrkesfaglærerutdanning skal kunne godkjennes for å drive trafikkopplæring – i første rekke i videregående skole. De mener løsningen gjør det mulig for yrkesfaglærere med fagbrev som yrkessjåfør å bli en ressurs i utdanning av framtidige fagarbeidere i yrkessjåførfaget. En søknad om nødvendige midlertidige unntak for å gjennomføre dette er til behandling hos Statens vegvesen.

SPØRSMÅL NR. 1800

Innlevert 24. mars 2023 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 1. april 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mener statsråden prinsipielt at det ikke finnes grenser for hvor mye toppledere, styreledere og styremedlemmer i private selskaper kan berike seg selv, før staten skrur igjen pengekrana i form av offentlige tilskudd, lån, garantier etc., eller har statsråden en mening om dette, slik han har for offentlig eide selskaper?

BEGRUNNELSE:

I følge ulike medieoppslag, basert på kvartals- og årsrapporter, har det kommet frem at lønnsutbetalingene, inkludert bonuser og opsjoner, til de tre øverste lederne i

batteriselskapet Freyr de foregående to årene var på totalt 125 millioner kroner. Samtidig har styret i Freyr fått godtgjørelse tilsvarende drøye 60 millioner kroner, bare i fjor. Et ordinært styremedlem hadde et gjennomsnittlig honorar på rundt fem millioner kroner. Samtidig har Freyr mottatt tilsagn om rundt fire milliarder kroner i statlige lånegarantier, og rundt 200 millioner av disse har så langt blitt utbetalt.

Samtidig jobber staten på mange ulike områder med å få ned lederlønninger og styrehonorarer. Oljefondet har forventninger om moderate avlønninger i selskaper de investerer i, og de har nylig uttalt at store lederlønninger spiser av avkastningen til det norske folk.

Folketrygdfondet, som investerer i en rekke børsnoterte selskaper i Norge og i Norden, skriver på sine hjemmesider at:

"Folketrygdfondet forventer at samlet omfang av lønn og godtgjørelse ikke skal innebære en urimelig overføring av verdier fra aksjonærer til ledende personer."

Nylig har Stortinget behandlet Eierskapsmeldingen, og et bredt flertall har sluttet seg til en ny moderasjonslinje for lederlønninger. Toppledere i statlig eide selskaper skal ikke ha større kronemessig lønnsøkning enn hva det ansatte "på gulvet" har i gjennomsnitt.

For få måneder siden kastet næringsministeren nesten hele styret i Argentum AS, på grunn av for høye lederlønninger. Til NRK sa næringsministeren den gangen at:

"Eg meiner at den samla ordninga verken står fram rimelig eller er i tråd med moderasjonslinja denne regjeringa står for. Eg er heller ikkje fornøgd med den grad av openheit som er vist."

Jeg tror alle har forståelse for at det er forskjell på et statlig eid selskap og et selskap eid av private investorer. Det er næringsministerens privilegium å skifte ut styret i et statlig eid selskap om han ikke er fornøyd med selskapets lønnspolitikk. Men jeg tror også veldig mange har forståelse for at man stopper pengestrømmer fra staten, i form av tilskudd, lån, garantier osv. når lønnspolitikken til et privat selskap virker å være helt i utakt med rådende oppfatning av hva god lønnspolitikk er, og nivå på total godtgjørelse.

Svar:

Det er, som spørsmålsstiller påpeker, en viktig forskjell på selskaper med staten som eier og selskaper der det offentlige stiller opp med ulike former for støtte. For selskaper med staten som eier har staten klare forventninger til at styrene ivaretar moderasjon i lederlønninger. I selskaper hvor staten ikke er eier, men eksempelvis bidrar med ulike former for støtte, er det eierne og styrene i disse selskapene som følger opp godtgjørelse til styret og ledelsen. Det er ikke slik at staten kan eller bør regulere alle deler av bedrifters valg selv om de benytter seg av offentlige ordninger.

Når det offentlige bidrar med ulike former for støtte til næringslivet er det for å realisere aktivitet som næringslivet ellers ikke ville gjort. Investeringer i grønn industri er et eksempel. All statlig støtte innebærer en overføring fra fellesskapet til eierne av bedriften som mottar støtte. Statlige ordninger må derfor være godt begrunnet og ha et klart mål for hva som skal oppnås med støtten. Det er et betydelig og møysommelig arbeid som legges ned for å behandle søknader om støtte og velge ut de prosjektene som i størst mulig grad oppfyller formålet med støtten. Dette skal også sikre at ikke noe av den offentlige støtten går til lønn, bonus eller utbytte for eierne.

Jeg håper og tror at de aller fleste virksomhetene som mottar midler eller støtte fra virkemiddelapparatet tar inn over seg at støtte fra fellesskapet må forvaltes på en fornuftig måte og i tråd med formålet med støtten. Jeg forstår at folk stiller spørsmål og er glad for at det er oppmerksomhet rundt hvordan både staten og bedrifter forvalter fellesskapets ressurser. Dette understreker viktigheten av at selskapene tenker på sitt ansvar og sitt omdømme når de mottar ulike former for støtte fra fellesskapet. Moderasjon kan være lurt også her.

